BIBL. NAZ.
VITT. EMANUELE III
162
A
50
NAPOLI

Digitized by Google

CONSTITVTIONES SYNODALES BITVNTINAE ECCLESIAE

AB ILLVSTRISS. ET REVERENDISS. D.

D. FRANCISCO ANTONIO GALLO DE AVSTRIMONT

Barone Sac. Rom. Imperij, ac Leopoldi Cæſaris Conſiliario

EPISCOPO BITVNTINO.

Editæ, ac celebratæ diebus 5. 6. 7. Aprilis 1682.

EX DIVINIS LITERIS

Patrum ſcriptis, Sacris Concilijs, Pontificijs Conſtitutionibus, ac Sacris Canonibus, & Sacræ Cong. Decretis exornatæ.

SEDENTE INNOCENTIO XI.

PONTIFICE OPTIMO MAXIMO.

BIBLIOTECA NAZIONALE

104. C. 20

ROMAE, Typis Chriſtophori Dragondelli M.DC.LXXXII.

SVPERIORVM PERMISSV.

EX commiſſione Reuerendiſsimi Patris Magiſtri Sac. Pal. Apoſtolici Dominici Mariæ Pozzobonelli perlegi Conſtitutiones Synodales Eccleſiæ Bituntinæ; *Fidem Catholicam non lædunt; promouent; bonos mores non deſtruunt; ædificant: Paſtorem vigilantem, & cuſtodientem vigilias noctis ſuper gregem ſuum; imo Gallum lucis alitem non modo, alis excuſſis, ſeipſum; ſed ſacro etiam cucurritu ſocordes ad opera lucis excitantem oſtendunt, Ideoque Typis vt excudantur, æqui, bonique cenſeo.*

Romæ xiv. Kal. Octobris 1682.

Laurentius Bulbul Clericus Regularis Minor, Sac. Cong. Indicis Conſultor.

Digitized by Google

Imprimatur,

Si videbitur Reuerendiſs. Patri Magiſtro Sac. Pal. Apoſt.

I. de Angelis Archiep. Vrb. Viceſg.

Imprimatur,

Fr. Dominicus Maria Puteobonellus Ordinis Prædic. Sac. Pal. Apoſt. Mag.

Digitized by Google

EMINENTISS. ET REV.MO PRINCIPI D.

IO. BAPTISTAE

SPINVLA

CARD. S. CECILIAE NVNCVPATO

ALMAE VRBIS PRO GVBERNATORI.

SI in Regimine Eccleſiarum, & moderatione animarum mirabilem ſe præbuit Eminentiſſimus Patruus tuus Io: Dominicus olim Archiepiſcopus Acheruntinus, & Materanus, cuius immortalis extat memoria in præfatis, & alijs Eccleſijs, quibus præfuit; nil mirum ſi ſub tanto Præceptore ſcientia ſumma, pari prudentia, & Eccleſiaſtico Zelo uiſti imbutus, quibus Te inſignitum experta eſt Hiſpa-

Digitized by Google

Hiſpanica Aula, quando vix ætatem Epiſcopalem attingentem, Patruo tuo in Cælum aſſumpto, ad eaſdem Acheruntinam, & Materanam vnitas Eccleſias Te prouexit, quæ Te Præſulem, Te Paſtorem, Te Patrem conſpexere, cuius Ego alumnus, & ex ouibus tui Gregis (cum in dicta Diæceſi Natalis dies mihi illuxerit) ab incunabilis innatam tuam, tuique Patrui humanitatem, aliaſque virtutes miratus, vtriuſque veſtigia ſequi quantum pro virium mearum debilitate poſſem decreui tùm in Romana Aula, tùm extra eam diuerſis muneribus pro ſeruitio S. Sedis Apoſtolicæ perfunctus, & tandem fauente Deo Eccleſiæ Bituntinæ Præpoſitus, ſed fateor me imparem, cum Tu pro Eccleſiarum ſollicitudine, pro Clericorum diſciplina, cæterorumque omnium Tuæ Curæ, ac miniſterio ſubiectorum in petitionibus, & controuerſijs auſcultandis, & definiendis fueris vnicus. Scit Neapolitana Regio, ſcit Liguria, quæ Te pariter Archiepiſcopum habuit, ſcit Roma tuo moderamine fælix, quam de mandato Clementis PP. X. recol. mem. rexiſti, & adhuc regis ſub fæliciſſimis auſpicijs Innocentij XI. ter optimi maximique Pontificis (quem Deus incolumem diù ſeruet ob fidei augumentum, Vniuerſaliſque Eccleſiæ conſeruationem, & proſperitatem) tanta ſagacitate, iuſtitia, & æquitate, vt Orbis Vniuerſus magna admiratione Te reſpiciat, cum Proborum ſis Protector, Pauperum Pater, & Malorum vindex.

Dogma-

Digitized by Google

Dogmata tua Gregi mihi commiſſo iam in prima mea Synodo edita in lucem proferre cupiens tuo ſub numine Typis mandare ſum auſus, quia quidquid boni in ijs erit, tuum eſt, idcirco Tibi reddendum; Opus ergo vt tuum ſuſcipe, ac humilitatem, obſequiumque meum ne deſpicias enixè rogo, ac Patrocinium tuum in Regimine meæ Eccleſiæ mihi præſtare dignare, vt ſub tanto Heroe, & Duce omnia proſpera mihi, meoque Gregi eueniant, & interim pro tua conſeruatione, maioreque proſperitate vſque ad extremum meæ vitæ ſpiritum Deo preces effundere totis viribus conabor adhoc vt cognoſcar, prout me eſſe profiteor.

Em. V.

Addictiſſimus, & Obſtrictiſs. ſeruus

Franciſcus Antonius Epiſcopus Bituntinus.

Digitized by Google

AD LECTOREM
En Diœceſana Synodus Bitontina

Benèviuendi rectrix, & regimen
Morborum omnium amuletum.

L E C T O R

Si Auctorem quæris,
Dum bona omnia virtutum hic ſpectas;

Ille eſt,

Quem ab Eminentiſſimo genere, ac prudentia
CAROLO CARDINALI CARAFA
In ſuam legationis vicem ſuffectum
Plus æquo ſpectauit Bononia;
Dum miraris mirandarum hoc legum corollarium,

Ille eſt

A cuius ore ſententiarum coralia
Sibi expiſcata eſt Heluetia;
Dum Eccleſiaſticæ hic habes OEconomiæ dogmata,

Ille eſt,

Quem Sereniſſimus Adriæ Oeconomus
Seruantem nouit, habuit, coluitque;
Dum pro Immunitatis Iure hic vides ſancita Iura,

§ §   *Ille*

Ille eſt

Qui à quacumque noxa immunis
Apud Auguſtum, Auguſtique Optimates
In eam proceſſit integritatis fidem,
Vt Imperatorio diplomate
Adauctus muneribus Domum repetierit;
Et adhuc, qui ſit, te fallit?

Ille, Ille eſt

FRANCISCVS ANTONIVS GALLVS de Auſtrimōt
Bitonti Sacrorum Antiſtes
Vrbi Orbis capiti
Qua moribus, qua doctrina conſpicuus.

Si quando

Inconcretos Homeri labores
Concreto in nucis putamine
poſitos ſtupes,
Pone ſtuporem,

Hic

OEcumenica Concilia, maiorem Canonum partem,
S. Congregationis Decreta, ac Patrum Sententias
In exiguo Synodi compendio
Miro modo contexa ſtupeto.

D. Joannes Baptiſta Paniſcus D. D. D.

IN

IN BITVNTINAM
SYNODVM

AB ILLVSTRISS. ET REVERENDISS. D.

FRANCISCO ANTONIO GALLO

EPISCOPO BITVNTINO,

& Barone ab Auſtrimont Sacri Romaui Imperij Promulgatam,

Hùc, hùc adeſte.

SAcræ Palladis ſectatores,
Siue Theologico verſamini in Lyceo;
Siue luſtrali accumbitis Auditorio;
Siue roſtra conſcenditis, ſiue exedras,

Hoc Galli cantu excitati

Eccleſiaſticæ concinite Hyerarchiæ,

Hoc prodromo Sydere;
Patrum placita, Doctorum dogmata percurrite:
Conciliorum reſponſa, Pontificum Canones obſeruate.

Hoc in libello.
Syracuſia veluti in sphęrula harmonicos Orthodoxi
Cęli motus influxus
Peruigili lumine luſtrate;

Authoris nè vultis noſtere vitam.

Ampliſſima geſta, candidiſſimos percurrere tractus è

Papyros euonluite

Quod pelegeris in folijs, intuemini in moribus,
Diceris prius factum quàm ſcriptum,
Sudore potius, quàm atramento
Opere docuiſſe quàm calamo.

Opuſculum hoc

Quod ſub varijs regionibus, quà ſummorum Antiſtitum eum traxerant mandata conceperat;
Siuè ſub Germanico Polo feruidos iuſtitiæ effunderet radio,
Siuè apud Auguſtũ Cæſarem legationis ſuppleret vices,
Catholicis è meritus in caſtris
Poſt tot inuidiosè conſcenſa munera, Bituntinę Vrbis,
Cuius optatiſſimus Paſtor
Orbi Conſulturus.
Edidit in ſalutem
At quid vltra è

Perge Lector

Et dum ornatiſſima Iurium te intus expectent viſenda Palatia
Nè hic immoreris in atrio

Perge, & Vale

Deditiſſimus Obſequentiſs. Seruus

Aloyſius Paniſcus à Bitunto.

ILLV-

ILLVSTRISSIMO

FRANCISCO ANTONIO GALLO
DE AVSTRIMONT

Pro Diœceſana Synodo

TETRASTICON

Reuerendi D. Ioannis Baptiſtæ Paniſchi.

Quam benè Sanctarum præmunis argine legum,
Quæ tibi commiſſæ ſunt, bone Paſtor Oues.
Nulla Gregi eſt modò tartareum rugire Leonem
Cura, Leo gallo, Galle, canente tremit.

FRANCISCVS ANTONIVS GALLVS
DE AVSTRIMONT
Baro Sacri Romani Imperij Præſul Bituntinus.

PVRISSIMVM ANAGRAMMA.

Tu Paſtor bonus, non curans Malum,
Pietate flagrans, reſcribis Ouili
Iura Synodi nimis recta.

DISTICON EX EODEM ANAGRAM.

Iura, bonum curans, Paſtor reſcribis Ouili
Recta nimis Synodi, Tu pietate Flagrans.

Reu. D. Anibalis Ricciardi Can. Bituntini.

FRAN-

FRANCISCVS ANTONIVS GALLVS
DE AVSTRIMONT
EPISCOPVS BOTVNTINVS.

PVRISSIMVM ANAGRAMMA.

Bonus Fidei Paſtor, nunc mitè luſtrat
Oues, nuuc plus agnoſcit ſuas.

Per la Sinodo celebrata nella ſua Chieſa dall' Illuſtriſs. e Reuerendiſs. Monſignore FRANCESCO ANTONIO GALLO

SONETTO.

GAllo, che deſti à Pier gioie, e non pianti
Hor che à ſuoi figli à te commeſſi eſclami,
Et al vigile ſuon de'tuoi Dettami
Spogli del'altrui ſonno i pigri ammanti,
Con Sacri dogmi à neghittoſi hor'canti,
Et à l'opre di Dio li ſuegli, e chiami,
E con fiati di Zelo all'Arti infami
De lo ſtigio Leone iſmorzi i vanti.
Sonò tua voce Oracoli di Roma
Al fido Eluetio, e al gran'Germano, & hora
Spiega note di Ciel' l'alto Idioma.
Ma di tai Legi l'Armonia ſonora
(Qual'di Gallo) è douer', ch'à la tua Chioma
Faccia dal Tebro roſſeggiar'l'Aurora.

ALL'

Digitized by Google

ALL' ILLVSTRISS. E REVERENDISS. D.

FRANCESCO ANTONIO GALLO

VESCOVO DI BITONTO.

Per il ſuo Sinodo celebrato, alludendo anco alla ſua prudenza moſtrata nella Corte di Roma, la Carica d'Internuntio in Germania, e di Conſigliero appreſſo LEOPOLDO IMPERATORE.

Del Canonico D. Modeſto LodaDio di Bitonto

SONETTO.

DI Maga Circe, e luſinghier'Sirene
Ode in Corte FRANCESCO, e canti, e frodi,
E de l'Itaco Eroe ſpreggiando i modi
A ſchiuſo Orecchio trionfator'diuiene.

Mille à ſue Glorie aprir'Teatri, e Scene
S'ei le veci hà di Pier'Germania godi,
O ſe Neſtor' d'Italia alte le lodi
Ne Conſigli di CESARE ſoſtiene.

Di Mitre inſiora, ed al ſuo crin'dà freggi
Chi le chiaui hà del Ciel', e regna in terra;
Ei di Vigil'Paſtore hà d'Argo i preggi.

Con pie norme à ſuo Ouile il Ciel'diſſerra
E con faci di Zelo, e dritte leggi
L'Idra de vitij Ercole Sacro atterra.

PER

PER L'ILLVSTRISS. E REVERENDISS. D.

FRANCESCO ANTONIO GALLO

VESCOVO DI BITONTO.

S'allude al GALLO, STELLA, AQVILA di ſua Impreſa.

Del Dottor Bartolomeo Maiullari di Bitonto.

SONETTO.

NOn più conſigli, ò Stelle, hor'diſuelate
De'Caratteri eterni i Fati oſcuri,
Trà lucidi Segreti hor'mai ceſſate
Adombrare conſenſi à chiari auguri.

Diſciolti in ſtami d'Oro i rai più puri
Teſſete aurore, e in clamidi ſpiegate,
Vibriſi vn'ſagio à ſecoli futuri
Ch'all'orbe di virtù ſorti inchiodate.

Ma qual'di Voi gl'arcani alti de Numi
Scopre dall'Auſtro in ſplendidi tenori
A vn'pennuto del Sol, norma de Lumi?

Fosforo è cifra, à i di cui Tirij Albori
Porpore ornando in fulgidi barlumi
GALLO ad AQVILA vgual'la Creſta indori.

Digitized by Google

INDEX RERVM

De Decretorum in Seſſionibus præſentis Synodi.

PRIMAE SESSIONIS.

Edictum Indictionis pag. 1.
Oratio in Comitijs Sacris. 3.
Oratio Epiſcopi. 10.
Decretum de aperitione, & inchoatione Synodi 13.
Decretum de Officialibus, & Synodi Miniſtris. 14.
Decretum de Conſultoribus Synodalibus. 16.
Decretum de ferendis Querelis. 17.
Decretum de præiudicio non afferendo. pag. ead.
Decretum de non diſcedendo à Ciuitate. 18.
Decretum de Clero vocando. pag. ead.
Nomenclatura Clericorum. 19.
Decretum de Fidei Profeſſione 28.
Formula Profeſſionis Fidei. 29.
Formula Iuramenti Profeſſionis Fidei. 33.
Decretum de Examinatoribus Synodalibus. 34.
Decretum de Iudicibus Synodalibus. 36.
Decretum de Teſtibus, Rationalibus, & Punctatoribus Synodalibus. 37.

Decre-

Digitized by Google

Decretum de continuatione primæ Seſſionis. pag. 41.
Decretum de diſceſſu. 42.
Decretum pro Decretorum Synodalium lectione. 43.
Accuſatio Contumaciarum contra abſentes. 44.
Dcecretum de Indictione ſecundæ Seſſionis. pag. ead.

SECVNDAE SESSIONIS.

Decretum de Clero vocando vt ſupra. pag. 46.
Decretum pro continuatione Decretorum, & Conſtitutionum Synodalium. pag. ead.
Decretum contra abſentes. 47.
Decretum de Indictione tertiæ Seſſionis. pag. ead.
Decretum de Diſceſſu. 48.

TERTIAE SESSIONIS.

Decretum de Clero vocando. pag. ead.
Decretum de continuatione lectionis Conſtitutionum Synodalium. 49.
Decretum contra Contumaces. pag. ead.
Decretum de continuatione tertiæ Seſſionis. 50.
Decretum pro continuatione Decretorum, & Conſtitutionum Synodalium lectionis. pag. ead.
Decretum de Clero vocando. pag. ead.
Decretum contra contumaces, & abſentes. pag. ead.
Decretum de Synodi Concluſione. 52.
Inſtantia Promotoris de Rogitu Actorum. pag. ead.
Acclamationes, prout in Pontificali. pag. ead.
Inſtrumentnm Notarij de omnibus factis, & peractis in præſenti Synodo. 55.

INDEX

INDEX

Titulorum Conſtitutionum Synodalium.

PARS PRIMA.

DE Fide Catholica, & Fidei Profeſſione tit. 1. pag. 61.

De Sortilegiorum, Maleficiorum, Magorum, & aliorum denunciatione. tit. 2. pag. 65.

De Libris prohibitis, & de pœnis contra eos retinentes. tit. 3. pag. 69.

De Blaſphematoribus, & eorum pœnis. t. 4. p. 72.

De Ludi Magiſtris. tit. 5. p. 74.

De Medicis. tit. 6. p. 78.

De Sacramentis in genere. tit. 7. p. 81.

De Sacramento Baptiſmi. tit. 8. p. 82.

De Sacramento Confirmationis. tit. 9. p. 90.

De Sacramento Euchariſtiæ. tit. 10. p. 95.

De Sacramento Pœnitentiæ. tit. 11. p. 100.

De Sacramento Extremæ Vnctionis. tit. 12. p. 108.

De Sacramento Ordinis. tit. 13. p. 112.

De Sacramento Matrimonij. tit. 14. p. 121.

PARS SECVNDA.

De Vita, & honeſtate Clericorum. tit. 1. p. 130.

De Parochis. tit. 2. p. 155.

De Dignitatibus, & Canonicis. tit. 3. p. 168.

De Dignitatibus, & Canonicis, ac alijs Presbyteris qui ad Diuina Officia in Choro. tit. 4. p. 180.

De

De Intereſſentia Chori. tit. 5. p.188.
De Diſtributionibus quotidianis. tit.6. p.193.
De Capitulari Congregatione. tit. 7. p.197.
De Regimine quomodo ſe gerere debeat Capitulum in futuorum. iterum tit. 7. p.204.
De Numero præfixo Participantium. tit. 8. p.210.
De Archiuijs pro cuſtodiendis Scripturis Reuerendi Capituli. tit. 9. p.214.
De Sacrario, & Sacriſtis. tit.10. p.217.
De Organiſta, & Cantu Gregoriano. tit.11. p.220.

PARS TERTIA.

De Regularibus. tit.1. p.225.
De Montalibus. tit.2. p.231.
De Confraternitatibus, locis pijs, & eorum Adminiſtratoribus. tit.3. p.260.
De Proceſſionibus. tit.4. p.267.
De Funeralibus, & Exequijs. tit.5. p.275.

PARS QVARTA.

De Sacroſanctis Eccleſijs. tit.1. p 297.
De Immunitate, libertate, & Iuriſdictione Eccleſiaſtica. tit.2. p.302.
De Feſtiuis diebus, eorumq; obſeruantia. t.3. p.304.
De Sacrificio Miſſæ, eiuſq; celebratione. t.4. p.314.
De Teſtam. ad pias cauſas, & legatis pijs. t.5. p.323.
De Foro Iudicario Epiſcopalis Curiæ, eiuſque ſcripturis conſeruandis. tit.6. p.326.
De Decimis. tit.7. p 333.
De Quæſtoribus. tit.8. p.335.
De Conſtitutionibus. tit. vltimus p 340.

EDICTVM

EDICTVM
INDICTIONIS SYNODI.

Franciſcus Antonius Gallus, Sacri Romani Imperij Baro de Auſtrimont, Dei, & Apoſtolicæ Sedis Gratia Epiſcopus Bituntinus.

CVM per Sacrum Concilium Tridentinum, Sacrorumque Canonum Sanctiones, non ſolum ſingulis annis, ſiue ſæpiùs, prout neceſſitas expoſtulauerit pro animarum ſalute Diœceſana Synodus congregari præcipiatur; ſed etiam quanta ex ea oriatur vtilitas propalari commendetur; ideò ad maiorem Dei gloriam cupientes tàm ſalutaribus præceptis obtemperare, illaque debitæ exequutioni demandare, & cum eorum exequutione copioſiſſimos æternæ ſalutis fructus, ex his, quæ ſunt peragenda, colligere; vt tanto muneri ſatisfacientes pro noſtro Paſtorali Officio, Gregi Nobis commiſſo opportunè prouideamus; virtute huius noſtri publici Edicti in locis ſolitis, & conſuetis publicandi, ac affigendi, omnes, ſingulosque Dignitates, Canonicos,

Digitized by Google

Curatos,Presbyteros, Diaconos, Subdiaconos,Clericos, Regulares, cęteroſque, qui de Iure intereſſe debeant, in Domino monemus, & virtute Sanctæ Obedientiæ eiſdem ſtrictè præcipimus, & mandamus, ſub pœnis ex Sacris Canonum Conſtitutionibus emanatis, & alijs noſtro arbitrio infligendis, die Dominica, quæ erit quinta Aprilis, ſummo mane, ad prædictam Synodum in noſtra Cathedrali peragendam congregentur; vt nonnullæ ſanctiones, & Decreta pro totius Vniuerſalis Cleri noſtrę Diœceſis vtilitate, prout magis expedire videbitur, indicantur; & publicentur. Omnes tamen ſuis inſignibus, & ſuperpellicijs parati, ac habitu, & tonſura decorati, ea qua decet grauitate, & modeſtia ſe exhibeant, ſub ijſdem pœnis. Datum Bitunti ex noſtro Epiſcopali Palatio, hac die prima Menſis Aprilis 1682.

Franciſcus Antonius Epiſc. Bituntinus &c.

Loco ✝ ſigilli.

Dominicus Ricchione Notarius &c.

Edictum pro Synodo Diœceſana.

ORA-

ORATIO

habita in Comitijs Sacris, inter Miſſarum ſolemnia.

A Reuerendiſſimo Domino D. Ioanne Baptiſta Morea V.I. ac S.Th.D. Canonico, ac Vicario Generali Bituntino.

SI vlli vnquam Oratori datum fuit, Præſul ampliſſime, Patres Ornatiſſimi, cęterique ciues mei nobiliſſimi, vt ijs, ad quos ipſe verba faceret, impunè, ac iure optimo gratulari liceret; fateor (& abſit verbis adulatio) mihi nunc temporis id contigiſſe maxima mea fælicitate. Et ſanè inuicem vos me iam tenetis, iam veſtris oculis in me vnum conuerſis, iam veſtro ore, veſtriſque omnium acclamationibus, frequentiſſima denique concione, explicatam animi lætitiam teſtamini: vtpote qui id negotij pertractandum, conficiendumque ſuſcepimus, ad quod tot per annos veſtra pietas ſingularis, Ciuitatis publica vota, Populi iteratæ preces, Eccleſiaſticorum ſuffragia, Paſtoris noſtri intenſiſſimum ſtudium dirigebatur. Diœceſanam Synodum, Deo annuente, ac fauente aggredimur; rem profectò ſaluberrimam, ac, vti ſperare par eſt, fructuoſiſſimam

non modò Nobis; ſed Poſteritati profuturam: Ex ea quantum emolumenti, ac quantum fęlicitatis in cunctos ſit effluxurum, facile patebit, ſi apertè ante demonſtrauero illius naturam, efficientiam, finemque. Cęterum cum oculis totum clarè ſubieceero, tum gratulationis meæ vberrimos fructus laturum me cenſeo; voſque obteſtabor, vt impenſius cuſtodiatis, quod veſtro bono ſtatuendum hic erit. Verum antequam vlterius progrediar, Cęleſtem opem, Diuini Spiritus tutelarem præſentiam, ac vim precari oportet, vt nihil nobis, niſi ad Diuini cultus maius obſequium; nihil niſi ad Religionis incrementum, & ad charitatis ſtimulos acuendos præſtetur. Ac mihi quidem noſtram Synodum toto animo complectenti venit in mentem, quod à Platone, de virorum cœtu, qua ſapientia, qua maturitate, qua rerum experientia clariſſimorum, fuit vſurpatum, illum nimirum appellari debere ſacrum, cum ſalubria illinc Inſtituta emanatura ſpectes: Chriſtiano eloquio digniſſimum effatum, noſtræque Fidei maximè conſona verba: cum huiuſmodi Eccleſiaſticorum cœtibus nihil ſanctius, nihil ſublimius reperiri poſſit. Quid enim tam ſanctum, tamque religioſum, quam pluribus Chriſti nomine congregatis Chriſtum Dominum aſſidere? Quid tàm ſublime, ac verendum, quam ipſius Diuini Iudicis ſuſtinere præſentiam, & Cęlum ipſum, quodammodo ad humanæ vocis definitam, collectamque ſententiam ferre conſenſum

ſuum?

ſuum ? Quid tam ſincerum, ac ab omni labe immune, quam vbi nihil videre eſt fuco illitum, & ad ſpeciem, atque oculos, vt ita loquar, relatum ? Quid tam ſalutare, tamque proficuum, quam intenſiſſimis oculis Ciuitatis perluſtrare ſtatum, conditionemque, deperditos Ciuium mores corrigere, labes omnes detergere, alexipharmaca, iuxta morbi vim, opportunè adhibere, quæ corrupta ſunt, ſaluberrimis Inſtitutis reſecare, nihil infectum relinquere? Totum hoc, totum inquam hoc Synodus præuidet, & omnium remediorum ad perfectiſſimam animi ſanitatem genere vtitur. Fuit hic ſemper in Eccleſia mos conſtantiſſimus, vt reparandæ Eccleſiaſticæ diſciplinæ ſtudio, hoc pacto ſe geſſerit. Recolite, quæſo, etiamſi ab Apoſtolorum vſque temporis hiſtorias repetamus, quemadmodum in maximis rerum perturbationibus, in hæreticorum ſectis præcidendis, in eorum praua Doctrina refellenda, in ſchiſmatum tempeſtatibus ſedandis, illicò ad Synodum ſanctiſſimis, ac doctiſſimis viris conflatam confugerit. Comperta omnibus ſunt Concilia, quæ ad extinguendam cum Authoribus peſtiferam doctrinam aduerſus impudentiſſimos ſectarios Manetem, & Arium; Eutychen, & Neſtorium; Pyrrhum, & Macedonium; Saracenos, & Albigenſes; Antipapas, & Vvaldenſes, nouiſſimamque Germaniæ peſtem Martinum Lutherum, totque alios hæreſum inuentores coacta ſunt. Recolite etiã eos qui in hac Eccle-

ſia præfuerunt Antiſtites Muſſus, & Fortiguerra; vnus ſplendor Italiæ, alter decus Romanæ Rotæ, Pariſius, & Pallanterius, Sacrorum Canonum primus, Sacræ Paginæ poſtremus in almo Licæo diſertiſſimi Interpretes; Stella, & Carrafa ambo ſumma nobilitate, ac doctrina, vtriuſque Signaturæ doctiſſimi Præſules; Creſcentius, & Aquauiua Eminentiſſimus in dignitate vnus, in eloquentia Eminentiſſimus alter, ad exaugendum decorem Domus Dei, ad ſalutem populorum procurandam, ad pietatem efferendam, pro vitijs eradicandis, virtutibus inſerendis, morum corruptelis tollendis, pro Concilij Tridentini obſeruantia, pro Sacrorum Canonum reuerentia, quot Comitijs Sacris, cœtum cogendo aſſiduè inſudauere. Non hìc diu immoror, luce iſta ſunt clariora, & notiora: ſed eo tantum dicta velim, vt cuncti perſpiciant vnicum excitandæ concupitæ virtutis, abijciendi torporis, priſtini moris reſtituendi, ac nouæ elegantiæ inducendæ inſtrumentum in Synodi ſanctiſſimis Decretis, & Conſtitutionibus poſitum. Præter quam quod, cum ab Eccleſiaſtici Ordinis obſeruantia, & vitæ moderatione pendeat, tamquam à capite totius corporis, videlicet Ciuitatis decus, & ornamentum, quanta vigilantia, quo conatu incumbendum, nè vir Deo dicatus laxiorem vitam reſumat, ſed vitam ſanctiorem retineat; nè indulgentius in habitu ſibi ipſi ſeruiat; nè ſuis commodis Eccleſiæ adminiſtratio poſt habea-

beatur; nè alijs ſcandalum, & detrimentum moribus non tam honeſtis neſcio quid ſubodorantibus pariat. Mirum dictu, relatuque eſt quam facili negotio, quanto ardore cæteri Eccleſiaſticorum exemplo moueantur, & in vtramque partem eorum vitia, vel virtutes ad multitudinis animos attrahendos valeant: & ſanè quidem ſciunt, Eccleſiaſticos eſſe à Deo Optimo Maximo in hoc totius Orbis theatro poſitos, veluti clariſſima ſidera inter denſiſſimas à malignis ſpiritibus diffuſas tenebras, veluti firmiſſima noſtræ vitæ gubernacula, veluti ſolidiſſimas baſes, veluti Populi Chriſtiani inter deuias, & ſenticoſas tentationum ſemitas præſtantiſſimos duces, quorum ductu quà nobis eſſet incedendum, quà flectendum, vbi immorandum, videremus. Quæ cum ita ſint, tuum tam ſalutare in cogenda Synodo conſilium Præſul ampliſſime, tuam inclytam nauatam operam, in expugnandis, quæ occurrebant, obſtaculis magnanimitatem, in decernendo prudentiam, ne in in re tanti ponderis minus cōſideratè ageretur; lentamque per tot annos feſtinationem, qua ſummo ſtudio tanti momenti negotium aggreſſus ſapientiſſimè perficeres: vt nihil inde ſe offerret nec arduum, nec inopinatum, quod non ante tibi tuum probauerit iudicium, decreuerit plena ſententia, potuerit perſuadere ijs, quibus mandatum erat, ſatis laudare non poſſum. Vidi ego, & cognoui quo charitatis, ac zeli æſtu flagrares, cum à primis Epi-

ſcopa-

ſcopatus tui menſibus, Synodus vt congregaretur curares: ſed obſtabant multa, conſuetudine, & prauo vſu recepta; vt niſi deinde tuus incredibilis ardor, qui quotidie ſtimulos addebat, omnes perfringere conatus eſſet difficultates, aut nullam, aut fere nullam Synodum habuiſſemus. Quid tamen de te mirum? Si tua ſpectatiſſima virtus, ac prudentia non his ſolum Bitunti finibus, & anguſtijs, neque in hac Apuliæ Prouincia, & velut mundi angulo concluſa, ſed latiores per terrarum Orbis partes enituit, ſuique admirationem permouit. Teſtis eſt ipſum Orbis caput, & ſolium Roma, vbi plurimis Purpuratis gratiſſimus, pluribus Pontificibus carus, acceptuſque fuiſti; adeo vt tuam laudarent ſemper in grauiſſimis negotijs perſpectam fidem, atque integritatem prorſus admirabilem. Teſtis eſt Italia, quæ te Bononiæ, & Venetijs alterum Pontificij legati oculum prædicauit, omnique certè honore digniſſimum. Teſtis eſt Catholicus Heluetiæ Tractus, quem tua virtute, tuo exemplo, parique benignitate adminiſtraſti; eoſque populos non minus authoritate,quam gratia, et morum candore, quo tenentur, tibi pellexiſti, atque deuinxiſti. Teſtes ſunt latiſſimi Germanię fines, vel potius dixerim Regna copioſiſſima, tuæ gloriæ ſeges, vbi talem te præſtitiſti, qualem illa natio auidiſſimè amplectitur, & obſeruat; Te tot Electores, tot Palatini, tot nobiliſſimi Aulæ Magnates, ipſe ſummus

Impe-

Imperator Leopoldus benigniſſimè excepit, maximiſque officijs proſequutus eſt: at tanta erat tua in omnes, & tanta omnium in te beneuolentia, & amor, quod illa Maieſtas tuę tantę prudentiæ conatu, Comitem palatinum, Baronem de Auſtrimont, eiuſdem Cæſareæ Maieſtatis conſiliarium te procreauit, tot, tantiſque memorandis priuilegijs te, vna cum poſteris tuis decorauit. Sed quo excurrit oratio? an non cuncti hæc tenemus? neque tantum nos, ſed quotquot tuum audierunt nomen. Adde, quod tua modeſtia, rubore oſtenſa, non patitur me diutius in hac re detineri: parce tamen Præſul benigniſſime meæ nimiæ fortaſſe audaciæ, aut certius hilaritati, quę ob Synodum tandiù nobis expetitam, tuo ſtudio iam inchoatam, me effert, & rapit. Videor mihi videre meam ciuitatem in tuas laudes effuſam, tantoque bono tibi gratulantem. Nunc verè pacem ſibi, qnam oleę ramus in ſuo ſtemmate pręſignat, partam eſſe dicit. Nunc, velut alterum phęnicem, inſtauratione Sacrorum, Eccleſiaſtici muneris prompta exequutione, Sacri Ordinis incorrupta vita ad immortalitatem reuiuiſcere teſtatur. Nunc aureum ſanè diem tuo beneficio illuxiſſe confitetur, qui ętatem auream, hoc eſt fęlices annos ſibi, fęlicia ſęcula poſteris erit allaturus. Quapropter immortales gratias tibi agit, agetque, dum Bituntum ſtabit per ſæcula.

ORATIO

Illuſtriſs. & Reuerendiſs. D. Franciſci Antonij Galli de Auſtrimont Epiſcopi Bituntini Ad Vniuerſum Clerum.

Materno Idiomate.

IN queſto Sacro Congreſſo, tanto da noi deſiderato, e per iſpiratione Diuina già congregato, Fratelli, e Figli miei dilettiſſimi, douemo à noi prima, e poi à voi parlare, ma non *in ſublimitate ſermonis*, come dice l'Apoſtolo, a *ſed intimo, & ſincero cordis affectu* eſſendo vguale l'imminente pericolo della diuina vendetta, ed'à noi, ſe taceſſimo; *Væ michi quia tacui*; b ed'a voi, ſe non eſeguiſte con l'oſſeruanza quelle coſe, che con ammonitioni paterne, con perſuationi da paſtore, e con precetti di Giudice dal proprio Prelato vengono loro ingionte. A queſto fine da Sacri Canoni ſono iſtituite le Sante viſite, coſtituite da S. Concili le Sinodi, e dalle ſacre carte anco chiamate le radunanze

---

a 1. *Corinth*. 2.
b *Saiæ c*. 6.

nanze come in *Ioele*, c *Vocate cœtum, congregate Populum, ſanctificate Eccleſiam, coadunate ſenes*, acciò ſi toglieſſero da i Prelati quei pericoli, che apportarebbero danni eterni alla propria, ed'all'anime de'ſudditi. E benche queſte diuine maſſime ſiano pur note à voi, come già pratticate da noſtri predeceſſori, degniſſimi Prelati in queſta Chieſa; pure in adempimento del noſtro preciſo debito habbiamo voluto congregare queſta prima Sinodo, nella quale altro non trouaranno eſſer il mio fine, ſe non rammentare à tutti l'eſſecutione de Sacri Canoni, e Bolle Apoſtoliche, e l'oſſeruanza de'Sacri Concilij, e Decreti Sinodali de noſtri predeceſſori, che con ſommo zelo han prouiſto à gl'abuſi, e riparato alle corruttele ritrouate nel loro Grege. Ma come che ò per l'incoſtanza della condizione humana ò per l'ingiuria de'tempi ſuole occorrere, che *Etiam de mundano puluere religioſa corda ſordeſcunt*, d però il S. Concilio di Trento, e ordina a Prelati, che ogn'anno ſi congreghi la Sinodo: affinche co l'lu me dello Spirito Santo attendano à ſradicare li nuoui abuſi, & iſtirpare quelle corruttele, che à poco à poco ſerpeggiano ne'coſtumi de ſudditi; ſiche con la rinouatione de i Decreti de noſtri predeceſſori haue-

B 2 mo

c *Cap.* 2.
d *S. Leo ſerm.* 4. *de Quadrageſ.*

mo prouiſto ad alcuni emergenti biſogni, che con l'occaſione delle ſante viſite ſi ſono conoſciuti degni di correttione, come nella continuatione delle lettioni della preſente Sinodo vdiranno, tutte ne i Sacri, Canoni, Conſtitutioni Apoſtoliche, è Decreti della S. Congreg. fondate. Onde con quell' amore paterno, co l' quale ſempre benignamente hauemo procurato mantenere in pace, e quiete la noſtra Grege, eſsortiamo tutti all'oſſeruanza delli Decreti, che ſi publicaranno: acciò che noi nel dimoſtrarui in quelli la via della ſalute, e voi nell'eſſeguirli, poſſiamo riceuere vnitamente la remuneratione, che ſua Diuina Maèſtà per ſua miſericordia ſi degni concederci *In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen.*

---

e *Seſſ. 24. de vſu c. 2.*

DECRE-

DECRETA SYNODALIA

PRIMAE SESSIONS.

De Synodi aperitione, eiuſque inchoatione.

DECRETVM I.

In Nomine Sanctiſs. ac Indiuiduæ Trinitatis Patris, Filij, & Spiritus Sancti Amen.

Nos Franciſcus Antonius Gallus de Auſtrimont Baro S. R. Imperij, Comes Palatinus, ac Leopoldi Cæſaris Conſiliarius, Dei, & Apoſtolicæ Sedis Gratia Epiſcopus Bituntinus.

CVm ad maiorem Omnipotentis Dei Gloriam eiuſque Beatiſſimæ Virginis Matris Mariæ Aſſumptionis, huius Ciuitatis Patronæ, & Cathedralis noſtræ Titularis, ac Sancti Valentini Presbyteri & Martiris, eiuſdem Eccleſiæ Patroni, Sanctorum Quirici, & Rocchi, aliorumque Vrbis tute-

tutelarium Sanctorum, noſtram, Diœceſanam Synodum indixerimus, atque promulgauerimus incipiendam, aperiendamque noſtro edicto denunciauerimus: hinc eſt quod illam apertam, & inchoatam eſſe volumus, & decernimus promulgamus, atque mãdamus, fauente Deo, ac Deipara adiuuante, omnibuſque ãctis auxiliantibus nobis, intellectum illuminantibus, affectumque inflammantibus: vt quæ ad gregis noſtri iuuamen agenda ſunt, dignè, & attente ad illius incrementum dirigamus; hodie à Natiuitate Domini Die quinta Aprilis, Dominica in Albis Anni milleſimi ſexcenteſimi octuageſimi ſecundi. Regnante Sanctiſſimo Domino Noſtro in Chriſto Patre Innocentio Diuina Prouidentia PP. XI. Anno eius ſeptimo, feliciter, Amen.

Hic fuit perlectum Capitulum Concilij Tridentini de Synodo congreganda *ſeſſione 24. cap.* 2 per Reuerendum D. Ioannem Petrum Miniſtro ſecretarium ex ſuggeſtu, ex quo infraſcripta alia decreta publicauit.

DECRETVM II.

De Officialibus, & Synodi Miniſtris.

AD confuſiones tollendas, & pro huius noſtræ præſentis Synodi optimo regimine, ad ea, quæ peragenda ſunt, officiales infraſcriptos eligimus, & deputamus.

Promotorem Fiſcalem,

Adm. Reu. D. Leonardũ Franco V. I. D. Canonicũ.

Secretarium,

Reuerendum D. Ioannem Petrum Miniſtro S. Th. Profeſſorem.

Notarium,

Dominicum de Ricchione Notarium Apoſtolicum, & noſtræ Curiæ Epiſcopalis Cancellarium,

Magiſtros Cæremoniarum,

Quibus omnes obediant ſub pœna noſtro arbitrio.

Admodum Reuerendum D. Vitum Franco Præfectum Cæremoniarum.

Admodum Reuerendum D. Rodericum Bonuicino Canonicum.

Coadiutores Magiſtrorum Cæremoniarum,

Reuerendum D. Antonium Sylos.

Reuerendum D. Ioſephum Sciuittaro.

Reuerendum D. Ioſephum de Nigris.

Qui omnes Miniſtri iam electi, vnuſquiſque ſuo muneri Deputatus, attentè, ac exactiſſimè fungantur officio, ſub pœnis noſtro arbitrio, & ita volumus, & decernimus.

DE

DECRETVM III.

De Conſultoribus Synodalibus.

SYnodalia negotia vt ritè, & rectè peragantur, & diſponantur, & pro materijs in Synodo occurrentibus, eligimus, & deputamus in Conſultores Synodales.

Reuerendiſſimum D. I. Ioannem Baptiſtam Morea V.I. & S. Th.D. Præbendæ Theologalis Canonicum noſtrum Vicarium Generalem,

Admodum Reuerendum D. Lucam Antonium de Planellis V. I. D. Archidiaconum.

Admodum Reuerendum D. Ioannem Mariam Ilderis Archipresbyterum V. I. D.

Admodum Reuerendum D. Petrum Iacobum de Michele S. T. P. Pœnitentiarium.

Admodum Reuerendum D. Franciſcum Mariam de Angelis V. I. D. Canonicum,

Admodum Reuerendum D. Ioſephum Martianum S. T. P. Canonicum.

Admodum Reuerendum D. Franciſcum Ricchione V. I. D. Canonicum.

Admodum Reuerendum D. Leonardum Franco V. I. D. Canonicnm.

Admodum Reuerendum D. Ioannem Sabinum V. I, D. Canonicum.

DE-

DECRETVM IV.

De deferendis Querelis;

STatuimus itidem, ac decernimus, vt ſi qui erunt, qui accuſationem, & querelas deferre voluerint, aut de aliquo conqueri, aut abſentium excuſationes afferre, eas coram noſtro Vicario generali, & conſultoribus iam electis liberè exponant; qui durante tempore Synodali, breui iudicij forma dirimere valeant, & citra ambarum partiũ præiudicium adiudicent; reſeruata tamen facultate ad nos aduocandi, vel alijs delegandi, etiam durante tempore Synodi, ad noſtrum beneplacitum.

DECRETVM V.

De præiudicio non afferendo.

PRo contentionibus, & altercationibus remouendis, quæ in Synodalibus actionibus de præcedentia oriri ſolent, ſi contigerit aliquem ſuo loco non incedere, vel ſecundum eius dignitatem, ac præeminentiam non ſedere, vel nominari; nemini ius acquiri, nemini aliquod præiudicium inferri intelligatur tam in poſſeſſorio, quam in petitorio: ſed omnia in eodem ſtatu permanere, in quo ante

hanc inchoatam Diœceſanam Synodum reperietur, volumus, & decernimus.

DECRETVM VI.

De non diſcedendo à Ciuitate, durante Synodi celebratione.

NEmo audeat, cuiuſcumque ſtatus, gradus, & conditionis ille ſit, vel qui de iure, vel conſuetudine huic Synodo intereſſe debet, ab hac ciuitate diſcedere, niſi habita, & abſoluta ſit hæc noſtra Diœceſana ynodus, ſub excommunicationis pœna: niſi iuſta, & legitima exiſtente cauſa abeundi, & petita à Nobis licentia. Iubemus etiam, vt omnes, & ſinguli huic noſtræ Synodo ſub eadem pœna intereſſe debeant, & ita volumus, & decernimus.

De Clero vocando, & eorum nominibus in Synodo deſcribendis.

Prima inſtantia Promotoris Fiſcalis.

ILluſtriſſime, & Reuerendiſſime Pater, & Domine, intereſt vt nomina, & cognomina illorum qui præſenti Synodo adſunt, vocentur, & deſcribantur; non ſolum vt dominationi ſuæ Illuſtriſ-

ſimæ

ſimæ per illos obedientia præſtetur, ſed etiam vt contumaces dignoſcantur, & ita peto, & requiro Ego D. Leonardus Franco V. I. D. Canonicus, & Promotor Fiſcalis.

Illuſtriſſimus Dominus dicit; ita volumus, & decernimus.

DECRETVM VII.

AD hoc ergo, vt quæ a Sacris Canonibus diſponuntnr exequtioni demandentur, volumus, & decernimus, vt omnes, qui preſenti Synodo interſunt, per Notarium deſcribantur, & vocentur alta, & intelligibili voce: vt ſi deinde reperti fuerint contumaces, pœnis à S. Canonibus iniunctis ſubijciantur.

Notarius, de mandato Illuſtriſs. Domini, alta, & intelligibili voce, ſecundum eorum dignatem, & gradum, dicit.

Accedant Admodum Reu. Dignitates, Canonici Parochi, Sacerdotes, Diaconi, Subdiaconi, Clerici, Beneficiati, & non Beneficiati, ad præſtandam obedientiam.

Admodnm Reu. Dignitates, & Canonici.

D. Lucas Antonius de *P*lanellis *A*rchidiaconus V. I. D.

D. Ioannes Maria Ildaris Archipresbyter V. I. D.
D. Didacus Barone Primicerius.
D. Dominicus Ildaris Primicerius.
D. Vitus Franco Præfectus Ceremoniarum.
D. Petrus Iacobus de Michele Pœnitentiarius.
D. Franciſcus Miola Canonicus.
D. Franciſcus Maria de Angelis Canonicus V. I. D.
D. Ioannes Battaglia Canonicus.
D. Ioſeph Martianus Canonicus.
D. Michael Miola Canonicus.
D. Leonardus de Petro Leonardo Canonicus.
D. Ioannes Bernardinus Elia Canonicus.
D. Addens Monte Canonicus.
D. Donatus Carolus Vriola Canonicus.
D. Ioannes Capurſo Canonicus.
D. Stephanus Attolino Canonicus.
D. Rodericus Bonuicino Canonicus.
D. Nicolaus Morea Canonicus.
D. Ioannes Antonius Conuerſano Canonicus.
D. Franciſcus Ricchione Canonicus V. I. D.
D. Marcus Antonius Menardi Canonicus.
D; Nicolaus Giannone Canonicus.
D. Carolus Planelli Canonicus.
D. Hieronymus Paſtore Canonicus.
D. Antonius Falco Canonicus.
D. Leonardus Franco Canonicus V. I. D.
D. Lucas Bagliuo Canonicus.
D. Hiacyntus Chiurlia Canonicus.
D. Ioſeph Suriano Canonicus.
D. Ioſeph Manna Canonicus.
D. Ioannes Sabini Canonicus.
D. Dominicus Maiullari Canonicus.
D. Annibal Ricciardi Canonicus.
D. Bernardinus Regna Canonicus.

Acce-

Digitized by Google

Accedant RR. Parochi.

— D. Vincentius Maiullari V. I. D. Parochus Sancti Benedicti.
— D. Franciſcus Marciano, Parochus S. Pauli.
— D. Ioſeph Cannito, Parochus S. Leucij.
— D. Petrus Paulus Scazzari V. I. D. Parochus Sancti Lucæ.
— D. Franciſcus Minnuto Parochus S. Andreæ.
— D. Franciſcus Labini, Parochus S. Sylueſtri.
D. Ioannes Maria Maiullari, Parochus Sanctæ Catharinæ.
D. Ioſeph Vacca, Parochus S. Petri de Caſtro.
D. Ioſeph Giachetti, Parochus S. Iacobi.
D. Hieronymus Buccetti Parochus S. Aegidij.
D. Franciſcus Carolus Caſſandra, Parochus S. Ioannis de Muro.
— D. Caietanus Maiullari, Parochus S. Georgij.
D. Iulius Cæſar Lupis) Curati ſubſtituti Illuſtriſs.
D. Caietanus Roſis) D. Cathedralis Eccleſiæ.

Accedant Presbyteri.

— D. Bardinus Verità.
— D. Ioannes Sylos.
— D. Ciprianus Molfetta.
— D. Modeſtus Laudadio.
— D. Franciſcus Giannone.
— D. Carolus Riſis.
— D. Franciſcus Naturale.
— D. Ioſeph Scriuittaro.
— D. Dominicus Paduli.
— D. Nicolaus Angelus Iacono.
— D. Ioannes Baptiſta Paniſco.
D. Ioannes Vacca.
— D. Franciſcus Iacobus Calamita.
— D. Ioſeph Palma.
— D. Thomas Suriano.
— D. Leonardus Buccetti.
— D. Lerius Vrbano.
— D. Nicolaus Franciſcus Izzo.

D. Ni-

— D. Nicolaus Ioannes Scarambella.
— D. Nicolaus Laudadio.
— D. Maurus Paſcullo.
— D. Nicolaus Manzari.
— D. Dominicus Biluſcio.
— D. Petrus Antonius Cioffreda.
D. Ioannes Petrus Miniſtro.
D. Ioannes Baptiſta Lantaro.
D. Ioſeph Franciſci Antonij Termine.
D. Franciſcus Raputo.
— D. Antonius Piſarelli.
D. Antonius Sylos.
D. Franciſcus Paulus Cantore.
D. Ioſeph Bertis.
— D. Nicolaus Angelus de Angelis.
D. Ioſeph Monte.
D. Bellus Antonius Caputi.
— D. Ioſeph Ingallata.
D. Franciſcus Antonius Piange.
— D. Ioannes de Facendis.
D. Nicolaus Antonius Caballo.
— D. Marcus Antonius Ingannamorte.
D. Vitus Piange.
D. Dominicus Praino.
D. Ioannes Baptiſta Piperis.
D. Nicolaus Sirena.
D. Ioſeph Abbaticchio.
D. Lutius Naturale.
D. Marcus Antonius Braſcia.
— D. Franciſcus Gilio.
— D. Petrus Martyr Biluſcio.
D. Ioſeph Panebianco.
D. Ioſeph Lantaro.
— D. Franciſcus de Bellis.
D. Ioſeph Nigris.
D. Ioſeph Hieronymus Licinio.
— D. Ioſeph Minnuto.
— D. Franciſcus Paulus Bitritto.
D. Ioſeph Lupis.
D. Ioannes Baptiſta Planelli.
D. Ioſeph de Franciſco Termine.
D. Ioſeph Arpino.
D. Ioannes Petrus Radouano.
D. Dominicus Piange.
D. Andreas Lupo.
D. Franciſcus Pilagatta.
D. Blaſius Mallone.
D. Franciſcus Antonius Cariello.

Acce-

Accedant Presbyteri extra numerum.

D. Galeatius Brencola.
D. Ioannes Giannone.
D. Vitus Antonius Marrano.
D. Dominicus Piperis.
D. Hieronymus Andrucolo.
D. Ioſeph Ceglia.
D. Franciſcus Iacobus de Col'Angelo.
D. Maurus Garofolo.
D. Ioannes Franciſcus de Michele.
D. Ioannes Lupis.
D. Ioſeph Carangelo.
D. Valentinus Laudadio.
D. Franciſcus Antonius Planelli.
D. Franciſcus de Rocco Giannone.
D. Sebaſtianus Giordano.
D. Angelus Cuſtos Abbadeſſa.
D. Franciſcus Paulus Penna.
D. Ioannes Martino.
D. Nicolaus Cardone.
D. Carmeninus Marinella.
D. Ioſeph Attolino.
D. Iulius Sanſone.
D. Ioannes Baptiſta Acqua fredda.
D. Leonardus Santio.
D. Ioannes Cardone.
D. Petrus Martyr Sentio.
D. Franciſcus Mattia.
D. Nicolaus Angelus Stellacci.
D. Ioſeph Catuccio.
D. Caietanus Caro.
D. Caietanus Chichilichi.
D. Caietanus Florelli.
D. Caietanus de Rienzo.
D. Caietanus Garofolo.
D. Dominicus de Donato.
D. Dominicus Donatus Spina.
D. Franciſcus Paulus Liberati.
D. Ioannes Petrus Couelli.
D. Thomas de Donato.
D. Caietanus Lætitia.
D. Roccus Suriano.
D. Nicolaus Piperis.
D. Ludouicus de Cicco.
D. Alexius Guardia.
D. Bernardinus Raputo.
D. Nicolaus Didaci Tauro.

Acce-

Accedant Diaconi.

D. Iacobus Antonius Chiã-carano.
D. Donatus Andreas Spica.
D. Paulus Siculo.
D. Ioannes Baptiſta Latillo.

Accedant Subdiaconi.

Subdiaconus Frãciſcus Andreas Pantaleo.
Subdiaconus Dominicus Paniſco.
Subdiaconus Nicolaus Sãſone.
Subdiaconus Leonardus de Petro Leonardo.
Subdiac. Modeſtus Franco.

Accedant Clerici Beneficiati.

Clericus Ioannes Alburquerque.
C. Didacus Paduli.
C. Ioſeph de Luce V.I.D.
C. Nicolaus Sylos.
C. Franciſcus de Planellis.
C. Ioannes Baptiſta Sylos.
C. Ioannes Baptiſta Gentile.
C. Horatius Tauro.
C. Dominicus Rogadeo.
C. Hiacyntus Labini.
C. Paulus Sylos.
C. Vitus Nicolaus Giannone Alitto.
C. Ioannes Antonius de Lerma.
C. Vitus de Lerma.
C. Cæſar Ruggiero.
C. Thomas Ildaris.
C. Alfonſus Sylos.
C. Franciſcus Bouio.
C. Angelus Morea.
C. Ioſeph Nicolaus *Zecca*.
C. Nicolaus Rogadeo.
C. Antonius Giannini.
C. Donatus Antonius Cauallo.
C. Dominicus Ioannis Vincentij Iacono.
C. Franciſcus Carolus Bonaſia V.I.D.

C. *Do-*

Digitized by Google

C. Dominicus Hieronymi Iacono.
C. Nicolaus Riſius.
C. Franciſcus Sternicchio.
C. Franciſcus Ruggiero.
C. Nicolaus Angelus Eliatonio.
C. Thomas Martiano.
C. Xauerius Luce.

Accedant Clerici non beneficiati.

Clericus Didacus Paù.
C. Franciſcus Cæſaris Sylos.
C. Carolus Sagarriga.
C. Cæſar Sylos.
C. Lucas de Planellis.
C. Cæſar Ildaris.
C. Ludouicus Ildaris.
C. Aloyſius Ruggiero.
C. Alonſus de Cicco.
C. Michael Sylos.
C. Andreas Paſtorella.
C. Albertus de Siena.
C. Antonius Braſcia.
C. Andreas Iacobus.
C. Bartholomæus Maiullari.
C. Blaſius Amendolara.
C. Bartholomæus Quattrocchi.
C. Nicolaus Antonius de Neapoli.
C. Caietanus Alburquerque.
C. Nicolaus Angelus Pagone.
C. Caietanus Bonaſia.
C. Cæſar Iacobellis.
C. Dominicus Caſſandra.
C. Dominicus Alteuiſſimo.
C. Donatus Antonius Scaraggi.
C. Dominicus Ricchiuto.
C. Dominicus Giuliano.
C. Dominicus Lætitia.
C. Dominicus de Lella.
C. Dominicus Morea.
C. Dominicus Augieuto.
C. Dominicus Antonius Viti.
C. Dominicus Scaraggi.
C. Dominicus Cingolo.
C. Dominicus Mattia.
C. Franciſcus Girardus Barone.
C. Dominicus Ricchione.
C. Franciſcus de Theodoro Sylos.
C. Fabritius de Roſis V. I. D.
C. Ioannes Robertus Iannonius

nonius Alittus.

C. Franciſcus Maria de Angelis.

C. Franciſcus Cingolo.

C. Franciſcus de Ioanne Baptiſta Giannone.

C. Franciſcus Picerri.

C. Franciſcus de Facendis.

C. Fabritius Scaragiullo.

C. Franciſcus Carbonara.

C. Franciſcus Malteſe.

C. Franciſcus Paulus Sforza.

C. Franciſcus della Roſſa.

C. Franciſcus Fallacara.

C. Franciſcus Lecceſe.

C. Franciſcus Paulus Piacente.

C. Franciſcus Paulus Stellacci.

C. Franciſcus Baſto.

C. Franciſcus de Valentino.

C. Ioannes Vincentius de Ioanne Baptiſta Rogadeo.

C. Ioſeph de Ruffis.

C. Ioſeph Ildaris.

C. Ioannes Donatus Aletti.

C. Ioannes Baptiſta Martianus.

C. Ioſeph Radio.

C. Ioſeph Iuliano.

C. Ioannes Donatus Mezzafalce.

C. Ioſeph Biluſcio.

C. Generoſus Cauallo.

C. Ioſeph Ruggiero.

C. Ioannes Baptiſta Montefredano.

C. Ioſeph Paſtoreſſa.

C. Ioſeph della Roſſa.

C. Ioſeph Antonius Valente.

C. Ioannes Nicolaus Vacca.

C. Ioannes Monſerrato.

C. Ioannes Antonius Caſtro.

C. Ioannes Andreas Fornella.

C. Ioſeph Eliantonius.

C. Ioannes Roſſiello.

C. Ioſeph Martianus.

C. Ioannes Petrus Colangelo.

C. Ioannes Donatus Menardi.

C. Ioſeph Vitarelli.

C. Ioſeph Sciacqua.

C. Ioſeph Riccius.

C. Ioannes Baptiſta Morea.

C. Ioſeph de Matthia.

C. Iacobus Grottola.

C. Marius Ciarfaglia.

C. Mi-

Digitized by Google

C. Michael Montagneſe.
C. Martinus de Ioanne Coluccio.
C. Maurus Zurlo.
C. Nicolaus de Paulo Garofolo.
C. Nicolaus de Angelis.
C. Nicolaus de Octauio Garofolo.
C. Nicolaus Laudadio.
C. Nicolaus Gliro.
C. Nicolaus Baſto.
C. Nicolaus Bonáſia.
C. Nicolaus Termine.
C. Nicolaus Valentino.
C. Nicolaus Maria Clemens.
C. Nicolaus Panza.
C. Nicolaus de Stephano
C. Nicolaus Antonius Luciuera.
C. Petrus Martyr Biluſcio.
C. Petrus Antonius Natula.
C. Xauerius de Sanctis.
C. Sebaſtianus Ricciardi.
C. Xauerius Brencola.
C. Stanislaus Cozzella.
C. Nicolaus Florelli.
C. Xauerius de Facendis.
C. Thomas Campanile.
C. Thomas delo Vecchio.
C. Thomas de Leone.
C. Vitus Franciſcus Ricciardi.
C. Vitus Piange.
C. Vitus Antonius Abbat' Antuono.
C. Vitus de Ciocciа.
C. Vittus Rizzo.
C. Vitus Iacobus Cipriano.
C. Valentinus Citrino.
C. Vitus Paulus Tatullo.
C. Laurentius Cariello.
C. Xauerius Garofolo.
C. Michael Floriano.
C. Thomas Riccius.
C. Dominicus Sagarriga.
C. Dominicus Laudadio.

Qui omnes ſigillatim obedientiam præſtiterunt

Illuſtriſſimo Domino per oſculum manus.

Secunda inſtantia Promotoris Fiſcalis.

ILluſtriſſime, & Reuerendiſs. Pater, & Domine, Sacroſanta Tridentina Synodus decreuit, ac ſtatuit, vt omnes, qui Beneficia Eccleſiaſtica conſequuti fuerint, & qui in Diœceſana Synodo conuenire debent, in ea iuramentum præſtent, & fidei profeſſionem emittant, Ideo Ego D. Leonardus Franco V. I. D. Canonicus, & Promotor Fiſcalis humiliter peto, & requiro, vt tale iuramentum, & fidei profeſſionem in manibus Dominationis ſuæ Illuſtriſs. emittant, præſtent, & profiteantur.

DECRETVM VIII.

CVm igitur à Sacra Tridentina Synodo *ſeſſ.* 25. *cap.* 2. de reform. præſcribatur, atque præcipiatur, vt qui beneficia Eccleſiaſtica aſſequuti fuerint, in diœceſana Synodo Profeſſionem fidei emittant, & iuramentum præſtent; ideo omnes, qui Beneficia Eccleſiaſtica nacti fuerint in præſenti Synodo coram nobis illam profiteantur, ad formam Bullę B. Pij V.

Quo Decreto perlecto, Dominus Archidiaconus Librum S. Concili Tridentini cum Decereto de Fidei profeſſione facienda ad Illuſtriſſimum, & Reue-

Reuerendiſs: Dominum detulit, & per eumdem Illuſtriſs. Statim Secretario datum, qui alta, & intelligibili voce ex ſuggeſtu propalauit.

Notarius audita propalatione dicti Decreti Sacri Concilij Tridentini, dixit;

*A*ccedant igitur omnes, & ſinguli, qui Beneficia *E*cccleſiaſtica nacti ſunt, & fidei profeſſionem ex formula præſcripta à Pio IV. emittant.

Hinc publicè ante Illuſtriſs. genibus flexis fidem profeſſus, idem *S*ecretarius, iuxta præfati Pij ſubſcriptam formulam, nomine illorum, in manibus Illuſtriſs., & Reuerendiſs. *D*omini *E*piſcopi, genibus etiam flexis profeſſionem emiſit.

Profeſſionis formula hæc extitit.

*E*go N. firma fide credo, & profiteor omnia, & ſingula, quæ continentur in ſynbolo fidei, quo *S*ancta Romana *E*ccleſia vtitur. Credo in vnum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cæli, & terræ, viſibilium omnium, & inuiſibilium. *E*t in vnum *D*ominum Ieſum, Chriſtum filium *D*ei vnigenitum, & ex Patre natum, ante omnia ſæcula; *D*eum de *D*eo, lumen de lumine, *D*eum verum de *D*eo vero, genitum non factum, conſubſtantialem Patri; per quem omnia facta ſunt. Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de cælis, & incarnatus eſt de *S*piritu *S*ancto ex Maria

Vir-

Virgine, & homo factus eſt: Crucifixus etiam pro nobis ſub Pontio Pilato, paſſus, & ſepultus eſt: & reſurexit tertia die ſecundum ſcripturas: & aſcendit in Cælum, ſedet ad dexteram Patris; & iterum venturus eſt cum gloria iudicare viuos, & mortuos; cuius Regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Dominum, & viuificantem; qui ex Patre filio que procedit; qui cum Patre, & Filio ſimul adoratur, & conglorificatur, qui loquutus eſt per Prophetas. Et vnam Sanctam Catholicam, & Apoſtolicam Eccleſiam. Confiteor vnum Baptiſma, in remiſſionem peccatorum. Et expecto reſurectionem mortuorum & vitam venturi ſæculi Amen. Apoſtolicas, & Eccleſiaſticas traditiones, reliquaſque eiuſdem Eccleſiæ obſeruationes, & conſtitutiones firmiſſimè admitto, & amplector.

Item Sacrã Scripturam, iuxta eum ſenſum, quem tenuit, & tenet Sancta Mater Eccleſia, cuius eſt iudicare de vero ſenſu, & interpretatione Sacrarum Scripturarum, admitto; nec eam vnquam niſi iuxta vnanimem conſenſum Patrum, accipiam, & interpretabor.

Profiteor quoque ſeptem eſſe verè, & propriè Sacramenta nouæ legis, à Ieſu Chriſto Domino noſtro inſtituta, atque ad ſalutem humani generis, licet non omnia ſingulis neceſſaria, ſcilicèt Baptiſmum, confirmationem, Euchariſtiam, pœnitentiam, extremam vnctionem, ordinem, & ma-

tri-

Digitized by Google

trimonium, illaque gratiam conferre, & ex his Baptiſmum, confirmationem, & ordinem, ſine ſacrilegio, reiterari non poſſe. Receptos quoque, & approbatos Eccleſiæ Catholicæ ritus in ſupradictorum omnium Sacramentorum ſolemni adminiſtratione recipio, & admitto. Omnia, & ſingula, quæ de peccato originali, et de iuſtificatione in ſacroſanta Tridentina Synodo definita, et declarata fuerunt, et amplector, et recipio, Profiteor pariter in miſſa offerri Deo verum, proprium, et propitiatorium ſacrificium pro viuis; et defunctis: atque in ſanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento eſſe verè, realiter, et ſubſtantialiter corpus, et ſanguinem, vnà cum anima, et Diuinitate Domini noſtri Ieſu Chriſti; fierique conuerſionem totius ſubſtantiæ panis in corpus, et totius ſubſtantiæ vini in ſanguinem, quam conuerſionem Catholica Eccleſia tranſubſtantiationem appellat. Fateor etiam ſub altera tantum ſpecie totum, atque integrum Chriſtum, verumque Sacramentum ſumi. Conſtanter teneo purgatorium eſſe, animaſque ibi detentas fidelium ſuffragijs iuuari. Similiter et Sanctos vnà cum Chriſto regnantes venerandos, atque inuocandos eſſe, eoſque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias eſſe venerandas. Firmiſſimè aſſero imaginem Chriſti, ac Deiparæ ſemper Virginis, necnon aliorum ſanctorum habendas, et retinendas eſſe, atque eis debitum honorem, ac venerationem imper-

impertiendam. Indulgentiarum etiam poteſtatem à Chriſto in Eccleſia relictam fuiſſe, illarumque vſũ Chriſtiano Populo maximè ſalutarem eſſe affirmo. Sanctam Catholicam, et Apoſtolicam Romanam Eccleſiam, omnium Eccleſiarum matrem, et magiſtram agnoſco, Romanoque Pontifici, Beati Petri Apoſtolorum Principis ſucceſſori, ac Ieſu Chriſti Vicario veram obedientiam ſpondeo, ac iuro. Cætera item omnia à Sacris Canonibus, et œcumenicis Concilijs, ac præcipuè à Sacroſanta Tridentina Synodo tradita, definita, et declarata, indubitanter recipio, atque profiteor; ſimulque contraria omnia, atque hæreſes quaſcumque ab Eccleſia damnatas, et reiectas, et anathemizatas, ego pariter damno, reijcio, et anathemizo. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo ſaluus eſſe poteſt, quam in præſenti ſponte profiteor, et veraciter teneo, eamdem integram, et inuiolatam vſque ad extremum vitæ ſpiritum conſtantiſſime, Deo adiuuante, retinere, et confiteri, atque à meis ſubditis, vel illis, quorum cura ad me in munere meo ſpectabit, teneri, doceri, et prædicari, quantum in me erit, curaturum, ego idem N. ſpondeo, voueo, ac iuro; ſic me Deus adiuuet, et hæc ſancta Dei Euangelia.

Qua formula expleta Illuſtriſs., et Reuerendiſs. Dominus ante omnes iurauit ſub infraſcripta formula.

Ego Franciſcus Antonius Gallus de Auſtrimont, Dei,

Dei, & Apoſtolicæ Sedis gratia huius Eccleſiæ Bituntinæ Epiſcopus recipio, promitto, ſpondeo, profiteor, deteſtor, anathematizo, voueo, & iuro, vt in Decretis, et formula profeſſionis fidei ex Bulla modo lecta, ſingula ſingulis referendo, ſic me Deus adiuuet, & hæc ſancta Dei Euangelia.

Deinde alij ſucceſſiue ſub hac alia formula.

Ego N. N. recipio, promitto, ſpondeo, profiteor, deteſtor, anathematizo, voueo, & iuro, vt in Decretis, & formula profeſſionis fidei ex Bulla modo lecta, ſingula ſingulis referendo; ſic me Deus adiuuet, & hæc ſancta Dei Euangelia.

De Examinatoribus eligendis.

Tertia inſtantia Promotoris Fiſcalis.

ILluſtriſs., & Reuerendiſs. Pater, & Domine, cum ex Sacro Concilio Tridentino *ſeſſ.* 24. *de Reform. cap.* 18. caueatur, vt in Diœceſana Synodo ab Epiſcopo, vel eius Generali Vicario ad minus ſex proponantur examinatores, cum qualitatibus ab eodem Concilio præſcriptis, & in Synodo approbandi, vt in Eccleſiarum Parochialium vacatione aliquos, vel ſaltem tres ex illis Epiſcopus eligat, qui cum eo examen perficiant; ideo Ego D. Leonardus Franco V. I. D. Canonicus, & Promotor Fiſcalis peto, & requiro, vt in præſenti exa-

minatores eligantur, & electione expleta iuramentum præſtent.

Illuſtriſs. D. dicit ita volumus, & decernimus.

De Examinatoribus Synodalibus.

DECRETVM IX.

VOlentes nos huic Apoſtolicæ Tridentinæ Sanctioni obtemperare, infraſcriptos viros dignitate, ac doctrina præfulgentes in examinatores vobis proponimus, qui vſque ad alteram Synodum hoc munere fungi debeant.

Reuerendiſs. Dominum D. Ioannem Baptiſtam Morea V.I., ac S. Th. D. Canonicum Præbendæ Theologalis, noſtrum Vicarium Generalem.

Admodum Reuerendum D. Lucam Antonium de Planellis V. I. D. Archidiaconum.

Admodum Reuerendum Dominum Ioannem Mariam Ildaris V. I. D. Archipresbyterum.

Admodum Reuerendum Dominum Petrum Iacobum de Michele S. T. P. Pœnitentiarium.

Admodum Reuerendum Dominum Franciſcum Mariam de Angelis V. I. D. Canonicum.

Admodum Reuerendum Dominum Ioſephum Martiano S. T. P. Canonicum.

Admodum Reuerendum Dominum Ioſephum Suriano S. T. P. Canonicum.

Admo-

Admodum Reuerendum Dominum Ioannem Sabinum V. I. D. Canonicum.

Reuerendum Dominum Ioannem Petrum Miniſtro S. Th. P.

Admodum Reuerendum Patrem Ioannem Donatum à Caſamaxima S. Th. Baccalaureum Ordinis Prædicatorum Priorem.

Admodum Reuerendum Patrem Bernardinum ab Altamura, Ordinis Sancti Franciſci Minoris obſeruantiæ Lectorem iubilatum, huius Prouinciæ Cuſtodem.

Admodum Reuerendum Patrem Nicolaum Iannonium Ordinis Sancti Franciſci Minorum Conuentualium S. Th. M. Guardianum.

Admodum Reuerendum Patrem Troianum de Planellis, Ordinis Carmelitanum, S. Th. M. Priorem, & huius Prouinciæ definitorem.

Admodum Reuerendum Patrem Thomam Canoſa à Botunto, Ordinis Sancti Auguſtini S. Th. M. & huius Prouinciæ Miniſtrum Prouincialem.

Admodum Reuerendum Patrem Michaelem Angelum Paraſium, Ordinis Sancti Auguſtini S. Th. M.

Admodum Reuerendum Patrem, Franciſcum à Conuerſano, Ordinis Minimorum Sancti Franciſci de Paula, Illuſtriſs. Domini Confeſſarium.

Admodum Reuerendum Patrem Carolum Sagarriga S. Th. P. Clericorum Regularium Prępoſitum.

Secretarius dicit, placet ne, *vobis*? *Reſpondetur*, placet.

Deinde Examinatores electi ſurgunt bini, & bini, qui aderant, & genuflexi acceſſerunt, & in manibus illuſtriſs., & Reuerendiſs. Domini Epiſcopi vtraque manu Sancta Dei Euangelia tetigerunt, promiſerunt, & iuramentum præſtiterunt de ſuſcepto examinatoris officio fideliter, & ſincere, quantum in ipſis erit, exercendo; præter admodum R.D. Ioannem Mariam Ildaris V.I.D. Archipresbyterum Admodum Reuerendum Patrem Bernardinum ab Altamura, & admodum Reuerendum Patrem Nicolaum Iannonium abſentes, quos non eſſe admittendos ad examinandum, niſi prius idem iuſiurandum coram nobis, vel noſtro Vicario Generali præſtiterint, decernimus, & mandamus.

De Iudicibus Synodalibus.

Quarta inſtantia Promotoris Fiſcalis.

Illuſtriſs., & Reuerendiſs. Pater, & Domine, ex præſcripto eiuſdem, Sacri Concilij Tridentini *ſeſſ. 25. cap. 10. de reform.*, & conſtitutionis b. m. Bonifacij VIII. demandatur, vt etiam in Synodo Diœceſana eligantur Iudices, quibus cauſæ ad Eccleſiaſticum tribunal ſpectantes delegari poſſint; ideo Ego D. Leonardus Franco V. I. D. Canonicus

& Pro-

& Promotor Fiſcalis ſic peto, & requiro.

Illuſtriſs. Dominus dixit; ita volumus, & decernimus.

DECRETVM X.

AD obſeruantiam ſupradictorum Sacrorum Canonum, et Conciliorum eligimus in Iudices Synodales omnes Dignitates, et Canonicos optimis moribus præditos, quorum nomina ad Romanam Curiam tranſmittenda curabimus, prout iacet in vocatione Clericorum pag. 19.

Quibus nominatis, ac electis ante Illuſtriſſimum Dominum genibus flexis iuramentum præſtiterunt de fideliter exercendo.

De Teſtibus, Rationalibus Synodalibus, & Punctatoribus.

Quinta inſtantia Promotoris Fiſcalis.

ILluſtriſs. & Reuerendiſs. Pater, et Domine, ex Sacris Conſtitutionibus non ſolum in hac ſancta Synodo ſunt eligendi Teſtes, ſed etiam Rationales, et Punctatores; ideo Ego D. Leonardus Franco V. I. D. Canonicus, et Promotor Fiſcalis ſic peto, et requiro.

Illuſtriſs. dixit; ita volumus, et decernimus.

De

De Teſtibus Synodalibus.

DECRETVM XI.

PRo Sacrorum Canonum exequutione, quibus inhæremus, volumus, vt in Diœceſana Synodo, aliquot viri ſpectati, & probati deligantur, qui Teſtes Synodales appellantur, qui diligenter animaduertant, an aliquid in ciuitate, & dœceſi corrigendum, emendandumque ad nos, noſtrumque Vicarium Generalem, quotieſcmquue opus fuerit, fidelitèr referant: vt ſcientes ſpirituales neceſſitates, & ægritudines, faciliùs remedia comparare poſſimus. Ideo huïc Officio proponimus eos, quos in hac ſchedula adnotauimus, quorum nomina minimè diuulganda eſſe cenſuimus, vt maiori diligentia, & libertate huic muneri vacare poſſint.

Formula iuramenti, ab his teſtibus Synodalibus præſtandi, talis eſt, prout in ſecreto præſtiterunt.

Ego N. Teſtis Synodalis ab Illuſtriſs. Epiſcopo nominatus promitto, ſpondeo, & iuro, quod amodo in antea quidquid noui, aut audiui, aut poſtmodum inquiſiturus ſum, quod contra voluntatem Dei, & rectam Chriſtianitatem in Diœceſi factum ſit, vel futurum erit, ſi in diebus meis euenerit, tantú vt ad meam cognitionem quocumq; modo, qui Euãgelio non repugnet, peruenerit, ſi ſciuero, aut iudicatú

fuerit

fuerit mihi Synodalem cauſam eſſe; & ad miniſterium Illuſtriſs. Epiſcopi pertinere, quod ego nec propter timorem, nec propter præmium, aut parentelam vllatenus cælabo Illuſtriſs. Epiſcopum, aut eius miſſum, cui hoc inquirere iuſſerit, quandocumque ex hoc me interrogauerit, ſic me Deus adiuuet, & hæc ſancta Dei Euangelia.

De Rationalibus Synodalibus.

DECRETVM XII.

CVm noſtri prædeceſſores, ſiue etiam nos in præſenti Synodo ſtatuerimus, vt quolibet anno Officiales, ſeu Procuratores quarumcumque confraternitatum, & piorum locorum teneantur reddere rationem adminiſtrationis; ideo nos deputamus *R*ationales pro hac vice ad prædictam adminiſtrationem faciendam infraſciptos.

*A*dmodum Reuerendum D. Petrum Iacobum de Michele Pœnitentiarium.

Admodum Reuerendum D. Ioſephum Martiano *C*anonicum.

*A*dmodum Reuerendum D. Leonardum de Petro Leonardo Canonicum.

Admodum *R*euerendum *D*. Adentem Monte Canonicum.

Admo-

Admodum Reuerendum D. Stephanum Altolino Canonicum:

Admodum Reuerendum D. Marcum Antonium Menardi Canonicum:

Admodum Reuerendum D. Ioſephum Suriano Canonicum.

DECRETVM XIII.

De Punctatoribus.

Chori Punctatores, iuxta Decreta Synodalia prędeceſſorum noſtrorum;&Decreta S. Congreg. prout nos etiam in noſtra Synodo ſtatuimus, iuramentum etiam præſtare tenentur; ideo Punctatores electi, vnus per nos, & alter per Reuerendum Capitulum, præſtent iuramentum de fideliter ſuum munus exercendo, qui ſunt infraſcripti.

Admodum Reuerendus D. Ioannes Capurſo Canonicus.

Admodum Reuerendus D. Nicolaus Morea Canonicus:

Notarius dixit

Accedant Rationales, & Punctatores ad præſtandum iuramentum de fideliter exercendo.

Qui Rationales, & Punctatores ſurrexerunt, & genuflexi ante Illuſtriſs. Dominum, in eius manibus

bus, tactis Euangelijs, iuramentum præſtiterunt in forma infraſcripta.

*E*go N. N. cauſa officij Rationalis, vel Punctatoris, quod ſuſcepi, promitto, ſpondeo, ac iuro me fideliter, & ſincerè, quantum in me eſt, exequuturum; ſic &c.

DECRETVM XIV.

De Continuatione Primæ Seſſionis.

DEcernimus, & indicimus continuationem huius primæ ſeſſionis hodie hora 20. infallibiliter, in qua vocabuntur omnes.

Sexta inſtantia Promotoris Fiſcalis contra abſentes.

Illuſtriſs., & Reuerendiſs. Pater, & *D*omine, cum iam venerit menſis, & dies, qua omnes, & ſinguli Eccleſiaſtici Ordinis huius vrbis, ſeruata forma edicti, *S*ynodo huic iam præſentes eſſe debent; & cum aliqui non paruerint, neque per nuncium cauſam legitimi impedimenti miſerint; ideo Ego *D*. Leonardus Franco V. I. *D*. Canonicus, & *P*romotor Fiſcalis, eorum contumacias accuſo apud Illuſtriſs. *D*ominationem ſuam, vt citationem in valuis huius cathedralis *E*ccleſiæ affigi, & cum

 eiſdem,

eiſdem, tamquam inobedientibus agi iubeat, prout Sacri Canones poſtulant.

Illuſtriſs. Dominus dixit; ita volumus, & decernimus.

Septima inſtantia Promotoris Fiſcalis.

Pro Rogitu Actorum.

Ego V. I. D. D. Leonardus Franco, Canonicus, ac præſentis Synodi Promotor Fiſcalis, rogo te Dominicum de Ricchione Notarium Epiſcopalem vt de omnibus, & ſingulis in hac ſeſſione peractis vnum, pluraue conficias inſtrumenta.

Notarius Reſpondit, conficiam.

DECRETVM XV,

De Diſceſſu.

NE quis à ſuo loco diſcedat, antequam Illuſtriſſimus Epiſcopus abierit; nec verò raptim, & turbulenter, ſed grauiter,& decoro inceſsu:

Digitized by Google

In Continuatione Primæ Seſſionis.

Poſt prandium hora iam indicta.

Octaua inſtantia Promotoris.

Pro Decretorum lectione.

ILluſtriſſime, & Reuerendiſs. Pater, & Domine, cum finis huius Synodi conſiſtat in morũ correctione, & Eccleſiaſticarum rerum inſtauratione; ideo ad hoc vt ille adimpleatur, ego D. Leonardus Franco V. I. D. Canonicus, & Promotor Fiſcalis peto, & inſto legi, & publicari Decreta, tum à Sacris Canonibus, Concilijs Generalibus, & Conſtitutionibus Pontificijs emanatata, & illa, quæ ſecundum tuam prudentiam, & charitatem in hac præſenti Diœceſana Synodo pro tuo Clero Illuſtriſſima tua Dominatio conſtituit, atque mandauit, quorum virtute Clerus ipſe inſtructior fiat, atque aptior ad Eccleſiaſticam diſciplinam aſſequendam.

Illuſtriſſimus Epiſcopus dixit; ita volumus, & decernimus.

Hic per Secretarium fuerunt lecta Decreta Synodalia primæ partis, quæ infra habebis.

Octaua inſtantia Promotoris.

Contra abſentes.

Prout habetur in ſexta inſtantia primæ Seſſionis.

Illuſtriſs.Epiſc.dixit; ita volumus,& decernimus.

Nona inſtantia Promotoris.

Pro indictione ſecundæ Seſſionis.

Illuſtriſs. & Reuerendiſs. Pater, & Domine,cum ea, quæ in hac Sancta Synodo tractanda ſunt,in iſta ſeſſione expediri nequiuerint; ideo Ego D. Leonardus Franco V. I. D. Canonicus, & Promotor humiliter peto, vt dominatio ſua Illuſtriſſima alteram ſeſſionem indicat.

Illuſtriſſimus Dominus dixit; ita volumus, & decernimus.

DECRETVM XVI.

De indictione ſecundæ ſeſſionis.

Decernimus, & indicimus proximam ſeſſionem craſtina die, ſexta Aprilis, de ſero, hora vigeſima, adiuuante Deo, hoc eodem loco cele-

bran-

brandam, dum de mane non poſſit peragi, propter ſolemnitatem feſti Sancti Franciſci de Paula.

Decima inſtantia Promotoris.

Pro Rogitu Actorum.

Prout ſupra adeſt formula in inſtantia ſeptima pag. 42

Notarius Reſpondit; conficiam, vt infra patebit.

DECRETVM XVII.

De Diſceſſu.

Prout ſupra in Decreto XV. pag. 42.

De ſecunda Seſſione.

Prima iſtantia Promotoris,

Pro Clero vocando.

Prout ſupra in prima ſeſſione pag. 41.

Illuſtriſs. Dominus dixit; ita volumus, & decernimus.

DECRE-

Digitized by Google

DECRETVM I.

De Clero vocando.

Pront ſupra in prima ſeſſione pag.41.

Secunda inſtantia Promotoris.

Pro continuanda Decretorum, & Conſtitutionum lectione.

Illuſtriſſime, & Reuerendiſ. Pater, & Domine, cum valde neceſſaria, atque proficua ſint Clero, quæ legi incepta ſunt, & propter temporis anguſtiam, ea abſolui non potuere; ideo *E*go *D*.Leonardus Franco Canonicus V.I.*D*. & Promotor inſto, peto, & requiro, quod antequam *S*ynodus dimittatur, continuatio lectionis Conſtitutionum habeatur.

Illuſtriſſimus D. dixit; ita volumus, & decernimus.

Hic à Secretario lecta fuit ex ſugeſtu ſecunda pars Conſtitutionum, quas infra habebis.

Tertia

Tertia inſtantia Promotoris.

Contra Contumaces,& abſentes.

*Prout in ſexta inſtantia primæ ſeſſionis pag.*41.
Illuſtriſſimus D. dixit; ita volumus, & decernimus.

Quarta inſtantia Promotoris.

Pro indictione tertiæ ſeſſionis.

*Prout in inſtantia octaua primæ ſeſſionis pag.*43.
Illuſtriſs D. dixit; ita volumus, & decernimus.

DECRETVM II.

De indictione tertiæ Seſſionis.

DEcernimus, & indicimus tertiam ſeſſionem craſtina die, hora 14. adiuuante Deo, quæ erit ſeptima Aprilis, hoc eodem loco celebrandam.

Quinta inſtantia Promotoris.

Pro Rogitu Actorum.

*Prout ſupra in ſeptima inſtantia primæ ſeſſionis pag.*42.
Notarius dixit; conficiam, vt infra patebit.

DECRE-

DECRETVM III.

De Diſceſſu.

Prout in Decreto XV, primæ Seſſionis.

Tertia Seſſio.

Prima iſtantia Promatoris.

De Clero vocando.

Prout ſupra in prima Seſſione.
Illuſtriſs. D. dixit; ita volumus, & decernimus.

DECRETVM I.

De Clero vocando.

Prout ſupra in prima Seſſione.

Secunda inſtantia Promotoris.

Pro continuanda Conſtitutionum
Synodalium lectione.

Prout in ſecunda Seſſione.

Hic

Hic Secretarius perlegit tertiam partem Conſtitutionum Synodalium, quas infra habebis.

Tertia inſtantia Promotoris.

Contra Abſentes.

Prout ſupra in prima ſeſſione.
Illuſtriſs. *D.* dixit; ita volumus, et decernimus.

Quarta inſtantia Promotoris.

Pro continuatione tertiæ Seſſionis.

Prout in inſtantia octaua primæ ſeſſionis.

DECRETVM II.

Decernimus,& indicimus continuationem huius tertiæ Seſſionis hodie, poſt prandium, hora vigeſima infallibiliter, in qua omnes vocabuntur.

Quinta inſtantia Promotoris.

Pro Rogitu Actorum.

Prout ſupra in ſeptima inſtantia primæ ſeſſionis.
Notarius reſpondit; conficiam.

Digitized by Google

In continuatione Tertiæ Seſſionis.

Tertij Diei.

Primæ inſtantia Promotoris.

Pro continuanda Decretorum, et Conſtitutionum Synodalium lectione.

Prout ſupra in inſtantia ſecunda ſecundæ ſeſſionis.

Hic Secretarius legit quartam partem Decretorum, & Conſtitutionum Synodalium, quas infra habebis.

His verò peractis Secretarius deſcendit de ſuggeſtu, & ad locum ſuum reuertitur; & deinde fit.

Secunda inſtantia Promotoris:

De Clero vocando.

Prout ſupra in prima Seſſione.
Illuſtriſs. D. dixit; ita volumus, et decernimus.

DECRE-

DECRETVM I.

Pro dicto Clero vocando;

Prout in prima ſeſſione.

Notarius ſtatim ſurgit, & alta, & intelliggibili voce dicit; Omnes, et ſinguli, qui huic Diœceſanæ Synodo intereſſe debent, nominatim nunc vocati, reſpondeant, Adſum.

Prout ſupra in prima Seſsione.

Tertia inſtantia Promotoris.

Contra Contumaces, et abſentes.

Prout ſupra in ſexta inſtantia primæ ſeſſionis. Illuſtriſs. D. dixit; ita volumus, et decernimus.

Quarta inſtantia Promotoris.

De Synodi Concluſione.

Illuſtriſs. et Reuerendiſs. Pater, et Domine, cum omnia, quæ ex præſcriptione S. Concilij Tridentini requiruntur, Deo fauente, in celebratione præſentis Synodi confecta ſint, et decreta; ideo Ego D. Leonardus Franco V. I. D. Canonicus, et Promotor inſto, ac peto, vt eadem Synodus terminetur. Illuſtriſs. Dominus dixit, Ita volumus, et decernimus

Digitized by Google

DECRETVM II.

De Synodi Concluſione.

AVxiliante Deo, iam noſtram Diœceſanam Synodum complemus, et eam ad optatum finem perueniſſe videmus. Propterea ipſam cum gratiarum actione Deo concludendam eſſe decernimus, et concluſam denunciamus.

Quinta inſtantia Promotoris.

Pro Rogitu Actorum.

Prout ſupra in prima Seſſione.

Notarius reſpondit, conficiam, *& publicauit Inſtrumentum, prout infra habebis.*

Et facto ſermone per Illuſtriſsimum Dominum pro Decretorum obſeruantia, prout in Pontificali, Archidiaconus genuflexis omnibus ex Clero, ſtans in loco vbi aſſiſtit ante Altare, & ſtante ſimiliter Illuſtriſs. Epiſcopo, reliquiſque miniſtris, dicit. Benedictus Deus, et Pater Domini Noſtri Ieſu Chriſti, Pater Miſericordiarum, et Deus totius conſolationis, ipſi laus, honor, et gloria in ſæcula ſæculorum.

Clerus reſpondet, Amen, Amen, Amen.

Archidiaconus dicit. Beatiſſimo Domino noſtro

Inno-

Innocentio Diuina Prouidentia PP. XI. fidei chriſtianæ vbique gentium incrementum, et fructus quam vberimi veræ pietatis, et diſciplinæ obedientia, omnium populorum pax vera, et diuturna proſperitas:

Clerus reſpondet, Exaudire digneris nos famulos tuos quæſumus Domine Deus noſter, quem Paſtorem Eccleſiæ tuæ præeſſe voluiſti, diutiſſime, et feliciſſime conſerua; da illi auxilium de ſancto, vt eo gubernante gentes omnes illuminentur, et quæ diſperſæ ſunt ad tui nominis confeſſionem perducantur:

Archidiaconus, Regi noſtro Carolo ſecundo Chriſtianę Religionis Defenſori perpetua fœlicitas, et fœcunditas, et contra hoſtes fidei victoria:

Clerus reſpondet; Rex Regum, et Domine dominantium, Regem noſtrum in amore tuo conſerua, et fac illum hoſtium noſtrorum exterminatorem.

Archidiaconus Illuſtriſs., et Reuerendiſs. D. Franciſco Antonio Gallo Epiſcopo noſtro vigilanti ſuper gregem hunc, conſtantia in laboribus pro ipſius cuſtodia perferendis, ſalus animæ, et corporis.

Clerus reſpondet Dominus conſeruet eum, et Benedictionibus ſuis, gratiaque ſalutaris aſſiduæ eum cumulare dignetur.

Archidiaconus; Huic vrbi, et Diœceſi Bituntinæ tranquillitas, ſalus, et diuinarum gratiarum abundantia:

Clerus

Clerus ℟. Benedic. Domine filios tuos, et eſto in circuitu populi tui ex hoc nunc, et vſque in ſæculum.

Archidiaconus; Decretorum huius Diœceſanæ Synodi obſeruationem ſalutarem, omnes qui adſumus, vnanimi voto à Deo bonorum omnium largitore humiliter imploremus, intercedente deipara Virgine Maria Domina noſtra, cum BB. Apoſtolis Petro, et Paulo, et Beatis Valentino huius Eccleſiæ Patrono, ac Quirico, Roccho huius ciuitatis patronis, ac alijs protectoribus, et Sanctis omnibus.

Clerus reſpondet, Fiat Amen Amen.

Deinde *Illuſtriſſimus Epiſcopus genuflexus, & omnes alij ſimul incepit* Te Deum Laudamus, *cuius primo verſu dicto ſurrexerunt omnes, & hymnum proſecuti ſunt ipſe vero Epiſcopus ſine Mitra ſtetit verſus ad Altare, vſque ad finem,*

Quo peracto ſtans ſimiliter dixit ℣. Oſtende nobis Domine miſericordiam tuam ℟. *& ſalutare tuum da nobis* Oremus exaudi queſumus Domine, *vt in Pontificali. Deinde benedixit ſolemniter* Sit Nomen Domini Benedictum etc.

Et publicatis indulgentijs, vt moris eſt, Diaconus aſſiſtens dicit alta voce, Recedamus in Pace. Et reſp. Omnes, In Nomine Chriſti Amen.

INSTRV-

INSTRVMENTVM NOTARII.

IN DEI NOMINI, AMEN.

ANno à Natiuitate Domini milleſimo ſexcenteſimo octuageſimo ſecundo, Indictione quinta, die quinta menſis Aprilis Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, et D. N. Diuina prouidentia PP. Innocentij XI anno eius ſexto. Notum facimus, atque teſtamur, quod Illuſtriſs. et Reuerendiſs. D. Franciſcus Antonius Gallus ab Auſtrimont, Dei, et Apoſtolicæ Sedis gratia Epiſcopus Bituntinus Pontificali indutus, cum Mitra, in Epiſcopali Palatio, comitatus ab vniuerſo Clero ſæculari, et regulari; hora decima quarta eiuſdem diei, proceſſionaliter ſub baldacchino delato à Magnifico Sindico Electis, ac Magnatibus Ciuitatis, circumeundo plateam, acceſſit ad Eccleſiam Cathedralem, in cuius ianua aqua benedicta Clerum prædictum aſperſit, et deinde in faldiſtorio genuflexus ante Sanctiſſimum Sacramentum orauit, et poſtea peruenit ad thronum paratum, vbi exuto pluuiali, ac ſumptis veſtimentis Pontificalibus Altare maius adiuit, et ibi Miſſam ſolemnem de Spiritu Sancto celebrauit, aſſiſtẽtibus Dignitatibus, et Canonicis paratis iuxta ſuum quiq; ordinem, et inter Miſſarum ſolemnia poſt

Euan-

Euangelium eleganter orauit Reuerendiſs. D. Ioannes Baptiſta Morea V.I. ac S.T. Doctor Canonicus Præbendæ Theologalis, et Vicarius Generalis, qui ingenioſè diſſeruit de laudato Epiſcopo, de Synodi antiquitate, vtilitate, et neceſſitate. Expleta Miſſa, Illuſtriſſimus Dominus exuit planetam et pluuiali indutus cum Mitra, et in faldiſtorio in plano chori verſus Altare genuflexus incepit Antiphonam, *Exaudi nos &c.* cum ſequentibus, prout in Pontificali Romano cum litanijs. Ac ſedentibus in ſuis locis præparatis Dignitatibus, Canonicis, Parochis, Presbyteris, Diaconis, Subdiaconis, alijsque Clericis, et Beneficiatis cum ſuperpelliceis, aſtantibus ſimilitèr Reuerendis PP. Sancti Dominici, Sanctæ Mariæ de Stabilinis, de Obſeruantia Sancti Franciſci, Conuentualium, Sancti Auguſtini Sanctæ Mariæ Montis Carmeli, Sancti Franciſci de Caula Minimorum, Fratribus Capuccinorum, et Patribus Congreg. Clericorum Regularium, præſente toto Populo: lectoque poſtea Euangelio per Diaconum paratum, dictoque hymno (Veni, Creator Spiritus etc.) idem Illuſtriſs. egregie, atque diſertiſſime materno ſermone habuit verba ad Clerum, et Populum: quo expleto D. Ioannes Attrus Miniſtro Synodi ſecretarius genuflexus ab illuſtriſs. Domino Decreta Synodalia, ac S. Concilij Tridentini accepit, et ex ſuggeſtu incepit ea legere de verbo ad verbum, alta, et intelligibili voce, et

vocato

vocato ſingillatim toto Clero; inſtante Promotore Fiſcali D. Leonardo Franco V. I. D. Canonico, obedientiam Illuſtriſs. Domino per manus oſculum præſtiterunt. Deinde idem Secretarius tam nomine ipſius, quam aliorum, qui beneficia obtinuerunt, Eccleſiaſticam fidei profeſſionem emiſit. Qua abſoluta Illuſtriſs. Dominus ad formam Bullæ B. Pij V. iuramentum præſtitit, & deinde alij Dignitates Canonici, & Beneficiati curati, & non curati bini & bini, ordine ſucceſſiuo, in manibus Illuſtriſs. ad prædictam formam iurauerunt. Peracto tali iuramento aliud iuramentum præſtiterunt examinatores Synodales, & iudices electi, ac punctatores, et rationales in manibus eiuſdem Illuſtriſs. D. Deinde eodẽ die poſt prandiũ ſtatuta hora indicta Illuſtriſs. D. comitatus à Capitulo, et Clero cum cappa ad Eccleſiam peruenit, et deinde pontificaliter indutus mitra, et pluuiali, et peroratis orationibus, vt in Pontificali, actionem proſequutus eſt Synodalem. Quibus ſic geſtis, idem Secretarius primam Decretorum, ac Conſtitutionum Synodalium partem perlegit; et cum lectura omnium Decretorum in die prædicto non potuerit vnica ſeſſione compleri, tunc abſoluta prima parte Synodi, fuit indicta alia ſeſſio, die ſexta eiuſdem menſis, de ſero, hora vigeſima; qua hora iam indicta, et comitato Illuſtriſſimo Domino poſt prandium, et peroratis orationibus, vt in Pontifica-

li, vt ſupra dictum eſt, in continuatione primæ ſeſſionis, per eumdem Secretarium fuit perlecta ſecunda pars Decretorum, ac Conſtitutionum Synodalium. Et quia conſtitutiones prædictæ nec etiam potuerunt terminari in hac ſecunda lectione, fuit indicta alia ſeſſio ſequenti die ſeptimo, de mane, hora decima quarta, qua hora ſtatuta Illuſtriſſimus Dominus comitatus ſimiliter à Capitulo, et Clero cum cappa acceſſit ad Eccleſiam, vbi Illuſtriſſimus Dominus Archidiacono ſolemniter celebrante, cum Canonicis paratis, prout in primo die, Pontificaliter adſlitit; et completa miſſa idem Illuſtriſſimus ſic Pontificaliter indutus proceſſit ad omnia, quæ ſunt in Pontificali, & dicto *Veni Creator Spiritus*, idem Secretarius tertiam partem Decretorum, & Conſtitutionum Synodalium perlegit. Et deinde poſt prandium, eodem die, & hora fuit perlecta per eumdem Secretarium quarta pars dictarum Conſtitutionum Synodalium cum omnibus ritibus, prout in continuatione primæ ſeſſionis, & conuenientibus omnibus in Eccleſia: a quibus Conſtitutiones prædictæ Synodales fuerunt reuerenter acceptæ, & approbatæ. Et precibus iam dictis, prout in Pontificali &c. & accuſatis prius per Promotorem Fiſcalem contumacijs contra abſentes, Illuſtriſſimus Dominus contra illos tamquam inobedientes, & contumaces

Decre-

Decretum emanare iuſſit pro illorum punitione, ſeruata forma Sacri Concilij, & vigore Edicti, niſi infra quatuor dies, & hoc ex æquitate, & gratia Illuſtriſſimi Domini. Hiſque completis idem Promotor Fiſcalis petijt ab eodem Illuſtriſſimo Domino, vt ſi videretur, ac libuerit, Synodum concluderet, ac ſic adunatos cum Paterna Benedictione dimitteret; & Illuſtriſſimus Dominus iuſſit fieri acclamationes; quibus expletis, idem Illuſtriſſimus à ſua ſede parata aſſurgens Hymnum, *Te Deum Laudamus*, intonuit, choro harmonicè proſequente; hymnoque dicto, idem Illuſtriſſimus Dominus preces, prout in Pontificali recitauit. Demum ſolemni Benedictione per ipſum data, & publicatis conſuetis Indulgentijs, Diaconus aſſiſtens alta voce dixit *Recedamus in Pace*, omnibus reſpondentibus *In Nomine Chriſti, Amen*; & ſic fuit tota Synodus ab Illuſtriſſimo Domino dimiſſa, & omnes receſſerunt aſſociantes, & comitantes tam Clerus ſæcularis, quam regularis, ac nobiles, alijque qui functionibus Synodalibus interuenerunt, dictum Illuſtriſſimum Dominum ad proprium Palatium aſſociauerunt.

Et quoniam inſtante eodem Promotore Fiſcali, vt de his omnibus peractis in his tribus ſeſſionibus publicum Inſtrumentum à Synodi Notario, vel plura conficerentur; ideo ego Domini-

cus de Ricchione Notarius Apoſtolicus, ac Epiſcopalis Curiæ Cancellarius, & Synodi Notarius, tamquam rogatus, præſens Inſtrumentum confeci, ac publicaui præſentibus pro teſtibus.

Reuerendo Canonico D. Stephano Attolino.

Reu. Canonico D. Ioanne Antonio Conuerſano.

Reu. Canonico D. Ioſepho Manna.

Ita eſt Dominicus de Ricchieno Notarius Synodalis, & Cancellarius Curiæ Epiſcopalis Bituntinæ &c.

CONSTI-

CONSTITVTIONES SYNODALES BITVNTINAE.

PARS PRIMA.

De Fide Catholica, & Fidei Profeſſione.

TITVLVS I.

§. I.

TENEBRARVM Princeps humanis inuidens fœlicitatibus ab Orbe condito, tot ſæculorum intercapedine, needum liuoris ſui venena digeſſit; imo pleriſque petulantior exiſtens victorijs, ſi cauda tertiam ſtellarum partem ad Tartara traxit, a Chriſtianorum cœtum, ſignanter Clericos in Dei partem vocatos, diuque noctuque circuit quærens, rapido quos deuoret ore; idcirco nunc draconis inſidijs molitur, nunc Leonis ſæuitia flagrat; quapropter Ieſu Chriſti Vicarius, noſterque anteſignanus Petrus, Apoſtolici

Sena-

Digitized by Google

Senatus principatum adeptus, proprijs cautior factus expenſis, valens, ac volens cunctis fidelibus ſub Euangelij Vexillo pugnantibus normam præbere tutiſſimam, ne ipſi damnum aliquod patiantur; imò victoria fæliciter potiantur: Reſiſtite inquit, fortes in fide, ſpiritualis ædificij ſtabili fundamento; ad cuius demolitionem omnes tartareæ legiones conſpirant, ſe inuicem cohortantes; Exinanite, exinanite vſque ad fundamentum in ea. Dei namque Domus, teſte Auguſtino, *b* credendo fundatur, operando erigitur, & diligendo perficitur; Hinc iure optimo, gentium Doctor Paulus, *c* nos ad pugnam in ſtygios hoſtes impellens, ſcribit. In omnibus ſumentes ſcutum Fidei, in quo poſſitis omnia tela nequiſſimi ignea extinguere: tali quidem ſcuto Fideles muniti, bona opera exercere debent. Quid proderit, Fratres mei, Diuus Iacobus aſſerit, *d* ſi fidem quis dicat ſe habere; opera autem non habeat? Sancta etiam Synodus Tridentina decernit, *e* ſi quis dixerit ſola fide impium iuſtificari, ita vt intelligat nihil aliud requiri, anathema ſit. Opera enim ad ſupremum Chriſti Iudicis Tribunal nos ſequentur; quapropter ſatagite, ait Petrus, *f* vt per bona opera certam veſtram vocationem, & electionem faciatis. Nos igitur volentes amantiſſimi parentis, ac paſtoris muneri ſatisfacere, vt animæ diuina diſpoſitione noſtræ paſtorali curæ commiſſæ per æter-

næ

næ ſalutis viam incedant, in hac noſtra Diœceſana Synodo, ad vitiorum extirpationem, morumque reformationem ordinata, Sacrorum Canonum, conciliorumque Decretis, ac Pij IV. Conſtitutioni inhærentes, *g* hic omnes in Dei nomine congregatos Fidei profeſſionem emittere iubemus. Corde enim, teſtatur Paulus, *h* creditur ad iuſtitiam; ore autem confeſſio fit ad ſalutem.

Obſeruationes.

a *Vt in Apocalip. cap.* 12. b *Pſalm.* 136. c *Adepheſ.* 60. d *cap.* 14. e *ſeſſ.* 6. 10. f 2. *Petr. cap.* 1. g *quæ incipit. Iniunctum nobis* h *ad Rom. cap.* 10.

§. II.

Ad talem Fidei profeſſionem omnes prouiſos de Canonicatibus, Dignitatibus, aliſque quibuſcunque Beneficijs Eccleſiaſticis, curam animarum habentibus, per ſe ipſos, vel ſi fieri non poſſit per eorum procuratorem ſpeciale mandatum habentem, infra duorum menſium tempus à die captæ poſſeſſionis, coram nobis, vel noſtro Generali Vicario, ac etiam coram Capitulo quo ad Canonicos & dignitates teneri volumus, & emittere mandamus, ſub pœnis in dicto *S. C. T.*, *a*, & Pij IV. Conſtitutione, *b* contentis.

Obſer-

Obſeruationes.

a *Seſſ. 24. cap. 12. §. prouiſi de reformat.* b *quæ incipit Iniunctum nobis; Romæ idibus Nouembris 1564. Et de tali fidei profeſſione facienda, & de pœnis eorum, qui illam facere negligunt, vide Marcell. Vulpe in prax. iudic. fori Eccleſ. cap. 48. num. 52. cum ſeq. Garc. de Benef. part. 3. cap. 3. Ricc. collect. 574. part. 3. & in deciſ. Archiep. Neap. part. prima deciſ. 220. num. 2. Barboſ. de pot. Epiſc. part. 3. alleg. 61. & in tract. de Can & Dignit. c. 17. & de Paroch. cap. 4.*

§. III.

Similiter omnes, cuiſcumque ſcientiæ, ſue artium liberalium profeſſores, qui eas docendi munus ſuſceperint, etiam ſi muſicam, vel grammaticam docuerint, *a* ſiue publice, ſiue priuatim, etſi ab vniuerſitate fuerint admiſſi, iuxta Decretum Synodale, *b* Eminentiſs. Cardinalis AlexãdriD. Creſcentij prædeceſſoris noſtri, ad talem fidei profeſſionem infra bimeſtre à die publicationis huius Decreti teneantur, & iuxta aliam Conſtitutionem Pij IV., *c*, & vltrà pœnas in Bulla Gregorij XIII. *d* inflictas, aliæ noſtro arbitrio erunt infligendæ.

Obſeruationes.

a *Omnes alij, à quibus periculum eſſe poſſit errorum diſſe-*

diſſeminandorum Pauon. de Ethic. & Polit. deff.6. b *emanatum in Anno* 1659. c *incipientem in Sacroſancta*, d *quæ incipit Sanctiſſimus, vide Nicol. de Iur. Can. lib. 1. tit. 1. de ſumm. Trinit. num. 19. vſque ad finem.*

TITVLVS SECVNDVS

De Sortilegiorum, Maleficiorum, Magorum, & aliorum denunciatione.

§. I.

SI Grex Domini non ſeruetur mundus, ex mortifera ouium labe, certè *Qui tetigerit morticina eorum* (iuxta illud Leuitici, a) *polluetur*: ideo cum noſtro paſtorali munere illum virtutibus ſeruare incolumem incumbat, ne Reſpublica Chriſtiana, ac homines in tali grege viuentes perturbentur, idcirco infernalem tyrannidem, & perniciosam idololatriam de medio Catholicorum, ſicut olera herbarum, expurgare, euellere, & abrogare neceſſe eſt.

Obſeruationes.

a *Leuitic. cap.* 11.

§. II.

Omnes ergo vtentes incantationibus, veneficijs, maleficis, philtris, ligaturis, & actibus quibuſcumque

cumque morbos inducentibus, vel etiam dependentibus ab humanis corporibus, figuram, & conditionem mutantibus, mari, aeri, tempeſtati, ventiſque imperantibus; etiam ſi falſa ſpecie pietatis efficere ſe præſeferant; & pro tali aſſequenda poteſtate cum dæmonibus pacta, & fœdera tacitè, vel expreſsè, etiam per interpoſitas perſonas facientes, pro inſana futurorum cognitione euentuum contingentium, furto ſubtractorum denunciatione, theſaurorum abſconditorum inuentione, vel ſomniorum interpretatione; incurrant excommunicationem latam à noſtris prædeceſſoribus, vt habetur in caſibus reſeruatis in appendice apponendis; & hoc in foro interiori: nam ſi eos conuinci de hoc execrabili crimine contigerit, ipſos non lateat in Tribunali Sancti Officij alias extare atrociores pœnas in foro exteriori, iuxta conſtitutionem Gregorij XV., *a* in appendice apponendam; ideoque ſcientes, vel audientes huiuſmodi perſonas, denuntiare tenentur noſtræ Epiſcopali curiæ, ſub eiſdem pœnis in eadem conſtitutione Gregorij XV. inflictis, quam volumus ad animarum ſalutem, vt Parochi in prima Dominica Martij, & Nouembris idiomate vulgari ſuæ curæ ſubiectis propalent, cum explicatione atrocitatis delicti, pœnarumque infligendarũ.

Obſeruationes.

a *Emanatam Anno* 1623. *ſub die* 20. *Martij, inci-*

incipientem; Omnipotentis Dei, quam refert Vulp. in prax. for Eccleſ. cap. 37. num. 25. & in nouo Bullar. 46. tom. 4.

§. III.

Pœnam excommunicationis latæ ſententiæ incurrant, aſtrologiam iudiciariam exercentes circa natiuitatem hominum, aliqua tamquam definita, & explorata aſſerendo, & de futuris contigentibus & actionibus ab humana voluntate dependentibus certa, & minime dubia affirmando, etiam ſi non aſſerant, dummodo aſſeueranter, & data opera talia peragere, ſiue exercere audeant, iuxta Conſtitutionem Sixti V. a incipientem; *Cæli, & Terræ,* & Vrbani *VIII.* incipientem; *Inſcrutabilis.*

Obſeruationes.

a *Sub datum Romæ die* 5. *Ianuarij* 1585. *quam refert Quarant. in verb. Aſtrologia iudiciaria, & habes penes Vulpem prax. for. Eccleſiaſtici cap.* 37. *num.* 19. *Antonell. de reg. Eccl. de Iudic. crim. cap.* 22. *tit. de exercentib. art. Iud. Aſtrolog.* b *contra Clericos illam exercentes, quam refert Barboſ. de off. & poteſt. Epiſc. part.* 3. *atleg.* 51. *num.* 134. *emanatam ſub die prima Aprilis* 1631.

§. IV.

In die, vel nocte, in vigilia Sanctorum Petri, & Pauli Apoſtolorum, ac Sancti Ioannis Baptiſtæ, ſiue in aliis ſolemnitatibus liquefacere plumbum, vel ce-

ram, & in aquam proijcere, ſiue colligere flores, & alia ſimilia cum vanis obſeruationibus, tamquam ſuperſtitioſa prohibemus, & damnamus: ſicut etiam fugiendas mulieres Aegyptiacas vulgo Zingaras nuncupatas, quæ ex manuum lineamentis, venturam diuinando aliquid aſſeuerant, decipiendo præſtigijs, & diuinationibus incautos homines, & mulierculas, fugiendas eſſe mandamus; ac propterea Parochi dolos, & fraudes illarum non ad alium finem, quam ad extorquendas pecunias populo patefaciant.

§. V.

Prohibemus etiam ſub pœna Excommunicationis ne obſtetrices audeant ſecundinas, vel alia paruulorum ſpolia penes ſe retinere, vel alteri tradere, ſed omnia comburere teneantur; ſicut etiam paruulos alteri mulieri ne tradant pro excipienda, vt dicunt, ſaliua, ac ſale, quod in Baptiſmate ipſorum ori fuerat à Sacerdote baptizante impoſitum, iuxta Decretum a b. m. Thomæ Aquauiuæ Prædeceſſoris noſtri.

Obſeruationes.

a *Emanatum Anno* 1670. *in eius Synodo ſub tit. de Obſtetricibus.*

§. VI.

Inſuper inhærendo Decreto a Eminentiſſimi D. Cardinalis Creſcentij *Prædeceſſoris* noſtri prohibemus

mus in noſtra Diœceſi ſub pœna Excommunicationis, ne quis audeat faſciolam ſoluere ex fronte confirmatorum, ad fruſtra multiplicandos compatres, vel commatres, cum hoc licitum non ſit, neque ex hoc aliqua compaternitas contrahatur, vt falſo tenetur.

Obſeruationes.

a *Synodali emanato ſub die* 28. *Septembris de Anno* 1659. *ſub tit. de Parochis.*

TITVLVS TERTIVS.

De Libris prohibitis, & de pœnis contra eos retinentes.

§. *I.*

CVm prauorum librorum lectio non ſolum Fidem lædat, ſed etiam bonos Fidelium mores corrumpat, ideò non abs re in primitiua Eccleſia, tempore etiam Apoſtolorum, fuerunt publicè combuſti, a & Conſtantini Imperatoris iuſſu ex Decreto Concilij Niceni, libri Arij, ſicuti, & Neſtorij ex Concilio Epheſino per Theodoſium Imperatorem, b & libri Luteri Romæ, c & aliorum; idcirco omnes cuiuſcumque ſtatus, dignitatis, gradus, & conditionis ſint, ſi ſcienter, & abſque licentia Sedis Apoſtolicæ, legerint, retinuerint, impreſſerint, ſiue defenderint libros Hæreticorum, ſiue ſint prohibiti propter Hæreſim, vel falſi dogmatis ſuſpicionem,

vel

vel de Religione tractantes; ſiue impreſſi, vel manu ſcripti, etiam ſi prædictorum librorum Auctor non ſit damnatus, e ſic etiam ſcholia hæreticorum in libris Catholicorum; f etiam ſi librum in ea parte, in qua nulla eſt hæreſis, legerint, cum ſit totus liber prohibitus, g excommunicantur in Bulla Cœnæ Domini, h & puniuntur alijs pœnis a Sac. Conc. Trid. i & Sacris Canonibus K inflictis: & quia detinentes tales libros habentur tamquam ſuſpecti de hæreſi, ideo ſunt denunciandi ex Bulla *Pij IV. l* incipiente *Dominici Gregis &c.*

Obſeruationes.

a *Vt habetur in actibus Apoſtol. cap.* 19. b *& ex Bellarmin. lib.* 3. *de laicis cap.* 2. *& Ricciul. de iure perſonarum lib.* 5. *cap.* 21. c *vt notat Param. de Orig. S. Inquiſition. lib.* 2. *tit.* 2. *cap.* 1. d *vt ait Suarez de Fide ſect.* 2. *num.* 11. *Barboſ. in cap. Fraternitati num.* 3. *de Haret.* e *Sanchez in Summ. lib.* 2. *cap.* 10. *num* 22. *Suarez. loc. cit.* f *Duard. in Bull. Cœn. quæſt.* 43. *Sanchez. loc. num.* 25. g *Sanchez. loc. cit.* h *quæ eſt prima, vide Nicol, de Iur. Can. lib.* 5. *tit.* 39. *num.* 50. *cum ſeq. Antonel. de regim. Eccl. lib.* 6. *cap.* 19. *num:* 14. i *ſeſſ.* 4. K *cap. nullius diſt.* 19. l *apud Caren. part.* 2. *tit.* 10. §. 3. *num.* 33.

§. II.

Declaramus etiam detinentes libros prohibitos con-

continentes res laſciuas, & contra bonos mores non poſſe abſolui, niſi prius conſignentur, *a* Ordinario vel Inquiſitori Sancti Officij: alias ſi temerè retinere voluerint à Tribunali Sancti Officij forent puniendi, prout ex litteris Sacrę Congregationis Inquiſitori Cremonæ de mandatis tenore ſequente videlicet.

Reuerendo Patre.

a ESſendo ſolito, che nell'Editti del Santo Officio s'impongono pene à chi tiene libri non ſolo heretici, ò ſoſpetti, ma anco di coſe laſciue, & contra bonos mores poſſono, e deuono l'Inquiſitori procedere all'eſecutione delle pene comminate contro li traſgreſſori, tanto m'occorre dirle in riſpoſta della ſua delle due di Gennaro, & il Sig. la conſerui. Roma 6. Febraro 1627.

Di V.P.

Come fratello

Il Cardinal Mellino.

Obſeruationes.

a *Neceſſe eſt vt deferantur ad Inquiſitorem, ſeu Superiorem, nam libros habentes non ſatisfaciunt comburendo, Barboſ. alleg. 90. num. 5. Dian. 1. tract. 11. reſol.*

reſol.37. vbi teſtatur de communi, & ideo contra illos comburentes propria authoritate poſſit agi per Inquiſitores, num alij ſimiles ſupereſſent Dian.loc.cit.4.tract. 8. rub.46. Licet non deſint, qui excuſent comburentes propria authoritate, vel tradentes ijs, qui legere poſſunt Bonac. tom.1. de Cenſur. diſp.2.quæſt.5. part.4.n.21. b penes Souſ. in aphoriſm. lib.1. cap.21. num.45. & 46. & aſſerentes tales libros poſſe detineri dum non continent doctrinam contrariam fidei, erunt denunciandi in S. Officio, vide Caren. part.2. tit.10 §.2. nu. 19. in ſin. vti aſſertor propoſit. ſcandaloſæ.

TITVLVS QVARTVS

De Blaſphematoribus, & eorum pœnis.

§. I.

TAm grande, & execrandum eſt blaſphemiæ crimen, quod ſi in Deum illud temerè quis patret, vltimo, ac irremiſsibili ſupplicio, vtriuſque mortis, vti reus læſæ Maieſtatis Diuinæ ſubijcitur iuxta illud Marci; (Qui autem blaſphemauerit in Spiritum Sanctum, non habebit remiſſionem in æternum, ſed reus erit æterni ſupplicij. Et non remittetur ei neque in hoc ſæculo, neque in futuro) iuxta aliud Matthæi *b* Nos verò cogitantes tam nefarium delictum, ne illud committentes ſicut Sennacherib, *c* Antiochus, *d* Nicanor, *e*, & alijs *f* varijs

varijs, ac horribilibus exterminentur vitionibus à noſtro grege, ac ouili expellere, & extirpare iubemus; quod in futurum à Parochis in tertia Dominica cuiuslibet Menſis Bulla B. Pij V., g incipiens cum primum in appendice apponenda Populo vulgari eloquio perlegatur ad hoc, ſvt omnibus innoteſcat quàm horribile blaſphemiæ delictum exiſtat.

Obſeruationes.

a *Cap.* 3. b *cap.* 12. c 4. *Reg. cap.* 19. d 2. *Maccab. cap.* 5. e *cap.* 15. f *apud Lazar. de Blaſph. quæſt.* 51. g *quæ habetur pœnes Antonel. de Regim. Eccleſ. lib.* 6. *cap.* 24. *num.* 2. §. *hodie vero.*

§. II.

a Et cum per Blaſphemiam Dei minuatur cultus ideo ad augendam Maiorem Dei Gloriam, inhærendo dictæ Bullæ non ſolum pœnis in ea cõtentis, b qui temerè blaſphemauerit Santiſs. Nomen Domini, Beatiſs. Virginis, ac Sanctorum rigorosè ſubijciantur, & in diebus Dominicis præ foribus Cathedralis Eccleſiæ in manifeſto dum Miſſarum ſolemnia peraguntur, blaſphemus abſque pallio, & calceamentis ligatus corrigia circa collum, & manibus poſt terga cum lingua ligno compreſſa, alijſque maioribus pœnis, iuxta facti contingentiam infligendis puniantur, ſciant præterea denuncian-

tes; ipſis decem annorum indulgentias Concilium Lateranenſe ſub Leone X. impartiri.

Obſeruationes.

a Vt ait Simm. de Blaſphem. quaeſt. 5. num. 2. b quae habentur apud dictum Antonell. loc. cit. cum multis obſeruationibus Nicol. in Floſc. verb. Blaſphem.

§. III.

Cupientes etiam Nos à Diœceſi noſtra omni, quo decet conatu vitium blaſphemiæ in mortuos contra viuentium animas, & contra Patrem, & Matrem eliminare, volumus, ac iubemus, vt in poſterum, qui impiè maledixerint ſæuiendo in mortuos, vel contra viuentium animas, quæ Dei ſunt, vel contra Matrem, & Patrem, quibus honorem prẹſtare debent excõmunicationis pœna punientur.

TITVLVS QVINTVS

De Ludi Magiſtris.

§. I.

CVm Reipublicæ interſit ne ſub pietatis ſpecie impietas diſſeminetur; ideo Sacrum Concilium Tridentinum, a Epiſcopos voluit eſſe cenſores, & approbatores Magiſtrorum. Nemo igitur in hac

hac noſtra Diœceſi deinceps, ſiue in domo ſuo, ſiuè alibi priuatim, aut publicè, vti pedagogus puerorum, ad lectionis officium, ad grammaticam ininſtitutionem, vel ad alias artes liberales edocendas admittatur, abſque noſtra in ſcriptis licentia per triennium tantum valitura, iuxta decretum Synodale *b* Eminentiſs. D. Cardinalis Creſcentij Prædeceſſoris noſtri, emiſſa prius fidei profeſſione, iuxta formam Conſtitutionis Pij IV. incipientis in Sacroſanta, *c* & præcedente illorum examine circa morum probitatem, doctrinæque facultatem iuxta Sacras Sanctiones, *d* alias ſi qui auſus fuerit ſupradictis ſanctionibus refragari, pœnæ excommunicationis iuxta Decretum Sacre Congreg. in Sueſſana 22. Decembris 1618. ſubiacebit, *e* prout eadem Sacra Congregatio in vna Terracinenſi ſub die 29. Auguſti 1581. decreuit ordinarios negligentes à prædictis, *f* hanc fidei profeſſionem exigere puniendos eſſe.

Obſeruationes.

a *Seſſ. 5. cap. 1. de reformat. & ibi Barboſ.* b *emanatum ſub eodem tit. de Anno* 1654. c *edita idibus Nouembris* 1564. d *Can. 12. 37. diſtiu. cap. vt quiſquis de vit. & honeſt. Cler. & cap. 1. de Magiſtris* e *nec in hoc Metropolitanus ſe ingerere debet penes Nicol. Floſ. verb. Magiſter num. 3.* f *vide Pignatell. conſultat. 5. tom. 3.*

§. II.

Sciant ergo Ludi Magiſtri cum ipſis inſtituendæ pueritiæ, atque adoleſcentiæ munus committatur eos doctrina, ac probibate præditos eſſe decere: nam ſi cæcus cæco ducatum præſtet, ambo in foueam cadunt, vt veritas ipſa teſtatur, & qui ſcandalizauerit vnum de puſillis iſtis, qui in me credunt, expedit ei, vt ſuſpendatur mola aſinaria in collo eius iuxta illud Matt., *a*, & demergatur in profundum Maris. Idcirco tali munere fungentes, charitatem cum ſeueritate; ſcientiam cum prudentia, ſapientiam cum patientia coniungant, ſuoſque labores ad maiorem Dei gloriam dirigant, cum ex optima iuuentutis educatione, teſte Clemente Alexandrino *b*, tota rei publicæ ſalus oriatur.

Obſeruationes.

a *Cap.*18. b *lib.*1. *Pedag. cap.*5.

§. III.

Ideo præſenti noſtro Decteto decernimus, vt ludi Magiſtri omni ſtudio, non ſolum grammaticam, humanioreſque literas adoleſcentulos edocere curent, ſed etiam quæ ad Religionem pertinent, & ſic

ſic illos hortari, atque procurare tenentur, vt ſingulis diebus miſſę ſacrificio interſint, *D*iuina Officia, ſacraſque conciones ſaltem diebus feſtis audiant, tertiaque cuiuſlibet menſis *D*ominica ad pœnitentię *S*acramentum, atque idonei ad Sanctiſſimam Euchariſtiam probè affecti accedant; imò ſingulis diebus poſt ludum literarium, *D*octrina *C*hriſtiana, Romanoque *C*athechiſmo, iuxta Leonis X., a *C*onſtitutionem imbuantur.

Obſeruationes.

a *Quæ incipit meretur Conſt. 6. edita Anno* 1514. *apud Laërt. Cherubin. in Bullar. tom.* 1. *pag.* 474.

§. IV.

Ea vero quæ ſunt contra bonos mores, aut quę ad impietatem inducere poſſint, iuxta eamdem Conſtitutionem euellant, atque extirpent. Quapropter in Gymnaſio vetitos libros, aut obſcæna continentes legi, & explanari prohibemus, ſed tantum libros pios ab Eccleſia Catholica approbatos declarari, ibique Sacras Imagines deuotionis cauſa exponi mandamus, alias in caſu inobedientiæ vltra pœnas in dicta Conſtitutione appoſitas, noſtro arbitrio contumaces punientur.

TITVLVS VI.

De Medicis.

§. I.

QVamuis Dominus inſtituerit in terra medicinam, & vir prudens eam non abhorreat, a attamen illam exercentes remedijs, quæ ſuperſtitionem, vel veneficia ſapiant, ſciant hoc Diabolicum eſſe idcirco ab illis non cauentes, tàm comſulentes, quàm dantes, ipſique infirmi recipientes in excommunicationem incidant; prout decernimus, & declaramus.

Obſeruationes.

a *Eccleſiaſt. cap.* 38.

§. II.

Cum in noſtra Ciuitate non ſine vehementi cordis noſtri dolore comprererimus, quoſdam Chriſti fideles infirmos ab hac vita migrare abſque Sacramentis Eccleſiæ, vel moribundos illis muniri, quando ſenſibus ipſi omnino ſunt deſtituti, quod ſæpè ſæpiuseuenit, vel ex medicorum omiſſione contra Bullā Beati Pij V. quæ incipit ſupra Gregem, a in appendice apponendam, vel ex inconſiderato affectu

affectu parentum, conſanguineorum, vel amicorum, ſpiritualia remedia, quæ etiam corpori prodeſſe ſolent, differentium; ideo volentes, vt medici ſuum officium præſtent erga infirmos, monendo illos ad Sanctiſſima Sacramenta congruo tempore ſuſcipienda; &, vt tam graue animarum detrimentum ab hac noſtra Diœceſi, & Ciuitate omninò eradicetur, decernimus, vt Medici ad infirmos vocati, cum obſeruauerint morbum eſſe acutum, ac periculoſum, *b* ante omnia moneant infirmos, vt ſalutæ animæ ipſi conſulant, illoſque hortentur ad Confeſſionem Sacramentalem, ſi vero aliquis ægrotus eorum ſalutari monito non paruerit, & intra tres dies peccata ſua confeſſus non fuerit medici poſt tertium diem ab illius cura deſiſtant, & illum amplius non viſitent, iuxta formam in Lateranenſi Concilio ſub *Innocentio III.* celebrato contẽtam, & in d.Bulla B. Pij V. confirmatã alias medici ſecus facientes in excõmunicationem, aliaſq; pœnas in dicta Conſtitutione, & Concilio eſpreſſas incurrere ſciant, ſicuti etiam parentes, conſanguineos, vel alios conſulentes, aut inſtantes ne medici hoc pium munus exerceant erga infirmos ab indignatione Diuina immunes non eſſe ſciant.

Obſeruationes

a *Editam ſub die* 8. *Martij* 1566. *ad Confirmationem*

tionem cap. cum infirmitas depan. & remiſſ. pecc. b prout tenet Dian. 3. tract. 4. reſol. 93. & ſufficit ſi monitio fiat per alios Nicol. in floſ. verb. medicina.

§. III.

Inſuper cum Medici teneantur fidei profeſſionem emittere, iuramentumque deferre in manibus Epiſcopi, *a* pro obſeruatione dictæ Conſtitutionis Beati Pij V.; ideo volumus, & decernimus, vt omnes Medici in hac ciuitate exiſtentes, infra menſẽ coram nobis perſonaliter compareant, ſeruata forma dictæ Conſtitutionis ad faciendam fidei profeſſionem, & ac preſtandum iuramentum de dicta conſtitutione ſeruanda ne in pœnas in præfata conſtitutione contentas incidant.

Obſeruationes.

a Nec mederi poſſunt ſi tale Iuramentum non præſtiterint vide Ricc. in prax. reſol. 399. part. 2.

§. IV.

Inherendo alijs Sanctionibus Synodalibus noſtrorum Prædeceſſorum, *a* volumus, & decernimus, quod, tempore ieiuniorum ab Eccleſia Catholica præſcripto infirmis licentiam carnibus veſcendi

ſcendi propria authoritate Medici non concedant, ſed tantùm neceſſitatem infirmorum nobis, vel noſtro Generali Vicario exponant, ſiue teſtimonium prębeant, quibus gratis licentiam prędictam concedemus, ſub pœna ad noſtrum arbitrium.

Obſeruationes.

a *D. Alexandri Creſcentij de Anno 1654. ſub tit. de Medic. cap. vnic.*

TITVLVS VII.

De Sacramentis in Genere, ac Sacramentalibus.

§. *I.*

ECcleſię Sacramenta à Ieſu Chriſto Domino noſtro pro animarum ſalute inſtituta, *a* ad diuinam gratiam acquirendam, *b* atque conſeruandam; cum media exiſtant efficaciſſima, ſanctè, ac deuotè ſunt tractanda, *c* ne medicinę in venenum conuertantur, ob prauam ſuſcipientium, ſiuè adminiſtrantium diſpoſitionem; ideo hortamur, Parochos, aliosque à nobis ad hoc munus approbatos, vt ipſi ea, qua decet conſcientię puritate, *d* ſemper ſint parati, & abſque aliqua mora, vel temporis interpoſitione ad Sacramenta adminiſtranda

accedant, cum vocati fuerint, *e* ne, dum ad aliorum peccata purganda, ſiue delenda pergunt, ipſi grauioribus culpis obſtringantur, ideo Sacramenta adminiſtrantes à diſſolutione, riſu, verbiſque iocoſis caueant, ſed deuoti, humileſque appareant.

Obſeruationes.

a *Eſt de fide vide Conc. Trident. ſeſſ. 7. can. 1. & can. 4. & Barboſ. ibid. & notat D. Thom. 3. p. q. 60. & 61.* b *eſt de fide Conc. Trid. loc. cit. Can. vide Bellarm. de Sacram. in gen. lib. 2. cap. 3. & Barboſ. cum allegatis ibid.* c *iuxta Rit. Rom. tit. de ijs, quæ pertinent in Sacram. adminiſtrat.* d *ideſt ſine peccato Mortali. cap. vltim. 15. quæſt. 6. vide Bonac. de Sacr. in genere diſp. 1. quæſt. 3. part. 2. num. 3. Barboſ. latè de poteſt. Paroch. part. 2. cap. 17. num. 4.* e *Rit. Rom. loc. cit.*

TITVLVS VIII.

De Sacramento Baptiſmi.

§. I.

BAptiſmi Sacramentum cum ſit abſolutè neceſſarium, *a* ad ſalutem conſequendam, neque abſque eo in re, *b* vel in voto, *c* aliquis in Cœlorum

rum Regnum itroire poſſit, omnibus cum magna ſollicitudine, ac celeritate erit adminiſtrandum, ideo Curati Populum moneant, vt ſtatim infantes ad tale Sacramentum ſuſcipiendum in Eccleſia deferant, neque vltra octauum diem vllo pacto differant, *d* tamdiù à Diuina gratia illos arcentes, vt animarum pericula euitentur.

Obſeruationes.

a *Neceſſitate medij, & præcepti. Vide Trullenc. in prax. Sacram. de Baptiſ. lib.* 2. *cap.* 1. *dub.* 2. *nu.* 1. *&* 4. b *vt in pueris Conc. Trid. ſeſſ.* 7. *de Baptiſm. Càn.* 5. *& ſeſſ.* 21. *cap.* 4. *ex illo Ioannis* 3. *Niſi quis renatus fuerit &c. & eſt communis Catholicorum ſententia, ex quo fit pueros ſine actuali ſuſceptione Baptiſmi aut ſine martyrio, ſi morte præoccupentur non ſaluari, nec etiam in voto parentum DD. Communiter apud Suarez. diſp.* 27. *ſect.* 1. *&* 3. *vide Filiucc. tom.* 1. *tract.* 2. *cap.* 6. *quæſt.* 4. c *Vt in adultis, ſi actualem ſuſceptionem Baptiſmi non poſſunt habere vide Bonac. tom.* 1. *diſp.* 2. *quæſt.* 2. *part.* 2. *num.* 3. *Trullent. loc. cit. num.* 3. d *Alias peccant mortaliter idem Trull. num.* 5.

§. II.

Domi pueros baptizare non liceat, *a* niſi in caſu neceſſitatis, *b*, & tunc preſente clerico, laicus

*B*aptiſmum adminiſtrare non audeat, neque fœmina quando vir peritus adſit, *c* niſi aliud honeſtas exigat.

Obſeruationes.

a *Sed tantum in Eccleſia, vbi fons eſt ſpecialiter deputatus* b *Ideſt vbi adeſt imminens periculum mortis vide Barboſ. de poteſt. Paroch. part. 2. cap. 17. num. 39. Ricc. in prax. reſol. 427.* c *vide DD. apud Bonac. eod. tit. loc. cit. p. 5. num. 11.*

§. III.

Puer ex neceſſitate domi baptizatus, ſi viuet, quam primùm ad Eccleſiam, Parochialem deferatur, & curatus certior fiat, an benè forma, & materia Sacramenti cum debita intentione fuerit obſeruata, & tunc alias ceremonias, ac ritus in baptiſmo ſeruandos ſuppleat, *a* at ſi dubium inſurgat de validitate Sacramenti, puerum ſub conditione baptizet.

Obſeruationes.

a *Videatur Barboſ. loc. cit. de poteſt. Paroch. nu. 37. & Trullexc prax. Sacram. de Sacram. Baptiſm. lib. 2. cap. 1. dub. 9. num. 4.*

Inter

Digitized by Google

§. IV.

Inter miſſarum ſolemnia curet, Parochus huius Sacramenti formam, etiam vulgari ſermone Populum docere; quam quiſque vrgenti neceſſitate adhibeat, abſque verborum additione, vel detractione: ideo nulla mulier obſtetricis munere fungatur, neque ad ſuſcipiendum pueros accedat, niſi priùs à proprio paroco fuerit inſtructa, examinata, & deinde à nobis, vel noſtro Generali Vicario approbata ſub pœna excommunicationis.

§. V.

Ad ſuſcipiendum de Sacro Fonte non admittantur niſi duo, ſcillicet vnus, & vna, vel vnus, aut vna, *a* qui non ſint publicè criminoſi, excommunicati, vel in paſchate non confeſſi, vel fidei rudimentorum ignari, *b* vel minores quatuordecim annis, *c* vel ſacerdotes, vel clerici abſque noſtra licentia, vel regulares, *d*, vel ſanctimoniales, ſiue per ſe, ſiue per Procuratorem, inſuper patrinorum; parentum, ac baptizatorum nomina natiuitatis, ac baptiſmi dies in libro diligenter conſcribantur, *e* curent etiam parochi, vt baptizandis nunquam nomina Gentilium, *f* ſed ſolum ſanctorum inponantur, qui in martyrologio recenſentur.

Obſer-

Obſeruationes.

a *Cap. non plures de Conſecrat. diſt.4. cap. vlt. de Cogn. Spiritual. in 6. Conc. Trid. ſeſſ.24. de reform. matrim. cap.2. Nec Epiſcopus diſpenſare poteſt, vt ſint duo viri, duæ mulieres, vide Zarol. in prax. Epiſc. part. 1. verb. Baptiſmus § 4. & ſi admitterentur peccarẽt mortaliter, quamuis cõtraheretur cognatio Spiritualis, vide Barboſ. loc. cit. num. 26.* b *eumdem num. 30. cum alijs* c *Sanchez. de Matrim. lib. 7. diſp. 61. num. 4. Barboſ. loc. cit. num. 28.* d *cap. non licet Abbati de Conſecr. diſt. 4. Sanchez. loc. cit. num. 21. Rit. Rom. de patrin. in fine* e *iuxta Conc. Trid. ſeſſ. 24. de Reformat. cap. 2. &* ibi *Barboſ. nu.* 28 f *vide pulcra apud eunde Barboſ: de poteſt. Paroch. num. 17.*

§. VI.

Moneat etiam Parochus Populum de cognatione ſpirituali, quæ in hoc Sacramento contrhaitur inter baptizantem, & baptizatum, patrem, & matrem eiuſdem baptizati; *a* quæ cognatio matrimonium contrahendum impedit, dirimitque contractum, *b* Præterea certiores faciat patrinos, *c* propriæ obligationis inſtruendi ſuſceptos pueros in fidei rudimentis, ſi parentes in hoc negligentes fuerint.

Obſer-

Obſeruationes.

a *Iuxta diſpoſitionem Sac. Conc. Trid. ſeſſ. 24. cap. 2. de qua cognatione ſpirituali, & eius impedimentis ſuper declaratione huius Decreti Conc. Trid. B. Pius V. emanauit Conſtitutionem incipien. Sanctiſſimus publicat. die 20. Aug. 1566 & aliam eiuſdem incipient. Cum illius vicem ſub dat. 4. Kal. Decembris 1556 vide Barboſ. in Conc. Trid. loc. cit. num. 18,* b *Conc. Trid. ſeſſ. 24. cap. 2. de reformat. matr. & apud eund. Barboſ. de Poteſt. Paroch. loc. cit. num. 33.* c *& num. 36. & declarat D. Thom. 3. par qu. eſt. 67. art. 4. in corpore.*

§. VII.

Fons Babtiſmalis, *a* qui ſit lapideus, ſtabilis rotundus, integer, eleuatus, & benè ſculptus, ne facile dimoueri poſſit, vel cadere cum aquæ effuſione, vt ſpectantibus pietatis ſpeciem exhibeat, ſit opertus, mundus, piramide lignea ornatus, ſine rimulis, ne puluis, ſiue immunditiæ in illum cadant, ſuper piramidem conopæum pictum, ac decenter ornatum extendatur, ſit vndique clauſus, & cancellis ligneis circumdatus, ſub piramide benè clauſa ſit aliud tegumentum ligneum ſupra fontem cum clauſura tuta in quo conſeruentur vaſa integra argentea, vel ſtamnea, non aut ærea propter rubiginem; aut

aut vitreā quæ facile franguntur, in quibus Sacra Olea ſint repoſita, verùm vaſa chriſmatis, & olei cathecumenorum ſint coniuncta literis in quolibet vaſe impreſſis, quibus Sacra Olea internoſcantur, & in alio vaſe tantùm oleum infirmorum ſit repoſitū; quæ olea ſingulis annis innouentur, & vetera comburantur. Aqua ſit clara, munda, ſine ſordibus, & tanta, vt ſufficere poſſit, & Sacrata, admiſſis Sacris oleis cum debitis cæremonijs à Sancta Eccleſia præſcriptis.

Obſeruationes:

a *Omnia requiſita, quæ deſcribuntur in prædicto §. adſunt in Rit. Rom. tit. eod. de Sac. oleis, & alijs requiſit. vide Barboſ. de poteſt. Parochi cap. 17. num. 38. Bertin. Lucen. in prax. crimin. Regular. tract. 4. cap. 34. in fin. verſ. fontis Baptiſmalis.*

§. VIII.

In Baptiſmali fonte ad aquam baptiſmatis ſupra baptizandi caput fundendam ſit vaſculum, aut cochlear argenteum, ſiue alterius materiæ mundum, ac decens, prout commodius fieri poterit, quod in eodem fonte conſeruetur, ibi etiam ſit arca ſeu capſula nucea decenter ornata cum goſſipio, ſiue bombice, & linteis ad abſtergendum verum, vt aqua baptiſmatis cum debita puritate conſeruetur, horta-

mur

mur Curatos, vt ipſi ſingulis hebdomadis illam videant, & ſi in ea aliquis vermiculus, vel immunditia appareat, ea extrahantur, in Sacrarium proijciantur, & ideo Sacrarium prope fontem eſſe debet decenter coopertum, in quod manuum lotiones & alia immittantur, & ſera bene claudatur, aqua dicti fontis ſingulis annis in ſabbato Sancto, & Pentecoſtes renouetur, & vetus in dictum Sacrarium proijciatur.

Obſeruationes.

Vide prædicta requiſita penes Rit. Roman. & apud Barboſ. loc. cit. vt in præcedenti §. *Vgolin. de Offic. Epiſc. cap.* 16. §. 5. *num.* 1.

§. IX.

Hortetur etiam curatus mulieres, vt infantes in eodem lecto ſub pœna excommunicationis propter ſuffocationis periculum iacere non permittant.

§. X.

Cum interdum aliqui compatres, & commatres nominentur, dum verè tales non exiſtant, quia in baptiſmate non ſuſceperunt, vel in confirmatione non tenuerunt, vt hac denominatione mundum

decipiant, propriæque libidini liberiùs indulgeant; ideò ad omnia ſcandala tollenda, præcipimus ſub pœna excommunicationis, vt illi tantum compatres, & commatres nuncupentur, qui per Baptiſmi, vel confirmatiouis Sacramenta, vt ſupra cognationem ſpiritualem contraxerunt.

TITVLVS IX.

De Sacramento Confirmationis.

§. I.

PEr Baptiſmum vnuſquiſque Dei filius renaſciiur, per confirmationem verò Chriſti miles ſignatur, vt in hoſtes viſibiles, et inuiſibiles fortius *a* dimicare valeat, nam huius Sacramenti virtute ſpiritus tali modo corroboratur, *b* vt nullis terroribus, tentationibus, et cruciatibus à Ieſu Chriſto Duce Noſtro ſeparari poſſit; hinc Parochus animas ſibi commiſſas ad tale Sacramentum cum debita diſpoſitione ſuſcipiendum hortetur, quoties illud à Nobis adminiſtrari contigerit.

Obſeruationes.

a *Intrepide, & audaciter fidem perſiſtendo. Ita Suarez diſput. 34. ſect. 2. D. Thom. 3. p. quæſt. 72. art. 7.* b *quia in eo deſcendit ſeptiformis gratia Spiritus Sancti*

Sancti cum omni plenitudine ſanctitatis, ſcientiæ, & virtutis. & anima maiorem perfectionem, & gratiam recipit D. Thom. loc. cit. art. 15. vide alia penes Barboſ. de poteſt. Epiſc. part. 2. alleg. 30. num. 8.

§. II.

Nemo ad confirmationem ſuſcipiendam admittatur, qui ſaltem quintum annum *a* non attigerit, et fidei rudimenta non didicerit; adulti verò doli capaces non niſi poſt Sacramentalem confeſſionem accedant. *b*

Obſeruationes.

a *Ita vt habeat vſum rationis, ſecundũ praxim, quæ noſtris temporibus ſeruatur, adhoc, vt melius recordetur recepiſſe tale Sacramentum; ne iterum recipiat. Vide Bonac. diſp. 3. quæſt. vnic. punct. 4. num. 5. Barboſ. de poteſt. Epiſc. loc. cit. num. 17.* b *Quod præmonere debet Epiſcopus Barboſ. cum multis loc. cit. num. 18.*

§. III.

Ad tale Sacramentum admittentur tantum pueri noſtræ Diœceſis; exteri verò cum licentia proprij Ordinarij; *a* ſi dubitetur, an aliquis fuerit confirmatus, cum conditione tale Sacramentum ei conferetur, vt de Baptiſmo diximus.

Obſeruationes.

a Nam Epiſcopus non poteſt ſubditos alterius Diœceſis confirmare Aloyſ. Ricc. in prax. aur. reſol. 24. Marchin. de Sacram. Ord. tract. 1. part. 5. cap. 5. nu. 7. Vgolin. de Offic. Epiſc. cap. 25. §. 3. num. 3. Et ſi aliter faciat ſuſpenſionem incurrere teſtatur Viuald. eod. tit. cap. 4. num. 8. quos refert, & ſequitur Bonac. loc. cit. n. 11. quamuis contrarium tenet Barboſ. par. 2. alleg. 30. num. 14. cum præſumendum ſit hoc ratum, & gratum fore proprio Epiſcopo, præcipuè quando eſt abſens, vel non miniſtrat hoc Sacramentum ita Dian. part. 4. tract. 4. reſol. 50. cum alijs apud eumdem Barboſ. loc. cit.

§. IV.

Patrini, vt in Pontificali Romano præſcribitur, ſit vnus, et vna, vel vnus, aut vna, *a* qui non ſint Excommunicati, publici peccatores, et in Paſchate confeſſi, Sacra Communione fuerint refecti, fideique rudimenta optimè nouerint Perſonæ Eccleſiaſticæ ſæculares, vel Regulares abſque noſtra licentia aliquem non ſuſcipiant, nemo eadem die plures duobus ſuſcipere poſſit; *b* maſculi ſint ſuſceptores maſculorum, et fœminæ puellarum.

Obſer-

Obſeruationes.

a *Vt reſoluunt Sanchez. lib. 7. diſp. 57. num. 9. Piaſec. in prax Epiſc. part. 1. cap. 3. num. 4. in fin. et in Pontificali Romano eod. tit. verum ceſſante malitia contrahendi cognationem Spiritualem cum filia, vel cum eius matre non peccabit Epiſcopus ſi permittat tenere vltra duos, puta ſi ſuſceptor volens tenere ſit Curatus, vel ſenex. vide Marc. Anton. Gennen. in Manual. Paſtor. cap. 64. num 6.*

§. V.

Confirmatis frons diligenter abſtergatur bombyce, & lauetur à Sacerdotibus ad hoc Deputatis, aqua verò lotionis cum bombyce in Sacrarium proijciatur. *a* Præcipimus tamen, vt Parochi moneant Populum de cognatione ſpirituali, *b* quæ contrahitur in hoc Sacramento inter ſuſceptores, & ſuſceptum, & inter Patrem, & Matrem confirmati; non verò inter illos, qui confirmati faſciam ſoluerint. *c* Inſuper patrini ad euitandum periculum iterationis *d* huius Sacramenti pueris ſuſceptis aliquid largiri non audeant, ſed ipſi ſciant quando opus fuerit, vt ſuſceptos Fidei rudimenta edocere teneantur. *e*

Obſer-

Obſeruationes.

a *Vt in Pontificali Romano eod. tit.* b *Nam in tali Sacramento cognatio ſpiritualis contrahitur prout in Baptiſmo Tex. ex Conc. Trid. ſeſſ. 24. de reformat. cap. 2. & ibi Barboſ. num. 38.* c *quia qui tetigerit ſolum contrahit cognationem ſpiritualem Barboſ. cum alijs loc. cit. num. 35.* d *cum ſit ſaltim peccatum mortale Suar. de Cenſuris diſp. 42. ſect. 4. cap. 4. n. 6. Bonac. loc. cit. num. 8. cum alijs penes Barboſ. alleg. 30.* e *ita in Catechiſmo, Concil. Trid. ad Parochos vide alia apud Dian. p. 3. tract. 4. reſol. 21. in princip.*

§. VI.

Nullus confirmatorum ab Eccleſia diſcedat, niſi abſoluta confirmatione, atque Pontificalis Benedictio fuerit data *a*

Obſeruationes.

a *Prout in Pontificali Romano habetur.*

TITVLVS

TITVLVS X.

De Sacramento Euchariſtiæ.

§. I.

SI cętera Sacramenta magnam requirunt in ſuſcipiente diſpoſitionem, vt gratiam conferant, maxima in Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento præparatio, atque deuotio eſt neceſſaria, dum non ſolùm gratia, ſed idem gratiæ Author Deus recipitur; *a* ideo conſcientia diligenter excutiatur, atque probetur; *b* nam indignus accedens, vt Apoſtolus teſtatur, *c* iudicium ſibi manducat, & bibit non dijudicans Corpus Domini; Ergo nemo cum peccati mortalis conſcientia accedat; *d* ab hac menſa Parochi mentecaptos, vſuue rationis deſtitutos, ſiuè naturæ vitio, ſiuè dæmonis arte id eueniat, vel publico ſcandalo obnoxios, vt excommunicatos, concubinarios, meretrices, vſurarios, blaſphemos, lenones, coniuges abſque legitima cauſa non cohabitantes, & ſimiles, donec tali obice liberentur, arceant, *e* ipſique Parochi tale Sacramentum in Altari ad hoc deſignato cum luminibus accenſis, cum mappis, & corporalibus mundis, miniſtrantes ſemper ſuperpelliceo, & ſtola induti, manibus innocentes, cordeque mundo exiſtant, imo generalis confeſſio, & abſolutio iuxta Ritualis præſcriptum præmittatur. *d*

Obſer-

Digitized by Google

Obſeruationes.

a *Vberrimus Fons Gratiarum vide Bonac.diſp.4. quæſt.2.p.2.num.1. D.Thom. 3.p.quæſt.79.art.1.* b *p.ad Corint.11.probet autem ſe ipſum homo, & de pano illo edat, & aliter ſerſiens, vel docens pœnam excommunicationis ipſo facto incurrit Conc. Trid.ſeſſ. 13.Can 11. Bonac. loc. cit. quæſt.6. p:1. num.10. Barboſ.in d.Can:11.cum multis num.17.* c *p.ad Corint.cap.12.* d *Conc. Trid. loc. cit. cap.7. & ibi Barboſ. num.5. D.Thom.3. p. quæſt.80. art.5.* e *prout in Rit. Rom. eod. tit. vide Barboſ. de poteſt.Paroch part.2. cap.20. num.19. cum ſeq. Trullenc. in pract. Sacram. lib.3. cap.7. dub.3. num.3. cnm ſeq.* d *Rit. Rom. loc. cit.*

§. II.

Quicumque à Sacerdote, qui eius Confeſſionem audiuerit, teſtimonium de Sacramentali abſolutione non deferat in Paſchate, ad Sacram Menſam nõ admittatur, qui verò accedunr, vultus modeſtia, armorum depoſitione totius corporis compoſitione, animæque puritate ſe tanto cibo dignos oſtendant. Mulieres verò quantùm fieri poteſt à Maribus ſeparentur, & depoſito ſuperfluo veſtium luxu, ac fuco, Chriſtianis virtutibus decoratæ appropinquent.

Curent

§. III.

Curent Parochi, vt puerj, & puellæ poſtquam decimum ætatis annum, a attigerint, qui idonei reperiuntur, antequam ad Sacram Menſam primò admittantur, benè de requiſitis inſtruantur, vt ad Diuinum Conuiuium cum veſte nuptiali neceſſaria intrare poſſint, ne tamquam indigni expellantur.

Obſeruationes.

a *Quia in dicta ætate præſumitur ad illos perueniſſe diſcretionem, ac parentes, & Confeſſarij debent talem diſcretionem perpendere, vide Filiuc. tract.4. diſp.2. quæſt.6. Bonac. cum alijs diſp.4. quæſt.7. p.2. num.1.*

§. IV.

Claues Tabernaculi, in quo Pixis cum Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento aſſeruatur, ſint ſempre penès noſtros Subſtitutos Vicarios Cathedralis, & in Eccleſijs Sacrarum Virginum penes earum confeſſarium, a) & feria quinta in Cœna Domini, iuxta Decretũ Sacræ Congreg. Rituum ſub die 22. Nouembris 1631. dicti Tabernaculi clauis retineatur a Sacerdote, qui feria ſexta in parasceue eſt ſuſcepturus Sacramentum, neque vllo modo ſæcula-

ribus cuiuſcumque ſtatus gradus, & conditionis tradatur, *b* preterea in prędicto die paraſceue infirmi graue morbo affecti tantùm Sacra Communione reficiantur, non autem alijs diſtribuatur, prout Sacra Congregatio Rituum declarauit ſub die 19. Februarij 1622., *c*

Obſeruationes.

a *Sic deciſum per Sac. Cong. in vna Valliſoletana 12. Ianuarij 1604. teſte Nicolio Lacubr. Canon. lib. 3. tit. 1. de Monialibus num. 19. idem Floſc. verb. Clauis num. 2.* b *non obſtante conſuetudine in contrarium tenenda à laicis tam in Eccleſijs ſæcularibus, quã Regularibus, prout Sac. Cong. nouiſſimè decreuit in vna Calaguritana 13. Septembris 1642. vide alia Decreta penes Barboſ. in Summ. Bullarij verb. Clauis & deciſ. Apoſt. collect. 151. num. 3. de poteſt. Paroch. p. 2. cap. 21. num. 52.* c *penes Nicol. in Floſ. verb. Euchariſtia num. 7. quidquid dicat Diana p. 4. tract. 4. reſol. 237. & par. 6. tr. 6. reſol. 19.*

§. V.

Hortentur Parochi mulieres breuì parituras, iter longum, vel nauigationem periculoſam aggreſſuros, alioſque in mortis periculo conſtitutos, *a*, vt ipſi Sanctiſs. Euchariſtia ſe muniant, ad ignea inuiſibilium hoſtium tela retundenda, teſtante propheta

pheta, paraſti in coſpectu meo menſam aduerſus eos qui tribulant me.

Obſeruationes.

a *Vide Bonac. diſp.4. quæſt.7. p.1. num.1. 8. Diana part.4. tract.3. reſol.63.*

§. VI.

Ad Sanctiſſimum Viaticum, infirmis deferendum, Parochi, quorum intereſt, dato ſolito Campanæ ſigno curent, vt ſtatim vna cum Priore ſodalitatis Corporis Chriſti in noſtra Eccleſia Cathedrali congregentur, & Sacerdotes baldachini haſtas allaturi abſque mora adſint, & clerici vocati ad afferendos cereos ſtatim accedant ſub pena noſtro arbitrio infligenda, Parochus vero Domini corpus circum laturus, præuijs clericis cum cereis accenſis, Cruce, campanula, aſperſorio, thuribulo fumigante, & dicto ſodalitatis Priore viam docente, ac dirigente, ad ritualis Romani præſcriptum, *a*, Parochus tunica talari, ac ſuperpellicio indutus cum ſtola palliolo atque ſerico velo ex vtroque humero pendente, quod pixidem, in qua plures particulæ conſecratæ ſint repoſitæ pro egreſſu, et regreſſu ad Eccleſiam decenter tegat, ſub Baldachino grauiter oculis demiſſis, ac deuote incedat, Sacerdotibus, et Clericus Pſalmos, et Hymnos alternatim, ac

Digitized by Google

religioſe cantantibus; deferantur etiam duæ lanternæ cum candelis accenſis, ne ventorum impetu lumina extinguantur.

Obſeruationes.

a *Eod. tit. & prout refert Barboſ. de poteſt. Paroch. p. 2. cap. 20. num. 31. & 32. ad cap. ſanè de Celebr. Miſs. Piaſec. in prax. Epiſc. part. 2. cap. 3. 2. 24. verſ. vnde primo. Idem Barboſ. ad Conc. Trid. ſeſſ. 13. c. 6.*

TITVLVS XI.

De Sacramento Pœnitentiæ.

§. I.

NIhil homini vtilius iuxta D. Hieronymi ſententiam, nihil ſalubrius quàm, vt ſtatim poſt peccatum confeſſionis medelam non differat ideo Parochi inter miſſarum ſolemnia fideles ad animarum noxas confeſſione abſtergendas hortentur; et quibus partibus tale Sacramentum conſtet, nempè contritione, confeſſione, et ſatiſfactione doceant, vt ſcilicet in corde ſit contritio, in ore confeſſio, et in opere ſatisfactio, nihilque coinquinatum in Cęleſtem patriam admittatur, quare in pſalmo 94. per os Dauid Spiritus Sanctus vnumquemque noſtrorum

ſtrorum monet, introite portas eiusin confeſſione, per quam intrant animæ ad Paradiſum, vt ait Beatus Albertus Magnus, quò vel per viam Innocentiæ, vel pęnitentiæ tantùm pergitur. Hinc iure optimo Diuus Auguſtinus teſtatur, confeſſio eſt ſalus Animarum, diſſipatrix vitiorum, reſtauratrix virtutum, oppugnatrix Demonum, quid plura? obſtruit os Inferni, portas aperit Paradiſi.

§. II.

Nullus Sacerdos ſiue ſæcularis, *a* ſiue regularis cuiſcumpue ordinis, ſocietatis, gradus, dignitatis, & conditionis exiſtat, confeſsiones audire pręſumat, niſi Beneficium curatum habeat, *c* vel prius à nobis examinatus fuerit, & approbatus; & tunc tales Sacerdotes approbationem noſtram habentes in Eccleſia, & in Confeſsionali ſedentes cum ſuperpellicio, & ſtola, Regulares verò cum ſtola, & habitu Religionis propriæ confeſsiones audiant, prętерquàm in caſu neceſsitatis, aliter pęnis in Sacris Canonibus pręſcriptis, & alijs noſtro arbitrio punientur, vt habetur in Decreto Sacrę Congregationis Concilij 14. Aprilis 1646; ſacerdotum, clericorumque confeſsiones in ſacrario audiantur; *e* imò cunctis notum facimus, confeſſionem ſacerdoti abſque noſtra approbatione factam, excepto mortis articulo, nullam, & inualidam de iure haberi. *f*

Obſer-

Obſeruationes.

a *Iuxta Sac. Conc. Trid. ſeſſ. 23. cap. 15. tùm quia per ſe loquendo non omnis Sacerdos eſt ſufficiens miniſter huius Sacramenti; tùm quia non omnis Sacerdos habet iuriſdictionem vide latè Bonac. de Sacr. Pænit. diſp. 5 quæſt. 7. p. 1. num. 7. quamuis Presbyteri in ſua ordinatione à peccatis abſoluendi poteſtatem accipiant. Conc. Trid. loc. cit. & Bonac. loc. cit. num. 1. cum ſeq. ideo requiritur, vt ſit ab Ordinario Approbatus, aliàs confeſſio eſt inualida vide latè Barboſ. ad Conc. Trid. loc. cit. num. 2. & 3.* b *quia etiam iſti indigent approbatione Ordinarij Epiſcopi iuxta ſupradictum Decretum, & ibi Barboſ. num. 6. cum multis Doctoribus, adeſt Bulla Vrbani VIII. incipien. Cum ſicut accepimus* 1628. *Bull. Rom. tom. 4. pag. 103. & non ſolùm non poſſunt audire Confeſſiones perſonarunt ſæcularium, ſed etiam Sacerdotum DD. ſupracit. & poſſunt puniri ſi aliter fecerint iuxta Conſt. Vrban. VIII. incip. Alias à nobis, quam refert Barboſ. de poſt. Epiſc. poſt partem 3. Conſt. 67. vide alia circa materiam penes Nicol. de Iur. Can. lib. 5. tit. 38. de pæn. & remiſs. num. 9. & ſeq.* c *vt in dicto Decret. Conc. Trid.* d *& alia Decreta Sac. Cong. vide penes Barboſ. de poteſt. Paroch. p. 2. cap. 19. num. 60.* e *iuxta Decretum Synodale b. m. Hieronymi Pallanteij prædeceſſoris noſtri eod. tit.* f *prout dictum eſt ſupra.*

Confeſ-

§. III.

Confeſſionalia in locis patentibus Eccleſiæ, non verò in ſacellis collocentur, vt confeſſarij, & pœnitentes cunctis pateant, & confeſſiones à cratibus confeſſionalis tantùm excipiantur, ſignanter mulierum, quibus non facies, ſed aures vertantur; prout decreuit Sacra Congregatio in vna Patauina ſub die 2. Iunij 1680., *a* mulieres nec ante ſolis ortum neque poſt eius occaſum ad confeſſiones ſunt admittendæ, ſeruata forma eiuſdem Decreti in *Pa*tauina ſub die 20. Ianuarij ſub pœna ſuſpenſionis, ſicut etiam præcipimus confeſſionalis crates ſint, adeò anguſtæ, vt omnem prorſus contactum impediant ad formam Decreti Sacræ Congreg. emanati ſub die 22. Septembris 1645., *b*

Obſeruationes.

a *Teſte Nicolio in ſuis Floſc. verb. Confeſſarius num. 26.* b *penes eumdem loc. & num. cit.*

§. IV.

* Confeſſarij neminem abſoluant, niſi præuia ſatisfactione, præcipuè ſi bona Eccleſiaſtica pœnitentes occupata retineant proximi famæ detraxerint, ſicut etiam caueant dare Sanctum canibus, ſcilicet abſo-

\+ Laudat a Genero Tom: 2. Trad: 6. cap: 12. quaest. 2

abſolutionem non impartiantur publicis paccatoribus, recidiuis, in proxima peccandi occaſione voluntariè viuentibus, & illis, qui ad reſtitutionem tenentur, ſi reſtituendi commoditatem, aut facultatem habent, & tamen reſtituere non curant.

Obſeruationes

Super hoc Decreto requiritur prudentia confeſſarij, vide igitur Bonac. diſp.5. quæſt.7.p.5.§.11.num.16. vſque ad 28. & Rit. Rom. eod. tit. de Sacram. pænit.

§. V.

Ne fideles ad confeſſionem accedentes vllo modo ſcandalum patiantur, confeſſarij abſque perſonarum acceptione cum omni affabilitate, manſuetudine, modeſtia, atque patientia illos audiant, ac ſalutaribus monitis adiuuent, neque aliquid exigere, ſeu quouis prætextu petere præſumant, neque reſtitutiones ſibi ipſi applicent, ne auaritiam, ſiue turpis lucri ſuſpicionem malè oleant ſub pœna ſuſpenſionis; In pœnā verò ſuſpenſionis ipſo facto incurrant confeſſarij ſi in ſcriptis, vel oretenus falsò teſtentur alicui Sanctiſs. Pænitentiæ, & Euchariſtiæ Sacramenta adminiſtraſſe.

Ne

§. VI.

Ne paruuli petant panem, & non ſit qui eis frangat, ſtrictè præcipimus parochis, noſtris ſubſtitutis Cathedralis Eccleſiæ; alijſque animarum curam habentibus ſingulis diebus Dominicis, Feſtis de præcepto, præcipuè primæ, & ſecundæ claſſis, vt in confeſſionalibus propriarum Eccleſiarum, manè ſaltem per duas horas perſonaliter aſſiſtant, neque alios abſque legitima cauſa nobis cognita, & approbata ſubſtituere poſſint ſub pœna noſtro arbitrio infligenda.

§. VII.

Penitentiarius noſtræ Cathedralis ſciat ſe debere aſſiſtere perſonaliter in ſuo confeſſionali pro audiendis cõfeſſionibus in ſupradictis diebus iuxta aliud Decretum Synodale, *a* Eminentiſs. Domini Cardinalis Creſcentij prædeceſſoris noſtri, & Decretum Sacræ Congreg., prout declarauit in vna *Segobien. & Foroſempronien.* 7. Iulij 1618., *b* ideo hortamur, vt frequenter in ſuo confeſſionali permaneat diebus antedictis, alias prouidebitur, prout de iure.

Obſeruationes.

a *De Anno* 1654. *de Pœnitentiario.* b *vltra præd.*

O *Decre-*

Decreta, vide Ricc. prax. aure. reſol. 477. *num.* 6. *Barboſ. de Can. & Dign. cap.* 26. *num.* 14. *Idem de poteſt. Epiſc. alleg.* 55. *num.* 26.

§. VIII.

Confeſſarij tàm ſæculares, quàm regulares cuiuſlibet Religionis, Societatis, etiam ſi mendicantium exiſtant, cuiuſuis Priuilegij, etiam Maris magni prætextu, à nobis reſeruatis, abſque noſtra licentia, etiam petita, & non obtenta, abſoluere non audeant, prout expreſsè ex literis Sacræ Congregationis prohibetur, emanatis ſub die 7. Septembris 1646. *a* ac per fælicem recordationem Alexandri VII. in Congregatione Sancti Officij ſub die 24. Septembris 1665. *b* qui etiam ſub die 18. Martij 1666. *c* opinionem in contrarium damnauit tanquam ſcandaloſam; igitur ſi quis à caſibus, & cenſuris nobis reſeruatis abſque noſtra licentia abſoluerit, ſciat, in excommunicationem Summo Pontifici reſeruatam ipſo facto incidere, ex Decretis Sacræ Congregationis à Papa Clemente VIII., & à Paulo V. approbatis *d* in appendice apponendis.

Obſeruationes.

a *Directis Archiep. Neap. quas per extenſum habes penes Pignatell. tom.* 1. *conſult.* 293. *num.* 1. b *apud eumdem num.* 10. c *vt in appendice. Nec reſpectu*

ſpectu corrigiarum S. Monicæ, aut aliorum Priuilegiorum vide Nicol. in Floſc. verb. caſus reſeruati num. 9. verb. Regulares num. 36. idem in Compend. Epiſcoporum verb. caſus reſeruati d per extenſum reperiuntur apud Barboſ. de pot. Paroch. p. 2. c. 19. n. 64.

§. IX.

Omnes Confeſſarij tàm ſæculares, quàm regulares in confeſsionali affixam teneant non ſolum Bullam feria quinta in Cœna Domini legi ſolitam, iuxta Decretum Vrbani VIII. Kalendis Aprilis 1627., ſed etiam omnes caſus, ac cenſuras nobis reſeruatas *a* in noſtro appendice apponendas. Declaramus, quod ſi quis facultatem obtinuerit à caſibus nobis reſeruatis abſoluendi, illam ſubdelegare non poſsit, alioquìn ſecus faciens reſpectiuè quoad caſus, & cenſuras reſeruatas abſoluendas, tali facultate priuetur, tamquam ſi dictam licentiam non obtinuiſſet.

Obſeruationes.

a Barboſ. de poteſt. Paroch. loc. cit. num. 63. imo, & ſæpè, ſæpius legere Decretum Sac. Cong. Epiſcop. iuſſu Clem. VIII. editum cum ſui declarationibus apud eumdem Barboſ. num 64. per extenſum, omnia reperiuntur.

O 2 Data

§. X.

Data à Nobis alicui facultate abſoluendi ab omnibus cenſuris, & caſibus reſeruatis niſi expreſſa mentio fiat, numquam intelligatur, ei conceſſa fuiſſe licentia, vt abſoluat à cenſura, quo ad acceſſum, ſiuè collocutionem cum Monialibus, quoad acceſſum, ſponſi ad Domum ſponſæ ante contractum Matrimonium coram Parocho, & teſtibus, ac eum comitantes, ſiuè eidem conſilium dantes, & quo ad violentas manus in clericos inijcientes, ſicut etiam à cenſura contra Eccleſiaſticos arma deferentes contentos in Decreto Viſitationis Apoſtolicæ Epiſcopi Venuſini.

TITVLVS XII.

De Sacramento Extremæ Vnctionis.

§. I.

HOminis vitam eſſe militiam ſuper terram patientiſſimus Iob clarè teſtatus eſt. vnde armis ſpiritualibus animam noſtram muniri debemus, ne in pugna adeo graui, & continua vincamur; verùm, vt Diuus Ambroſius aſſerit (quanto diabolus appropinquare cernit diem Iudicij, tanto callidior fit ad decipiendas homines, ideo Parochi

vt

vt fidelibus eorum curæ commiſſis in extremo ago ne poſitis opportunè ſuccurrant diligenter curent, vt ij animam agentes extremæ Vnctionis Sacramentum debita præparatione ſuſcipiant, cum iuxta Diui Thomæ ſententiam, hoc Sacramentum ſit vltimum, & quodammodò conſumatiuum totius ſpiritualis curationis, quo homo quaſi ad participandam gloriam præparatur. Imò Tridentina Synodus ſeſſione 14.c.1.aſſerit Clementiſſimus Redemptor noſter, qui ſeruis, ſuis quouis tempore voluit de ſalutaribus remedijs aduerſus omnia omnium hoſtium tela eſſe proſpectum, quemadmodum auxilia maxima in Sacramentis alijs pręparauit, quibus Chriſtiani conſeruare ſe integros, dum viuerent, ab omni grauiore ſpiritus incommodo poſſint; ita extremæ vnctionis Sacramento finem vitæ, tamquam firmiſſimo quodam præſidio muniuit.

§. I. I.

Cunctis Parochis, animarumque curam habentibus ſtrictè præcipimus, vt ipſi certiores facti, aliquem eorum curæ commiſſum in confinio vitæ, mortiſque verſari, ſtatim dum integris ſit ſenſibus, *a* eum ad hoc Sacramentum debita diſpoſitione ſuſcipiendum, hortentur; *b* ſi verò ſenſibus ſit deſtitutus, & extremam vnctionem petierit, vel perijſſet, *c* niſi morbo tunc impediretur, etiam præbeant.

Obſer-

Obſeruationes.

a *Dum expectare non debeant, quod infirmus omni prorſus ſenſu careat, aut quo omninò diſperata ſit ſalus Nald. in ſum. verb. extrema vnctio 1. Conim K. de Sacram. & Cenſ. tom. 2. diſp. 19. dub. 7. numer. 24. vide Barboſ. ad Conc. Trid. ſeſſ. 14. cap. 3. de Sacr. Extr. vnct. num. 6. & 7.* b *quamuis obligati, & denegantes ſine iuxta cauſa peccent vide cum alijs DD. eumd. Barboſ. de poteſt. Paroch. part. 2. cap. 22. n. 10.* c *quia optauit Bonac. tit. eod. diſp. 7. q. vnic. p. 5. n. 3. Ritual. Rom. eod. tit.*

§. III.

Dum Infirmi Sacro Oleo vnguntur, circumſtantes orent flexis genibus pro eorum ſalute, & peracta vnctione, illos parochi ad bene moriendum pijs precibus, ſalutaribuſque monitis adiuuent, *a* vt fortes in fide; ſpe, charitate, humilitate, patientia inuiſibilium inimicorum incurſibus reſiſtant.

Obſeruationes.

a *Vt in Ritual. Rom. eod. tit. in Rub.*

§. IV.

In huiuſmodi Sacramenti adminiſtratione, quæ in Rituali Romano præſcipta ſunt, *a*, omnino obſeruen-

ſeruentur, & in deferendo Sacro Oleo Sacerdos habeat ſuper pelliceum, ſtolam, præcedenti lumine & Ieſu Chriſti Crucifixi Imagine, & in egreſſu, & regreſſu ad Eccleſiam Pſalmos deuotè recitet, *b*

Obſeruationes.

a *Eod. tit. qui ritus obſeruari debet, etiam vigore huius Conſtitutionis vide Barboſ. de poteſt. Epiſc. part.2. cap.22. num.39. vſque ad 44. incluſiuè.*

§. V.

Pueri vſum rationis non dum habentes, *a* verè impænitentes, capite damnati, amentes, qui numquam mentis compotes extiterunt, mulieres partu laborantes, *b* niſi cum morte luctentur, ad hoc Sacramentum non admittantur.

Obſeruationes.

a *Sot. in 4. diſt. 23. art. 2. concl.4. Trullenc. in prax. Sacram. lib.5. cap. vnic. dub.4. num 5. Barboſ. cum alijs de poteſt. Paroch. p.2. cap.22. num.12.* b *vide Bonac. eod. tit. diſp.7. q. vnit. punct.5. num.4.*

TITV-

Digitized by Google

obtineant reſcriptum in ſupplicatione vt fiant denunciationes, *c* debitaque informatio capiatur, factis denunciationibus, & abſoluta inquiſitione de ætate, *d* vita, moribus, de legitimis natalibus, quod ſint baptizati, & confirmati, afferant literas teſtimoniales, & ſi quis exceſſerit ætatem decem, & octo annorum publicum iudicis laici, & vniuerſitatis teſtimonium oſtendat, nullius criminis Reum ſe in curia ſæculari eſſe, neque propter adminiſtrationem exercitam aliquid debere.

Obſeruationes.

a *Seſſ.23.cap.4.* b *Bann.2. 2. q.12. art.1. §. de 2. difficultate, Ledeſm. in Sum. part.1. tract. de Sacram. Ord. cap.7. concl.3. Layman. in Theol. moral. lib.5. tract.9. cap.7. num.2. Barboſ. alleg.11: num.12. alias num.16. in vlt. impreſs. Molf. in Theol. mor tract.2. cap.18. num.11. Marchin de Sacram. Ord. tr.1. part.8. cap.1. à num.2. exiſtimantes non improbabiliter hos peccare mortaliter, quæ tutior ſententia eſt* c *vide Barboſ. ad Conc. Trid. loc. cit. cap.5. num.1 adeſt Decretum pro Regno Neap. motu proprio Greg. XV. 22. Iunij 1623. penes Nicol de Iur. Can. de temp. Ord. lib.1. tit.11. num.34.* d *ſeptem annorum cap. nullus de temp. ord. in 6. Barboſ. alleg.11. num.1.* e *Et alia requiſita vide penes Barb. alleg.10. per totã, & Trullen. prax. Sacram. lib.4. c.vn. dub 14.*

P Ad

§. III.

Ad minores Ordines aſſumendi teſtimonium producant cum iuramento ſe frequentaſſe ſcholã ad minus per ſex menſes continuos, atque congregationem Presbyterorum, & ſi ſaltem tertia Dominica cuiuſlibet menſis ſint confeſſi, ac Sacra Communione in noſtræ Cathedralis choro ſint refecti, prætcrea ſi in diebus feſtis Diuinis officijs aſſiduè, ac deuotè interfuerint, *a*.

Obſeruationes.

a Vide requiſita prædicta penes Nicol. loc. cit. num. 39.

§. IV.

Ad Subdiaconatus ordinem nemo admittatur, niſi prius fuerit iuſtificatum de neceſſitate, vel commoditate Eccleſię, alias ad titulum patrimonij, vel penſionis promoueri non poteſt, ſed ad titulum tantùm beneficij ſeruata forma Sacri Concilij Tridentini *ſeſſ.* 21. *cap.* 2., *a*, & iuxta mentem Sanctiſs. Domini noſtri Papæ Innocentij XI. per literas circulares Epiſcopis demandatas tenoris ſequentis.

Reuerendiſs. Domine vti Fratrer, & ſi per concilium Tridentinum *cap.* 2. *ſeſſ.* 21. de reformatione

ne diſertè caueatur ne quis clericus ſæcularis, quamuis aliàs ſit idoneus moribus, ſcientia, & ætate ad ſacros ordines promoueatur, niſi prius legitimè conſtet eum beneficium Eccleſiaſticum, quod ſibi aduicſtum honeſtè ſufficiat pacificè poſſidere, patrimonium vero, vel penſionem obtinentes ordinari non poſſint, niſi illi, quos Epiſcopus iudicauerit aſſumendos pro neceſſitate, vel commoditate ſuarum Eccleſiarum, temporis tamen curſu animaduerſum eſt, nonnullos Epiſcopos ab hac ordinandi norma abſque vllo diſcrimine deflexiſſe, paſſim quoſcumque ad patrimonij titulum ad ſacrum miniſterium admittendo. Quantum ex hoc iacturæ in Eccleſiaſtica diſciplina acceptū fuerit manifeſtum, eſt. Quare Sanctiſſimus Dominus noſter pro ſuo inſigni zelo malis huiuſmodi prouidè obuiaturus prædictæ diſpoſitionis exactiſſimam obſeruantiam in vrbe in primis reſtaurauit, deinde per has circulares literas Epiſcopis omnibus, ſanctiſſimum Tridentini Decretum in memoriam reduci mandauit, quatenus omnes illud ſanctè Cuſtodiant, ſciantque non aliter quem ordinandum ad titulum patrimonij, vel penſionis, niſi cum Eccleſiæ neceſſitas, vel commoditas ita exigat, qua in re prudens Epiſcopi, timoratumque iudicium verſari debebit. Amplitudo igitur tua, Sanctitatis ſuæ exemplo, & mandato ſe conformet, eique omnia proſpera pręman-

camur à Domino. Romæ 13. Maij 1680.
Amplitudinis tuæ Vti Frater.

F. Cardinalis Columna Præfectus.

Stephanus Archiepiſcopus Brancacius Epiſc. Viterbin. Secr.

Obſeruationes.

a *Vide pulcherrima apud Barboſ. ibid.*

§. V.

Aſcenſuri ad talem Subdiaconatus Ordinem ad titulum Beneficij Eccleſiaſtici, ſiuè Penſionis, aut ad titulum Patrimonij modo quo ſupra, ſciant illa reſpectiuè, debere eſſe vera, realia ad vitæ ſubſtentationem *a* ſufficientia ſaltem annuorum ducatorum triginta, *b* deductis oneribus, & expenſis, non fictitia, aliàs ſi præſumpſerint fictitio Patrimonio promoueri, eſſe *c* ipſo facto, poſtquam fuerint promoti, ſuſpenſos.

Obſeruationes.

a *Iuxta Conc. Trid. ſeſſ. 21. cap. 2.* b *Epiſcopus Ordinarius hoc arbitrare poteſt. Ricc. in pax. aur. for. Eccleſ. reſol. 271. Armend. in Addit. ad recopil. le-*

gum

gum Nauarræ lib. 1. de Patr. Cler. num. 8. c non per Conſt. Sixti V. contra Clericos malè promotos, quia hanc moderatus fuit Clem. VIII. alia ſua Conſt. incip. Rom. Pontificem, ſed per Conſt. Vrb. VIII. quæ incip. Secretis vide latè Antonell. de reg. Eccleſ. lib. 2. cap. 2. num. 12. cum ſeq. eod. tit. & graue peccatum eſſe ſi ficto patrimonio, vel beneficio ordinetur, vide cum alijs Barboſ. part. 2. alleg. 19. num. 57. At quando dubium eſt an ſit validum, recipiatur donans in fideiuſſorem prout Sac. Cong. declarauit 22. Maij 1590. tenes Nicol. in Floſ. verb. Ordo num. 25.

§. VI.

Volentes Nos omninò fraudibus prçcludere aditum, quæ ſæpè ſæpiùs occurrere ſolent in huiuſmodi Patrimonijs conſtituendis, non ſine maximo noſtræ conſcientiæ grauamine; Mandamus, atque prçcipimus, vt talia Patrimonia conſtituentes, & ordinandi iurare debeant coram nobis, vel noſtro Generali Vicario, fuiſſe vera, & realia, nullamque inter Conſtituentem, & ipſum ordinandum interceſſiſſe fraudem, dolum, vel colluſionem, quod ſi temerè peierare auſi fuerint, decernimus excommunicationem nobis reſeruatam ipſo facto incurrere, & eamdem pœnam etiam nobis reſeruatam appretiatores incurrere declaramus, ſi in appretijs bonorum Patrimonialium veritatem non aperiant, & obſer-

obſeruētur interrogatoria in appendice apponenda *a*

§. VII.

In noſtræ Cathedralis Eccleſiæ valuis, ſchedula *a* per aliquot dies affigatur, in qua ſint deſcripta bona Patrimonialia, ad cuius titulum aliquis ad Sacros Ordines ſit promouendus, contra intereſſe prætendentes. *b*

Obſeruationes.

a *Quia propter talem diligentiam Epiſcopi conſulant, non modo Ordinandis, ſed ſibi ipſis, dum ab onere alimentorum eximuntur, ſic poſt alios notat Qurant. in Sum. Bull. verb. Ordo verſ. quod intellige in fin.* b *Quare poſt prædictam diligentiam ſi creditores huiuſmodi patrimonium euincerent, talis reuocatio irrita foret; & Epiſcopus ad nihil teneretur Nauar. conſ. 14. & 46. de temp. ord. Sanchez. de matr. lib. 6. diſp. 32. num. 7. & 8. Molfeſſ. in ſum. tract. 2. cap. 15. n. 15. Barboſ. part. 2. alleg. 19. num. 87.*

§. VIII.

Beneficium verò, penſiones, ſiuè Patrimonium, ad cuius titulum aliquis ordinatus fuerit, nullo modo reſignari, permutari, grauari, ſiuè alienari abſq;

noſtra

noſtra licentia poſſint, *a* & probauerit in noſtra Curia alia bona ſe pacificè poſſidere, vnde viuere poſſit: aliàs talis reſignatio, alienatio &c. ſit nulla,& inualida.

Obſeruationes.

a *Vnde alienantem, ſinè licentia poſſe puniri Epiſcopi arbitrio Vulp. in prax. Iudic. cap.6. num.6. Ferr. q. moral. part,2.q.32. num.4. & 6. etiam ſi notorium eſſet, quod aliundè haberet vnde viueret vide Barboſ. d. alleg.19. num.90. & hæc eſt tutior opinio. Marchin. d. tract.2.par.6. cap.7. difficult.9.*

§. IX.

Inſuper ad Sacros Ordines nullus erit etiam promouendus, niſi factis publicationibus, & capta informatione, nobis conſtiterit de debita Actatæ, & morum promouendorum probitate, *a* & niſi Cantum Gregorianum benè didicerint;in habitu,& tonſura inceſſerint; ſeruitium Eccleſiæ cum exercitio Ordinum Minorum continuò frequentauerint;ſcholam Grammaticæ ſaltèm per annum,& Congregationem Presbyterorum crebrò continuauerint; de quibus omuibus, qui teſtificaturi erunt in manibus noſtris Iuramentum præſtare debeant. Circa verò ſcientiam rigorosè erunt examinandi per nos, noſtroſque Examinatores, & non admittentur niſi actuali ſcientia præfulgeant. *Obſer-*

Digitized by Google

Obſeruationes.

a *Vide requiſita pro Suadiaconatu penes Nicol. de Iur Can. lib.* 1. *tit.* 11. *de temp. ord. de requiſitis n.*40.

§. X.

Ad Diaconatus Ordinem promouendi, non ſolum debent atteſtariones, & requiſita prout in Subdiaconatu deferre, ſed etiam atteſtationem de exercitio Subdiaconatus in noſtra Cathedrali *a* ſecundum eius conſuetudinem præſtito.

Obſeruationes.

a *Vide requiſita prædicta apud Nicol. loc. cit. num.*41.

§. XI.

Sub pœna ſuſpenſionis ab exercitio ordinis ſuſcepti ab alienis Epiſcopis cum noſtris litteris dimiſſorialibus ordinati, infra Menſem Ordinis ſuſcepti literas in noſtra Cancellaria oſtendant, vt in libro ordinatorum regiſtrentur, neque ordinem ſuſceptum abſque noſtra, vel Vicarij Generalis noſtri licentia exetceant.

Nullus

§. XII.

Ad Ordines aſcendere cupientes nullo modo audeant adhibere interceſſores pro ſuſcipiendis ordinibus, aliàs ad Ordines non admittentur.

Sandar a gener. To. Tom. 5. 72-8. c. 12. q. 3.

§. XIII.

Nullus Sacerdos, ſiuè Sæcularis, ſiuè Regularis *a* Exorciſtæ Officio fungatur, niſi licentiam à nobis obtineat, qua impetrata exorciſmi non in domibus priuatis, ſed in Eccleſia poſt ſolis ortum, vel ante occaſum fiant.

Obſeruationes.

a *Ita Sacr. Cong. decreuit in Florentina* 22. *Febr.* 1625. *penes Nicol. in Floſc. verb. Exorciſmus n.* 1.

TITVLVS XIV.

De Sacramento Matrimonij.

§. I.

SAcramentum hoc magnum eſt (inquit Apoſtolus) *a* Ego autem dico in Chriſto in Eccleſia nobis innuens, matrimonium iàm in Chriſti Eccleſia magnum eſſe Sacramentum, cum vnionē

Cæleſtis ſponſi, & Eccleſiæ iàm factam integrè ſignificet, eorumque amorem purum, ac perfectum repræſentet; *b* ideò coniuges mutuum, ſincerumque amorem exemplo Chriſti, & Eccleſiæ in ſe excitare, repræſentare, ac conſeruare conentur; *c* vt in Domino, & propter Dominum ſe diligant, caliginoſumque fumum, qui ex ſulphureo igne concupiſcentiæ oritur ad libidinem, ſopire valeant; Hinc iuxta Apoſtolum: vnuſquiſque vas ſuum poſſideat in ſanctificatione, & honore, non in deſiderijs paſſionis, ſicut Gentes, qui Deum non nouerunt.

Obſeruationes.

a *Ad Epheſ. cap.* 5. b *vide Conc. Trid. ſeſſ.* 24. *eod. tit. in proemio* c *cap. nemo in fin.* 32. *q.* 4. *cap. debitum de Bigam.*

§. II.

Abſque legitimis denunciationibus matrimonia clandeſtina contrahentes, non ſeruata Sac. Conc. Tridentini forma, *a* excommunicationis latæ ſententiæ pœnam ipſo facto incurrant, eidem pœnę Parochi, vel alij Sacerdotes de licentia Parochorum aſſiſtentes, ſubijciant.

Obſer-

Obſeruationes.

a *Seſſ 24. cap. 1. de reformat. matr. & quamuis denunciationes non ſunt de ſubſtantia, aut forma matrimonij, ad finem illud irritandi, omittendo illas, vt infiniti DD. & decreuit Rot. apud Farin. deciſ. 390. num. 5. p. 2. recent. Vulp. in prax. Iudic. c. 15. num. 7. Attamen Parochus illas omittens, deſponſando aliquos ſiue licentia Ordinarij incurrit pœnam triennalis ſuſpenſionis comminatam in cap. cum inhibitio §. ſanè de Cland. deſpont, Sanchez. lib. 2. diſp. 1. eod. tit. Barboſ. alleg. 52. num. 7. Et quoad incurrendas pœnas matrimonijs Clandeſtinis appoſitas, matrimonium Clandeſtinum dicitur ſi Parochus propria authoritate, & ſic illicitè denunciat. omittit, etiam ſi deinde coram Parocho, & teſtibus fieret vide DD. apud Barboſ. ad Conc. Trid. loc. cit. num. 32.*

§. III.

Matrimonioram contrahendorum denunciationes in Parochiali Eccleſia, vbi contrahentes domicilium habent, *a* & etiam in noſtra Cathedrali inter Miſſarum ſolemnia, *b* tribus diebus feſtiuis ex præcepto *c* ſeruandis fiant, & tunc non ſolùm contrahentium, verum etiam eorum parentum nomina explicentur, ad omnem ambiguitatem vitandam, neque denunciationes ſint pauciores tribus *d* abſq;

noſtra facultate in ſcriptis conceſſa; *d* Parochus verò in cuius Parochia Domicilium fœmina habuerit, matrimonij celebrationi aſſiſtat *e* ſi verò ab vltima denunciatione duo Menſes ſint elapſi, nec matrimonium in facie Eccleſiæ adhuc ſit celebratum ex Ritualis Romani *f* præſcripto, dictæ denunciationes iterum modo quo ſupra repetantur.

Obſeruationes.

a *Vide Barboſ.ad Conc.Trid.ſeſſ.24.de ref.matr. c.1.num.26.* b *penes quam adeſt Ius Parochiale vti matrix.* c *Aloyſ. Ricc. in prax. reſol.224. num.4. in 2. edit. Barboſ. de poteſt. Paroch p.2: cap.21. n.19. Nec Epiſcopus diſpenſare poſſit, vt fierent in diebus ferialibus Ricc. loc. cit. num.3. Barboſ. de poteſt.Epiſc. alleg.32. num.14.niſi fuerit dies non feſtus, cum magno hominum concurſu d. alleg.32. num,15.* d. *Sanchez. eod. tit. lib.3. diſp.7. num.17.& alij DD.apud Barboſ de poteſt. Par. loc. cit. num.25.* e *& ita in praxi ſeruandum, ad euitandum omnes ſcrupulos, vide Trullen. in prax. Sacram. lib.7. cap.6. dub.2.n.3.* f *eod. tit.*

§. IV.

Parochi, vel Sacerdotes abſque noſtra licentia in ſcriptis obtenta ſub pœna noſtro arbitrio infligenda nullo modo aſſiſtant matrimonijs domi contrahendis:

hendis : *a* ſed matrimonia in Eccleſia Parochiali, vel ſi neceſſitas id non permittet, de noſtra, vel noſtri Vicarij Generalis licentia, in Eccleſia ſponſis commodiori celebrari permittimus. Benedictio tamen in Parochiali tantùm ſuſcipiatur; *b* ſi alter ex coniugibus in alio matrimonio contracto Benedictionem receperit, nullo modo benedicantur: *c* quando verò ſponſi ad Benedictionem accedunt, caueat Parochus, alijque Sacerdotes ſub eadem pœnis, ne talem Benedictionem coniugibus ſub Pallio, ſeu ſub Baldachino poſitis impartiantur.

Obſeruationes.

a *Cum maximè hoc deceat, vt in Eccleſia celebrentur. Vide Barboſ. alleg.* 32. *p.* 2. *num.* 18. *Vulp. in prax. for. Iudic. Eccleſ. cap.* 15. *num.* 15. *Dian. reſol. part.* 3. *reſol.* 279. *tract.* 4. b *Conc. Trid. ſeſſ.* 24. *de reform. matr. cap.* 1. *Barboſ. dicta alleg.* 32. *num.* 179. *Vulp. loc. cit. num.* 23. c *etiam ſi primum matrim. fuerit inualidum vide Barboſ. loc. cit. num.* 183. *eumdem de poteſt. Paroch. cap.* 21. *num.* 102. *cum alijs ibi alias poſſunt puniri Barboſ. in dicta alleg.* 188. *& de poteſt. Paroch. loc. cit. num.* 106.

§. V.

Ad Diuinam iniuriam vitandam, atque damna, quę ob illegitimæ prolis periculum contingere ſolent,

lent, remouenda, ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ nobis reſeruatæ, præcipimus tam ipſis contrahentibus, quàm eorum parentibus, conſanguineis, affinibus, tutoribus, nè poſt ciuilem contractum, antequam in facie Eccleſiæ coram Parocho, & teſtibus, matrimonia celebrentur, aut et henicorum more matrimonium conſumare audeant, a ne ve ipſi reſpectiuè ſceleſtam copulam permittant, conſulant, vel cum poſſent non prohibeant. Et ſponſi ad domum ſponſæ accedentes, & è contra, vltra caſum ſub excommunicationis pœna reſeruatum, eleemoſyna pauperibus applicanda, *b* aut pœnitentia *c* arbitrio noſtro iniungenda punientur, iuxta alia Decreta Synodalia prædeceſſorum noſtrorum.

Obſeruationes.

a *Commercia ſponſorum ante contractum matrimonium per verba de præſenti Epiſcopus omninò impedire debet ita Sac. Congregatio in Hieracen. 20. Aprilis* 1587. *penes Nicol. in Floſc. verb. matrim. num.* 8.
b *mulctæ verò incurſæ vſibus pijs debent applicari ead. Sac. Cong. loc. cit. & interim deponi apud Depoſitarium* c *Taranto* 27. *Nouembris* 1593. *&* 8. *Iulij* 1596. *in vna licien. penes Nicol. loc. cit. & verbo ſponſalia num.* 2.

Huic

§. VI.

Huic deteſtabili abuſui, vt facilius occurratur, hortamur Notarios,vt ſtatim ad aliquem Matrimonij contractum rogati exceperint, de concluſis nuptijs contrahentium Parochum certiorem faciant, vt ille grauitèr moneat parentes, conſanguineos, & eoſdem ſponſos,ne ſimul habitent, antequam in facie Eccleſiæ matrimonium contrahatur. Si verò dicti parere non curent, Parochi ſtatim nos moneant, vt eos brachij ſæcularis auxilio, quatenus opus ſit, impetrato, corrigere valeamus.

§. VII.

Cum prius Matrimonium ob aliquam cauſam eſſe nullum prætendetur,nemo ſecundum contrahere, aut illi Parochus aſſiſtere audeat, niſi de prioris nullitate per nos,noſtramque Curiā ſententia fuerit lata. Inſuper ex coniecturis mortis, propter alterius coniugis abſentiam, ad alias nuptias tranſire non liceat, niſi de tali morte nobis plenè conſtiterit, iterumque contrahendi facultas concedatur, ſi ſecus fiat, tàm contrahentes, quàm aſſiſtentes excommunicationis vinculo obſtringantur, ſeruata forma Decretorum *Sanctæ Inquiſitionis*,vt in Appendice.

Spon-

§. VIII.

Sponſalia legitimè contracta, abſque graui cauſa à Nobis cognita, noſtraque Curia approbata, *a* nullo modo diſſoluantur: *b* alioquin ſecundum matrimonium abſque noſtri Tribunalis Decralatione *c* contrahere præſumentes, excommuoicationem latæ ſententiæ nobis reſeruatam incurrant.

Obſeruationes.

a *Sanchez. lib.1. eod. tit. diſp. 29. num. 9. & diſp. 69. num. 10. Sperell. deciſ. 1. num. 12. Barboſ. cap. ex literis il 2. de ſponſal.* b *quia iuſta exiſtente cauſa poſſunt cogi cenſuris ad contrahendum vide Ferentill. ad Burrat. deciſ. 311. num. 5.* c *vide Trullenc. prax. Sacr. lib. 7. cap. 2. dub. 16. num. 3. auth. Iudicis Eccleſiaſtici num. 4.*

§. IX.

Iuxta Sacræ Congregationis Concilij Decreta, conſanguinitatis, vel affinitatis impedimento irretiti, ſi ante literarum Apoſtolicarum exequutionem ſponſas cognoſcant, noua indigent diſpenſatione; *a* imò ſcientèr in gradibus prohibitis matrimonium contrahentes ſtatim ſeparentur, omnique ſpe diſpenſationis impetrandæ careant; & ex Conſtitutione Clementis Papæ V. excommunicationis pœnam incurrunt.

Obſer-

Obſeruationes.

a *Ita declarauit Sac. Cong. in Soana* 8. *Aprilis* 1580. *& Gaeta* 7. *Ianuarij* 1603. *apud Nicol. in Floſc. verb. diſpenſatio num.* 4. *quod intellige ſi Bullæ diſpenſationis fuerint expeditæ abſque expreſſione copulæ; ſecus ſi fuiſſet expreſſa copula vt decreuit Sac. Cong. in vna Brunduſina* 12. *Febr.* 1597. *& Scala* 5. *Maij* 1651. *apud Nicol. loc. cit.*

§. X.

Matrimoniorum celebrandorum impedimenta ſcientes, & non reuelantes *a* poſt denunciationes in Eccleſia factas, aut falſa impedimenta malignè effingentes, vt ea impediantur, excommunicationis pœnam incurrant. Præterea impedimentorum reuelationes tantùm in ſcriptis, etiam cum contradicentium ſubſcriptione recipiantur. *b* Illorum verò qui ſcribere ignorent, depoſitiones coram duobus teſtibus admittantur; *c* & tunc nihil innouetur, neque Parochi ad vlteriores denunciationes progrediantur ſub pœna ſuſpenſionis, donec à Nobis prouideatur.

Obſeruationes.

a Vide Bonac. eod. tit. quæſt. 2. punct. 7. num. 20. Trullenc. in prax. Sacram. lib. 7. cap. 6. dub. 11. per tot. dum tenemur reuelare, ibid. & tenentur etiam ipſi contrahentes interrogati, ſi de aliquo impedimento fuerint irretiti, veritatem fateri, Trullen. num. 5. Quid ſi aliquis ſecretò ſciret aliquod impedimentum adeſſe inter contrahere volentes. Vulp. in prax. Indic. for. Eccleſ. cap. 15. num. 22. affirmatiuè, ſed tu vide Trullenc. loc. cit. num. 3. b prout Sac. Congregatio reſcripſit Archiepiſcopo Coſentino 2. Auguſti 1594. eadem Sac. Congregatio penès Nicol. in Floſc. verb. Matr. num. 14.

PARS SECVNDA

TITVLVS I.

De Vita, & honeſtate Clericorum.

§. I.

TAnta eſt Clericorum Dignitas, quod Sancti Patres, & Canones nunc vocarunt Clericos Reges, *a* nunc Patres, & Magiſtros Regum, & Principum, *b* nunc Apoſtolos, *c* & Vicarios Chriſti, *d* nunc Angelos, & hæredes Dei, *e* & tandem Dij *f* vocati

vocati ſunt à Conſtantino dicente (Vos Dij eſtis & à vero Deo conſtituti) Quapropter illam vnuſquiſq; conſeruare debet ſecundum proprium gradum, & præeminentiam omni, qua decet Maieſtate, decoratum tamen irrepræhenſibilitate, ſobrietate, caſtitate, diſcretione, modeſtia, doctrina, & ſapientia. *g* Sint ergo Clerici non criminoſi, & vaniloqui, non rixoſi, & cupidi, non elati, & blaſphemi, non ambitioſi, & voluptatum amatores, quia cum ſint lux Mundi, debent propria vita, ſumma Sanctitate, ac morum Religione præfulgere; & tanquam lucernę ardentes viam Dei alijs demonſtrare tenentur, ne comprobetur de ipſis, quod dixit Dominus per Malachiam *h* Vos autem receſsiſtis de via, & ſcandalizaſtis plurimos in lege, & irritum feciſtis pactum, propter quod, et *E*go dedi Vos contemptibiles, et humiles omnibus *P*opulis, ſicuti non ſeruaſtis vias meas.

Obſeruationes.

a *Regale Sacerdotium* 1. *Petr.* 2. *cap. duo ſunt* 12. *queſt.* 1. *cap. vnic.* §. *quia verò de Sacram. vnct. & ideo coronam in capite gerunt dicto cap.* 2. *Barbat. conſ.* 58. *verſ. Item ex alio vol.* 2. b *cap. nolite* 21. *diſtin. cap. quis dubitet, & cap. in ſcripturis* 96. *diſt. Diu. Ambroſ. de Dignit. Sacerdotal. cap.* 2. *Diu. Clem. in ſuis Conſt. lib.* 7. *cap.* 32. *Diu. Hieronym. lib.* 2. *comment. in Matt. cap.* 15. c *cap. Dominus noſter* 93.

diſt. cap. ſi quis Presbyter 2. q. 5. cap. abſit. 11. q. 3. d *cap. inter hæc 2. de pænitentia diſt. 3. & dicto cap. ſi quis Presbyter* c *Malach. 2. cap. Sacerdotibus 11. quæſt. 1. Diu. Dionyſius de Eccleſ. Hierarc. cap. 3. & de Cæleſt. Hierac. cap. 1.* f *cap. Cleros 21. diſt.* g *hiſtor. Eccleſ. lib. 10. cap. 2. Diuu. Aug. Epiſt. 66. cap. continua §. Conſtant. 11. quæſt. 1.* h *Malach. cap. 2.*

§. II.

Qua propter timidi nos ob talia Malachiæ verbi inhęrendo conſtitutionibus, Sacris Concilijs, ac Sanctionibus Synodalibus per Prędeceſſores noſtros emanatis, mandamus, & expreſſè pręcipimus omnibus Clericis cuiuſcumque Status illi ſint, ſiuè in minoribus ſiue in Sacris conſtituti, ſiue ſint beneficiati, ſiue non beneficiati etiam ſi ſint de aliena Diœceſi, & in noſtra commorentur, vt nemo eorum audeat abſque Tonſura, & habitu *a* ſimplici, talari, *b* nigri *c* coloris incedere. Permittimus tamen breuiorem in itinere, *d* ac tempore hyemali, dum lutulentæ ſunt Ciuitatis viæ modo vltra genua habitus attingat, exceptis diebus feſtiuis, Aduentus, & Quadrageſimæ IuxtaConſtitutionem Synodalem *e* Eminentiſs. D. Cardinalis Creſcentij Prædeceſſoris noſtri, & tonſura ſit tantæ Magnitudinis, quantum vniuſcuiuſque Dignitas illam expoſtulat;

ſtulat; nempe in Sacerdotibus quanta eſt hoſtia maior conſecranda, in Diaconis, & Subdiaconis pro medietate illius, in Clericis verò in forma minoris hoſtiæ, iuxta eamdem Conſtitutionem Eminentiſs. D. Creſcentij, & formam deſciptam apud Caſtal, *f* Calceos inciſos, ſeu ex albo corio confectos illis interdicimus; caligas coloribus vagis etiam albis non adhibeant, palliaque deferant tantùm nigri coloris ſub pœna ducatorum ſex locis pijs applicandorum vltra pœnas à Sacro Concilio Tridentino, *g*, & Sacris Sanctionibus inflictas. Beneficiatos autem ſine vlla citatione, monitione, Iudicis Decreto, aut miniſterio ipſo facto ſunt Beneficijs priuati Iuxta Conſtitutionem Sixti V., & Decretum Synodale b. m. Thomæ Aquauiuæ Prædeceſſoris noſtri, & ſub alijs pœnis noſtro arbitrio infligendis, non obſtante tenuitate Beneficiorum infra ſummam ducatorum ſexaginta auri de Camera: dum adhuc tenentur habitum, ac Tonſuram Clericalem deferre, Iuxta dictam Conſtitutionem Sixti V. prout fuit declaratum nobis petentibus in vna Bituntina 13. Septembris 1675., & Melfitten 18. Septembris 1677. per Sacram Congreg. tenoris ſequentis videlicet

Melfiten Clericatus.

Alias 13. Septembris 1675. in vna Bituntina Sacræ Congreg. cenſuit Clericos poſſeſſores Bene-

Beneficiorum tenuiũ infra ſummam ducatorum ſexaginta auri de camera, teneri habitum, ac Tonſuram Clericalem deferre, Iuxta Conſtitutionem, cum Sacroſanta Sixti V. la 92., & quia Clerici Melfictenſes ad huc opponunt, quod talis Conſtitutio reuocata fuit ab alia eiuſdem Pontificis incipiente Paſtoralis, &c. Anno 1589. licet illa non videatur loqui de Beneficiatis, ſed de ijs, qui penſiones fructus, aut prædia, vel bona Eccleſiaſtica ſibi reſeruata, & conceſſa percipiunt, &c. ſupplicat Epiſcopus declarari, an Poſſeſſores dictorum Beneficiorum tenuium, vt ſupra teneantur habitum, & tonſuram Clericalem deferre non obſtante dicta Conſtitutione, Paſtoralis, &c.

Die 18. Septembris 1677. Sacra, Congreg. Eminentiſſimorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium Concilii Tridentini interpretum reſpondit affirmatiuè F. Card. Columna Præfectus Stephanus Archiepiſcopus Brancaccius Epiſcopus Viterbien. Secretarius.

Obſeruationes.

a *Seruata forma Sac. Conc. Trid. ſeſſ. 23. cap. 6. & copulatiuè deferre teneantur, nec ſufficit incedere cum habitu, vel tonſura, ſcilicèt corona, qui fori priuilegio vult gaudere Barboſ. ſuper Conc. Trid. loc. cit. num. 21. Aloyſ. Ricc. deciſ. Curiæ Arch. Neap. p. 4. deciſ.*

deciſ.154. num.8. referens deciſ. Sac. Cong., Rot. in Romana teſtamenti 4. Aprilis 1672. coram Bourlemont §. quod Adrianus vide Pignatel. fuſiſſimè tom.3. conſul.7. num.3. vbi loquitur de Clericis non beneficiatis, nam de beneficiatis dicit ſufficere habere beneficium num.7. ſed hodie alitèr dicendum per declarationes Sac. Cong. Conc. in ſupradicta Bituntina, & Melficten. b *iuxta Conſtitutionem Sixti V. Cum Sacroſancta 92. Ricc. in prax. For. Eccleſ. p.4. reſol. 234.* c *decentis ſublato exceſſu ſaeculari, Conc. Trid. ſeſſ. 14. de refor. cap.6., neque alterius Coloris cap. clerici officia de vit. & honeſt. Cler. Ric. loc. cit. Pignatel. loc. cit. num.39. Barboſ. loc. cit. ſeſſ.14. cap. 6. num. 13.* e *de Anno 1654. eod. tit.* f *& dicto cap. Clerici* g *ſeſſ.14. cap.6. Antonel. de reg. Eccleſ. de hab. Cler. cap.1. num.3.*

§ III.

Si nutrienti Comam inquit Apoſtolus, a ignominia eſt illi, Clerici ergo quanto magis, qui iactant ſe renunciaſſe ignominiæ Sæculi quando in partem hæreditatis Domini vocati fuerunt, illarum nutritionem abhorrere debent cũ Deo ſeruientes omnia ſuperflua cõputare debeant. b Barbam autem ita radant, c vt labiorũ pili ſpecies conſecratas non attingãt, & comam ita tondeant, vt ex parte anteriori aures ſint omninò patentes, à poſteriori verò parte capilli colla-

collare non excedant, ſub pœnis à Conſtitutionibus Sacrorum Canonum inflictis. præterea in contumaces omnia Decreta Synodalia Prædeceſſorum noſtrorum innouamus.

Obſeruationes.

a *Primo Corint.* 11. b *Franc. Venet. Problem. Sac. Script. tom.* 6. *ſect.* 9. *Problem.* 397. *qui Comam ergo nutrit ſunt excommunicandi cap. ſi quis de vit. & honeſt. Cler. cap. prohibete tit. eod. Carol. de Craſſ. de effect. Cler. eff.* 37. *Barboſ. de poteſt. Epiſc. alleg.* 9. *num.* 10. *part.* 2. *& nutrientes illam peccant mortaliter Silueſt. in Sum. verb. Cler.* 2. *num.* 2. *Alber. Trot. de ver. & perſ. Cler. lib.* 2. *cap.* 39. *num.* 6.

§. IV.

Cum in Sacris Scripturis, *a* inuenerimus plures Piſcatores Sanctos, Venatores autem improbos, ac Sceleſtos ideo Clerici cum ſint Apoſtolorum locum tenenentes, *b* debent eſſe potius in ciuitate hominum Piſcatores, quàm beſtiarum in ſyluis venatores, quapropter prohibemus clamoroſam vnanimi voce ab Eccleſia, & Summorum Pontificum Conſtitutionibus, *c* vetitam ſub pœnis à Sacris Canonibus impoſitis, videlicet Presbyteris duorum menſium ſuſpenſio-

nis,

nis, ab eorum officio, Diaconis, & Subdiaconis ſuſpenſionis ab omni officio, & alijs pœnis arbitrio noſtro prout etiam Clerici,& alij in minoribus conſtituti alias verò venationes prohibemus ſub pœnis in Decretis Synodalibus noſtrorum Prędeceſſorum contentis.

Obſeruationes.

a *Diu. Hieronymus in pſalm. 90. & in Miche. cap. 5 Can. 1. 34. diſt. & Can. Eſau. 36. diſt.* b *Can Dominus noſter. Can. ſiquis Presbyter 2. quæſt. 5. Can. abſit 11. quæſt.* c *Canon. 1. 2. Can. 3. 34. diſt. Can. qui Venatoribus, & Can. anputatis 86. diſt. cap. 1. & 2. de Cleric. Venat. Concil. Trid. ſeſſ. 24. cap. 12. verſ. veſtitu inſuper.*

§. V.

Canes, vel alia animalia, iuxta Sacrorum Canonum *a* prohibitionem non alant cum bona Eccleſiæ ſint clericis conceſſa, vt Eccleſiæ, & pauperum neceſſitati ſuccurratur, *b* (non enim bonum eſt, inquit Matthæus, *c* ſumere panem filiorum, & mittere canibus.)

Obſeruationes.

a *Can. Epiſcopum Can. omnibus 34. diſt. cap. 1.*

 & 2.

Digitized by Google

& 2. de Cler. Venat. b *Can. aurum* 12. *q.* 2. c *cap.* 15.

§. VI.

Cum Clericorum arma ſint ieiunia, lacrimæ, & Orationes, *a* quibus Populi redduntur victòres, *b* ideo aliena arma non ſunt ſumenda: ne damnum perditionis ſibi ipſis inferãt, quapropter prohibemus omnibus Clericis cuiuſcumque ſtatus, gradus, ac dignitatis exiſtant nobis ſubiectis nè deferant, aut apud ſe deferre faciant arma cuius vis generis, ſiue offenſiua, ſiue defenſiua, etiam ſi Domi, vel in eorum habitatione detineant iuxta Decreta Sacr. Can.. *c*, & tenorem Decreti b.m. Andreæ *P*erbenedicti Epiſcopi Venuſini Viſitatoris Apoſtolici. *d* Quod ſi quis cum eorum delatione deprætenſus fuerit, præter armorum iacturam, grauiter punietur, firmis remanentibus pœnis in dicto Decreto dicti Viſitatoris Apoſtolici adiectis. Clericis vero iter facientibus arma honeſta ab eorum defétiones, & non prohibita in dicto Decreto viſitationis Apoſtolicæ cum noſtra licentia deferre permittimus.

Tenor Decreti Viſitatoris Apoſtolici talis eſt.

*A*ndrea *P*erbenedetti per la Dio Gratia, e della Santa Sede *A*poſtolica Veſcouo di Venoſa, e Viſitatore *A*poſtolico in queſta Città di Bitonto inter cætera ad ſunt infraſcripta Verba.

Per

Per tanto douēdoNoi in queſta noſtrā viſita Apoſtolica diſradicare affatto queſto graue abuſo di portar armi non ſolo prohibite ma ancora nō prohibite à ſecolari,di portarle per l'autorità,che ci viene commeſſa,e data eſpreſſamente dalla Santità di N. Sig. Papa Vrbano VIII.e dalla Sac.Cong.dell'Eminen. Sig.Cardinali ſopra li negotij,e conſulte de Veſcoui, e Regolari,con il preſente Editto ordinamo,e commandamo à tutti li Clerici, e Perſone Eccleſiaſtiche tanto ſeculari, quanto Regolari di qualſiuoglia ordine, Congreg., ò inſtituto, e di qualſiuoglia ſtato, e dignità, etiam per raggione d'officio, e Miniſterio Eccleſiaſtico di queſta Città di Bitonto, etiam originarij, e commoranti in eſſa, che neſſuno di eſſi preſuma, ò ardiſca portare per ſe ſteſſo, ò vero far portare appreſſo di ſe da altre perſone, ò tenere in caſa, ò ſua habitatione armi prohibite, cioè archibugetti, terzarole, ſtilletti, pugnali, cortelli, à fronde d'oliue ſtocchi di minor lunghezza di trè palmi, & altre ſorte d'armi proditore etiam di più breue miſura, che ſecretamente, & ocultamente con facilità ſi portano ſenza poterſi vedere, ſotto la pena della ſcommunica latæ ſententiæ, l'aſſolutione della quale riſeruamo alla Sacra Congreg. de Veſcoui, e Regolari, eccetto in articolo di morte, e ſotto la pena della Galera per cinque anni in caſo di contrauentione,la qual'pena ſi prohibiſce di poterſi in modo alcuno commutare in pena pecu-

niaria; e di farſelene gratia ſotto qualſiuoglia pretesto da Monſig. Reuerendiſs. Veſcouo, ne dal ſuo Vicario, ne da altri officiali del ſuo Tribunale Epiſcopale, mà ſpetti immediatamente ſolo alla S. Congreg. di Roma, quale vole, e commanda, che il Tribunale *E*ccleſiaſtico ſia obligato ad eſeguire dette pene ſotto la pena in caſo di contrauentione della nullità della gratia, ò vero commutatione, che faranno, e ſotto altre pene riſeruate all'arbitrio d'eſſa S. Congreg. ne meno ardiſcano le ſopradette perſone *E*ccleſiaſtiche, Secolari, e Regolari, come di ſopra di portar armi non prohibite; offenſiue, come piſtole, terzarole di trè palmi, l'archibuggi, ſeù ſcoppette ſpade, mezze ſpade, daghe, cortelli lunghi più d'vn palmo, cortelle, ſtorte, & altre armi offenſiue ſotto la pena dell'eſilio dalla Città, e Territorio per cinque anni, & in caſo di contrauentione non ſi poſſa aggratiare, ne componere in denari per ricomprare detto eſilio dal Tribunale *E*piſcopale ſenza ordine eſpreſſo della S. Congreg. di Roma, ſotto le pene impoſte di ſopra. Dichiaramo però, che l'armi non prohibite le poſſano portare li ſeruienti del Tribunale Epiſcopale, ſuoi officiali, e Miniſtri, e gl'Officiali, e Seruenti d'altri Officiali, ſeù Tribunali Eccleſiaſtici, che ſi trouaranno di paſſaggio, ò di ſtanza in queſta Città, parimente eccettuamo quelli Clerici, e perſone Eccleſiaſtiche, che hauranno da far viaggio per luoghi ſoſpetti,

che

che poſſano portare in queſto caſo armi honeſte diſenſiue, e non prohibite, come ſpade, e mezze ſpade. Non intendiamo però in queſto Editto includere cortelli neceſſarij per vſo domeſtico, purche non ſiano lunghi d'vn palmo, & acciò neſſuno poſſa allegare ignoranza di queſto noſtro Editto comandiamo, che ſia affiſſo nella Porta della Chieſa Catedrale di queſta Città di Bitonto, e che ſia regiſtrato nel libro della noſtra viſita Apoſtolica, e nel libro della Cancellaria Epiſcopale ſottoſcritto di noſtra mano, e ſigillato col noſtro ſolito ſigillo dato in Bitonto nell'atto della noſtra Viſita Apoſtolica queſto di 21. Febraro 1631.

Andrea Veſcouo di Venoſa, & Viſitatore Apoſtololico, &c.

Obſeruationes.

a *Can. fin. 36. diſt. Can. pœnæ 16. quæſt. 3. Can. conuenitur Can. non pila. Can. quicumque, & Can. compræhenſibile quæſt. 8.* b *Exodi 17. vt legitur de Moyſi Can. ſi quis vult 36. diſt. qui dum orabat populus eius vincebat, dum manus relaxabat Populus vincebatur à Malachitis.* c *cap. 2. 4. & 5. eod. tit. & benè faciunt Epiſcopi, qui caſum delationis armorum ſibi reſeruant vide Nicol. de Iur. Can. lib. 2. tit. 28. de vit. & honeſt. Cler. n. 2.* d *de Anno 1631. 21. Febr.*

Nihil

§. VII.

Nihil adeò vilem reddit Clerum, reuerentiamque Sacerdotalem corrumpit Sacrorum Canonum ex Oraculo, *a* quàm negotiationes: Ideo Clericus negotiator (inquit Sanctus Hieronymus) tamquam peſtis fugiendus, *b* quapropter inhærendo Sacris Conſtitutionibus, Decretis Synodalibus noſtròrum Prædeceſſorum, ac Sacræ Congreg., nullus ex Clericis lucri cauſa illicitas negotiationes exercere audeat emendo, vt carius vendat, *c* ſicut etiam prædia, aliaue Laicorum reddititia non conducant ſiuè directè, *d* ſiue indirectè, vt cum conductoribus participet ſub pœna ducatorum triginta locis pijs applicanda. *A* tutelis, alijſque negotiationibus abſtineant, *e* ſub pœna noſtro arbitrio. pro negotijs tamen, & tutelis legitimis conſanguineorum, *f* miſerabiliumque perſonarum præcedenti noſtro Decreto indulgemus.

Obſeruationes.

a *Can. Perlatum* 88. *diſtin. Merlin. de contract. diſp.* 342. b *Ad Nepotianum de Vit. Cler. Can negotiatorem ead. diſt.* c *hæc eſt formalitas illicitæ negotiationis Can.* 14. *quæſt.*4. *vide Pignatell. conſult.* 34. *num.*8. *tom.*2. d *ideſt per interpoſitam perſonam Genuen. in prax. cap.*62. *num.*6. *Ricc. in prax. for. Eccleſ.*

Eccleſ. part. 3. reſol. 205. quis bona patrimonialia, & beneficialia pro ſua, ſuorum ſubſtentatione conducere poſſunt, non verò alia bona, niſi ex vrgenti neceſſitate ita Sac Congregatio declarauit in vna Caſſanen. 23. Maij apud eumd. Pignatel. loc. cit. num. 10. & per Colonos colere bona Eccleſiaſtica conducta, & pro eorum cultura boues, vaccas, & pecora, & pro eis paſcua emere, herbas ad effectum illas paſcendi à communitate conducere, & deinde fructus, fruges &c. vendere ita Sac. Congregatio in vna Montis peluſij 11. Septembris 1607. apud Vulp. in prax. cap. 33. num. 6. & in vna Ruben. 14. Maij 1632. e *ſiue teſtamentarijs; ſiuè datiuis c. Ciprianus 21. qæſt. 3. Nicol. de Iur. ciuil. lib. 1. tit. 14. §. ſexto Sac. Cong. in vna* Interamnen. *13. Iulij 1646.* f *conceditur vt eadem Sac. Cong. in vna Archipresbyteri Bauri Diæceſ. Vitulen. pro ſuis neptis 15. Februarij 1647. dummodo non ſe immiſceant negotijs de Iure prohibitis Ecc. perſonis, & de licentia Epiſcopi iuxta formam Decreti Sac. Cong. vide Nicol. loc. cit. §. legitimam.*

§. VIII.

Mandamus inſuper Clericis cuiuſcumque ſtatus illi ſint etiam in dignitate conſtitutis, vt à commeſſationibus caueant, *a* non, etenim, ait Apoſtolus, *b* (Regnum Dei, eſca, & potus), comœdijs vanis, & publicis ſpectaculis, ſeù repræſentationibus

bus non conueniant, neque repræſentant *c* iuxtà reſcriptum Sac.Congreg.nobis demandatum Choreis, & ſaltationibus non interſint, neq; actores ſint, canere audiant: laruis ſe non tegant; cũ hoc iuxta neq; Sacros Canones, diabolicum ſit *d* Ludis Taxillorum, alearum non ludant, neque inſpectores exiſtant; neque cum ludentibus participes ſint, iuxta præcepta Sacrorum Canonum, & Sac. Conc. Tridentini *e* neque etiam in vijs publicis ludo Pilæ, aut Pilonis, vel alijs ludis, quamuis de eorum natura licitis, & præcisè propè Eccleſiam ludere valeant, *f* non ſolum ſub pœnis à Sac Canonibus inflictis, verum etiam ſub pœna noſtro arbitrio infligenda.

Tenor reſcripti pro Comedijs, talis eſt.

Foras Molto Reu. Monſig. come Frarello il Veſcouo di Bitonto. *Intus.*

Illuſtre, e Molto Reu. Monſig. come Fratello.

E Stato rappreſentato alla Sac. Congregatione, che molte perſone Eccleſiaſtiche di coteſta Città ſi fanno lecito di recitare in Comedie profane, alle quali concorre gran quantità di Popolo, queſti Eminentiſſimi miei Signori, volendo rimediare à ſi ſcandaloſo rilaſſamento della Diſciplina Eccleſiaſtica, m'hanno commandato d'ingiongere ſtrettamente

te à V. S, che ſotto rigoroſe pene prohibiſca ſimili attioni profane à tutte le perſone Eccleſiaſtiche di coteſta Città, tanto dunque eſeguirà, & il Sig. Iddio la proſperi. Roma 4. Agoſto 1679.

Di VS.

Come Fratello.

Gaſparo Cardinal de Carpegna.

Gio: Battiſta Arciueſcouo di Genoua Sec.

Obſeruationes.

a *Prouerb. cap.23. num.20. & 21. Ad Rom.13. Can. comeſſationes Can. nullus Can. non oportet, & Can. non liceat 44. diſt. & cap.1. ne Clerici, vel Monaci Barboſ. in cap. conuiuia diſt.44. Diu. Hieronym. ad Nepotian. de Vit. Cler. Epiſt. 2. cap.23. ibi conuiuia tibi vitanda ſunt ſecularium, & maximè eorum, qui honoribus tument. & cap.17. facile contemnitur Clericus, qui ſæpè vocatus ad prandia non recuſet.* b *Rom.14. & D. Hierony. ad ſecundum Micheæ* c *Can. his igitur 23. diſt. Can. Presbyter 34. diſt. dicto Can. nullus cap. cum decorem, & ibi DD. de vit. & honeſt. cler. & à multis Gentilium fuiſſe abominatum §. Auguſt. & Chryſoſt. in Matth. hom.38.*

T *lib.6.*

lib.6. cap.20. verum ſi comediæ audiantur ob ſolam vanam curioſitatem, abſque periculo propabilis lapſus, etiam ſi res turpes repræſententur, quamuis ceſſante ſcandalo non ſit peccatum mortale Squill. de oblig. Sacerd. part.2. num 45. Sanchez. de matr. lib.9. diſp.4. num.41. Bonac. tract. eod. quæſt.4. part.9. num.22. Attamen melius eſſe non intereſſe, ne ſe exponat periculo d *dicto cap. nullus Bellett. diſq. Cler. part.1. de diſcipl. Cler. §.22. num.6. Barboſ. in dicto cap. nullus num.4.* e *ſeſſ.22. cap.1. & ſeſſ.24. cap.12. ante fin. de reform. latè Carol. de Craſſ. de effect. cler. effect.22. vide Farin. in prax. crim. part.3. quæſt.109. nu.92. & 35. de participante* f *iuxta Decreta Sac. Congreg. penes Nicol. Lucubrat. ciuil. lib.3. tit.21. de fideiuſſ. §. de ludo verb. vt ludi num.20. & quamuis ſint licita, Eccleſia aborret tamen D. Ambroſ. offic. cap.3. tamen ratione circumſtantiarum fiunt inhoneſta vide Bellett. loc. cit. §.24.*

§. IX.

Cohabitationem cum mulieribus ſuſpectis Clericis interdicimus, iuxta Sacrorum Canonum ſanctiones, *a* etiam ſi ſint vetulæ, prout declarauit Sac. Congregatio Concilij in vna Bituntina ſub die 11. Decembris 1601. *b* neque illas in locis ſuſpe-

ctis

ctis alloqui, *c* ſiuè cum ipſis familiaritèr agere aliquis audeat; aliàs poſt fraternam monitionem, acritèr noſtro arbitrio punietur.

Obſeruationes.

a *Can. interdixit, cap. hoſpitiolum* 32. *diſt. cap. fœminas* 81. *diſt.* b *teſte Nicol. Lucub can. tit. de cohabitatione cler. & mulier. lib.* 3. *tit* 2. *num.* 1. c *cap. Clericus cap. in omnibus* 81. *diſt. vide Bellet. diſq. cler.* §. 25. *tit. de Diſciplin. Cler.*

§. X.

Nemo ex Clericis, cuiuſcumque ſtatus ille ſit, audeat poſt ſecundam horam noctis abſque legitima cauſa, & ſine lumine incedere, ac noctis tempore per Ciuitatem circuire, vociferando, clamores emittendo, alioſque actus inſolentes faciendo ſub pœna trium menſium carceris, & ducatorum quinquaginta pro pijs vſibus, & ſubſidium excommunicationis, ſeruata forma Decretorum Synodalium noſtrorum prædeceſſorum, & præſertim Eminentiſſimi D. Cardinalis Creſcentij. *a*

Obſeruationes.

a *In Synodo celebrata de Anno* 1663. *ſub tit. eodem*

§. XI.

Cum per Sacros Canones prohibitum ſit Clericis Officium Aduocati, *a* Procuratoris, *b* Tabellionatus, *c* in curijs ſæcularibus exercere, quia nemo inquit Apoſtolus, *d* (militans Deo implicare ſe debet negotijs ſæcularibus) ideò nos memoriȩ demandantes prohibitiones Sacrorum Canonum, interdicimus, & prohibemus omnibus Clericis cuiuſcumque ſtatus, gradus, & conditionis ſint, ne peragant talia Officia in prædictis Curijs ſiuè pro cauſis ciuilibus, ſiuè criminalibus, ſiuè per ſe, ſiuè per alios, ſiuè pro alijs cauſis à iure licitis, *e* ſine noſtra in ſcriptis, vel noſtri Generalis Vicarij licentia, ſub pœna ducatorum viginti pijs vſibus applicandorum: (quod in ſimilibus pœnis ſemper eſt intelligēdum) pro qualibet vice contrafacientibus, & hoc vt euitentur diſſentiones, ac iurgia, quæ à Clericis in ſupradictis curijs importunè perpetrantur.

Obſeruationes.

a *Cap. Perlatum* 88. *diſt. Can. te quidem* 11. *q.* 1. *cap. fin. de poſtulando* b *cap. peruenit* 86. *diſtint. cap. nullus* 15. *quæſt.* 1. *cap. peruenit. cap. credo. cap. placuit, & cap. Ciprianus* 21. *quæſt.* 23. *cap. ſed nec Procurat. nè Cler. vel Monaci* c *cap. ſicut vbi Abb. & Oſtien. maximè ſi ſit in Ord. Sacro Conſtitutus gloſ.* in

in dicto capitulo ſicut ſpeculator in Margarit. de inſtrum. n. 13. d *2. Timet. cap. 2. quoniam 10. diſt. dicto cap. credo, & dicto cap. Ciprianus* e *expreſſis in cap. fin. de poſtulando vide alia apud Vlp. in prax. for. Eccleſ. cap. 33. num. 13. Antonell. de regim. Eccleſ. lib. 6. cap. 7. num. 8. cum ſeq.*

§. XII.

Caueant Clerici, quocumque ordine, gradu, vel dignitate præfulgeant, ne prædicta Officia Aduocatis, Procuratoris, Tabellionatus, Sollicitatoris contra Eccleſiam, ex qua beneficium obtinent, exercere ſub pœna priuationis Beneficiorum iuxtà Sacrorum Canonum diſpoſitionem, *a*, & Decreti Synodalis b. m. Thomæ Aquauiuæ Prædeceſſoris noſtri, prætèr alias pœnas à nobis infligendas (non enim Eccleſia in ſinu ſuo retinere debet fraudatorem, quem ſuſcepit extraneum, *c*)

Obſeruationes.

a *Tex. in cap. fin. de poſt. & ibi gloſſ. Spec. tit. de Aduoc. §. 1. num. 16. in fin. & num. 17. Maſſobrius nouiſs. in ſua Prax. habendi cócurſ. ad vacantes Paroch. Eccleſ. Prælud. 1. num. 33. Barboſ. in dicto cap. fin. num. 8.* b *emanati de Anno 1669. ſub eodem tit.* c *vt ex Can. Sacerdotes 12. quæſt. 4.*

Inhæ-

§. XIII.

Inhærentes alijs Decretis Synodalibus, & præſertim Eminentiſs. D. Cardinalis Creſcentij, *a*, nemo pręſumat in foro ſæculari ſe examini ſubijcere etiam pro cauſa ciuili abſque noſtra licentia in ſcriptis, præſtito priùs iuramento in noſtra Curia Epiſcopali, *b*. Nec abſque Vicarij noſtri Generalis facultate coram iudice laico criminaliter agat, etiam pro damno proprijs prædijs illato, *c*, & pro ſuo recuperando, ſub pœna ducatorum triginta, quam contra facientes qualibet vice incurrere volumus, & ſtatuimus, & huiuſmodi querelas porrectas nullius roboris, & momenti eſſe declaramus, ſicut etiam talium depoſitiones examinum annullamus, atque irritamus.

Obſeruationes.

a *In Synodo celebrata in Anno* 1654. *ſub eod. tit.* b *prout Sac. Congregatio decreuit pro Epiſcopo Tiphernati* 14. *Aprilis* 1616. *&* *Epiſcopo Placentino* 19. *Iulij* 1619. *Synod. Caputaq. vide Nicol. in Floſc. verb. Clericus num.* 35. c *iuxta Decretum eiuſdem Sac. Congregat. Nardò* 19. *Decembris* 1614. *apud Nicol. loc. cit. num.* 23.

Exe-

§. XIV.

Exequutionem fori ſæcularis nemo impediat, vel eius officiales oſtendat, ſiuè dicti fori ſeruientes ſub pœna ducatorum quinquaginta locis pijs applicanda, alijſque noſtro arbitrio infligendis, & in ſubſidium excommunicationis; ſeruata forma decreti *S.* Congreg. Epiſcoporum, & Regularium in vna Melfiten. 11. Martij 1578. Verum ſi occurrerit aliquam exequtionem fieri ſiuè carcerationem alicuius *S*æcularis in domo alicuius ex noſtris Dignitatibus, Canonicis, *S*acerdotibus, vel Clericis modeſtè ipſi ſe opponant, donec, & quouſque fuerit conſulta noſtra curia, noſtrumque bracchium præſtetur.

§. XV.

Telonijs, doganis, & *S*æcularibus Officijs Clerici publicè non aſſiſtant, præſertim in exigendo, & ſcribendo in molendinis, & furnis alioquin inobedientes, pœna ducatorum decem, & in ſubſidium excommunicationis, alijſque noſtro arbitrio plectentur.

Obſeruationes.

a *Vide Bellett. diſq. Cler.*

Nemi-

§. XVI.

Neminem latet ab omnibus Clericum honorari oportere, prout *SS.* Canones, *a* *S*ancti Patres, *b* & Oecumenica Concilia, *c* teſtantur ideo *S*anctus Bernardus ait, *d* *P*rætulit Vos Deus Regibus, & Imperatoribus, prætulit *A*ngelis, & *A*rchangelis, prætulit Dominationibus, (ſi dux inde quis piam (exclamat Chris, *e*) ſi conſul, ſi is, qui in diademate ornatur, indigne accedat, cohibe, & coerce, maiorem tu illo habes poteſtatem) propterea ne talis ac tanta dignitas contemnatur, ſtudioſiſſima Synodalem Sanctionem *E*minentiſs. Cardinalis Creſcentij Prædeceſſoris noſtri innouamus, *f* in qua cautum, eſt vt nemo in quocumque gradu, & ordine *E*ccleſiaſtico conſtitutus, mulieres cuiuſcumque ſtatus, gradus, & conditionis illæ ſint ſub quouis prætextu, aut quæſito colore, comitari audeat, ſeu brachia eiſdem porrigere, ſub pœna ſuſpenſionis latæ ſententiæ in Sacris Conſtitutis, & Clericis excommunicationis, etiam ipſo facto incurrendæ, cuius abſolutionem nobis tantum reſeruamus. Inſuper prohibemus ne prædicti ſint in famulatu laicorum etiam Principum. Monemus ergo Laicos, ne Sacerdotes contemnant, neue eorum monita deſpiciant, ſiuè turpitèr tractent, ne illis ſuperueniat, quod Propheta Oſeas, *g* minatur Popu

lus

lus tuus ſicutijs, qui contradicunt Sacerdoti; & corrues hodie, & corruet etiam Propheta tecum.

Obſeruationes.

a *Cap. nolite cap. Sacerdotes, cap. Sacerdotibus* 11. *quæſt.* 1. *cap. abſit eodem tit. quæſt.* 3. *cap. Eccleſias* 16. *quæſt.* 7. b *D. Clemens in ſuis Conſtit. lib.* 7. *cap.* 32. *D. Hieron. comm. in Matt. lib.* 2. *cap.* 15. *D. Chryſoſt. hom.* 2. *in Epiſt.* 2. *ad Thim.* c *Vrban. II. in Conc. Claramaten. cap.* 17. *in Epiſt.* 2. *Clem. ante fin.* d *Serm. ad part.* e *in homil.* 82. *in Matth. vide D. Greg. Nazian. in tract. ad Popul. timore percuſſum, & Principem ſiue Præſidem iraſcentem* f *emanatam in Anno* 1659. *ſub tit. de Moribus Cler. tit.* 5. *cap.* 4.

§. XVII.

Volentes Clerici in minoribus conſtituti ad ſtatum ſæcularem redire nullo modo Clericalem habitum, & tonſuram dimittant, neque clericatui renuncient, niſi in manibus noſtris, vel noſtri Vicarij Generalis ſi vero aliter fecerint, ſciant ſe adhuc noſtræ curiæ ſubijacere, donec nobis conſtiterit de dicti habitus dimiſſione ad euitandas fraudes, quæ committi ſolent contra vtrumque forum.

§. XVIII.

Si quis ex Clericis dimiſſo, vt ſupra, habitu Clericali, propria authoritate, vel de facto reſumere præſumpſerit, opportunis non intercedentibus requiſitis coràm nobis producendis, & conficiendis, ac decreto deſuper interpoſito iuxta laudabilem huius Curiæ Epiſcopalis conſuetudinem, & totius Regni Eccleſiaſticarum Curiarum, ipſum excommunicatione innodandum eſſe decernimus, & vti Laicum habendum declaramus, & hoc, vt certa habeatur notitia de ſtatu cuiuſlibet, vel Clericali, vel Laicali cum Infraſcriptis requiſitis, ſcilicet, vt probent ſe non eſſe inquiſitos in Tribunalibus ſæcularibus, nec obligatos publicis ratiocinijs, aut alijs Canonicis impedimentis innodatos, *a*.

Obſeruationes.

a *Iuxta Decreta Sacræ Cong. Roſſano* 1601. 17. *Nouembris vide Nicol. de iure Can. lib.*5.*tit.*39. *de ſent. excom. num.*108. *& generaliter in aſſumentibus, vel reaſſumentibus habitum in fraudem, ſeruandum eſt cap. ex parte* 27. *de Priuileg. vide Nicol. loc. cit.*

TITV-

TITVLVS II.

De Parochis, & alijs curam Animarum exercentibus, eorumque Officijs.

§. I.

NIhil ita gratum eſt Deo, quàm Animarum ſalus(inquit Chriſoſt), *a* qua propter Parochi illarum curam gerentes cogitent tremendum munus, quod etiam Angeli formidant, agnoſcant tàm graue pondus, dùm à Sacris Scriptoribus *b* nuncupantur Viatorum Duces nunc Aegrotantium Medici, nunc Nauium Gubernatores, nunc iudices ſpiritualium: *P*eruigilent ergo ſupra oues, de quibus reddituri ſunt ante Dei Tribunal rationem, *c* audiant Auguſtinum *d* ſic arguentem. Si pro ſe Fratres Cariſs. vnuſquiſque vix poteſt reddere rationem, quid de Sacerdotibus futurum eſt, à quibus ſunt omnium animæ exquirendæ.

Obſeruationes.

a *Homil.* 3. *in Geneſ.* b *apud Barboſ. de off. & pot. Paroch. part.* 1. *cap.* 3. c *Apoſt. ad hæbreos cap.* 13. *ver.* 17. d *homil.* 7. *lib.* 50. *Macad. lib.* 4. *par.* 2. *tract.* 2. *doc.* 1.

§. II.

Meminerint inſuper verbo, ac exemplo ad pietatem, Deique cultum illos, quorum cura ſibi commendata eſt, inſtruere. Speculum enim ſunt *a* in quo reliqui oculos conijciunt, atque percipiunt quid corrigere, ſiuè imitari debeant. Propterea opere, & ſermone, geſtu, ac inceſſu ſe moderatos, Religioneque plenos præſeferant.

Obſeruationes.

a *Ex Concil. Trid. ſeſſ. 22. de Reformat. cap.* 1.

§. III.

Sint Verbi Dei relatores, diebus ſaltem Dominicis, & feſtis ſolemnibus oues ſibi commiſſas pro ſua, eorumque capacitate, ac lingua vernacula paſcant ſalutaribus verbis docendo, quæ ſcire omnibus neceſſaria ſunt ad ſalutem, & de Euangelio currenti, iuxta Sacrum Concilium Tridentinum, *a* & quamuis noſtris temporibus, Parochi noſtræ Ciuitatis hoc munus diligenter inter Miſſarum ſolemnia exerceant, decernimus tamen, quod ſi ab hoc munere aliquis defecerit procedetur ad pœnas noſtro arbitrio infligendas, & in ſubſidium ad Cenſuras.

Obſer-

Digitized by Google

Obſeruationes.

a *Seſſ.5. de Reformation. cap.2. & ſeſſ.24. de Reform. cap.4. & peccant mortaliter Parochi ſi hoc munus prædicandi omiſerint duobus, vel tribus menſibus totius anni diſcontinuis Trullenc. in Decal. lib.3. cap.1. dub.4. num.14.*

§. IV.

Dominicis ſaltem, & alijs feſtiuis diebus doceant iuxta Sacrum Concilium Tridentinum, *a* & Conſtitutionem B. Pij V. *b* incipientem, ex debito Paſtoralis Officij, Doctrinam Chriſtianam non ſolùm Pueros, ſed etiam adultos, & inſtruant illos circa timorem, & reuerentiam erga Deum, & obedientiam erga parentes, bonoſque mores, & lingua vernacula decem Dei præcepta, Sacramenta, orationem Dominicam, articulos Fidei, & Salutationem Angelicam recitari curent. *c* Ideo ad tale exercitium poſt meridiem ſono campanulæ pueros congregent, ante Veſperas, iuxta Decreta Sacræ Congregationis in vna Gallipolitana 16. Ianuarij 1590. *d* & ſi negligentes fuerint in huiuſmodi doctrina Chriſtiana edocenda, punientur *e* iuxta Decreta Sacri Concilij Tridentini ſeſſione 5. de Reformatione cap.2. & alijs pœnis, *f* noſtro arbitrio iuxta Decreta Sacræ Congregationis Epiſcoporum, & Regularium in

vna

vna Bergomen. 22. Decembris 1593. *g*

Obſeruationes.

a *Seſſ.24. de Reformat. cap.4. verſ. idem etiam* b *emanatam ſub die 6. Octobris 1572. quam refert Piaſec. in prax. Epiſc. part.2. cap.3. num.19. vnde ad Parochos ſpectat Parochianos ſuos in prædicta doctrina erudire Ricc. dec. cur. Archiep. Neap. part.1. deciſ.22. num.2. in fin. & nimium negligentes in ea edocenda peccant mortaliter Emaneul sà verb. Parochus num.2. reſoluit Fernandez in exam. Theol. mor. p.4. cap.15. §.5. num.7.* c *prout aduertit Petr. Nauar. de reſt. lib.2. cap.4. num.109.* d *penes Nicol. in Floſc. verb. doctrina Chriſtiana* e *pæna partis fructuum alteri aſſignandæ, qui hoc munus loco ipſius adimpleat, vide Piaſec. loc. cit.* f *ſcilicet ſuſpenſionis Ricc. deciſ. allegata latè Caballin. reſol. crim. caſ.79.* g *penes eumd. Nicol. verb. eod.*

§. V.

A' Ciuitate Parochi, curamque Animarum habentes, non recedant *a* abſque noſtra, vel Vicarij Generalis licentia; ſi quis contrauenerit, iuxta Decretum Synodale *b* Eminentiſſimi D. Cardinalis Creſcentii Prædeceſſoris noſtri, decem aureis mulctetur, liceat tamen per diem vrgente neceſſitate abeſſe *c* ſi verò aliquis eorum non reſederit, moneatur

neatur ſaltem Edicto, & trina Canonica monitione facta, ſi infra ſpatium competens ad reſidentiam non redierit, pœnis noſtro arbitrio, et iuxta Sacrum Concilium Tridentinum, *d* etiam Beneficiorum priuatione punietur.

Obſeruationes.

a *Apertè colligitur ex Sac. Conc. Trid. ſeſſ. 23. de reformat. cap. 1. de Iure Diuino Caiet. 2. 2. q. 185. art. 5. D. Bart. de Martyrib. Archiep. Bracaren. in ſtimul. Paſtor. p. 2. fol. 51. cum ſeq. Ricc. in prax. rerum for. Eccl. reſol. 393. num. 5. Garz. de benef. p. 3. c. 2. num. 16.* b *emanatum in Anno 1654. ſub eodem tit. cap. 3.* c *poteſt. Epiſcopus prohibere, ne Parochus vltra biduum abeat pœaa pæcuniaria, non tamen excommunicationis ita Sac. Cong. teſte Garz. de benef. loc. cit. num. 23. declar. 2. & Sac. Cong. Conc. in vna Terracinen. 16. Februarij 1628. & Neap. eiuſdem anni 16. Decembris* d *ſeſſ. 22. cap. 1.*

§. VI.

In Adminiſtratione Sacramentorum ſint puri, *a* et caſti; nam Vaſa Domini portantes mundari oportet, et per ſe ipſos adminiſtrent, *b* et ante adminiſtrationes, valor eorum frequenter explicetur lingua vernacula, ea qua decet reuerentia, et decore. *In* quibus adminiſtrandis ſint habitu talari, ſuperpelli-

cio,

cio, et ſtola induti, et ab Eccleſia Catholica Romana probatos Ritus, et Cerimonias abſque vlla diminutione, vel additione obſeruent, prout ſtatuit Sac. Tridentina Synodus: ad hoc, vt Populus ad illa ſuſcipienda maiori cum reuerentia, atque animi deuotione ſe diſponant. Et nemo alius Sacerdos audeat dicta Sacramenta adminiſtrare præter dictos Parochos, *d*. Quod ſi aliqui eorum fuerint legitimè impediti, tunc per alios Sacerdotes idoneos approbatos adminiſtrentur, ſub pœnis noſtro arbitrio ſeruata forma Decretorum Synodalium b. m. Fabritij Carafæ, *e*, ac Eminentiſs. D. Cardinalis Creſcentij, *f* noſtrorum Prædeceſſorum.

Obſeruationes.

a *Ideſt ſine peccato mortali, aliàs peccant mortaliter cap. vlt.* 15. *q.*6. *cap. fin.* de *cohabit. Cler. & mulier. Bonac. de Sacram. diſp.* 1. *q.*3. *p.*2. §. 1. *num.* 1. *Campanil. in diuerſ. Iur. Can. rub.* 1. *num.* 102. b *iuxta Sac. Conc. Trid. ſeſſ.* 24. *cap.* 7. c *loc. cit. Ioannes Sanc. in Select. diſp.* 47. *num.* 11. d *qui cogendi ſunt, vt per ſe ipſos non per ſubſtitutos, ea munia ad quæ tenentur ſubeant prout Sac. Cong. declar. teſte Garz. de beneſ. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 53. e *de Anno* 1624. *ſub eodem tit. de Anno* 1654. *tit. eod.*

Sicut

§. VII.

Sicut in adminiſtratione Sacramentorum debent mundo corde, ita etiam manibus innocentes eſſe, ne in ſimoniæ labem incidant. Quapropter intuitu talis adminiſtrationis nihil audeant percipere iuxta Decretum Sacræ Congreg. 17. Maij 1619., & ſeruata forma Taxæ Innocentianæ; aliàs ſecus facientes pœnas contra Simoniacos inflictas ſubibunt.

Obſeruationes.

Sed vide diſtinctionem ſuper hanc materiam Barboſ. de poteſt. Paroch. part. 2. cap. 18. num. 42.

§. VIII.

Caueant Parochi, ne quis Parochianorum ſine Sacramentis Eccleſiæ ab hac vita diſcedat, (nàm rei ſunt illius animæ) prout Sacri Canones, *a* exclamant. Ideò ne in tàm graue crimen incidant per Parochiam ſæpè curſitent, Aegrotos viſitent, *b*, & quàm primùm infirmos ad confeſſionem peccatorum inducant, moneantque ad peccata confitenda, & ad Sacratiſſimam Euchariſtiam ſumendam. Si verò periculum mortis adſit, ad extremæ vnctionis Sacramentum recipiendum diſponant, ſi quis

X peri-

periculosè ægrotet, caueant à Parochiali abeſſe, & ſepius illum viſitent; ſi in agone poſitus ſit, eum non deſerant, *c* donec Spiritū exhalauerit, *d* ſi verò Parochi culpa ſine Sacramētis aliquis deceſſerit, Parochus de tali culpa conuictus, vltra vltionem diuinam, per annum ab officio erit ſuſpendendus, alijſque pœnis arbitrio noſtro mulctetur. *e*

Obſeruationes.

a *Cap. ſi Presbyter, & cap. ſequen. 26. q. 6. Gloſ: verb. ſine confeſſione cap. officium de Off. Archipresb. Vgolin. de Off. Epiſc. cap.* 15. §. 12. *num.* 14. b *Barboſ. eod tit. de poteſt. Paroch. p. prima cap.* 8. *nu.* 27. c *Idem num.* 28. *vide Io: Machad. en ſu perfetto Confeſſor, y cura de Almas lib* 4. *part.* 2. *tract.* 2. *docum.* 23. *num.* 12. e *habitu reſpectu ad Parochi negligentiam, ad neceſſitatem Sacramenti, & ſalutem animarum. Nauarr. conſ.* 3. *de pœnis in antiq. alias conſ. de Paroch. in nouis, Sayr. in floribus deciſ. ſub tit. de pœnis deciſ.* 3. *Vgolin. dicto* §. 12. *num.* 14.

§. IX.

Curæ Animarum Præfecti iuxta S. Concilium Tridentinum, *a* oues ſuas non ſolum in genere quo ad earum numerum, ſed etiam in ſpecie familias ſingulas, & perſonas quaſlibet, earumque ætatem, & qualitates agnoſcant; vt poſſint ipſimet,

vel

vel ſi opus fuerit, Ordinarij locorum neceſſaria ad ſalutem ſingulorum opportunè miniſtrare, iuxta illud prouerbij, *b* (Cognoſce vultum pecoris tui, & Greges tuos diligentèr conſidera). Ideo volumus, & decernimus, etiam ſeruata forma Decretorum noſtrorum Prædeceſſorum, et præfati Sac. Concilij confici quinque libros Videlicet Primum Animarum quolibet anno renouandum in prima hebdomada. Quadrageſimæ; iuxta Decretum Synodale, *c* Eminentiſs. D. Cardinalis Creſcentij, in quo nomina, conditionem, ſexum, diem, locum, & reſpectiuè cuiuſlibet ætatem deſcribant. Secundum Baptizatorum, *d*. Tertium Confirmatorum. *e*. Quartum Matrimoniorum, *f*. Quintum Defunctorum, *g* ad formam Ritualis Romani. Quibus fidelitèr peractis actuario, ſiuè Archiuij Epiſcopalis Curiæ Conſeruatori exibeant, vt accuratè ſeruentur: ſicut etiam librum confirmatorum, quem diligentèr, & attentè deſcribant poſt factam ab Epiſcopo confirmationem, & exibeant eidem actuario ſub pœna noſtro arbitrio imponenda.

Obſeruationes.

a *Seſſ.22. de Reformat cap.1.* b *cap.* ; c *emanatum de Anno 1564. eod. tit.* d *Conc. Trid. ſeſſ.24. cap.2.* e *vide Poſſeuin. eod. tit. cap.21. num.43. & eſt conſuetudo in Ciuitate Bituntina, quamuis fieret*

confirmatio in Cathedrali, vel in alia Eccleſia extra Parochium f *ex Conc. Trid. ſeſſ. 24. cap. 1. verſ. habeat Parochus vide Barboſ. eod. tit. part. 1. cap. 7. per totam* g *apud Barboſ. loc. cit. n. 11.* e *Rit. Rom.*

§. X.

Cum Diuus Proſper teſtetur, *a* (Quibus Verbi Diuini diſpenſatio commiſſa eſt etiam ſi Sanctè viuant, ſi tamen malè viuentes arguere aut erubeſcant, aut metuant, cum omnibus, qui, eis tacentibus, perierunt, pereunt). Et Sanctus Gregorius, *b* ait (. Tot occidimus, quot ad mortem ire quotidie tepidi, & tacentes videmus). *Ideo* omni opere, & diligentia, patientia, & doctrina arguant, obſecrent, increpant concubinarios, vſurarios, alioſque huiuſmodi publicos peccatores, vel ſcandalum aliquod afferentes, vt à perditionis via recedant, æternæque ſalutis iter arripiant. *Idcircò* Gregi ſibi commiſſo Parochi inuigilent, *c* ne qua Diaboli fraus latentèr irrepat. ſi verò, quod abſit, ob tales correctiones aliquis præſumpſerit, ſiuè per ſe, ſiuè per alios, ſiuè verberibus, ſiuè minis, ſiuè alio quocumque prauo modo offendere Parochos noſtræ Ciuitatis, vel noſtræ Cathedralis Vicarios ſubſtitutos, excommunicatione latæ ſententiæ nobis reſeruatæ innodamus. Verum ſi tales reperti fuerint, & ad Parochi correctionem non reſipuerint,

rint,

rint, in caſu contumaciæ nobis denuncient delinquentes, vt acritèr ſecundum Sacros Canones puniantur c.

Obſeruationes.

a *Lib. de Vita contemplat. cap. 20.* b *Hom. 11. ſuper Ezech.* c *vide Barboſ. eod. tit. loc. cit. cap. 7. num. 24.*

§. XI.

In Domino Parochos hortamur, vt Angelicæ ſalutationis, Dominicæ orationis, Apoſtolorum Symboli, Decalogi præceptorum imperitos in Matrimonium coniungere non permittant, a nec eos qui legitimè in Eccleſia Parochiali, & Cathedrali non fuerint promulgati, b & ante quàm in Epiſcopali Curia de ſtatu libero contrahentium, de alijſque requiſitis conſtiterit. Denunciationes iuxta Sacri Concilij Tridentini Decretum diſtinctè, c per eos fiant: vt diligentèr de ætate contrahere volentium, ac de impedimento Canonico inquirant. Si verò legitimum appareat impedimentum, aut dubium aliquod occurrat ſuperſedeant, & ad nos, noſtrumque Vicarium Generalem deferant, vt noſtro iudicio, & mandato tutiùs peragatur negotium. Si nihil impedimenti detectum fuerit, Teſtimoniales literas afferant, vt procedi poſſit de noſtræ Epiſcopalis Curiæ mandato ad contrahendum Matrimoniũ,

ſeruata formâ à Sac. Concilio Tridentino deſcripta, ſecùs facientes noſtro arbitrio punientur.

Obſeruationes.

a *Vide Nicol. in Compend. Epiſcoporum verb. matrimonium* b *prout in Obſeruat. §. 11. tit. de Sacram. matr. dictum eſt* c *iuxta Conc. Trid. ſeſſ. 24. de reform. matr. cap. 1. & ibi Barboſ. num. 18.*

§. XII.

Quia parentes, qui infantes etiam anniculos in proprio lecto dormire faciunt ipſo facto in Excommunicationem latæ ſententiæ incidunt ex Decreto *a* Synodali Eminentiſſimi D. Cardinalis Creſcentij Prædeceſſoris noſtri; ideò iniungimus ipſis Parochis, & animarum curam habentibus, vt ſemel quolibet menſe inter Miſſarum ſolemnia de hac Conſtitutione Populum ipſis commiſſum certiorem faciant; ac etiam moneant, vt non permittant mares, & fœminas doli capaces ſimul in eodem lecto dormire.

Obſeruationes.

a *Emanato de Anno 1654. eod. tit.*

Paro-

§. XIII.

Parochi non permittant, vt Fideles vtriuſque ſexus cuiuſcumque ſtatus, gradus, & conditionis exiſtant in Paſchate præceptum Sacræ Communionis extra propriam Parochiam exequantur; ſed omnes in propria Parochiali Eccleſia, a quæ in dicto tempore vti Mater cognoſcenda eſt, adimpleant. Quod ſi alitèr à dictis Fidelibus fieret, ſciant præceptum prædictum non adimpleuiſſe, iuxta Decretum bo: mem. Thomæ Aquauiuæ prædeceſſoris noſtri.

Obſeruationes.

a *Cap. omnis vtriuſque ſexus de pænit. & remiſſ. peccat. tempus enim, quoad obligationem communicandi in propria Parochia intelligitur à fer. v. in Cæna Domini vſque ad Dominicam in Albis incluſiuè ita declarauit pluries Sac. Cong. 27. Iunij 1589. Caſale 27. Februarij 1595. Caua, & 3. Septembris 1601. Spoleti vi le Nicol. in Floſ. verb. Paſcha. Qui verò non confitentur, aut non communicat in Paſchate non ſunt ipſo Iure interdicti, ſed ſunt interdicendi. Ideo ante declarationem non priuantur Eccleſiaſtica ſepultura, modo obierint cum ſignis contritionis ita Sac. Con. Caeta 1595. 24. Iunij Nicol. loc. cit. & poteſt procedi etiam ad excommunicationem eadem Sac. Cong. apud Nicol. loc. cit.* b *eod. tit. de Anno 1670. emanatū.*

TITV-

TITVLVS III.

De Dignitatibus, & Canonicis, quo ad eorum Functiones, & munera in Eccleſia.

§. I.

Totum corpus à capite dirigitur; Dignitates ergo, & Canonici cum ſint Ciuitatis, totiuſq; Cleri caput, *a* conſequens eſt, vt ex illis tota directio extendatur ad alia membra, vt rectè omnia peragantur: quapropter ipſos hortamur, vt alijs inferioribus ſe præbeant maturos in colloquijs, graues in inceſſu, ingenuos in moribus, ſtudioſos in ſpiritualibus, prudentes in Congregationibus Capitularibus, ſedulos in bonis Eccleſiaſticis adminiſtrandis, modeſtos in Choro, aſſiduos in Diuinis Officijs, diſpoſitos, & obedientes in proprijs functionibus, & muneribus exercendis. Nàm ſi oculus veſtri capitis (iuxta illud Matthęi) *b* fuerit ſimplex, totum corpus lucidum erit: ſi autem nequam, totum corpus tenebroſum erit.

Obſeruationes.

a *Ideo dicitur Capitulum, quia caput, & Canonici à Canon, quod eſt Regula Can. 1. diſt. 3. Zerol. par. prima verb. Canonia §. 1. & ſunt primi de Ciuitate*

vide

vide pulcram deciſionem apud Paſqualig. Theol. mor. cent. 2. quæſt. 192. b cap. 6.

§. II.

Inter alias obligationes Canonicorum illa adeſt, vt per ſe ipſos *a* officia exerceant: ideò mandamus, vt tàm dignitates, quàm canonici perſonalitèr muneri ſuo ſatisfaciant, ad formam S. Concilij Tridentini in ſeſſ 24. cap. 12. de reformatione verb. omnes, & Decretorum S. Congreg., ſi verò fuerint ex legitima cauſa à nobis cognoſcenda impediti, munus ſubeant Dignitates per alias dignitates, & Canonicis per alios Canonicos eiuſdem ordinis.

Obſeruationes.

a *Hæc conſuetudo induci poſſet, vt per alios munera Canonici, vel Dignitates tàm in Miſſis, quàm in Diuinis Officijs ſubeant: ſed tantùm, quando adeſt legitimum impedimentum ſecluſa fraude, & calumnia. Ità cum pluribus Decretis Sac. Cong. Conc. & Rit. concludit. Pignatell. conſultat. 129. à num. 46. vide alia Decreta Sac. Cong. apud Garz. de Beneſ. part. 3. cap. 2. num. 198. & part. 2. cap. 2. num. 495. cum ſeq. & Barboſ. de Can. & Dign. cap. 31. num. 6.*

§. III.

Ad tollenda iurgia, & diſſentiones, quo ad functiones per dignitates, & canonicos, ſiuè alios Sacerdotes peragendas, volumus, & expreſsè mandamus, vt obſeruetur Cæremoniale Romanum, ſeruata forma Bullæ ab Innocentio X. ſub cenſuris emanatæ; abolentes omnes corruptelas, & abuſus circa functiones huc vſque factas tamquam nullius roboris, & valoris, ac dicto cærimoniali contrarias ſub pœnis in dicto Cærimoniali Romano contentis iuxta *D*ecreta *S*. Congreg. Rit. in vna Portugallien. de anno 1630., *a*

Obſeruationes.

a Teſte Sell. in ſelect. Canon. cap. 1. *num.* 86. *in qua cauetur, quod poteſt Epiſcopus obligare Capitulum ſub cenſuris, ac pœnis pecuniarijs ad obſeruantiam Cærimonialis: quod non tollit laudabiles conſuetudines, ſed abuſus, prout Sac. Rit. Cong. declarauit in vna Salamantina* 10. *Ian.* 1604. *& Brunduſina* 17. *Septembris* 1611. *vide alia apud Barboſ. de Can. & Dign. num:* 24. *cap.* 33. *ſed donec de tali laudabili conſuetudine legitimæ probationes fiant, non erit executio Cæremonialis Romani retardanda ead. Sac. Con. in Conchen.* 18. *Februarij &* 8. *Martij* 1617. *penes Sell. loc. cit. cap.* 1. *num.* 86.

Quo

Digitized by Google

§. IV.

Quo ad aſſociationem , & reaſſociationem nobis celebrare, vel Diuinis Officijs cum cappa aſſiſtere volentibus, vel etiam ordinationem facientibus cum inuenerimus in noſtra Cathedrali non paucam Cærimonialis Epiſcoporum inobſeruantiam; ideo mandamus, quod omnes canonici, & dignitates accedãnt ad Nos aſſociandum ex cubili iuxta diſpoſitionem Cærimonialis Epiſcoporum cap. 15., & reaſſociare ſecundum idem Cærimoniale lib. 2. cap. 1. *a* ſub pœna in dicto Cærimoniali contenta, & iuxta Decreta S. Congreg. Rituum in vna ſalamantina 16. Iulij 1605. & in vna Raguſina 8. Maij 1617. & in alia Taruaſina 19. Ianuarij 1619. & in vna Agren. 15. Decembris 1632., *c*

Obſeruationes.

a *Cuius diſpoſitionem tenetur Epiſcopus omninò obſeruari facere in Cathedrali, & in alijs ſuæ Diœceſis ita Sac. Cong. Rit. in Agren. 15. Decemb. 1632. penes Aldan. in comp. Canon. reſol. lib. 1. tit. 23. num. 75.* b *etiam ſub cenſuris vt in antecedenti §.* c *vide Barboſ. de Can. & Dign. cap. 32. per totum.*

§. V.

Circa verò aſſiſtentiam faciendam Epiſcopo celebranti, aut Diuinis Officijs aſſiſtente volumus, & decernimus, quod tàm in Cathedrali, quàm in alia Eccleſia intra Ciuitatem noſtræ Diœceſis, omnes canonici, & Dignitates nobis aſſiſtere debeant, iuxta Decreta S. Congreg., ſub eiſdem pœnis, & alijs noſtro arbitrio infligendis, ſeruata etiam formam Decretorum eiuſdem S. Congreg. ad præſcriptum S. Concilij Tridentini, in dicta ſeſſ. 24. verſ. Omnes verò, emanatorum, in vna Licien. illo Epiſcopo ſupplicante.

Eminentiſs., & Reuerendiſs. Patres ſupplicatur per EE. VV. declarari.

I. An Decretum S. C. T. cap. 12. in verſ. omnes verò ſeſſ. 24. de reformatione, locum habeat, dum Epiſcopus in ſua Eccleſia Cathedrali aſſiſtit cum cappa, Miſſæ, & Diuinis Officijs, diebus Dominicis, & feſtiuis, etiam non ſolemnibus, & in diebus ferialibus Quadrageſimæ.

II. An locum habeat, quando Epiſcopus in alijs Eccleſijs ſibi ſubiectis, vel exemptis in Ciuitate exiſtentibus Pontificialiter celebrat, vel paratus aſſi-

ſtit,

ſtit cum pluuiali, & mitra, aut cum cappa diuinis officijs, & miſſæ ſolemni, vel alia Pontificalia exercet, tam in feſtis ſolemnibus, quàm occaſione alicuius Sancti, qui in eiſdem Eccleſiis ſolemnizatur, ſi numerus ſufficiens Canonicorum, & Miniſtrorum in Eccleſia Cathedrali remaneat.

III. An habeat locum, dum Epiſcopus cum cappa in Eccleſia ſua Cathedrali aſsiſtit concioni, quæ ſolita eſt haberi poſt Miſſam conuentualem, diebus quadrageſimæ, & etiam in alijs infra annum.

IV. An ſimilitèr locum habeat, quando Epiſcopus interuenit cum cappa concioni, quæ habetur in alijs Eccleſiis ſuæ Ciuitatis, etiam exemptis diebus feſtiuis, vel ferialibus quadrageſimæ, & infra annum, aut ſi ſaltem duo ex Canonicis compelli poſſint ad ſibi aſsiſtendum, hinc inde à ſua Sede, & ſi iſti duo debeant eſſe digniores, dummodò non ſint legitimè impediti, ſeù illi, qui ſolent aſsiſtere in Eccleſia Cathedrali, vel omnes per turnum alternis vicibus.

Die 17. Auguſti 1641: Sacra Congregatio Eminentiſsimorum Patrum Concilii Tridentini interpretum. Ad primum dubium reſpondit, Decretum Sacri Concilij capitulo 12. verſiculo, Omnes verò, ſeſſ. 24. de Reformatione, locum habere.

Ad

Ad ſecundum, & tertium, Reſpondit itidem locum habere.

Ad quartum Reſpondit, locum habere.

I. B. Cardinalis Pamphilius.

Locus † ſigilli.

Franciſcus Paulutius S. C. C. Sec.

§. VI.

Cum in noſtra Cathedrali præbendæ Canonicorum, & dignitatum reperiantur diſtinctæ partim à Flaminio Pariſio, *a* & partim ab Hieronymo Pallanterio *b* prædeceſſoribus noſtris inter Presbyterales, Diaconales, & Subdiaconales, ideò inhærendo Decretis Sac. Congregationis volumus, & decernimus, quod Canonici Diaconi pro Euangelio, & Subdiaconi pro Epiſtola, Dignitatibus, & Canonicis Presbyteris celebrantibus in diebus ex inſtituto in noſtra Cathedrali aſsignatis, *c* inſeruire debeant, prout declarauit Sacra Congregatio in vna Bituntina tenoris ſequentis.

Bituntina.

Relata per Eminentiſsimum, & Reuerendiſsimum D. Cardinalem Azzolinum contro-uer-

uerſiarum Cauſa diù inter Dignitates,& Canonicos Cathedralis Bituntinæ agitata, Sacra Rituum Congregatio viſis, & maturè perpenſis hinc inde deductis, cenſuit, in Miſsis ſolemnibus Canonicos, & non inferioris Ordinis Præbendatos teneri inſeruire in Officio Diaconi, vel Subdiaconi Dignitatibus, et Canonicis; ſecus autem in Veſperis, cæteriſque horis Canonicis, iuxta diſpoſitionem Cęrimonialis lib. 2. cap. 3. Quo verò ad locum Hebdomadarii officium peragentis in caſu propoſito ſeruandam eſſe conſuetudinem. Datum Romæ die 23. Iulii 1661.

I. Epiſcopus Albanen. Card. Sacchettus.

† adeſt ſigillum.

Franciſcus Maria Phæbeus Sac. Cong. Rit. Secr.

Obſeruationes.

a *De Anno* 1597. b *de Anno* 1608. *vt ex libris concluſionum Capituli Bituntini clarè liquet* c *ab eodem Pariſio Digniſſimo Epiſcopo in ſua Synodo celebrata de Anno* 1600.

Volu-

§. VII.

Volumus etiam, et mandamus; vt in futurum Canonici Presbyteri præcedant Canonicos Diaconos, Diaconi Canonicos Subdiaconos, ſiuè ſint parati, ſiuè non, tàm in proceſſionibus, quàm in choro, & in Congregationibus Capitularibus, non obſtante conſuetudine in contrarium. Verùm, ad tollendas diſſentiones, & odia, decernimus, vt Canonici Diaconi, & Subdiaconi, qui in præſenti exiſtunt, remaneant ſecundum eorum antiquitatem in poſſeſſione, prout reperiuntur, & hoc pro bono pacis, & quietis inter ipſos, & deinde in futurum obſeruentur infraſcripta Decreta Sacræ Congreg.; a tenoris ſequentis.

Tropien.

SAcra Congreg. reſpondit; ordinem Eccleſiaſticæ Hierarchiæ ſeruandum eſſe, vt primum, & digniorem locum obtineant Canonici Presbyteri Secundum Diaconi, Tertium Subdiaconi; licèt Diaconi, & Subdiaconi ante Canonicos Presbyteros ſui Canonicatus poſſeſſionem acceperint, non obſtante quacumque conſuetudine in contrarium, quam abuſum Sac.Congreg. declarauit die 17. Iunij 1606., in vna Lunen.Sarzanen., & in vna Bituntina 1608. prout ſæpe ſæpius dicta S. Congreg. in alijs locis declarauit.

Obſer-

Obſeruationes.

a *Teſte Barboſ. deciſ. Apoſt. coll. 228. num. 5. & verb. Canonicus, ſiue ſint parati ſiue non, vt eadem Sac. Cong. declarauit in vna Aeſina 11. Nouembris 1641. penes Pignatell. to. 3. conſult. 54. n. 26. cum ſeq.*

§. VIII.

Volumus etiam, vt Canonico deferenti Baculum Paſtoralem ſecundum antiquam conſuetudinem in piebus feſtiuis, Epiſcopo ſolemnitèr celebrante, in proceſſionibus ante Epiſcopum immediatè locus debeatur; prout Sacra Rituum Congreg. decreuit in vna Salamantinen. 5. Iulij 1603., *a* & in vna Bituntina nobis inſtantibus, tenoris ſequentis.

Inſtante Epiſcopo Bituntino, & quærente *Sac.* Congreg., quem locum habere debeat Canonicus Pluuiali indutus deferens Baculum Paſtoralem in Proceſſione, quæ fit à *Sacrario* ad Altare Epiſcopo ſolemnitèr celebrante, omnibus Canonicis, & Dignitatibus paratis, Sacra Congreg reſpondit ſolus ante Epiſcopum immediatè incedere debet ſub die 14. Nouembris 1676.

Obſeruationes.

a *Teſte Sell. in Select. Canon. cap. 56. num. 49.*

§. IX.

Decernimus etiam, ſi Epiſcopo ſolemnitèr celebrante ſiuè in Miſſa, ſiuè in Veſperis cum Presbytero aſſiſtente, & cum Diaconis etiam aſſiſtentibus paratis, digniores, ſiuè ſint dignitates, ſiuè Canonici ad quos ſpectabat à principio aſſiſtere, tempeſtiuè non venerint, inchoata actione, non debent aſſiſtentes parati dictis dignioribus ſuperuenientibus cedere locum, ſi occurrerit mutare habitum; ſecus verò ſi non ſint parati. Et quo ad Diaconum Euangelii, & Subdiaconum Epiſtolæ ſiuè inchohatis Miſſarum Solemnijs ſiuè Sacris induti veſtibus illi ſint, dummodo parati ad famulatum Epiſcopi acceſſerint, numquam dignioribus ſuperuenientibus teneantur cedere locum, prout declaratum in vna Bituntina Nobis inſtantibus tenoris ſequentis.

Bituntina.

INchoatis Officio, & Miſſa ſuperuenientibus Dignitatibus, vel Canonicis dignioribus, ad quos munus aſſiſtentiæ incumbit, tùm Cappa, tùm Sacris veſtibus indutis, locum cedere tenentur eorum vices ſupplentes, ſi eodem habitu amicti inter alios apud ſtalla intereſſe poterint. Verùm ſi indumentum eos mutare oporteat, in aſſiſtentia perſiſtent vſque

ad

ad finem actionis; ſecus tamen de miniſtris Sacrificij ſeruandum eſt, nempe de Diacono Euangelij, & Subdiacono Epiſtolæ: hi enim inchoatis Miſſarum ſolemnijs, immò & ſacris induti veſtibus, ſi ſemel ad Epiſcopum eidem famulatum exhibituri acceſſerint, inde à ſuperuenientibus Canonicis remoueri non debent. Datum Romæ ſub die 14. Nouembris 1676.

V. Epiſcopus Portuen. Card. Carpineus.

† Adeſt ſigillum.

Bernardinus Caſalius Sac. Rit. Cong. Secr.

§. X.

Vnuſquiſque ex ſupradictis Dignitatibus, & Canonicis ſe contineat intra ſui Officij, & muneris limites, non ſe immiſcendo in aliorum muneribus; ſed ſi inter ipſos contendatur circa eorum munera, functiones, aut præcedentias, abſque altercatione compareant coram nobis, vel noſtro Generali Vicario, quorum conſilio iuxta Decretum Synodale a Eminentiſſimi D. Cardinalis Creſcentij Prædeceſſoris noſtri acquieſcant; aliàs noſtro arbitrio puniantur.

Obſeruationes.

Emanatum in Anno 1654. *eod. tit.*

TITVLVS IV.

De Canonicis, & Dignitatibus, ac alijs Presbyteris, quo ad Diuina Officia in Choro.

§. I.

CVm Canonicorum, & aliorum Choro intereſſentium ſit illud tremendum munus, nempe ante conſpectum Diuinæ Maieſtatis laudare benedicendo Deum, coram quo etiam Angeli in Cœlis contremiſcunt; ideò ne ipſum orantes irritent, ne deprecantes indignationem illius incurrant, ne maledicti à Domino opera eius negligentèr exequentes reputentur; enixè hortamur, vt omnes qui ad Diuina Officia congregantur, toto corde præ oculis habeant illud Apoſtoli *a* (orabo ſpiritu, orabo & mente, pſallam ſpiritu, pſallam, et mente.

Obſeruationes.

a 1. *ad Corint.* 14.

Ad

§. II.

Ad *Populi* ædificationem, & ad maiorem Dei gloriam, vt interna animi deuotio externis actibus reſpondeat; inhærendo etiam alijs Synodalibus ſanctionibus b. m. Hieronymi Pallanterij, *a* ac Eminentiſſimi D. Cardinalis Creſcentij *b* *Prædeceſſorum* noſtrorum; volumus, et mandamus, vt ſtatutis horis per nos in Tabellâ præfigendis, pulſata vltima campanula media hora poſt primam pro conuocandis ijs, qui ad diuina officia recitanda conuenire debent, dâta etiam aliqua morulâ iuxta *Decreta* Sac. Congregationis, *c* pro ſuperpellicio bireto, alijſq; inſignijs induendis, vnuſquiſque prout ſva dignitas expoſtulauerit, deuotè ad chorum accedat;& accenſis luminibus in Altari maiori per Hebdomadarium *Diuinum* Officium inchoetur præſentibus ſaltèm quatuor de Canonicis,vel de Presbyteris nullo alio expectato. Et dato ſigno per Hebdomadarium; *Diuinum* Officium incipiant, et vſque in finem abſq; vocum diſſonantia, non nimis celeriter, aut confuſè, ſed iuxta mandata Sac.Conc. Tridentini ſeſſ. 24. cap. 12. de Reformatione, *d* et cap. *Dolentes* de celebratione Miſſarum, clarè, et diſtinctè cum grauitate perducant. Ac etiam concorditer ſedeant, aſſurgant, genuflectant, aut caput detegant, prout ratione Officii requiritur; et Cantores, et ſubcanto-

res,

res,et magiſtri chori reſpectiuè ſedulò ſuper hoc animaduertant, et inuigilent. Et ſi quis inobediens extiterit dictis noſtris Sanctionibus; et ipſi magiſtri chori modeſtè non monuerint, aut nobis pro illis corrigendis non retulerint,eorum conſcientias oneramus;et incidere in pœnas dicti Capituli dolentes, & aliàs noſtro arbitrio, ſecundum circumſtantias inobedientiæ declaramus.

Obſeruationes.

a *In Synodo celebrata de Anno* 1610. *tit.de Diuin. Off.* §. *hebdomadarius* b *in Synodo de Anno* 1654. *tit. de pertinent. ad Chorum* c *prout in vna Ceſenat. 6. ſeptemb.* 1604.*penes Nicol.in floſc.verb. Chorus* d *vide Barboſ. ibidem à num.*118. *cum monitionibus S. Caroli Borromei ad Canonicos.*

§. III.

Dum ergo Diuina Officia celebrantur nemo audeat actus differentes facere, puta legere, ſcribere, negotiari, vel aliquid ſimile,aut vagari per chorum, etiam pro cauſa Eccleſiaſtica, aut Reuerendi Capituli, aliàs pro abſente habeatur, & ſic non gaudere diſtributionibus illius horæ, & abſque monitione notetur, & creſcente contumacia aliis pœnis noſtro arbitrio puniri volumus, prout Sac.Cong. decreuit in vna Teramen. ſub die 18. Aprilis 1617. *a*

Obſer-

Obſeruationes.

a *Penes Nicolium in floſc. verb. Chorus num. 3.*

§. IV.

Exiſtentes in Choro, ſiuè ſint Canonici, ſiuè *Dignitates*, ſiuè alij Presbyteri, vel Clerici, dum *Diuina* celebrantur, ab illo non diſcedant. Si verò neceſsitas alitèr requiſierit, à digniori in choro exiſtente veniam petere debeant, certiorato *Punctatore*. aliàs contrafacientes non ſolùm non lucrantur diſtributiones, ſed etiam noſtro arbitrio punientur, iuxta *Decretum Synodale* *a* b. m. Thomæ Aquauiuæ Prædeceſſoris noſtri, & prout decreuit *Sac.* Rituum Congreg. in vna Caſtanen. 5. Martii 1633. *b* ſi verò egreſsi fuerint Choro pro celebrandis Miſsis planis, non lucrētur diſtributiones horarum, niſi fuerint vocati à Punctatoribus Miſſarum, pro celebrandis Miſsis in eadem Cathedrali prout declarauit *Sac.* Congregatio in vna Callien. 29. Iulii 1628. *c* tenoris ſequentis videlicet.

Canonicos celebrantes, dum *Diuina* Officia recitantur, non lucrari diſtributiones niſi ad celebrandum impulſi fuerint ab eo, ad quem pertinet.

Et eadem Sacra Congregatio in Oriolen. 27. Martii 1632. *d* ſic reſpondit.

Canonicos, ſeù alios *Præbendatos*, tempore, quo

quo *Diuina* Officia celebrantur in Choro; vel Anniuerſariorum, ſeù cantatur hora, Miſſas planas celebrantes, non lucrari diſtributiones quotidianas, nec emolumenta, niſi illa hora ad celebrandas Miſſas ab eo, ad quem pertinet, compulſi, & iuſſi fuerint.

Obſeruationes.

a *Emanatum de Anno* 1670. *ſub tit. de Diuin. Off. in Choro* §. *ſinguli* b *penes Barboſ. Apoſt. deciſ. Collect.* 93. *num.* 5. *in fine* c *apud eumd. de Can. & Dignit. cap.* 25. *num.* 12. d *Barboſ dicto loc. cit. num.* 12.

§. V.

Volumus etiam pro obſeruantia Synodalium Sanctionum b. m. Hieronymi Pallanterii, *a* ac *Eminentiſsimi D.* Cardinalis Creſcentii *b* noſtrorum Prædeceſſorum, vt omnes proprium ſtallum adeant; ita vt Sacerdotes ſimplices non audeant ad Canonicorum ſedes aſcendere, nec Canonici, vel *Dignitates* illas, quę ſunt ſimplicium Sacerdotum occupare, neque Canonici Iuniores ſtallum ſeniorum vſurpare illis præſentibus, ſed ſtatìm illis aduenientibus cedant. In diebus verò non communibus omnes reſideant in illa parte prout deſtinati fuerint, non ſolum pro *Præbenda*, ſed etiam prout fuerunt aſcripti per Cantores, iuxta eorum liſtam in Choro affixam;

alias

aliàs diſtributiones non lucrentur, & noſtro arbitrio punientur. & Cantores hoc nobis notum faciant abſque alio ſtrepitu altercationis in Choro.

Obſeruationes.

a *In Synodo de Anno* 1610. *loc. cit.* b *de Anno* 1654. *loc. cit. de pertinen. ad Chor.*

§. VI.

Cum in noſtra Cathedrali inuenerimus ſex reperiri dignitates, quarum duæ occupant prima ſtalla primi Chori, nempè *A*rchidiaconus, & primus Cantor, ex parte verò ſecundi Chori quatuor videlicet Archipresbyter, ſecundus Cantor, *P*ræfectus Cęremoniarum, ac *P*œnitentiarius; ideò volentes Nos, vt æquè *D*ignitates vtrumque Chorum decorent, decernimus, atque mandamus, vt in futurum tres *D*ignitates aſsiſtant ex parte primi chori, nempè Archidiaconus, primus Cantor, & Præfectus Cæremoniarum; ex parte verò ſecundi chori Archipresbyter, ſecundus Cantor, & Pœnitentiarius, prout præſenti *D*ecreto fieri, & obſeruari mandamus.

§. VII.

Omnes, qui *D*iuinis Officiis in Choro interſunt etiam Canonici, vel Dignitates, ſciant ſe non ſatiſ-

facere ſuo muneri, & obligationi, exhibendo tantùm præſentiam in Choro non canendo, *a* neque pſallendo; etiam ſi allegarent eo ſe tempore meditari, vel ſub miſſa voce dicere, quæ ab alijs cantantur, vel alias pias preces tunc recitare, niſi alta, & conſona voce Diuina Officia, & horas canonicas recitent, cantent, & pſallant. Ideò illos hortamur, vt cantent, & pſallant, aliàs ſuo muneri non ſatisfacient, niſi ex aliquo defectu vocis, vel diſtillationis canere non potuerint, & circa hoc non canentium conſcientias oneramus prout *Sac. Cong.* Rituum 23. Nouembris 1602., *b* & 20. Aprilis eiuſdem *Anni*, *c* declarauit, & *Sac. Cong.* Concilij 7. *Aprilis* 1618.

Obſeruationes.

a Ideo ad reſtitutionem diſtributionum tenentur vide Barboſ. ſuper Conc. Trid. ſeſſ. 24. cap. 12. num. 118. vbi infinitos Doctores reperies niſi ex defectu vocis aliter requirat vide fuſiſſimè Fagnan. in cap. licèt de Præbendis b *Teſte eodem Barboſa Apoſt. deciſ. Collect. 93. verb. Canonici. Idem de Can. & Dign. cap. 20. num. 13.* c *Nicol. in floſc. verb. Canonicus num. 16.*

§. VIII.

Intereſſentes in choro, ſiuè ſint Dignitates ſiuè

Cano-

Canonici, aut alij Presbyteri, ſiuè Clerici, omnes aſſiſtant dùm Diuina celebrantur cum proprio habitu canonicali, & inſignibus, aut in brachio, aut ic humeris, & ſuperpelliceo, ac Birreto reſpectiuè, aliàs non gaudeant diſtributionibus quotidianis, prout aliàs per Decretum Synodale, *a* Thomæ Aquauiuæ b. m. Prædeceſſoris noſtri ſancitum fuit, & Sac. Cong. Rituum decreuit in Lunenſarzanen. 3. Martij 1633.

Obſeruationes.

a *In Synodo celebrata in Anno* 1670. *ſub tit. de Diuin. Off.* §. *omnes* b *apud Barboſ. vbi ſupra Collect.* 9. *verb. Canonici num.* 15.

§. IX.

Non recitentur in diebus feſtiuis extra Chorum Diuina Officia, & horæ, Canonicæ niſi quandoque ex cauſa frigoris, vel nimij caloris tempore æſtiuo in diebus ferialibus, præuia noſtra licentia, prout S. Rituum Congreg. decreuit in eadem Lunen Sarzanen 3. Martij 1633. *a*

Obſeruationes.

a *Penes Barboſ. vbi ſupra Collect.* 93. *num.* 3.

§. X.

Laici, cuiuſcumque ſtatus, conditionis ſint non audeant dum in choro horæ Canonicæ, vel Miſſæ ſolemnes cantantur, ingredi chorum, ibi ſtando, vel ſedendo, etiam cauſa deuotionis, vel pietatis, & hoc Canonici non permittant ſub pœnis noſtro arbitrio, & Magiſtri Chori ſub eiſdem pœnis illos expellere modeſtè debeant; ita Sac Cong. Rituum in Compoſtellana 4. Februarij 1600., *a* in Hydruntina 1595. 17. Ianuarij, & 1598. 23. Iunij in Vulturan., *b*

Obſeruationes.

a *Vide Barboſ. loc. cit. dicta Collect, 93. num.* 11.
b *apud Nicol. Lucub. Iur. Can. de vit. & honeſt. Cler. lib. 3. tit. 1. num. 1. vbi alia Decreta Sac. Cong. inuenies.*

TITVLVS V.

De aſſiſtentia Chori quoad Canonicos, & Presbyteros.

§. I.

QVamuis aliàs in noſtra Cathedrali Bituntina per Sacram Concilij Congng., ob tenuitatem diſtributionum Canonicis, & Presbyteris eiuſdē con-

conceſsū fuerit Choro inſeruire alternatim per Hebdomadam, ſeù mediariam; ita tamen, vt in communibus omnes inſeruiant, nihilominus non ſine noſtri animi diſplicentia, comperimus Chorum tempore, quo Diuina celebrantur non ſolùm in ferialibus mediaria deſtitutum; ſed quod peius, in communibus, & præciſè in ſolemnioribus penè Canonicorum, & Presbyterorum aſſiſtentia depopulatus non ſine magno Populi ſcandalo, & cultus Diuini diminutione conſpicitur, Ideo nos, pro obſeruantia talis Decreti, & pro noſtræ conſcientiæ exoneratione, & ad tollendã contumaciam non reſidendi, & Choro intereſſendi, volumus, & mandamus, quod tàm Canonici, quàm Presbyteri omnes de numero participantium, nullo excepto, alternatim per mediariam inſeruiant per Hebdomadam, in communibus verò omnes inſeruiant nempè omnibus diebus Dominicis Feſtis de præcepto; totoque tempore Aduentus, Quadrageſimæ, Vigiliarum, & octauę Corporis Chriſti, ſub pœnis infraſcriptis videlicet.

Qui non interfuerint in ſuarum Hebdomadarum Matutino, Laudibus, Choris anonicis, ſiuè ſint Dignitates ſiuè Canonici, ſiuè Presbyteri ex numero participantium, iuxta conſtitutionem Synodalem *Eminentiſs. D.* Cardinalis Creſcentij *Prædeceſſoris* noſtri, *Anniuerſariorum* emolumenta non participent,

Cum

Cum verò aliàs à nobis emanauerit Edictum ſub pœna excommunicationis latæ Sententiæ, contra choro non aſſiſtentes diebus feſtis de præcepto, illud tamen reformando, volumus, ſolùm, vt mulctam granorum decem pro qualibet vice ſoluere debeant abſentes in dictis diebus, Sacriſtiæ applicandam.

In feſtis verò primę, & ſecundę claſſis nobis ſolēniter celebrantibus, vel aſsiſtētibus ſub pœna carolenorū quinq; pro qualibet vice deducendis in fine anni ex eorum lucris applicādis etiam Sacriſtię Cathedralis Eccleſiæ, niſi fuerint impediti legitima cauſa à nobis cognoſcenda. Si vero nullum lucrum ex deficientia ſeruitij chori, vel Miſſarum acquiſiuerint, & aliàs ſoluere renitantur in ſubſidium ſuſpenſionis pœoa punientur, & alis pœnis noſtro arbitrio infligendis creſcente contumacia, prout per Decreta Sac. Cong. pluries declaratum fuit, tenoris ſequentis videlicet.

Bituntina Seruitij.

CAnonicis, et cæteris Cathedralis Bituntinæ, qui ſimul ſunt vltra centum petentibus ſimu concedi vt poſſint ſeruire per mediariam ſtante tenuitate reddituum conſiſtentium in diſtributionibus, quas amittere intendunt pro tempore vacantiæ, quæ inſeruientibus accreſcant Sac. Cong. Concilij

cilij decreuit concedi, ita tamen, quod in communibus omnes inſeruiant. *D*atum Romæ die 26. Iunij 1627. *a*

Caſtellaneten.

OMnes Canonici indifferentèr ſeruire tenentur omnibus diebus *D*ominicis, et feſtis de *Præ*cepto, totoque *A*duentus Quadrageſimæ, et octauæ Corporis Chriſti tempore; alijs diebus ſaltem dimidia pars. *D*atum die 16. Septembris 1596. et in vna *A*ndrien. die 5. Februarij 1602. *b*

Sancti Martini Nullius.

CVm valdè pateretur cultus *D*iuinus *C*anonicis Sācti Martini impoſita fuit mulcta ſcuti vnius applicandi pauperibus vltra diſtributionum, quæ accreſcunt intereſſentibus, ammiſſionem ei, qui abeſſet quinque diebus, reuocato Canonicorum ſtatuto, quod qui abeſt quinque diebus, amittat diſtributiones totius Menſis datum primo Octobris 1655. & alijs pœnis arbitrio Epiſcopi, & in ſubſidium ſuſpenſionis, prout Sac. Cong. Concilij in vna Cuſentina Edicti die 15. Nouembris 1653. & Caſtellanen 7. Iunij 1659. c

Obſer-

Obſeruationes.

a *Apud Barboſ. deciſ. Apoſtolic. collect.* 88. *num.* 16. b *penes Nicol. in Floſc. verb. Canonicus num.* 31. c *apud eumdem num. eodem in fin.* §. *niſi vide Pignatell. conſultat.* 77. *num.* 4. *tom.* 1.

§. II.

Animaduertere tamen debent Canonici, quod licèt ſecundum antedictum Decretum in ſeruiant choro per dimidiariam, niſi etiam inſeruiant in communibus, non faciunt fructus ſuos propriæ præbendæ, vltra amiſſionem diſtributionem, quia vigore Decreti Sac. Concilij Tridentini ſeſſ. 24. de reformatione cap. 12. tenentur facere reſidentiam per nouem menſes integros, quæ reſidentia non adimpletur per reſidentiam in Ciuitate tantùm, ſed requiritur aſſiſtentia chori, prout declarauit Sac. Cong. in vna Aſſiſien 7. Septembris 1652. *a*

Obſeruationes.

a *Vide deciſ. apud Pignatell. tom.* 1. *conſult.* 341. *Nam non licet abeſſe vltra tres menſes, quolibet Anno vide Garz. de beneſ. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 142. *itaut ſi per aliquod tempus illo anno reſederit, ſi tamen vltra tres Menſes abſuerit eſt priuandus ſeruata forma Sac.*

Conc.

Conc. Trid. loc. cit. & Decret. Sac. Cong. Epiſcop. in Fauentina, & aliorum, quæ referuntur à Fagnan. in cap. licet de Præbend. num. 26. nec ſufficit vt ſit in Ciuitate, ſed in Choro ita Sac. Cong. declarauit teſte Fagnan. loc. cit. num. 41.

TITVLVS VI.

De Diſtributionibus quotidianis.

§. I.

DIſtributionibus quotidianis, ac anniuerſarijs abſentes nullo pacto gaudere declaramus, exceptis notoriè infirmis, ac abſentibus pro eiuſdem Eccleſiæ vtilitatte, iuxta conſtitutionem Bonifacij *VIII.*, *a* ſicut etiam Canonico præbendæ Theologalis ipſo die lectionis, iuxta ſanctionem Gregorij XIII., *b*, ac Pœnitentiario, Confeſſiones audiendo, *c*

Obſeruationes.

a *Vt in cap. vnic. de Cler. non reſid. in 6. & nouiſſimè per Conc. Trid. ſeſſ. 24. cap. 12. §. diſtributiones verò, Barboſ. ibid. à num. 73. latiſſimè habentur multæ limitationes, ita pluries reſolutum per Rot. Rom. 13. Martij 1592. in vna Baren. Coram Oran. vt teſtatur Ricc. in prax. videatur Vulp. in prax. for. Ec-*

cleſ. cap. 13. *num.* 1. *Et pro infirmis vltra dictum cap. vnic. adeſt deciſio Sac. Cong. in Cagli* 20. *Auguſti* 1602. *apud Nicol. Lucub. Can. lib.* 3. *tit.* 4. *de Cler. non reſid. num.* 45. *ſi infirmitas talis ſit, quæ cogat eos manere domi. Pro vtilitate Eccleſiæ adeſt Sac. Cong. deciſio in vna Baren.* 1600. 12. *Decembris ab Ordinario, & Capitulo approbanda Sac. Cong. in Lamacen.* 4. *Aprilis* 1607. *penes Floſc. Nicol. verb. diſtributiones nu.* 9. *modo non habeat Canonicus particularem prouiſionem, vel mercedem Nicol. in Floſc. verb. diſtributiones num.* 14. *vide Pignatell. tom.* 3. *conſult.* 36. *num.* 3. *vbi multa inuenies Decreta Sac. Congregationis,* b *referente Nicol. Garz. de Benef. part.* 5. *c.* 2. *num.* 118. *Ricc. in prax. rer. fori Eccleſ. reſol.* 386. *num.* 6. c *ita Sac. Congregatio decreuit in vna Ianuen.* 4. *Septembris* 1591. *teſte Garz. loc. cit. cap.* 4. *num.* 125. *Nicol. in Floſc. verb. Pœnitentiarius.*

§. II.

Senio confectis, *a* vel decrepitis ſi per quadraginta annos circitèr diuturnum ſeruitium Eccleſiæ laudabiliter præſtiterint vti iubilatis, iuxta laudabilem huius Cathedralis conſuetudinem alibi approbatam per Sac. Concilij Congreg. in vna Capuana 15. Nouembris 1653., *b* deberi diſtributiones quotidianas, ac omnia alia emolumenta, quæ quotidiè elargiri ſolent declaramus non ſecus, ac ſi

horis

horis Canonicis, ac Diuinis omnibus perſonaliter intereſſent; prout in vna Aquilana eadem Sac. Congreg. decreuit, ſub die 26. Aprilis 1659. *c* verum reſpectu anniuerſariorum prædictis iubilatis eorum emolumenta non debentur, ſi abſentes fuerint, ſic declarante eadem Sac. Cong. in eadem Aquilana, *d* & in vna Bituntina de Anno 1679.

Obſeruationes.

a *Vide Barboſ. ſuper Conc. Trid. ſeſſ. 24. cap. 12. § 98. & deciſiones Sac. Cong. in Leſina 17. Septembris 1601. & Verol. 5. Februarij 1602. penes Nicol. Lucub. Can. lib. 3. tit. 4. de Cler. non reſid. n. 45. modo alias intereſſe conſueuerint Barboſ. loc. cit. Et ſi non conſueuerint, 70. annorum ſenes ex gratia exempti ſunt à Matutino, & prima, ita Sac. Cong. declarauit in Breſcia 16. Iulij 1601. & 28. Ian. Milano 1606.* b *penes Nicol. loc. cit. attenta ætate 73. annorum cum ſeruitio præſtito 42. annorum 78. cum ſeruitio 30. ætate 70. cum ſeruitio 40. Nicol. loc. cit.* d *& in dicta Aquilana 1659. Et iubilati, neque hebdomadarium, aut exactorem agere, ne ſupplenti quicquam dare, nec alia Capituli onerao ſubire tenentur Sac. Cong. in Nolana 1660. 6. Auguſti apud Nicol. loc. cit. §. & Iubilati.*

§. III.

Punctatores, volumus, vt ea qua debent diligentia, & fide, ſuo fungantur officio, nemini amore gratificantes, nemini odio præiudicium inferentes, & vt ſciant quanta ſint obligatione adſtricti, mandamus, vt cum ad tale munus electi fuerint, coram nobis iurent ſe fideliter id exequuturos; iuxta Decreta Sac. Cong., *a* ſi vero occurrerit difficultas, an debeantur diſtributiones, abque altercatione, noſtram expectent deciſionem.

Obſeruationes.

a *S.Concil. 17. Martij 1619. penes Barboſ. de Can. & Dign. cap. 34. num. 20. & Epiſcopus cogere poteſt Canonicum punctatorē ad tale iuramentum præſtandum ibid. & cum Epiſcopo videbitur, oſtendere debet librum Punctator, vt dicit Vgolin. de Off. Epiſc. c. 19. §. 1. n. 7. vide Barboſ. loc cit. n. 19. & 20. vt ſup.*

TITV-

TITVLVS VII.

De Capitulari Congregatione.

§. I.

CAthedralis Eccleſię optima adminiſtratio à Capitulari Congregatione cũ pendeat, volumus, vt ante quàm Capitulum pro Eccleſiaſtica vtilitate conuocetur per Canonicos Ordinatos pro tempore ipſiuſmet Reuerendi Capituli cum conſenſu Archidiaconi, vel eo abſente, Primi de Capitulo, per dies duos ante Congreg. Capitularem, affigatur ſcedula in loco ſolito ſacriſtiæ, quæ continere debeat explicitè negotium peragendum iuxta Decreta Synodalia, *a* noſtrorum Prædeceſſorum, aliàs omnes actiones, & concluſiones inde ſequutas nullas, inualidas, & irritas declaramus.

Obſeruationes.

a *Prout in Synodo b. m. Hieronymi Pallanterij de Anno* 1610. *tit. de vit. & honeſt. Cler. cap.* 16. *Eminentiſſimi D. Card. Creſcentij celebrata ſub die* 25. *Ianuarij* 1654. *tit. de Dign. & Can. cap.* 4. *& Thoma Aquauiuæ b. m. de Anno* 1670. *ſub die* 8. *Maij tit. de cap. congregando.*

Capi-

§. II.

Capitulum prædictum non congregetur, niſi ſtatuta die, *a* & hora in loco ſolito, *b* de noſtra licentia, aut preſentia, vel noſtri Generalis Vicarij, ſecundum morem, & antiquam conſuetudinem; iuxta Decretum Synodale fel. record. Hieronymi Pallanterij, *c* & Decreta Sac. Congreg. Iuuenacen. 12. Februarij 1591. Neritonen. 27. Octobris 1603. & Ruben. 15. Ianuarij 1616. *d* ſi verò ex cauſa contingat fieri alia die, quàm præfixa petatur à Nobis, vel noſtro Generali Vicario licentia. Alias capitulum ſit nullum ſeruata forma aliorum Decretorum eiuſdem Sac. Congregationis in vna Andrien. 10. Martij 1597. *e*

Obſeruationes.

a *Iuxta Decreta S. Cong. in Malta* 1602. 17. *Apr. & Andrien.* 1629. 4. *Ian. penes Nicol. in Floſc. verb. Canonicus num.* 26. b *& ſi fieret extra locum ſolitum cum prima Dignitate, & aliquibus Canonicis Capitulum dicitur nullum Sac. Cong. ita decreuit in Lamacen.* 7. *Octobris* 1601. *apud Barboſ. de Can. & Dign. cap.* 35. *num.* 3. *& alia Decreta Sac. Cong. teſte Nicol. loc. cit. num. eod.* §. *& locus* c *ſub tit. de vit. & honeſt. Cler. cap.* 16. d *Nicol. loc. cit. verbo Capitulum num.* 4. e *Nicol. loc. cit. num.* 8.

Capi-

§. III.

Capitulo ſic legitimè congregato, vnuſquiſque ſedeat in loco, ſecundum propriam Dignitatem, & temporis antiquitatem, & inuocato Diuino Auxilio, grauitèr, ac modeſtè proferat quiſque ſuam ſententiam abſque ſtrepitu, & interruptione verborum, & ab illo nemo diſcedat, niſi finito Capitulo, & facto ſigno à Primo de Capitulo: aliàs ſi quis obſtrepere voluerit, aut altercationes, & rixas excitauerit, eijciatur foras, noſtroque arbitrio punietur, iuxta Decreta Synodalia Eminentiſſimi D. Cardinalis Creſcentij, *a* & b. m. Thomæ Aquauiuæ prædeceſſorum noſtrorum.

Obſeruationes.

a *Emanata de Anno* 1654. b *&* 1670. *loc. cit.*

§. IV.

Omnia negotia ſic legitimè in Capitulo pertractanda per vota ſecreta concludantur, non ſolùm vigore Decreti Synodalis *a* Eminentiſſimi D. Cardinalis Creſcentij prædeceſſoris noſtri, ſed etiam Decretorum *S*ac. Congregationis in vna Iuuenacen. 18. Maii 1635. & Baren. 23. Nouembris 1668. *b* & ſi in pari fuerint voto, iterum fiat ſcrutinium, donec

donec concludatur. Vota prædicta ad alterius placitum non tradantur, ſed vnuſquiſque votum per ſe ipſum præbeat. Concluſiones iàm determinatæ deinde per Cancellarium alta, & intelligibili voce ſtatim perlegantur capitularibus, ad hoc vt ipſi audiant, & benè intelligant, quod fuit concluſum, iuxta aliud Decretum Synodale *c* b. m. Thomæ Aquauiuæ prædeceſſoris noſtri. Præterea dictæ concluſiones extenſę in libro ſubſcribantur per Ordinatos pro tempore, & vnum ex Dignitatibus, & per Cancellarium, iuxta formam Decreti eiuſdem Eminentiſſimi D. Card. Creſcentii. Aliàs ſi quid ex his defecerit, capitulum, & omnes in eo concluſiones factæ ſint nullæ, inanes, & inualidæ.

Obſeruationes.

a *De Anno* 1659. *tit. de cap. & eius optim. regim.* b *Synodi Baren. in Anno* 1675. *tit. de cap. & comit. cap. vt cum libertate magis vota præſtentur Bobadill: in ſua Politic. lib.* 3. *cap.* 7. *num.* 38. c *de Anno* 1670. *tit. de cap. Cong.*

§. V.

Cum ex publicatione negotiorum in Capitulo actorum pro intereſſe eiuſdem Reu: Capituli oriantur odia, perturbationes, & iurgia, imò magnum afferatur Reu: Capitulo præiudicium; idrcirco

idcircò volumus, & mandamus, vt nemo ex capitularibus, vel aliis ibi ex neceſſitate exiſtentibus, aliquid extra Capitulum patefaciat *a* ex tractatis in illo, ſub pœnis noſtro arbitrio infligendis, ſeruata etiam forma Decreti Synodalis bo: mem: Thomæ Aquauiuæ noſtri prædeceſſoris.

Obſeruationes.

a *Nam Canonici ſecreta ſui Capituli reuelantes, ſi iuramentum præſtiterint, de non reuelando, pœnis Sac. Can. contra periuros ſancitis ſunt plectendi, vt aduertit Salzed. ad Bernardũ in pract. cap. 106. verſ. ex quibus in nouiſs. impreſs. ſi verò nullum præſtiterint Iuramentum pro modo culpæ, pœna arbitraria puniendi, etiam ad cenſuras Cardoſ. in prax. Iudic. verb. Canonicus. num. 20.*

§. VI.

Si quis ad munus per Capitulum fuerit aſſumptus, & electus, illud acceptare non repugnet, niſi legitima exiſtente cauſa, ſecretis tamen ſuffragiis à Capitulo approbanda: & ſi electus recuſare contenderit, per ſex Menſes ad capitnlares Congregationes non accedat; & aliis pœnis noſtro arbitrio punientur. Attamen ſi grauatum ſe ſenſerit, ad noſtrum Tribunal recurrat pro iuſtitia determinanda. Electi verò in Capitulo ad quodcumque Officium ſint

Digitized by Google

annuales; ita vt anno talis adminiſtrationis elapſo, in ſequenti anno confirmari non poſſint; niſi aliter nobis, vel noſtro Generali Vic. videbitur de conſenſu Capituli, iuxta Decretum Em. D. Card. Creſcentii *a*

Obſeruationes.

a *Emanatum de Anno* 1654. *tit. de cap. Congregand. cap.* 6.

§. VII.

Si in Capitulo contigerit pertractari negotia, ſeù intereſſe alicuius ex capitularibus, vel eorum conſanguineorum, & propinquorum, facta propoſitione, ſtatim ille exeat à Capitulo, aliàs concluſio ſit nulla, iuxta Decretum Synodale *a* Eminentiſsimi Domini Card. Creſcentii noſtri prædeceſſoris.

Obſeruationes.

a *Emanatum de Anno* 1659. *eod. tit.*

§. VIII.

Ne Capitulares à Diuino cultu diſtrahantur, volumus, & decernimus, vt tempore quo Diuina Officia celebrantur, ſiuè ſit Miſſa Conuentualis, ſiuè ſint

ſint horæ Canonicæ, Capitulum non congregetur, & vltra amiſsionem diſtributionum illarum horarum, ad mulctas noſtro arbitrio infligendas procedetur; niſi alitèr neceſsitas expoſtulet, licentia primùm à nobis impetrata; ſeruata forma Decretorum Sac. Congregationis Concilii in Oriolen. 27. Martii 1632. & *A*ndrien. 4. *I*anuarii 1629. *a*

Obſeruationes.

a *Penes Nicol. in Floſc. verb. Canonicus nu. 26. vide Barboſ. de Canonc. & Dignitatibus cap. 35. num. 15. in fin.*

§. I X.

*S*ciant Canonici, et Capitulares omnes non poſſe tuta conſcientia à Congregationibus Capitularibus abeſſe, & maximè ſi ex induſtria id fiat; cum ſit munus, atque onus illorum, *a* ex quibus bonum publicum oriatur; ideo iuxta Decreta sac. Congregationis *b* in futurum decernimus, et mandamus, vt omnes Dignitates, et Canonici accedant ad Congregationes Capitulares, ſtatuta die per ſchedulam præfixa, vel per notificationem, et vltra vltionem Diuinam, *c* noſtro etiam arbitrio punientur.

Obſeruationes.

a *Ex Tex. in leg. prima §. huius ſtudij ff. de Iuſt. & Iur. ibi (Publicum Ius in Sacris, in Sacerdotibus, & Magiſtratibus conſiſtit &c.)* b *inſtante Garz. de Anno* 1605. *prout ipſe teſtatur in ſuo tract. de Benef. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 559. *in dub.* 3. *in vna Abulen.* c *nam peccant mortalitèr ſe abſentando à Capitulo, prout tenent Marchin. de Sacr. Ord. part.* 6. *tract.* 2. *cap.* 12. *diff.* 11. *num.* 12. *Vgol. de poteſt. Epiſc. part.* 1. *cap.* 19. §. 1. *num.* 4. *Suarez. de relig. tom.* 2. *lib.* 4. *cap.* 10. *num.* 17. & *cap.* 13. *num.* 5. *Squillant. de Oblig. Cler. cap.* 1. *num.* 57. *Filliuc. q. mor. tom.* 2. *tract.* 23. *cap.* 7. *num.* 207. *Caſtropal. in oper. mor. tom.* 2. *diſp.* 3. *punct.* 2. *num.* 3. & *hæc eſt probabilior opinio.*

TITVLVS VII.

De Regimine Capituli, quomodo ſe gerere debeat in futurum circa bonorum adminiſtrationem, & aliarum rerum.

§. I.

CVm inuenerimus noſtrum Capitulum non modica confuſione perplexum, ac inuolutũ tàm circa bonorum menſæ capitularis adminiſtrationem, quam circa eius regimen, non ſine maxi-

ma

ma noſtri admiratione, propter quod tot cōqueſtus, ac lamentationes ex toto noſtro Clero apud nos porrectæ ſunt; Ideo volentes nos ad maiorem Dei Gloriam tàm graue damnum euitare & omnia clariùs dirigere mandamus, quod in futurum infraſcripta obſeruentur Decreta & ſtatuta.

§. II.

Quamuis per aliam Conſtitutionem Synodalem emanatam per Eminentiſs. D. Cardinalem Creſcentium, ſtatutum fuerit, debere confici librum, ſeù Plateam in qua per dictum Capitulum bona ſtabilia, & annui redditus menſæ Capitularis adnotari, & deſcribi valeant, attamen ex magna Capitularium incuria non curarunt conficere, non ſine damno dicti Capituli, dum per talis plateæ deficientiam multa bona quaſi deperdita videntur abſque cenſurarùm ſcrupulo; ideo volentes nos tanto occurrere malo decernimus, & mandamus, quod infra ſex menſes omninò conficiatur Platea prædicta, nuncupata libro maſtro, in quo deſcribi debeant, atque adnotari omnia bona ſtabilia, redditus, annui canones cum ſcripturarum, atque inſtrumentorum adnotatione, cum nominibus, & cognominibus piorum diſponentium, ex quibus bona prouenerunt, ac cum eorum oneribus ſub pœna interdicti omnibus Capitularibus.

Volu-

§. III.

Volumus etiam, & decernimus ſub eadem pœna, quod per dictum Capitulum conficiatur alter liber ſeparatus à Platea, & nuncupari debeat, *il Libro dell'aſſitti,* in quo adnotari debeant omnes locationes, conductiones, ſeù fictus tàm bonorum ſtabilium quàm domorum, & aliarum rerum locatarũ, & conductarum tàm à Presbyteris, quàm à Laicis, & alijs perſonis, cum enunciatione inſtrumenti locationis. *Et* nunquã tales locationes deſcribi mandamus in libro *Plateæ*, ſed tantum in illo adnotari folium libri locationum exempli gratia.

Al preſente aſſittato al N. N. vt in libro locationum fol.

§. IV.

Supradicti verò duo libri tam bonorum ſtabilium, quam locationum conſeruari debeant ab vno deputato à Capitulo eligendo, onerando Capitularium conſcientias, vt eligatur perſona in ſcripturis perita, & timoratæ conſcientiæ; quos libros deputatus predictus cum magna cuſtodia apud ſe habere debeat, ac ſemper in omnibus clauſulis conficiendis per dictum Capitulum interuenire, quibus confectis, ſtatim, ac incontinenti diſtinctè omnia adnotare debeat in dictis libris reſpectiuè,

eiuſque

eiuſque conſcientiam grauando, cum competenti tamen ſalario.

§. V.

Locatores, ſeù conductores bonorum dicti Capituli non valeant bona prædicta ſublocare, renunciare, vel alteri tradere ſub quouis prętextu, & colore ſub pœna excommunicationis ipſofacto incurrēdæ. cuius abſolutionem nobis reſeruamus, & eamdem pœnam incurrat deputatus libri locationum, ſi audeat tales ſublocationes regiſtrare, & adnotare in dicto libro, ſed tunc adnotare valeat, quando fuerit in pleno Capitulo acceptata renunciatio, & inde confectá noua inſtrumenta locationum cum alijs locatoribus, vel conductoribus.

§. V I.

Prædictorum bonorum locationes non ſtipulentur niſi à publico Notario cum idonea fideiuſſione, et præcedente ſchedula, et conducantur ſecundum qualitatem bonorum, præuia accenſione candelæ, et liberentur vltimo licitatori, et plus offerenti. Et ne Capitulum defraudetur, ſi poſſeſſiones locandæ, ſeù conducendæ non reperirentur menſuratæ, quod menſurentur. Et ſi ſuper extinctione candelæ orietur controuerſia, abſque alia altercatione ad Nos, vel noſtrum Generalem Vicarium recurrant.

Decer-

§. VII.

Decernimus etiam, quod diſtributiones ſeruitij Chori, et Anniuerſariorum ſoluantur in pecunia numerata, pro quolibet ſemeſtri. Et quia bona pro dictis diſtributionibus deſtinata reperiuntur confuſa cum alijs bonis dicti Capituli, decernimus, quod donec ſeparentur, ſoluantur ex annuis introitibus, cenſibus emphyteoticis, et Anniuerſarijs particularibus, quæ debentur, et ſoluuntur tam ex ſæcularibus, quàm ex eiſdem Clericis, participantibus, et non participantibus eidem Capitulo. Et exactor deputandus per idem Capitulum illos conuertere non valeat ad alios vſus ſub pœna excommunicationis, et alijs pœnis noſtro arbitrio infligendis; quas pœnas etiam incurrent alij præſumentes tranſigere, exigere, et contraponere partitas ſub quouis prætextu, et colore. Verùm ſi quis velit dictas annualitates pro diſtributionibus deſtinatas accipere pro exactis, licitum ſit illas liberare minus offerenti, præuia accenſione candelæ, præſtita idonea cautione perſonæ Eccleſiaſticæ, ad finem vt faciliùs ſatiſfiat Sacerdotibus participantibus pro lucro Chori.

§. VIII.

Solutis ante omnia prædictis diſtributionibus, ac emolumentis anniuerſariorum pro intereſſentibus

choro

choro; alia verò bona ſint pro vſu aliorum onerum, et expenſarum ordinariarum, et extraordinariarum dicti Capituli, illud quod ſupereſt ex fructibus aliorum bonorum dicti Capituli facto computo, diuidatur in fine anni per Procuratorem inter Dignitates, Canonicos, & Presbyteros de numero participantes pro æquali portione.

§. IX.

Onera Miſſarum, quæ per Reuerendum Capitulum ſuſtinentur tàm per diſpoſitionem teſtatorum, quàm Beneficiorum; & ſimilitèr Anniuerſariorum; Mandamus etiam diuidi pro æquali portione tàm arbitrarias, quàm alterius generis inter dictas Dignitates, Canonicos, & Presbyteros participantes, & in principio anni Punctatores reſpectiuè dictarum Miſſarum, & Anniuerſariorum aſſignant præcisè numerum illarum pro vnaquaque Dignitate, Canonico, & Presbytero, quem numerum Miſſarum vnuſquiſque ſatisfacere debeat intra anni circulum pro ſuo onere, quod ſuſtinere debet vti participans de fructibus bonorum Menſæ Capitularis. Verùm ſi quis ex participantibus fuerit impeditus, valeat per alium Sacerdotem ſatisfacere. At ſi reperiretur moroſus in ſatisfaciendo Miſſis ſibi aſſignatis, Punctator certiorem faciat Epiſcopum, vel eius Generalem Vicarium, elapſis quindecim diebus moræ: aliàs

tàm ipſe, quàm Punctator punientur arbitrio Epiſcopi.

§. X.

Manualia Mortuorum, exequiarum, panni luctus, baræ, & quartæ funeralis, nemo ex participantibus audeat illa contraponere cum eorum lucris Ecclesiæ: ſed ſtatim per Procuratorem exigantur in pecunia numerata, & cum alijs introitibus extraordinarijs apponantur in Arca cum duabus clauibus detinendis vna à Procuratore, & altera à Deputato mortuorum eligendo à dicto Capitulo, & deſeruire debeant pro expenſis quotidianis dicti Capituli in dicto Anno occurrentibus, & quod ſupereſt diuidi inter participantes.

TITVLVS VIII.

De numero Præfixo Participantium.

§. I.

CVm numeroſitas receptorum in noſtra Cathedrali Eccleſia nimis peſſundaret Capitulum; ideò per Eminentiſs. D. Cardinalem Creſcentium noſtrum prædeceſſorem fuit ſtatutum in ſuis conſtitutionibus Synodalibus celebratis ſub die 28. Septembris 1659. in quo præfixit numerum pro parti-

participatione Capitularium emolumentorum;illud nos confirmamus, & approbamus preſenti noſtro Decreto (prout fuit confirmatum, & approbatum à b. m. Thoma Aquauiua noſtro immediatè prædeceſſore) omni futuro tempore valiturum.

§. II.

Ad dictum numerum præfixum tam Miſſarum, quam diſtributionum Chori, poſtquam erit reductum ad talem numerum, debent admitti hi Sacerdotes, qui ſecundùm antiquitatem à tempore Clericatus computandam reperiuntur antiquiores exhibitis literis dimiſſorialibus Clericatus cum acceptatione in pleno Capitulo confirmanda mediante Decreto noſtræ Epiſcopalis Curię, pro recognoſcendis etiam requiſitis in ſequentibus §. §. ordinatis. Si verò occurrerit aliquos eodem die clericali charactere eſſe inſignitos, ille erit admittendus, qui habuerit maiora ſuffragia, circumſpecta qualitate morum, virtutum, doctrinæ, ac modeſtiæ perſonæ admittendæ, alias erit nulla admiſſio.

§. III.

Admittendi ad talem numerum præfixum debent admitti coniunctim ſcilicèt ad participationum Miſſarum, & diſtributionum quotidianarum, & Anniuerſariorum: aliàs non admittantur, ſi ſolùm

de Miſsis velint participare, & Choro non interuenire, vel è contra. Et ſi renuerint onus vtriuſque ſuſtinere, alius extra numerum ſucceſſiuè loco ipſorum erit admittendus, qui onera prædicta ſufferre valebit; volumus enim onera prædicta æqualitèr ſuſtineri pro cultu Diuino augendo. Exceptis Parochis, qui ſeruata forma Decreti eiuſdem Eminentiſſimi D. Card. Creſcentij à ſeruitio Chori fuerunt exempti, & ad celebrationem Miſſarum admiſſi, & ita mandamus, & decernimus.

§. IV.

Ad hoc vt decor Eccleſiæ, & cultus Diuinus ſemper, & omni futuro tempore permaneat firmus, ad Maiorem Dei Gloriam volumus, & decernimus ad talem numerum nullatenus eſſe admittendos, niſi Cantu Gregoriano ſint periti, etiam ſi fuerint antiquiores in Ordine Clericali, prout dictum eſt; ſed ſubrogari volumus illos Sacerdotes Ordine ſucceſſiuo antiquiores, qui dicto Cantu Gregoriano pollent examinandos per Cantores, vel ſuſtitutos Cantorum, coram nobis, vel noſtro Generali Vicario.

§. V.

Statuimus etiam preſenti noſtro Decreto, nullum Sacerdotem eſſe admittendum in futurum, niſi ſeruitia vnuſquiſque præſtiterit in noſtra Cathedrali

in

in Clericatu Miſsis inſeruiendo, prout in noſtra Fabella reperiuntur deſcripti, & deinde vti Diaconi, & Subdiaconi reſpectiuè per annum continuum *Illi* verò, qui per Breue Apoſtolicum ordinati fuerint in tribus diebus feſtiuis, inſeruire debeant per annum continuum pro Subdiacono, & per alium annum pro Diacono, & ſic per duos annos continuos; De quibus ſeruitijs tempore ingreſſus ad numerum deferre debeant atteſtationes authenticas in noſtra Curia; *S*icut etiam Clerici, & in minoribus conſtituti, niſi inſeruierint tempore Clericatus in Choro diebus feſtiuis de præcepto, ac in primis, & ſecundis veſperis, non admittentur ad dictum numerum, ſi tempore illorum ingreſſus conſtare Nobis non fecerint de dicto ſeruitio; prout dictum eſt de *S*ubdiaconis, & Diaconis. Et Punctatores Chori punctent Clericorum abſentiam in præfatis diebus ad ſupradictum effectum.

§. VI.

In caſu verò, quod in dicta Cathedrali non reperirentur Diaconi, & Subdiaconi extra numerum pro inſeruiendis Miſsis tàm Conuentualium, quàm Anniuerſariorum intus, vel extra Cathedralem, prout neceſsitas expoſtulat, celebrandorum, iuxta Cathedralis Eccleſiæ conſuetudinem, tunc, & eo caſu tale onus Sacerdotes de numero participantium iunio-

iuniores per Hebdomadam ordine retrogrado ferre debeant, ſcilicèt à iunioribus Sacerdotibus vſque ad Seniores, quouſque aduenian Diaconi, vel Subdiaconi extra numerum.

TITVLVS IX.

De Archiuijs pro cuſtodiendis Reuerendi Capituli, & Beneficiorum Scripturis.

§. I.

CVm plerumque Archiuiorum ſcripturas dilapidari contingat, dùm malè aſſeruantur; ideo nos inhærendo Decretis Synodalibus *a* Eminentiſs. D. Cardinalis Creſcentij, mandamus quod prædicta Archiuia tàm ſcripturarum Reuerendi Capituli, quàm beneficiorum cuſtodiantur per duos Canonicos à Reuerendo Capitulo reſpectiuè deputandos cum duabus clauibus diuerſis, quæ ſeparatim ab vnoquoque ipſorum ſeruentur, & quando continget illa aperiri, ſemper dicti deputati ambo aſſiſtant, ſub pœna ducatorum viginti, & in ſubſidium excommunicationis.

Obſeruationes.

a *De Anno 1659. ſub tit. de bonis, & ſcript. Eccleſiaſticis §. cum plerumque.*

Ad

§. II.

Ad tollendam confuſionem ſcripturarum mandamus vt deputati conficiant inuentarium ordine alphabetico omnium ſcipturarum Reuerendi Capituli, & Proceſſuum beneficiorum infra bimeſtre, ſub pœna ſuſpenſionis, ad finem vt Deputati Archiuiſtæ finita deputatione dictum inuentarium ſucceſſoribus in officio conſignent vnà cum clauibus per actum publicum iuxta Decretum Synodale *a* Eminentiſs. *D.* Cardinalis Creſcentij. Si quis verò apud ſe habeat ſcripturas extractas ab Archiuio Reuerendi Capituli, aut proceſſus beneficiales, ſiuè cum apoca de recepto, ſiuè abſque illa, infra quatuor dies à die dicti Decreti emanati, ſub eadem pœna, conſignet, ad finem conficiendi dictum inuentarium.

Obſeruationes.

a Publicatum vt ſupra loc. cit.

§. III.

Scripturæ ab Archiuio Reuerendi Capituli ſub pœna excommunicationis numquam extrahantur, ſed ſi contingat aliquam peti ſcripturam à dicto Archiuio, cuiuſcumque rei illa ſit in eodem Archiuio

uio petentes videant ; & ſi copiam, aut exemplum voluerint, certiorato prius Aduocato Reuerendi Capituli, tradatur. Si verò ſcripturæ prædictæ erunt extrahendæ pro intereſſe Reuerendi Capituli, de noſtra in ſcriptis licentia extrahantur, cum apoca de recepto. Proceſſus verò beneficiales ſimilitèr non extrahantur, niſi de noſtra; vel Generalis noſtri Vicarij in ſcriptis licentia, cum apoca de recepto, de numero cartarum, & deficientium, & quod infra octo dies reſtituantur. De quibus apocis volumus, vt nouus liber conficiatur omninò per Hebdomadas reuidendus per Deputatos; vt fiat reſtitutio ab illis, qui ſcripturas, vel Proceſſus receperunt, ſub eadem pœna excommunicationis.

§. IV.

Ad hoc, vt prædicta Decreta Deputatis Archiuiſtis omni futuro tempore ſint nota, volumus, & decernimus, illa affigi in ianua interiori dictorum Archiuiorum.

TITV-

TITVLVS X.

De Sacrario, Sacriſtis, ac Sacris Indumentis.

§. I.

SAcriſtæ cum in noſtra Cathedrali per Capitulum quolibet anno tres deputentur, volumus iuxta Decretum Synodale *a* Eminentiſſimi *D.* Cardinalis Creſcentij prędeceſſoris noſtri, vt vnus ſaltem ſit in Sacerdotali *D*ignitate conſtitutus, ætate prouectus, optimæ experientiæ, & famæ, vitę exemplaris, ac quo ad fieri poteſt grauis, & literatus, qui cęteris in officio præſit, & vt ritè ſuo poſſit ſatisfacere muneri; nec valeant Sacriſtæ electi, & deputati alios loco ipſorum ſubſtituere; ſed quando aliquis non valeret ſuum munus exercere per Capitulum alius eligatur, ſub pœna noſtro arbitrio.

Obſeruationes.

a *De Anno 1654. eod. tit.*

§. II.

Sacrarium ſemper teneatur mundum, & curent Sacriſtę, vt ibi tabellæ orationum ad Miſſam præparatoriarum cum aliqua pia imagine ſint expoſitæ,

vbi Sacerdotes celebraturi valeant deuotè meditari. Silentium ſeruetur, & ſi quis ex Clericis, vel Presbyteris videretur rixans, vaniloquus, vel alio modo iurgia faciens, nobis, vel noſtro Vicario Generali per eoſdem, Sacriſtas referatur vt valeamus opportunè prouidere. Sicuti etiam Laici ab eodem Sacrario arceantur, dum Sacerdotes Sacris veſtibus ſe induunt, vel ſe præparant ad Miſſæ ſacrificium peragendum.

§. III.

Sacriſtæ paritèr vaſa Sacra, omniaque Eccleſiaſtica Inſtrumenta ſtudioſè cuſtodiant; Veſtes Sacras non complicatas, ſed per extenſum in armarijs conſeruent, quæ ſingula per Inuentarium quolibet anno accipiant abOrdinatis, vel ab alio per Capitulum deputato pro tempore: & eorum adminiſtratione completa, ſimiliter diſtinctè ea adnotata ſucceſſoribus aſſignent. Nec audeant ſub quouis prætextu, & colore quidquam ex prædictis ab Eccleſia Cathedrali extrahere, aut Altaria ſupellectilibus Sacris illis aſſignatis expoliare ſub pœna excommunicationis, & alijs noſtro arbitrio infligendis.

§. IV.

Inhærendo Decreto Synodali b. m. Hieronymi Pallanterij de anno 1610. emanato, volumus, vt veſtibus,

ſtibus, quibus ſiuè in celebratione Miſſarum, ſiuè in Veſperis ſolemnitèr nos vtimur, nullus, quicumque ille ſit, vtatur, ſub pœnis noſtro arbitrio.

§. V.

Altaria noſtræ Cathedralis ſint munda, ac neceſſarijs ornata, ſinguliſque hebdomadis illa verrantur; Chorus verò quolibet menſe, ſub pœna noſtro arbitrio.

§. VI.

In Cathedrali; vel Sacrario, præcipuè noctis tempore, neminem abſq; noſtra licentia morari ſinant; neque commeſſationes, aut alearum luſus ibi fiant. Campanilis, ſiuè Turris Campanariæ ianua ſemper ſit clauſa, et ad pulſationem Campanarum aliquem illuc aſcendere, aut ingredi non permittant, niſi ſint in ętate maiores, ſub pœna excommunicationis, alijſque noſtro arbitrio infligendis.

TITVLVS XI.

De Organiſta, Cantu Harmoniaco, & Gregoriano.

§. I.

ECcleſia militans Spiritu Sancto ducta Angelos in *Eccleſia* Triumphanti inceſſanter canẽtes imitata, ad majorem Dei cultum, animique deuotionem, cantum inſtituit harmonicum, *a* per quẽ (inquit *S*anctus Iſidorus) *b* mentes in Eccleſia illum audientium ad Deum eleuantur, cordis triſtitia expellitur, faſtidioſi oblectantur, inertes excitantur, peccatores ad veniam inuitantur, animique ad Cœleſtis Gloriæ contemplationem rapiuntur. Ideo ne noſtra Cathedralis Eccleſia tanta priuetur vtilitate, volumus, vt omni futuro tempore, iuxta laudabilem, vetuſtamque conſuetudinem adſit harmonicus cantus in *Diuinis* Officijs eo quo decet, decore; ſicut etiam inſtrumenta Muſica licita, & honeſta *c* adhibeantur; ſecus verò profana; *d* iuxta Cerimoniale Epiſcoporum, *D*ecretumque Synodale Eminentiſſimi *D*. Cardinalis Creſcentij.

Obſeruationes.

a *D. Thom. 2. 2. q. 83. art. 12.* b *lib. 3. Senten. cap. 7. & Clem. Alex. lib. 2. Pedag. cap. 4. laudatur*

à SS.

à SS. Patribus, qui rithmos, moduloſque ſuis in Eccleſijs probarunt, miſcueruntque cum Angelorum Cœlique concentu Choros ſuos Rupert. lib.7. cap.24. D. Auguſtin. lib. 10. cap. 33. in fin. S. Baſil. homil. 1. pſalm. 1. D. Dionyſ. de Eccleſ. hierarc. cap. 6. tom. 2. lege plura apud Chryſoſt. ad pſalm. 41. Seuer. Boetium. de Muſica Amal. Fortunat. lib. 3. de off. Miſſæ cap. 11. vnde Organicum ſonum, & cantum in Dei Eccleſia laudabilem eſſe oſtendunt Suarez. lib. 4. de hor. can. cap. 8. Sanchez. in decal. tom. 1. lib. 2. c. 37. num. 6. c Caſtald. Prax. Cærimoniar. de off. Organiſtæ, & muſicorum lib. 1. ſect. 6. cap. 2. & idem loc. cit. Caracciol. ad Conſt. Cler. Reg. part. 1. cap. 1. §. 10. Barboſ. in Conc. Trid. ſeſſ. 22. cap. 8. num. 23. & 24. de obſeruan. in euitand. in celebr. Miſſ.

§. II.

Organiſta, ſiuè Capellæ Magiſter in noſtra Cathedrali admittatur, qui bonis moribus præditus, ac pulſandi arte peritus exiſtat, quando Eccleſiaſticus in hac profeſſione peritus inuenitur, Laicis ſemper præferatur; *Si* verò aptus tali muneri Eccleſiaſticus non reperiretur, tunc Laicus modeſtia, ac grauitate decoratus eligatur, qui ea, qua decet reuerentia ſuum munus, iuxta Cęrimoniale Romanum exequatur.

Caueat

Digitized by Google

§. III.

Caueat Organiſta, ſeù Magiſter Capellę, nè Organorum vſus, ſiuè inſtrumentorum Muſicalium ſit laſciuus, profanus, aut ludicer; ſed omnia, iuxta ſanctionem Sac. Conc. Tridentini, *a* & Decreti Synodalis Eminentiſſimi D. Cardinalis Creſcentij, *b* ne illud quod introductum eſt ad pietatem, Religionemque fidelium ſuſcitandam, ad Animarum damnationem reducatur. Si quis alitèr fecerit, noſtro arbitrio punietur.

Obſeruationes.

a *Seſſ.22. cap.8. de Obſeruand. & euitand. in celebrat. Miſſ.* b *de Anno 1654. tit. de Organiſt.*

§. IV.

Muſici profana, ſeù laſciua cantica, bonis moribus aduerſa nullo pacto iuxta Sac. Conc. Tridentinum *a* canant; ſonus enim, & concentus adeo grauis, ac moderatus eſſe debet, vt non ſolum audientium aures ad ſui rapiat oblectationem, ſed eorum animos ad pios excitet affectus. *b* At ſi auſi fuerint aliquid laſciuum, vel impurum admiſcere, tamquàm de crimine ſuperſtitionis ſacrilegæ, iuxta Sac. Con-

cilia

cilia, *c* atque Alexandri V*II*.Conſtitutionem omninò legendam; punientur.

Obſeruationes.

a *Loc. ſupra cit.* b *vt rectiſſimè conſuluit Card. Bona cap.17. diuin. pſalm.§.2.num.4. in fin.* c *dicto Conc. Trid. & Conc. Aquiſgranenſe cap.132.& ſeq. cap. in Sancta Romana 92. Conc. Mediolanen. par.1. cap. de Muſic. & Cantoribus.*

§. V.

Cantiones vulgari ſermone præſente Sanctiſs. Euchariſtiæ Sacramento, ſiuè in eius Feſto, vel in alijs Diuinis Officijs, non adhibeantur, iuxta *D*ecreta Sac. Congregationis Rituum, in vna *A*bulen. 21. Martij 1609. *a* & *S*acrorum Conciliorum, *b* ſub pœna noſtro arbitrio infligenda.

Obſeruationes.

a *Penes Nicol. in Floſc. verb. Cantus* b *Conc. Laodicen. cap. vltimo, & Conc. Bracarens, ac docet Suarez de hor. Can. lib.4. cap.7. num.8. de Hymnis cap.12. Conc. Toletan. quart. Trul. in Can. reg. Ord. lib.2. cap.13.*

§. VI.

Cantus harmonicus cum vſu Organi adhibeatur in omnibus feſtis ſolemnioribus de præcepto, & Dominicis in primis, & ſecundis veſperis, iuxta laudabilem conſuetudinem noſtræ Cathedralis, & Cæremoniale Epiſcoporum lib. 1. cap. 28. exceptis tamen Dominicis Aduentus, & Quadrageſimæ; cum dictis temporibus, non niſi Dominica tertia Aduentus, & quarta Quadrageſimæ, quę ſunt dies lętitię, organa pulſentur.

§. VII.

Clerici omnes muſicas leges, aut Gregorianas addiſcant, quoniam ſi muſicam, vel Cantum Gregorianum ignorare comperti fuerint, ad maiores Ordines non aſcendent, quouſque illas compræhendant ex Magiſtris ad tale munus per Reuerendũ Capitulum deſtinatis, iuxta Decretum Synodale Eminentiſſimi Cardinalis Creſcentij. *a*

Obſeruationes.

a *De Anno 1654. eod. tit. cap. 3.*

PARS

PARS TERTIA

TITVLVS I.

De Regularibus.

§. I.

Regulares, cum omnium ſint norma, & regula Laicorum, quid Deo dicauerint, ac vouerint perpendant, vt ab eis ſæculares examplum benè viuendi ſumant; qua propter ante omnia reuerentiam, *a* Ordinario præbeant, non turbantes iuriſdictionem, alias interdicto ſubiacebunt, *b* iuxta ſacras ſantiones, *c* & Rotæ Romanæ Deciſiones *d* in ijs, in quibus ex Conſtitutionibus Apoſtolicis Ordinario ſubſunt. *e*

Obſeruationes.

a *Habitualem, quam Epiſcopus numquam amiſit ob Regularium exemptionem, ideo ab eis ſemper Ordinario præſtanda Eminentiſsi D. Card. de Luca in tract. de Regularibus diſcurſ. 1. num. 21. & de Iuriſd. diſcurſ. 35.* b *Marcell. Vulp. in prax. Iudic. For. Eccleſ. cap. 42. num. 26.* c *Conc. Trid. ſeſſ. 22. de Obſeruand. & euitand. in celebrat. Miſſæ & ſeſſ. 25. cap. 5. de Regul. & alibi Vulp. loc. cit.* d *apud*

 Card.

Card. de Luca loco cit. e quæ vſque ad viginti, & vltra reperiuntur penes eumd. Vulp. loc. cit. à principio vſque ad fin.

§. II.

Regulares cuiuſcumque ordinis à ſuis Superioribus examinati, & approbati ad onus prædicandi eligantur, quod obire in alienis Eccleſijs non audeant, niſi data ab Epiſcopo facultate, in alijs verò ſuorum ordinum ab eodem Epiſcopo benedictione accepta ex præſcripto Sac. Concilij Tridentini, à contradicente verò Epiſcopo, Clerici Sæculares nullibi, Regulares item nec, & in Eccleſijs ſuorum ordinum prædicare audeant iuxta Conſtitutionem Gregorij XV., & Clementis X. aliàs coerceri, & ob eodem Epiſcopo puniri ſe debere ſciant, & hoc toties quoties opus fuerit, tam quo ad licentiam quàm quo ad benedictionem iuxta Decretum Sacrę Congreg. petente Fabritio Carafa b. m. noſtro Prædeceſſore tenoris ſequentis videlicet.

Bituntina.

Illuſtriſs., & Reuerendiſs. Domini, cum ex diſpoſitione Sac. Concilij Tridentini in cap. 2. de refor. ſeſſ. 5. caueatur, Regulares teneri petere benedictionem ab Epiſcopis antequam prædicare intendunt.

Et

*E*t in cap.4. de reform. ſeſſ.24. cautum ſit, vt nullus ſæcularis, ſiuè Regularis, etiam in propria *E*ccleſia prædicare præſumat contradicente Epiſcopo,

Et nouiſſimè ex Conſtitutione b. m. Gregorij XV. incipiente Inſcrutabili Dei Prouidentia, &c. Anno eius ſecundo, diſpoſitum & reperiatur *E*piſcopum tamquam ſedis *A*poſtolicæ delegatum poſſe punire quoſcumque, exemptos tam ſæculares, quàm regulares, qui in alienis *E*ccleſijs, aut quæ ſuorum ordinum non ſuntabſque *E*piſcopi licentia & in *E*ccleſijs ſuis,aut ſuorum ordinum, non petita illius benedictione, aut ipſo contradicente prædicare præſumpſerint.

Dubitari contingit, an licentia ſemel data per *E*piſcopum prædicandi in aliqua *E*ccleſia ſuæ Diœceſis, quæ non ſit propria, ſeu ordinis prædicatoris ſufficiat, ita vt ſæcularis exemptus, vel regularis non teneatur totiès petere licentiam, quoties in alia quam priori Eccleſia prædicauerit, poſtquam munus ſuæ prædicationis in dicta priori *E*ccleſia adimpleuerit ſupplicat *E*piſcopus Bituntinus prædictum dubium declarari.

Item an idem cenſeri debeat de benedictione.

Die 14. Nouembris 1626. Sac. Cong. Illuſtriſs. Cardinalium Sac. Concilij Trid. *D*ecreta interpretum.

Ad primum reſpondit, requiri nouam licentiam.

Ad ſecundum, requiri reiterationem benedictionis ſi regulares à Diœceſi receſſerint, vel ſi longum tempus interceſſit ab obtenta benedictione.

Coſ. Cardinalis de Torres.

Franciſcus Paulutius Secr.

Adeſt Sigillum.

Obſeruationes.

a *Seſſ. 5. cap. 2. de reformat. etiam ſi Regulares in Oratorijs ſæculatium ſermocinari vellent ita Sacra Congregatio in Bituntina 17. Februarij & 2. Mart. 1629. apud Lantuſc. Teatr. Reg. verb. Prædicator num. 4. Barboſ. Dec. Apoſt. verb. eod. num. 8.* b *inci-piente Inſcrutabili.*

§. III.

Sacramentum pœnitentiæ exercere non poſſunt in ſæculares, niſi fuerint à nobis approbati, *a* Cum primùm alicuius infirmi confeſſionem exceperint; id Parocho ſignificare debeant, aut in voce, aut per ſchedulam manu propria ſubſcriptã apud infirmum relictam, prout Sac Cong. declarauit Epiſcopo Senogallien. 23. Iunij 1616., & reſcripſit Epi-

Epiſcopo Andrien. *b* ex Bulla citat: Clementis X.

Obſeruationes.

a. *Iuxta Conſt. 92. Vrban. VIII incipient. Cum ſicut accepimus vide Nicol. Lucub. Can. lib. 5. tit. 38. de pænit. & remiſſ. vbi à num. 10. pulcra notatu digna inuenies* b *penes eumdem Nicol. in Floſc. vltim. impreſſ. verb. Regulares num. 36. vbi Epiſcopus poteſt hoc præcipere Regularibus ſub pæna ſuſpenſionis à facultate audiendi confeſſiones.*

§. IV.

Nec inſuper in die Reſurrectionis poſſunt adminiſtrare Euchariſtiam *S*æcularibus, aliàs incurrunt in excommunicationem Papæ reſeuatam, in Clementina prima de *P*riuilegijs, & declaratum per Sac. Cong. in Arezzo 1619. primo *I*ulij, & 9. Iunij 1617. nec ſuſcipientes *S*acram Communionem in alijs diebus Paſcalibus extra *P*arochiam præcepto Eccleſiæ ſatisfaciunt, ex Decreto Sac. Cong. in Bouinen. 10. Septembris 1627. *b* neque alia Sacramenta eiſdem ſæcularibus miniſtrare, *c* quæ ad Parochorum iuriſdictionem pertinent, ſeruata forma *D*ecretorum Sac. Cong. ſub pœnis in dictis *D*ecretis inflictis.

Obſer-

Obſeruationes.

a *Apud Nicol. de Iur. Can. lib. 5. tit. 38. de pænit. & remiſs. num. 2. verb. Regulares autem, niſi id faciant de licentia Parochi Sac. Cong. Serui. 1. Aprilis 1604. idem loc. cit. Curatus vero non debet Parochianis in tali die generalem licentiam dare ead. Sac. Congregatio Caualliceu. 7. Nouemb. 1615. idem loc. cit.* b *idem in Floſc. verb. Paſcha*, c *Clem. 1. de priuil. vid. Nicol. de Iur. Can. de Sent. & excom. loc. cit.*

§. V.

*E*orum *E*ccleſiæ in crepuſculo veſpertino claudantur, nec ante auroram aperiantur, etiã occaſione feſtorum, vt fuit per *S*ac. Cong. deciſum in vna Bituntina ſub die 25 Iulij 1591., & in vna Melfiten 15. Septembris 1603, *a* nec Sabato Sancto campanæ pulſentur ante Cathedralem iuxta Conſtitutionem Leonis X. in concilio Lateranenſe, & Sac. Congreg. Rituum Decreta ſub die 9. Februarij 1608. alias punientur pœnis in dicta Conſtitutione inflictis.

Obſeruationes.

a *Teſte Nicol. in Floſc. verbo Eccleſia num. 10.* b *penes eumdem Nicol. loc. cit. verb. Campana n. 5.*

TITV-

TITVLVS II.

De Monialibus.

§. I.

VIrgines Deo dicatæ (teſte *Paſcaſio*, *a*) verè ſunt flores terræ, & lilia Paradiſi, igitur monaſteriorum ſanctimonialium ſepta ſunt viridaria, vel potius vineæ florentes, pretioſis ſanctorum actuum vuis affluentes, in quibus Cæleſtis ſponſus commoratur. Qua propter ex eis opere pretium eſt vulpeculas capere, ne ipſæ demoliantur vites, *b* liliorumque candor denigretur; idcirco Dei timore, regularumque obſeruantia vnaquæque ſepiatur, vt de ea dici poſſit ſicut lilium inter ſpinas, ſic amica mea inter filias hominum. *c*

Obſeruationes.

a *In Pſalm.* 44. b *Cantic. cap.* 2. *num.* 15. c *Cantic. loc. cit. num.* 2.

§. II.

Nemo igitur accedere audeat ad collocutoria Monaſterij, crates, & rotas, aut etiam ex via publica, aut aliundè moniales, nouitias, famulas, aut puel-

las

las educationis cauſa in Monaſterijs, ſeù Conſeruatorijs exiſtentes alloqui etiam per literas, cuiuſcunq; ſtatus, gradus, & conditionis ille ſit; etiã ſi exterus *a* & quocumq; modo exemptus, *b* etiam Fratres cum ſororibus, *c* abſque noſtra in ſcriptis licentia dumtaxat danda, quando iuſta exiſtente cauſa ſic expoſcetur, extra tempus tamen Diuinorum Officiorum, Quadrageſimæ, Dominicæ, & feſtorum de præcepto, ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ ſeruata forma Decretorum Synodalium noſtrorum Prædeceſſorum, *d* ac noſtri Edicti, & Decretornm S. Cong. provt pro Fratribus circa ſorores nobis etiam reſcripſit tenoris ſequentis.

Foris Al Ill. Reuerendo Monſig. come Fratrllo il Veſcouo di Bitonto.

Intus Illuſtre, e molto Reueren. Monſig. come Fratello.

QVando il Decreto della Sac. Congreg. che li Parenti in primo grado poſſino viſitare le Monache ſenza licenza, partoriſchi coſtì quei mali effetti che Voſig. auuiſa con la ſua lettera delli 25. Maggio proſſimo paſſato, ordinano queſti miei Eminentiſs. Sig., che ella proueda alli ſudetti diſordini in qeella forma, che ſtimarà conueniente per honor' di Dio, e per il buono, e quieto gouerno

di

di coteſte monache, come ſe il prenominato Decreto non fuſſe in vſo, ne li fuſſe ſtato mai notificato, glielo ſignifico, & il Sig. Iddio la proſperi Roma 19. Luglio 1675.

Come Fratello Il Card. Gaſparo Carpegna.

Gio:Batiſta Arciueſcouo di Genoua Secretario.

Obſeruationes.

a *Tamquam delinquentes in terr.Epiſcopi id prohibentis prout Sac. Congregatio decreuit in vna Tranen. 3. Iulij 1618. penes Nicol. in Floſc. verbo Acceſſus num. 5. & ex Greg.XV. Conſt. 18. Inſcrutabili* b *à quibus ſeruandi ſunt ordines circa acceſſus ad Monaſteria ead. Sac. Cong. Lucen. 1618. 19. Ian. apud Nicol. loc. cit. num. 3.* c *poſſe Epiſcopum prohibere in Synodo iuſta exiſtente cauſa vide de Magiſtris in Silua prax. Eccleſ. lib. 1. cap. 8. num. 113. in fin. Nicol. de Iur. Can. lib. 3. tit. 1. de Monial. num. 5. §. excepto* d *Hieronymi Pallanterij eod. tit. de Anno 1610. & aliorum.*

§. III.

Si quis autem ex ſupradictis inciderit in talem excommunicationem ob alloqutionem, vel acceſſum ad Monaſteria, prout dictum eſt in præcedenti

§. ſciant non poſſe abſolui à vinculo excommunicationis ab alio Epiſcopo, vel Metropolitano, niſi à nobis tantùm, prout nobis petentibus Sac. Congreg. declarauit tenore ſequente.

Bituntina Clauſura.

BItuntinus Epiſcopus ſupplicat declarari, an contraueniens Edicto Epiſcopi in materia clauſuræ monialium poſſit ab excommunicatione in illum inflicta, & Epiſcopo edicenti reſeruata, abſolui à Metropolitano, vel à quocumque alio Epiſcopo.

Die 13. Septembris 1675. Sacra Congregatio Eminentiſs. S. R. E. Cardinalium Concilij Tridentini interpretum, reſpondit negatiuè quoad Epiſcopos, quo verò ad Metropolitanum, ſeruandum eſſe ius commune Sacrorum Canonum.

F. Card. Columna Præfectus.

S. Brancacius Epiſc. Viterbien. Secr.

§. IV.

Regulares etiam accedentes ad monaſteria, vel alloquentes moniales non ſolum in eadem excommunicationis pœnã latæ ſententiæ incidunt, prout declarauit S. Cong. Concilij de anno 1627. 6. Iunij,

Digitized by Google

nij, *a* ſed etiam pœnas priuationis Officiorum; vociſque actiuæ, & paſſiuæ ipſo facto, *b* & peccati mortalis, *c* ſeruata forma Decreti Vrbani VIII. *d* moderatiui Bullæ Siſti V. etiam ſub, prætextu paruitatis materiæ, *e*, iuxta aliud Decretum S. Congreg. Concilij tenoris ſequentis videlicet.

Die 11. Maij 1669.

SAcra Congregatio Eminentiſs. *S*. R. E. Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum habita notitia, quod nonnulli Regulares abſqne licentia crates monaſteriorum Monialium adire, & frequentare non dubitent, prætendentes non eſſe interdictum per breue tempus, etiam vſque ad quadrantem horæ cum dimidio, quod horologio arenario aliquando metiuntur, Moniales, aliaſque perſonas intra clauſuram exiſtentes alloqui, & hanc opinionem tamquàm tutam affirmant, diſſeminant, & forſan etiam in ſcriptis euulgent, proprias grauiter illaqueantes conſcientias, & ſcandala confouentes, ad huiuſmodi pernicioſos errores elimandos, opinionem prædictam improbans, reijciens & damnans, declarauit, Regulares cuiuſcumque ordinis, militiæ, Societatis Congregationis, & inſtituti, etiam de quibus ſpecialis mentio foret habenda, qui ad Monaſteria Monialium, quamuis

ab Ordinarij iuriſdictione quomodolibet exempta, & etiam ipſis Regularibus ſubiecta, vel aliàs ſpeciali mentione digna, abſque legitima facultate accedunt, colloquendo, etiam per quodcumque modicum temporis ſpatium cum Monialibus, aut alijs intra Clauſurā degentibus, peccare mortaliter, eoſque ſub excommunicationis, priuationis vocis actiuæ, & paſſiuæ, alijſque contra Regulares accedentes ſine licentia ad Monaſteria Monialium ſtatutis pœnis poſſe ab ordinario tamquam Sedis Apoſtolicæ delegato coerceri. Et die 7. Iunij eiuſdem anni facta relatione Santiſs. Domino Noſtro Sanctitas ſua præſentem declarationem approbauit, ac typis dari, ſeruarique iuſſit.

A. Cardinalis Celſus Præfectus.

Loco † ſigilli.

Stephanus Brancaccius Archiepiſc. Andrinopolitanus Secr

Obſeruationes.

a *Penes Nicol. de Iur. Can. lib. 1. tit. 28. de vit. & honeſt. Cler. num. 3. verb. Nam Sac. Congregatio, vbi poſſe Epiſcopum ligare Regulares ne ad monaſteria accedant excommunicatione latæ ſententiæ, nec eorum Superiores ab ea abſoluere poſſunt cap. Monaſteria de vita, & honeſt. Clerica vide Lezzan. verb. Monialis num. 26.* b *vide Lantuſc. in Teatr.*

Regu-

Regularium verb. allocutio 1590. c *ex declaratione eiuſdem Sac. Congregatio ſub die* 20. *Martij* 1621. *Neapol. vide Lantuſc. in Teatro Regul. verb. allocutio num.* 1. d *per extenſum reperitur pænes eumdem Lantuſc. num.* 3. *loc. cit. ſub datum Romæ* 12. *Kalend. Decemb.* 1623. e *ex Decreto vt ſupra approbato à Clem. IX.*

§. V.

Licentias tamen Regularibus, *a* alloquendi moniales coniunctas in primo vel ſecundo gradu conſanguinitatis quater in anno pro die, & hora certa in ſcriptis, dum nihil obſtat, concedi mandamus, & regiſtrandas penès noſtram cancellariam & conſignandas Confeſſario, qui aſſiſtat cum auſcultatricibus, non tamen in Aduentu, Quadrageſima, feſtis, feria ſexta, Sabato, & Vigilijs ſeruata forma Decreti S. Congreg. Epiſcoporum, & Regularium de Anno 1623. de mandato fel. record. Vrbani *PP.* VIII. emanati.

Obſeruationes.

a *Etiam Sancti Ioannis Hyeroſolimitani, & ſi ſine licentia acceſſerint ab alio, quam ab Apoſtolica Sede, aut à Sac. Congregatione abſolui, & habilitari non poſſe iuxta ſupradictum Decretum Vrbani Octaui, quod per extenſum inuenies penes Lantuſc. Teatr. Regul.*

Regul. verb. allccutio num. 3. b *& ſi Epiſcopus per plures vices, vel in vlteriori gradu coniunctis aliter, quàm ſeruata forma ſupradicti Decreti licentias conceſſerint, ſciant ſe intentionis Sanctiſſimi Domini, & Sac. Cong. tranſgreſſores eſſe, iudiciumque reformident, & Regulares contrafacientes ſeueriùs puniendos, arbitrio Sac. Congregationis: hæc ſunt verba dicti Decreti Vrbani VIII. & aliàs Sac. Cong. de Anno 1649. 23. Iulij in Forlì confirmauit vide Nicol. in Floſc. verb. Acceſſus num. 7. & ſequen.*

§. VI.

Confeſſarij ſiuè ordinarii, ſiuè extraordinarii etiam Regulares, ac eorum ſocii ſciant non poſſe alloqui moniales ſine licentia, extra confeſſiones, & occaſiones miniſtrandi Sacramenta, aliàs incidunt in eaſdem pœnas prout eadem S. Cong. reſcripſit Epiſcopo Nolano ſub die 21. Februarii 1617, *a* & declarauit Alexander VII. fel. record. ſub die 30. Martii 1658., *b* in ſua Conſtitutione, quæ incipit Sacroſancti.

Obſeruationes.

a Adeſt apud de Magiſtris in Silu. prax. Eccleſ. lib. 1. cap. 8. num. 116. b *reperitur per extenſum apud Lantuſc. Theatr. Reg. verb. allocutio num. 5. & comprehenduntur etiam Abbatiſſæ.*

Con-

§. VII.

Confeſſarij prædicti ſciant, extra eorum officium non poſſe ingredi monaſteria monialium ſub prætextu comitandi Medicos, Chirurgos, vel alios &c. prout in vna Vigilien. Sac. Cong. declarauit ſub die 20. Auguſti 1660. a, ſi vero ingrediantur ad Sacramenta miniſtranda, recta, & abſque diuerticulo eant, redeantque nec ad aliam Monaſterii partem diuagentur, etiam occaſione viſitandi alias infirmas, quibus Sacramentorum adminiſtratio minimè ſit neceſſaria; ſed expleto miniſterio ſtatim exeant; aliàs incidunt in excommunicationem, iuxta Bullã Gregorii XIII. contra ingredientes clauſuram, ſic etiam Sac. Congreg. declarante in vna Comen. 9. Martii 1609. *b*

Obſeruationes.

a *Nicol. de Iur: Can. lib.3 tit.1. de Monialibus num.9.* b *idem in Floſc. verb. Clauſura num.32.*

§. VIII.

Si verò contigerit, quod Monialis infirma ad confeſſionale Eccleſiæ accedere poſſet, nullo modo audeant confeſſarij Monaſterium ingredi, vt ei pœnitentiæ Sacramentum miniſtrent. Quando verò

rò opus erit in principalibus anni ſolemnitatibus Monialium infirmis miniſtrare confeſſionem Sacramentalem ,ac communionis Sacramentum ingredi poſſunt monaſterium, cum infraſcriptis conditionibus,& non aliàs ex Sac. Congreg. emanatis.

Prima quod moniales ita ſint infirmæ, vt neque per ſe, neque cum aliarum auxilio poſſint ad confeſſionarium, & feneſtellam accedere.

Secunda vt ſolus ingrediatur, & à duabus monialibus ſenioribus recipiatur, quæ illum rectè euntem ad valetudinariam, & ſimili modo exeuntem comitentur.

Tertia dum Confeſſionem audiet, Monialis Cella, ſeù locus ita ſit apertus, & publicus, vt duæ comitatrices commodè cernere poſsint confeſſariũ, & infirmam, non autem audire.

Quarta, quod Confeſſarius in deferendo Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento recipiatur ad portam à ſex Monialibus ſenioribus, quæ cum luminaribus accenſis, & ea, qua decet reuerentia, comitentur proceſsionaliter per rectam viam ad Celiam, ſeù ad cubile infirmæ, in quo remanebunt ſemper vſque ad finem functionum. Deinde ſtatim per eamdem viam comitabuntur ad ianuam, vbi recipietur à ſocio, & alijs qui aderunt pro comi-

tanda

Digitized by Google

tando Sanctiſsimo Sacramento, prout declarauit Sac.Congregatio Neapoli ſub die 10. Iunij 1616.

Quinta exteri ingredićtes clauſurã Moniales omnes ſecedere debent,nec ſinere ſe conſpici præter ſuperiorisſam et comitatrices, iuxta Decreta eiuſdem Sac.Congregationis in vna Ianuen. primo Septembris 1602. & in dicta Neapolitana 1616.

Obſeruationes.

a *Prædictæ conditiones, & Decreta adſunt penes Nico l.in Floſc.verb.clauſura n.33.& 13.pro animæ verò commendatione, & ad Sacramentum extremæ vnctionis miniſtrandum licet confeſſario ingredi cum cotta, & ſtola, & non aliter ita Sac. Cong. in Lucca 1620.22.Decemb.apud eumd.Nicol.in Floſc. loc.cit.*

§. IX.

Sciant Medici, Chirurgi,& alij operarii à Nobis approbati, quibus licentia ad ſex Menſes conceditur in ſcriptis ingrediendi Monaſteria in cauſa neceſsitatis,quę renouari debet ſingulis trimenſtribus, ea non vti debere ex cauſis leuibus, ſed tantùm in caſu neceſsitatis, non niſi poſt ortum, aut antè occaſum Solis vtantur. niſi alitèr neceſsitas expoſtulet ingrediendi de nocte, a & ſemper à duabus Mo-

nialibus ex ſenioribus aſſociati recto tramite, non alloquendo Moniales,ad locum determinatum pergant, & eodem reſpectiuo modo, opere completo, reuertantur, & per alia loca, vel officinas Monaſterij non diuagentur; nàm incident in cenſuras, & pœnas Papales, & violatæ clauſuræ; ac ſi ſine vlla licentia ingreſsi fuerint, iuxta Conſtitutionem Gregorij XIII. incipientem, Vbi gratiæ, ſicut etiam incurrunt Moniales introducentes, vel permittentes ingredi ſua Monaſteria eoſdem, etiam prætextu licentiarum.

Obſeruationes.

a *Sac. Cong. in vna Ferrarien.* 10. *Feb.* 1595. *penes Nicol. in Floſc. verb. clauſura n.* 35. *&* *in vna Camerinen.* 28. *Martij* 1588. *apud Nicol in Floſc. verb. Clauſura n.* 36. *Et ingredi cauſa neceſſitatis, alias ſi ingrediantur ad libitum ſine cauſa incurrũt Barboſ. latè ſuper Conc. Trid. ſeſſ.* 25. *de reg. cap.* 5. *num.* 80. *cum ſeq. ac in ſcriptis aliàs Epiſcopus illam omittens inſcripſit peccat mortaliter Barboſ. loc. cit. à num.* 70. *cum ſeq.*

Infan-

§. X.

Infantes cuiuſcumque ſexus, vel ætatis intra ſepta Monaſterij nemo introducat, & introducentes in Cenſuras incurrunt violatæ clauſuræ, & Abbatiſſa hoc permittens Officio, voceque paſsiua priuata remanebit, prout pluries declarauit Sac. Congregatio Todi 7. Aprilis 1579. Neapoli 22. Martij 1580. & Taurini 10. Iunij 1650. *a* ſicut etiā prohibemus ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ introduci canes, ſeù caniculos, iuxta prohibitionem generalem *S*ac. Congregationis in Modena 1597. 3. Februarij, & in Iſtria 22. *S*eptembris 1651. *b*

Obſeruationes.

a *Nicol. in Floſc. verbo Clauſura num.29.* b *apud eumdem verbo Canis.*

§. X.I.

*P*ortæ Clauſuræ Monaſteriorum, nunquam aperiantur pro quacunque viſitatione, etiam Matrum, vel ſororum, ac etiam famularum, ſiuè oblatarum ſeruientium eorumdem Monaſteriorum, ſed tantùm ad cancellos, ſeù crates alloquantur, ab obſeruationem non ſolum *D*ecreti *S*ynodalis *a* bon. m

Hieronymi Palanterii noſtri Prædeceſſoris in ſuis Conſtitutionibus Synodalibus, ſed etiã Sac. Cong. prout pluriès prohibuit in vna Parmen. 26. Ianuarij 1604. *b* nullius Altamuræ 15. Iulij 1619. & Piſauren. 24. anuarij 1653. *c*

Obſeruationes.

a. De Anno 1610. *emanati tit. eod. cap.* 21. §. *Moniales, &* §. *prohibitum* b *penes Nicol. in Floſc. verb. Clauſura num.* 4. *& num.* 12. §. *Sacra Congregatio vbi in vna Viterbien.* 26. *Iunij* 1627. *declarauit Sac. Cong. poſſe Epiſcopum ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ ſibi reſeruatæ circa aperitionem oſtij extra caſum indigentiæ* c. *apud eumdem Nicol. verb. Porta num.* 9.

§. XII.

Clauſuræ Portæ duos peſſulos habeant cum clauibus diuerſis, ſcilicèt interiori, & exteriori. Interioris tamen clauis noctu ſit penes Abbatiſſam, interdiù apud Oſtiariam. exterioris verò clauis diùque noctùque ſeruetur à Capellano, & non penes alium à dicto Capellano forſan ſubſtituendum, niſi de noſtra ſpeciali licentia, ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ, iuxtà Decreta Sac. Congregationis in eadem Altamurana 1619. & Piſauren 1653. *a*

Obſer-

Obſeruationes

a: *Nicol. verb. Porta num.* 10. *in Floſc.*

§. XIII.

Puellæ pro Nouitijs ad habitum regularem non admittantur, niſi prius depoſitare faciant Eleemoſynas dotales conſiſtentes in pecunia numerata, non autem in bonis ſtabilibus, mobilibus, ſe mouentibus, vel nominibus debitorum, penes perſonam tutam, diuitem Eccleſiaſticam, prout in vna Neapolitana 11. Maij 1640. & 20. Ianuarij 1643. & legalem ab Epiſcopo admittendam, & confirmandam, quæ perſona non ſit conſanguinea, vel affinis puellæ; cum promiſsione de ſoluendo, & conſignando pecuniam depoſitatam tempore profeſsionis faciendæ per puellam, ſine aliqua exceptione, vel dilatione. *Et* facto Inſtrumento dicti depoſiti præſentari debeat noſtræ Curiæ Authenticum iuxta Decretum Sac. Congregationis ſub die 28. Martii 1588. *a* ſicut etiam parentes, & ad quos ſpectat, ſe obligare debeant illas puellas recipere, caſu quo venirent excluſæ à profeſsione emittenda. *Et* ſi fuerint admiſſæ per vota ſecreta, explorata prius à Nobis voluntate, completo Anno probationis, ſtatim facienda erit profeſsio: aliàs licentientur, prout eadem Sac. Congregatio reſcrip-

ſit

ſit Archiepiſcopo Neapolitano *b* tenore ſequente.

Foris

All'Eminentiſs.e Reuerendiſs. Sig.mio Oſs. il Sig. Card. Filamarino Arciueſcouo di Napoli.

Intus

Eminentiſs. e Reuerendiſs. Sig mio Oſs.

QVando ſia vero, com'e ſtato eſpoſto alla Sac. Congregatione, che ne Monaſteri di coteſta Città, e Dioceſe ſi trouano molte Nouitie, le quali dopò ſcorſo l'Anno della loro probatione habbiano continuato à dimorarui col medeſimo titolo per lungo tempo contro la diſpoſitione del S. Concilio di Trento nel capo 16. della ſeſsione 25., la cui oſſeruanza giudica la Sac. Congregatione, che debba pratticarſi anche nelle Monache, cioè che finito l'Anno del Nouitiato, trouandoſi habili ſiano ſubito ammeſſe alla Profeſsione, ò altrimente licentiate dalla clauſura, commandandoſi perciò che debbano le Zitelle depoſitare l'Elemoſina dotale, e preparare le coſe neceſſarie auanti, che ſi riceuano all'habito Monaſtico, e che per parte de Parenti, à quali tocca far detto depoſito, ſi prometta di ripigliarſi le Zitelle in detto caſo, che vengano eſcluſe dal profeſſare. Queſti Sig. miei Eminentiſsimi me hanno commeſſo di ſcriuere à V. E. che vſando la

ſua

ſua Autorità ordinaria ne Monaſterii ſoggetti alla Giuridittione, e negl'altri eſenti, come Delegato di queſta Santa Sede, dopò d'hauer ne debiti tempi eſplorata la volontà delle Zitelle Nouitie reſpettiuamente, ſe compiaccia d'ordinare, che compito l'Anno di probatione, ſi tenghi immediatamente Capitolo, e quelle che per voti ſecreti verranno approuate ſiano tenute di profeſſare ſubito, altrimente come ſe fuſſero ſtate reiette ſe licentino, e le rimandino quanto prima alle caſe loro, con fare, che nell'auuenire s'oſſerui in queſta conformità, e ſi leui ogni abuſo, che ſarà ſtato introdotto in contrario; il che ben confida la S. Congreg. del ſommo zelo dell'E. V., alla quale bacio humilmente le mani. Roma 29. Decembre 1648.

Di V. E.

Humiliſs., & affetionatiſs. ſeruitore

Martio Cardinal Ginetti.

Girolamo Arciueſcouo di Patraſſo Segr.

Et in vna Bituntina tenoris ſequentis videlicet.

Foris

Foris

All'Illuſtre, e Molto Reu. Monſig. come fratello il Veſcouo di Bitonto.

Intus

Illuſtre, e Molto Reu. Monſig. come fratello

E Stato rappreſentato alla Sac. Congreg., che in coteſto monaſtero della Vergini, vi ſiano alcune Nouitie, che hanno compito l'anno del lor' nouitiato, e non fanno la profeſſione per non hauer'il denaro pronto per le loro doti, e che perciò li parenti delle medeſime, pretendono aſſignare ſtabili contro li replicati Decreti dell'iſteſſa Sac. Congreg. Queſti *E*minentiſs. miei Sig. confidando nella molta attentione di VS., m'hanno commandato d'ingionger'alla medeſima, che in niuna maniera permetta tal'aſſignatione di beni ſtabili, ma che pagatoſi dalli Parenti delle dette nouitie il denaro in contanti, s'inueſta poi in compra di beni fruttiferi à prezzo giuſto, con participatione di lei, à fauore del monaſtero. *E* quelle Nouitie che compito l'anno del nouitiato, non hauranno sborſata l'intiera dote in contanti VS. doppo il termine d'vn meſe, da prefigerſi loro; le farà vſcire dalla clauſura. *E*t in tanto, ella in auuenire non ammetterà alcuna Zitella all habito monaſtico, ſe prima non ſegua l'altual'depoſito della dote in denaro contante

tanto glie lo ſignifico, & il Sig. Iddio la proſperi. Roma 31. Maggio 1677.

Di VS. come *F*ratello.

Il Cardinal Gaſparo di Carpegna.

Gio: Battiſta Arciueſco: di Genoua Segretario.

Obſeruationes.

a *Apud de Magiſtris in ſua Silu. prax. Eccleſiaſticæ lib.* 1. *cap.* 8. *de renunc. bon. per ingreſs. Relig.* b *per extenſum reperitur penes eumdem loc. cit.*

§. XIV.

Nullatenus permittatur, vt puellæ educationis cauſa in an ctimonialium monaſteria introducantur, niſi Sac. Congreg. licentia ſuffultæ, & niſi adimpletis conditionibus in literis Sac. Congreg. appoſitis, *a* & præciſè vt alimenta ipſis miniſtrentur à ſuis non dietim, ſed ſemeſtribus, & anticipatis ſolutionibus in pecunia numerata, & pro hoc idoneè caueatur, ſi debeat permanere vltra ſex menſes, prout declaratum fuit per Sac. Congreg. in vna

Sorrentina 8. Maii 1602., & Bituntina 19. Aprilis 1624., *b*

Obſeruationes.

a *Apud Nouar. in Lucer. Regul. verb. Regularis num. 9. per Decretum Sac. Conc. Terſonen. 27. Maij 1603. apud Nicol. de Iur. Can. lib. 3. tit. 1. de Monialibus num. 21.* b *penès eumdem Nicol. loc. cit. conditione 9.*
cit.

§. XV.

Puellæ educandæ, ſiuè nouitiæ ab vnica tantùm Magiſtra *a* a monialibus capitulaiter eligenda regantur. ſi quæ monialis ratione affinitatis, vel conſanguinitatis, aut ob aliam cauſam alicuius ex eis curam gerere, & eo magis ſi eam ſecum in propria cella, aut cubiculo detinere præſumpſerit, priuationem vocis actiuæ, & paſſiuæ eo ipſo per annum incurrat. A qua magiſtra nouitiæ, ac educandæ edoceantur Regularem diſciplinam. Et circa reliqua obſeruentur noſtræ inſtructiones in appendice apponendæ ſub pœnis in illis contentis.

Obſeruationes.

a *Ita Sac. Congregatio in vna Comen. 10. Martij 1593. apud Nicol. in floſc. verb. Nouitia num. 4.*

Ad

Ad habitum Religionis Puellæ non admittantur niſi expleto anno ætatis duodecimo, iuxta *Decretum* Sac. Congreg., & cum licentia eiuſdem, prout reſcripſit Archiepiſcopo Neapolitano de anno 1582., & ſub die prima Martii 1608., *a* nec admittantur ad profeſſionem, nec ad chorum, niſi legere nouerint iuxta alia decreta eiuſdem Sac. Congreg. Agrigentinen. ſub die 21. Ianuarii 1604., *b*

Obſeruationes.

a *Nouar in Lucerna Regular. verb. Moniales num.* 2. b *Nicol. de Iur. Can. lib.* 3 *tit.* 1. *de Monial. num.* 22.

§. XVII.

Dotes Monialium poſtquam fuerint ſolutæ per depoſitarium tempore profeſſionis, in monaſterio depoſitentur in capſa communi ipſiuſmet monaſterii cum tribus clauibus, quarum prima ſeruetur à nobis, vel noſtro Generali Vicario, ſecunda ſit penes Abbatiſſam, tertiaque à monaſterii capellano pro tempore ſeruetur, ad formam *Decretorum* Sac. Congreg. in 26. Auguſti, & 23. Septembris 1650., *a*

Obſeruationes.

a Nicol. in Floſc. verb. Depoſitum in vna Forliuien. num. 1. *verbo cum tribus Clauibus.*

§. XVIII.

Dotes prædictæ Puellarum ante Profeſſionem non recipiantur ſub pœna Excommunicationis tã contra ſoluentem, quam recipientem, ſeruata forma Sac. Concilij Tridentini, *a* & Decretorum Sac. Congregationis in vna Camerinen. 22. Nouembris 1580. imò ſi reperirentur ſolutæ Monaſterio, declaramus fructus illarum non excomputari cum alimentis, *b* prout declaratũ fuit per eamdem S. Congregationem in vna Bituntina ſub die 15. Octobris 1602. *c*

Obſeruationes.

a Seſſ. 25. *de Regular. cap.* 16. *Nicol. in Floſc. num.* 18. *&* 20. *verb. dos* b *& ſi fuerit ſoluta dos, eius fructus in ſolutione alimentorum excomputari nequeũt niſi dos fuerit in vtilitatem verſa tunc æquum eſt, vt condonetur dimidium alimentorum Sac. Cong. nullius Caſtel durante* 1602. 23. *Octobris, & in vna Bituntina, nec ob talem ſolutiouem antecipatè factam impeditur profeſſio, prout Sac. Cong. declarauit in Rieti*

ti 8. *Maij* 1602.c *Città di Caſtello* 30.*Iunij* 1604. *apud eumd. Nicol. loc. cit.num.* 19.

§. XIX.

Omnes Moniales Profeſſæ, Nouitiæ, *E*ducandæ, & Conuerſæ, ſeù famulæ dormiant in proprio Dormitorio ſpeciatìm deſtinato reſpectiuè, & ſolæ dormiant ſeiunctim in lecto proprio, iuxta *D*ecreta Generalia Sac. Congregationis, & prout aliàs fuit Decretum per eandem Sac. Congregationem in vna Camerinen. 20. Nouembris 1589. & Parmen. 22. Maij 1615. *a* & iuxta Decretum Synodale Hieronymi Palanterii *b* prædeceſſoris noſtri, ſub pœna *E*xcommunicationis. *Et* ideò *E*ducandæ, & Nouitiæ non recipiantur ad habitum, niſi in Monaſterio fuerit locus ita capax, vt quælibet dormire poſſit in ſuo lecto peculiari, excluſa ſocietate, etiam coniunctarum in quocunque gradu, iuxta declarationem eiuſdem Sac. Congregationis in Neapolitana 11. Decembris 1648. aliàs incurrant cenſuras, in quas incurrit *E*piſcopus ſciens, & tolerans. *c*

Obſeruationes.

a *Nicol. in floſc. verbo Dormitorium num.* 1. b *de Anno* 1610. *eod. tit. cap.* 21. §. *omnes in dormitorio* c *apud Nicol. in verb. Educandæ num.* 1. & 2. *ideo non debent recipi niſi adſit locus capax S. Cong. Cam-*

pagna

pagna 7. Iunij 1619. apud eundem loc. cit.

§. XX.

Nulla ex monialibus audeat ſiuè ante obitum, ſiuè poſt etiam cum conſenſu Abbatiſſæ, & monialium diſponere de proprijs locis, ſeù cubiculis, vel cellis, ſed illa per obitum alicuius vacantia Abbatiſſæ arbitrio, alijs monialibus, ſecundum profeſſionis præcedentiam diſtribuantur; iuxta Decretum Sac. Congreg. in Auerſana 26. Ianuarij 1604., *a* nec bona mobilia, ſtabilia, vel annui redditus relicta à monialibus particularibus per alias moniales, vel Abbatiſſam, etiam ſi fuerit capitula①itèr concluſum, diſtribuantur extra monaſterium, etiam ſub prætextu conſanguineorum, vel perſonarum coniunctarum monialis defunctæ, ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ tàm dantibus, quàm recipientibus, nam quidquid acquirit monialis, monaſterio acquirit.

Obſeruationes.

a *Cum alijs Decretis apud Nicol. in Floſc. verbo Cella à num. 1. vſque ad 4.*

§. XXI.

Ad tollendum abuſum, quem inuenimus in noſtris

ſtris monaſterijs circa præcedentiam monialium à tempore ingreſſus monaſterij volumus, ac decernimus, quod omnes moniales præcedant altera alteram à die factæ profeſſionis, & non à die ingreſſus, prout fuit reſcriptum per *Sac.* Congreg. *E*piſcopo Nolano de anno 1584., *a* ſi verò duo eodem tempore profiteantur præcedet quæ priùs ſuſcepit habitum, & ſi fortè receptæ fuerint eodem tempore, precedet priùs accepta in Capitulo ad formã Decreti *S*ac Congreg. Epiſcoporum de anno 1608. *b* in Nouitijs durante nouitiatu præcedentia deſumatur à die habitus non obſtante quolibet prætextu, & contraria conſuetudine, prout in vna Rauennaten. 12 Septembris 1588., *c* & 7 Ianuarij pro vtroque ſexu de anno 1650. Sac. Cong. declarauit, *d*. Ideo moniales omnes, ac nouitiæ reſpectiuè virtute Sanctæ obedientiæ talia Decreta obſeruent; aliàs voce actiua, & paſſiua priuentur, & nouitiæ ad profeſſionem non admittantur; ad euitandas tamen rixas, & odia, quæ poſſent oriri inter moniales profeſſas, quæ ad præſens reperiuntur in poſſeſſione, illas eſſe manutenendas, & hoc *D*ecretum in futurum eſſe ſeruandum decernimus.

Obſeruationes.

a *De Magiſtris in Silu. prax. Eccleſ. lib.* 1. *cap.* 8. *num.* 79. b *apud eumdem loc. cit. part* 1 *fol.* 399. c *Nicol.*

Nicol. in Floſc. verb. Præcedentia num. 15. d *idem loc. cit.*

§. XXII.

Moniales omnes, dato ſigno prandii, vel cœnæ non comedant in locis particularibus, ſed in communi refectorio, ſeruato Decreto Sac. Congreg. in vna Meſſana 30. Auguſti 1603., *a* earumque Menſa ſpirituali lectione condiatur ſub pœna noſtro arbitrio.

Obſeruationes.

a Teſte Sell. in ſelect. cap. 37. *num.* 25. *Barboſ. in Collect. Apoſt. deciſ. Collect.* 506. *num.* 26.

§. XXIII.

Sciant omnes, cuiuſcumque ſtatus illi ſint, quod Virgines Deo dicandæ voluntariè debent ingredi monaſterium iuxta Sacros Canones. Ideo nemo audeat ingredi nolentes metu compellere, nec etiam volentes impedire, aliàs qui tale delictum commiſerit iuxta Sacras Sanctiones Concilii Tridentini, *a* excommunicationis, *b* ſententiæ ſubiacebunt.

Obſer-

Obſeruationes.

a *Seſſ.25.cap.18. de Reg. quam non incurrunt coegentes vi inductiua, ſed tantum vi coactiua vide Barboſ. ibid. num.5.*

§. XXIV.

Procuratores Monaſteriorum iuxta Decreta Sac. Congreg., *a* quolibet anno reddant computa ſuæ admin iſtrationis rationalibus à nobis deputandis & de triennio in triennium mutentur, ſicut etiam Capellani, & alij monialium officiales, prout Sac Cong. Epiſcoporum in Orien. 13. Iulij 1615. & in vna Bituntina 2. Auguſti 1958., *b* petente Eminentiſs. D. Cardinali Alexandro Creſcentio noſtro Prædeceſſore.

Obſeruationes.

a *De Magiſtris in Silu. prax. Eccleſ. lib.1. cap. 8. num.122.* b *Nicol. in addit. ad Floſc. in verb. Officiales, quæ additio reperitur poſt tractatum de Iur. Can. Imò remoueri etiam citiùs poſſunt prout Sac. Congregatio declarauit Sorrento 1617. 12. Maij & Rimini 1618. 9. Ian. Nicol. in floſc. verb. officialis num. 11.*

§. XXV.

Sacriſtæ exteriores, & Clerici pro inſeruiendis miſſis in Eccleſiis monialium non admittantur, niſi à nobis fuerint approbati; aliàs ſi prædicti acceſſerint ad prædictas Eccleſias ex cauſa prædicta abſque noſtra approbatione, & licentijs in ſcriptis à nobis obtentis, pœna noſtro arbitrio punientur. Nec audeant moniales alloqui extra eorum officiũ ſub pœnis noſtro arbitrio infligendis, & incurrunt excommunicationem alias contra alloquentes poſitam, ſicut etiam famulæ exteriores non admittantur, niſi noſtra præuia licentia, & earum approbatione ſub pœnis benè viſis.

§. XXVI.

Monentur omnes cuiuſcumque ſtatus illi ſint, nè bona ſtabilia, mobilia, annuos cenſus monaſteriorum monialium apud ſe detineant; ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, incidet in excommunicationem, quæ in Pontificali Romano habetur, vbi condemnantur maledicti in domo, & extra domum, in ciuitate, & in agro, vigilando, & dormiendo, manducando, & bibendo, ambulando, & ſedendo: & maledicta caro eorum, & oſſa, & à planta pedis vſque ad verticem capitis non habebunt ſanitatem, & delebuntur de libro viuentium

&

& hæreditas eorum erit cum Cain Fratricida,cum Datan, & Abiron, cum Anania, & Saphira, cum Simone Mago, & Iuda Proditore, vt in dicto Pontificiali in tit: de conſecrat. Virgin.

§. XXVII.

Cum in noſtris monaſterijs monialium inuenerimus, quod aliquæ moniales ex quadam ſimplicitate exigunt annuum cenſum à monaſterio pro aliquibus capitalibus per eaſdem moniales eidem monaſterio cauſa mutui præſtitis, non ſine vſuræ labe, & monaſterij grauamine; ideo ad extinguendum intolerabilem hunc abuſum, volumus, & decernimus, etiam pro ſecuritate dictarum monialium conſcientiæ,quod prædicti annui cenſus in futurum per dictas moniales ſimiles contractus non conficiantur ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ.

§. XXVIII.

Capellani, & moniales ſiue pro cauſa particulari, ſiuè pro communitate monaſterii non audeant conficere inſtrumenta aliqua, vel contractus ſine noſtra certa ſcientia, vel generalis noſtri Vicarij ad finem vt perpenſo negotio, maturiùs ea, quæ ſunt peragenda rectè fieri debeant pro monaſterij vtilitate ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ, & nullitatis contractus.

Digitized by Google

TITVLVS III.

De Confraternitatibus, & Locis Pijs, eorumque Adminiſtratoribus.

§. I.

Sodalitates noſtræ *Diœceſis*, cum omnes viuant ſub ſpeciali inſtituto volumus, & decernimus, vt illud obſeruent, & infra menſem coram nobis pro faciliori obſeruantia eorum exempla authentica exibeant ſub pœna interdicti.

§. II.

Quolibet anno cum procedendum ſit ad officialium electionem iuxta eorum inſtitura,& Decretum *S*ac. Congreg., *a* Priores, Gubernatores, *C*uſtodes, vel alio quocumque nomine nũcupentur certiores nos,vel noſtrum Generalem Vicarium faciant, vt quatenus aſſiſtere, *b* noluerimus, non congregentur ad hunc effectum ſine noſtra, vel noſtri Vicarij licentia aliàs ſi procederetur ad dictam electionem abſque tali licentia,electionem eſſe nullam declaramus.

Obſer-

Obſeruationes.

a 18. *Iulij* 1594. *apud Gauant. in manual. Epiſc. verb. Confraternitas num.* 10. b *Nicol. in Floſc. verb. Confraternitas num.* 7.

§. III.

Ad electionem dictorum officialium non procedatur, niſi inuocato priùs Diuino auxilio, & ad aliorum inſtantiam, vel intuitu ſanguinis, ſiuè amicitiæ non præbeant, neque per vim, aut blanditijs vota extorqueant, ſed vnanimes in charitate non ficta eligant in adminiſtratores Viros timoratæ conſcientię, atque ſufficientis habilitatis prout cuiuſque officium requirit, aliàs electio nulla ſit ſeruata forma Decretorum Synodalium noſtrorum prædeceſſorum, *a* neq. eligantur debitores eiuſdem Confraternitatis, ſiue loci pii, neque excommunicati, criminoſi, rixoſi, aut tumultuantes, neque qui per anni circulum pia loca, & Confraternitates adminiſtrauerunt in recenti electione confirmentur in eodem genere adminiſtrationis, niſi per triennium à prædicta cura abſtinuerint, ſub pœna nullitatis electionis, niſi alitèr nobis cum conſenſu confratrũ viſum fuerit.

Obſer-

Obſeruationes.

a Pallanterij de Anno 1610. eod. tit. & Eminentiſs. D. Card. Alex. Creſcentij de Anno 1654. eod. tit. de Gubernat. & adminiſtr. tit. 16. cap. 2.

§. IV.

Ad tollendas diſſenſiones, & iurgia volumus, & decernimus, vt in futurum illi, ad quos electio, ſeù nominatio ſpectat, non propalent ante ſcrutiniũ peragendum perſonam eligendam, ſeù nominandam, ſub pœna nullitatis electionis, ſed in actu ſcrutinij faciendi tantùm in Domino nominent, & ſecreta ſuffragia in electione præſtent.

§. V.

Decernimus etiam quod Confraternitatum; ac aliorum piorum Locorum adminiſtratores priores, vel officiales, etiam Montis Pietatis etiam in eccleſijs Regularium erectarum exiſtentium, elapſo eorum officio adminiſtrationis prædictæ, non ſolum ſeruata forma Decreti Sac. Concilij Tridentini, *a* ſed etiam Decretorum Synodalium prædeceſſorum *b* noſtrorum, rationes reddant Deputatis Rationalibus à prædictis Confraternitatibus electis, & etiam in caſu reuiſionis à nobis deputandis. *c*

Obſer-

Obſeruationes.

a Seſſ.22. cap.9. de reformat. & ibi Barboſ. à num.16. cum ſeq. b *Hieronymi Pallanterij ſub eod. tit. de Anno 1610. ac Eminentiſs. D. Card. Creſcentij de Anno 1654. de Gubernat. cap.2. & 1659. eod. tit.* c *Non obſtante conſuetudine alijs reddendæ ita Sac. Cong. Conc. in vna Eugubina inter Eminentiſs. D. Card. de Carpinea, & confratres Alborum eiuſdem ſub die 17. Aprilis 1638. per extenſum habetur in Synodo Baren. de Anno 1675. tit. 11. de recta bon. Eccleſ. admin. cap. 12. etiam Confraternitatum in Eccleſijs Regularium erectarum prout Sac. Cong. Conc. in Nucerina Paganorum 20. Iunij 1622. penès Nicol. in Floſc. verb. Viſitatio ampl. 10. & verb. Confraternitas num. 14. & eadem Sac. Cong. de Anno 1663. pro Epiſcopo Viutimilien. Lantuſc. Teatr. Reg. verb. Confraternitas num. 13. ibi per extenſum.*

§. VI.

Vnaquæque Confraternitas quatuor conficiat libros, ſcilicet librum magnum, ſeù Plateam, in qua deſcribantur omnia bona ſtabilia, & annui redditus cum enunciatione inſtrumentorum, & onerum, quæ ſuſtinent. Librum concluſionum de negotijs peragendis in eorum Capitulis, & Congreg. librum

Digitized by Google

librum ſignificatoriarum, in quo annotabuntur debitores adminiſtrationis cauſa, & librum vbi deſcribentur nomina, & cognomina confratrum, à quo tempore ſodales fuerint recepti, & quando moriuntur. Quos quatuor libros omninò conficiendos volumus, & decernimus, quos coram nobis infra duos menſes pro obſeruantia exibeant ſub pœnis noſtro arbitrio infligendis.

§. VII.

Admonemus Adminiſtratores ſupradictarum Confraternitatum, Montis *Pietatis*, & aliorum Locorum piorum, vt pecuniæ, quæ ex pijs diſpoſitionibus peruenerint, ſtatim impljcentur in tot bonis ſtabilibus fructiferis, ſeruata forma Sacrorum Canonum ſub pœna excommunicationis Nobis tantùm reſeruatæ. *P*ecunias receptas ex fructibus, & redditibus bonorum dictarum Confraternitatum in proprium vſum, quouis quæſito colore, quamuis mutui cauſa, conuertere non permittant, & vltra pœnam reſtitutionis dupli, ac perpetuæ priuationis Officij ipſo facto eos excommunicatos declaramus, ſeruata forma Decreti Eminentiſſimi D. Cardinalis Creſcentij prædeceſſoris noſtri. Sed dicti fructus multiplicentur in emptiones aliquorum bonorum ſtabilium, annuorum introituum, & ſacrorum paramentorum, vel in alios pios vſus, ſecun-

dum

dum Decretum Hieronymi Pallanterij, de anno 1610. ſub eodem tit. prædeceſſoris noſtri conuertantur.

§. VIII.

Prohibemus etiam ſub pœna excommunicationis, ne Gubernatores, Priores, exactores, vel quocumque nomine vocati Montis Mortuorum dictarum Confraternitatum dent mutuo, & ad intereſſe præſtent pecuniam dictorum Montium perueniendam, ſiuè peruentam ex menſatis confratrum, vel Montiſtarum; cum ſit pecunia pijs vſibus deſtinata. Sed ſi reperiretur nimis multiplicata; reimplicetur in tot bonis ſtabilibus, vel annuis introitibus; ita tamen, vt ſemper ſint in capſa ſaltem centum ducati pro funeralibus, & Miſſis in obitu Confratrum Montiſtarum iuxta eorum inſtitutum expendendis.

§. IX.

Nouæ Confraternitates in noſtra Diœceſi nunquam erigantur, niſi de noſtra licentia, & conſenſu, iuxta Decreta Sac. Congregationis in vna Elboren. 7. Octobris 1617. *a* neque in Eccleſijs Regularium cum vſu ſaccorum, vt dicitur *con il Camiſcio*, iuxta Bullam Clementis Octaui ſub datum Romæ 24. Decembris 1604. *b* & Decre-

tum *Sac.* Congregationis Epiſcoporum, & Regularium emanatum ſub die 6. Decembris 1616. *c*

Obſeruationes.

a *Barboſ. Apoſt. deciſ. verb. Confraternitas* b *Incipien. Quæcumque* c *Nicol. in Floſc. verb. Confraternitas num.* 1. *in fin.*

§. X.

*S*acramentum Euchariſtię in eorum *E*cclesijs nõ teneant, niſi de expreſſa noſtra licentia, vel noſtri Generalis Vicarij, iuxta Decretum Sac. Rituum Congreg. in Iſchlana Forio 19. Iunij 1604, & Aſculana 3. Aprilis 1632. *a* nec etiam ſub prætextu quadraginta horarum, vt eadem Sac. Congregatio decreuit ſub die 20. Auguſti 1601. *b* ſub pœna noſtro arbirrio, & in ſubſidium excommunicationis.

Obſeruationes.

a *Nicol. in Floſc. verb. Confraternitas num.* 26. *Lezzana in Summ. quæſt. Regular. tom.* 2. *cap.* 15. *nu.* 22. *verſ. quantum* b *Lezzana loc. cit. verſ. ſextum Genant. verb. Confraternitas num.* 23.

TITV-

TITVLVS IV.

De Proceſſionibus.

§. I.

CVm ad Diuinam Maieſtatem nobis conciliãdam Proceſſiones, ſiuè ſupplicationes rectè ſint inſtitutæ, & ex illis maximæ, ac ſaluberrimæ vtilitates tàm in ſpiritualibus, quàm in temporalibus Populo Fideli oriantur; ea qua decet pietate; ſtudio, deuotione, ac modeſtia celebrentur.

§. II.

Volumus ergo, vt omnes tam ſæculares, quã Regulares bini incedant omni grauitate, ac modeſtia, ſine confabulatione, ſeù ordinis perturbatione, ſed ſecũdum eorum præcedentiam, & antiquitatem Ordinis, & Dignitatis progrediantur, Pſalmos, ac preces alternatìm decantando, iuxta alia Decreta Synodalia *a* noſtrorum prædeceſſorum, & Decreta Sac. Congregationis *b* & Magiſtri Chori in hoc ſedulò inuigilent, nam traſgreſſores, & inobedientes pœna arbitraria punientur.

Obſeruationes.

a Pallanterij eod. tit. de Anno 1610. cap. 18. verb. omnes, & Thom. Aquauiuæ in Anno 1669. tit. eod. b in vna Toletana 23. Auguſti 1593. Nicol. in Floſc. verb. Proceſſio num. 8.

§. III.

Nemo audeat in Proceſſionibus ea agere, quæ ſint cauſa irreuerentiæ, vel ad riſum prouocent, ſicut etiam repræſentationes quaſcunque fieri vetamus, cum pueris, vel viris extraordinarijs habitibus indutis, iuxta Decreta Sac. Congregationis ſic prohibentis in vna Placentina 4. Septembris 1602. & 31. Auguſti 1618. & Moden. 14. Iunij 1619. *a* neque aliquis Sanctum Hieronymum, vel alium Sanctum nudato pectore ſe percutiendo repræſentet, & contrafacientes noſtro arbitrio punientur.

Obſeruationes.

a Nicol. in Floſc. verb. Proceſſio num. 8. ſub verbo Nec intermiſceantur.

§. IV.

Inter Clericos Laici cuiuſcunque ſtatus, gradus,

&

& conditionis illi ſint,in Proceſſionibus non intermiſceantur, ſed locum occupent poſt Regulares, & Clerum, iuxta antiquam conſuetudinem hactenus ſeruatam. Fęminæ ſeparatìm à viris incedant præſertim in aſſociatione Sanctiſſimi Viatici, & in hoc Magiſtri Chori feriò aduertant,iuxta Decreta Synodalia noſtrorum prædeceſſorum Hieronymi Pallanterij, de anno 1610. & Thomæ Aquauiuæ *b* de anno 1669. eodem tit.

§. V.

Proceſſiones à Cathedrali proficiſcantur; & ad eam per loca ſolita, & circuitus ſolitos reuertantur, ne complatearijs ſit lamentationis occaſio, & nihil innouetur, & ſeruetur aliud Decretum Synodale b. m. Hieronymi Pallanterij de anno 1610. eodem tit. & Decretum Sac Congregationis penes Aldan. in compend. Can. reſol. lib. 2. tom. 4. num. 5.

§. VI.

Regulares omnes, ac quicunque Clerici illi ſint etiam exempti ad infraſcriptas Proceſſiones vocati, etiam per Edictum *a* iuxta Decreta Sac. Congregationis, accedere teneantur, ac illis intereſſe, ſcilicet in feſto Sanctiſſimi Corporis Chriſti, in Litanijs maioribus Rogationum, Sancti Marci, ac quibuſcunque alijs publicis, *b* vel pro bono, cauſa, aut hono-

honore publico, & vbi *E*piſcopus interuenerit *c* vigore *D*ecreti Sac. Concilij Tridentini, *d* & Sac, Congregationis in vna Neapolitana 27. Februarij 1591. *e* contra Reformatos, in vna Tarentinà 3. Maij 1642. *f* & renuentes cenſuris *g* excommunicationis, & reſpectiuè interdicti ſciant à Nobis eſſe innodandos. *I*n alijs verò *P*roceſſionibus, quæ ex conſuetudine noſtræ Eccleſiæ, prout Proceſſio S. Mariæ de *P*opulo, & *S*anctiſſimi Crucifixi in via Barij in Menſe Maij, *i*n aſportatione Imaginis S. Sindonis hortamur, vt accedant.

Obſeruationes.

a *Affixum in valuis Eccleſiæ, vel alibi vt propabiliter ad eorum notitiam peruenire poſſit, vt Regulares accedant ad proceſſiones, cum verbum illud (vocati) quo vtitur Src. Conc. Trid. ſeſſ. 25. cap. 13. de Reg. extenditur etiam ad Edictum ita Sac. Cong. declarauit teſte Pignatell. conſult. 45. tom. 3. num. 42.* b *puta imminente peſte, vel alio flagello, in Aduentu noui Epiſcopi, pro nouo Paſtore impetrando ſede vacante &c. ita Sac. Congregatio teſte Vulp. in prax. Iudic. cap. 4. num. 9. Barboſ. de poteſt. Epiſc. part. 3. alleg. 78. num. 2.* c *Zerol. 1. part. in verb. proceſs. verſ. ad ſecundum* d *loc. cit.* e *contra Clericos exemptos Pignatell. loc. cit. num. 14.* f *idem loc. cit. num. 17. niſi docuerint de Priuilegijs Apoſtolicis contrarium di-*

ſpo-

ſponentibus Concilij Tridentini poſterioribus, vel ſint vltra medium miliare Sac. Cong. in vna Neapolitana die 24. Nouembris 1668., ſed vide Nicol. de Iur: Can. lib. 1. tit. 31. de Proceſs. num. 22. idem loc. cit Ricc. in prax: for. Eccleſ. part. 2. reſol. 210. Barboſ. loc. cit. num. 25.

§. VII.

Omnes, quicunque illi ſint, ſiuè ex Clero ſæculari, ſiuè Regulari; ac etiam Confraternitates, quando à Nobis fuerint indictæ *a* Proceſſiones, accedere debeant ad Cathedralem, & illuc conuenire, & eas deſerere non debent per viam, ſed tenentur illas comitari in regreſſu vſque ad eadem Cathedralem; & ab ea non diſcedere, niſi poſt functionem completam; prout diſponitur in Rituali Romano, *b* ac in Cęremoniali Epiſcoporum, *c* & prouiſum per Hieronynum Pallanterium noſtrum prædeceſſorem in ſuis Sanctionibus Synodalibus, *d* & reſcriptum per Sac. Congregationem Epiſcoporum, & Regularium in vna Fanen., et Piſauren. tenoris ſequentis.

Al Vicario Veſcouale di Fano 16. Febraro 1599.

PEr lettere del Piouano di Mondoſio di 4. del paſſato ſi è inteſo, che i PP. Conuentuali di S. Franceſco di quel luogo, nell'occaſione delle Proceſ-

ſioni,

ſioni, recuſano di conuenire alla Chieſa Matrice, e di douere accompagnare il Clero in eſſa al ritorno, eſſendo ſucceſſo ſi come egli ſcriue, che li detti *Padri* al paſſare vicino al Conuento ſiano remaſti in eſſo, abbandonando la *Proceſſione* contro l'honeſto, e quello, che dourebbono, come buoni Religioſi, e non eſſendo conueniente permettere, che ſi continui in queſt'abuſo, d'ordine della Sacra Congregatione dico, che vogliate rimediarci, con far ſapere à detti *Padri*, che ſono obligati radunarſi col reſto del Clero, e Popolo nella Matrice, e parimente ſeguire le Proceſſioni ſino al ritorno dentro d'eſſa Matrice, e così debbiate eſeguire; alche repugnando li aſtringerete con li opportuni remedij ſenza aſpettare altr'ordine. *e*

Piſauren.

EPiſcopus *Piſauren.* inſtitit pro declaratione; an clerus tàm ſæcularis, quàm regularis, & confraternitates illius Ciuitatis occaſione proceſſionis Sanctiſsimi Corpori Chriſti, Rogationum, & aliarum, quas ob publicam cauſam fieri contigerit, in earum fine in Eccleſiam Cathedralem omnes conuenire, ibique precibus, orationibus, & benedictioni aſſiſtere teneantur. Et Sac. Rituum Cong. reſpondit, omninò teneri die 7. Martij 1648., *f*

Obſcr-

Obſeruationes.

a Ad ſolum Epiſcopum ſpectat indicere proceſſiones extraordinarias ex Conſt. Pauli V. Cum inter cæteras Nicol. de iur. Can. lib. 1. *tit.* 31. *de Proceſs. num.* 14. b *tit. de Proceſs. litan. maior. & tit. de Proceſs. Corporis Chriſti* c *lib.* 2. *cap.* 32. *& ſeq.* d *de Anno* 1610. *eod. tit.* e *penès Pignatell. tom.* 3. *conſult.* 45. *num.* 32. f *apud eumdem loc. cit. num.* 34.

§. VIII.

Regulares, ac etiam Confraternitates, ſeù Congreg. Laicorum in eorum conuentibus, & monaſterijs exiſtentes, ſiuè extra, non audeant proceſſiones priuatas propria authoritate facere ceſſante noſtra licentia, niſi intra eorum clauſtra, vel intra Eccleſiæ monaſterij, vel conuentus ambitũ, circueundo tantùm ſuas Eccleſias exeundo ex vna porta, & ingrediendo per aliàm, ſub pœna interdicti regularibus & excommunicationis ſodalibus in eis interuenientibus, ſeruata forma Decretorum Sac. Congreg. in vna Cortonen. *a* 1593. 22. Nouembris, & 1628. 27. Iulij tenoris ſequentis.

Sacra Congregatio cenſuit Regularibus, & Confraternitatibus in Regularium Eccleſijs erectis permiſſum eſſe proceſſiones facere intra eorum Eccleſias, & clauſtra tantùm, & non extra, ſi verò

Eccleſiæ Clauſtro careant, eiſdem Regularibus, & confratribus licere proceſſiones facere intra ambitum. *b*

Obſeruationes.

a *Barboſ. de poteſt. Epiſc. alleg. 78. num. 3. & 7.*
b *apud Pignatell. tom. 1. conſultat. 121. de Ord. Vrban. VIII. alias oſtendere debent priuilegia contrarium poſt Concilium Trid. diſponentia.*

§. IX.

Namo inſuper audeat cuiſcumqne ſtatus ille ſit ſiuè ex ſæcularibus Laicis, ſiuè ex Eccleſiaſticis, etiã Regularibus publicas proceſſiones indicere, ſiuè ſint ordinariæ, ſiuè extraordinariȩ iuxta conſtitutionem *Pauli V a* quȩ incipit Cũ inter cæteras, ſicut etiã modũ, ordinem indicendi in proceſſionibus, & vias determinandi, ex quibus deducendæ ſint, ac dirigendæ proceſſiones, dum hoc munus ad noſtram iuriſdictionem ordinariam ſpectat priuatiuè quò ad alios, iuxta Decreta Sac. Congreg. Immunitatis in vna Mediolanen. die 13. Ianuarij 1634., *b* ſub pœna noſtro arbitrio infligenda.

Obſeruationes.

a *Quam refert Diana part. 4. in fin. Nicol. de Iur.*
Can.

Can. lib.1. tit.31. de off. ord. num.11. idem in Floſc. verb. proceſſio num.1. Barboſ. de Canon. & Dign. cap. 42. num.20. Nam illius eſt ordinare Proceſs., cuius eſt indicere b *apud Pignatell. tom.1. conſultat.8. num.5. Nicol. loc. cit. num.14. §. amplia ſecundo.*

TITVLVS V.

De Funeralibus, Exequijs, & electione Sepulturæ.

§. I.

QVoniam diſſentiones innumeræ, ac iurgia nō parua in exequijs, & funeralibus in dies oriuntur non ſine ſcandalo, ideo nos cupientes illa omnino in futurum ſedari, volumus, & decernimus ante omnia conſuetudines antiquas circa funeralia à b. m. Ioanne Petro Fortiguerra Prædeceſſore noſtro in tabellam redactas, *a* obſeruari, & in clariorem formam renouari, cum propter temporis antiquitatem penitùs perlegi non poſſint, & in Sacrario omnibus patenter affigi mandamus, iuxta Decretū *b* Synodale fel. record. Thomæ Aquauiuę Prædeceſſoris noſtri infra duos menſes, ſub pœna excommunicationis Canonicis Ordinatis & Reuerendi Capituli Procuratori pro tempore. Quas antiquas conſuetudines, & hæc alia ſtatuta circa funeralia tenentur etiam Regulares obſeruare,

ſeruata forma Decreti Synodalis, *c* bonæ memoriæ Hieronymi Pallanterij Prædeceſſoris noſtri.

Obſeruationes.

a *De Anno* 1579. b *de Anno* 1670. *tit. eod.* c *de Anno* 1610. *ſub tit. de Regular. in fin.*

§. II.

Regulares, vel Confraternitates, quoties vocantur ad aſſocianda cadauera cum Reuerendo Capitulo, omnes conuenire debeant in Cathedrali Eccleſia iuxta antiquiſſimam, & laudabilem conſuetudinem, & nullo modo permittatur, quod expectent per vias, vel ad domum defuncti, non obſtante etiam quauis conſuetudine in contrarium, & ad dicta cadauera aſſocianda ſecundum eorum præcedentiam proficiſcantur ſub pœna interdicti, & alijs noſtro arbitrio infligendis prut Sac. Cong. Rituum in vna Tropien. 8. Februarij 1631., *a* & in vna Theleſina 12. Februari 1633., *b*, & Limana 15. Decembris 1632., & Sac Cong. Concilij etiam decreuit 6. Ianuarij 1649., *c*

Obſeruationes.

a *Penès Lezzana quæſt. Reg. cap.* 12. *num.* 41. *verbo ad quartum, Barboſ. de Iure Eccleſ. lib.* 3. *cap.* 10 *num.* 63.

num.63. b *apud eumd. Barboſ. loc. cit. num.64.* c *vide alia Decreta penes Pignatell. tom. 3. conſultat. 48. num. 4. cum ſeq. Abſolutis verò exequijs in alijs Eccleſijs extra Cathedralem, Regulares, & alij ſi velint recta via ad ſuos Conuentus redire poſſunt, neque tenentur comitari Capitulum, neque Parochum ad ſuam Parochiam, ita Sac. Congregatio in Andrien. 20. Ianuarij 1657. vide Pignatel. loc. cit. num. 7.*

§. III.

Confraternitates Laicorum non comitentur cadauera Defunctorum niſi cum illis interueniat Reuerendum Capitulum ſeruata forma dictæ antiquiſſimæ conſuetudinis deſcriptæ à præfato b. m. Ioanne Petro Fortiguerra noſtro prædeceſſore, exceptis Cõfraternitatibus in Eccleſijs Regularium exiſtentibus, cum quibus dictum Reuerendum Capitulum peculiares habet Capitulationes, *a*, & præter dictas Capitulationes dicti confratres non audeant cum paruo numero, etiam duorum aſſociare ſub pœnis noſtro arbitrio.

Obſeruationes.

a *Prout ſunt Confraternitates Sanctiſſimi Roſarij, Montis Carmeli, & Sancti Antonij vigore publicorum documentorum.*

In

§. IV.

In aſſociatione alicuius Defuncti cuiuſcumque ſodalitatis, Confraternitatis, ſeù Montis Mortuorum, in quibus ſecundum dictam laudabilem, & antiquiſſimam conſuetudinem ſemper, interuenit noſtrum Reuerendum Capitulum, nè eueniant in prædicta aſſociatione in futurum diſſenſiones, & ſcandala, prout de præterito comperimus orta fuiſſe, volumus, & mandamus, quod in dicta aſſociatione obſeruentur inuiolabiliter infraſcripta.

Primo quod ſi defunctus ſodalis eſſet Dignitas, vel Canonicus, quatuor anguli culcitræ in feretro appoſiti efferantur Dignitates per Dignitates, Canonici per Canonicos, & Parochi per Parochos: ſic etiam reſpectiue ſi fuerit Sacerdos, vel Clericus ad hoc vt reſplendeat dignitas clericalis, etiam iuxta Decretum Synodale Eminentiſs. D. Cardinalis Creſcentij, ſi vero fuerit ſæcularis quatuor confratres eiuſdem ſodalitatis cum ſuis ſignis deferant prædictam culcitram; verum ſi defunctus gauderet aſſociatione duarum ſodalitatum tunc ſodales recentioris confraternitatis efferant infimam partem culcitræ ex parte anteriori, antiquioris verò ex parte poſteriori.

Secundo præter prædictos quatuor confratres, ali:

alii confratres comitantes defunctum, quia per vias arctiores huius Ciuitatis non poſſunt obſeruare, Decretum dicti Eminentiſs. Cardinalis Creſcentij mandantis circum circa feretrum cum inſtortitis aſſociari defunctum, volumus, & decernimur, quod in futurum incedant cum ſuis intorſtitis poſt Parochum incedentem poſt feretrum.

Tertio Si in dictis funeralibus interfuerint Clerici deferentes intorſtitia, tunc ex lateribus feretri eant quatuor Clerici, ſcilicèt duo pro vnoquoque latere inter ſupradictos quatuor confratres culcitrā deferentes, alii verò clerici cum alijs intorſtitijs eant poſt confratres, ita vt ipſi clerici cum dictis intorſtitijs claudant funeralia.

Quarto quod confratres cuiuſcumque ſodalitatis non audeant canere pſalmos in prædicta aſſociatione alternatim, ſed ſubmiſſa voce, ita vt non choraliter recitent.

§. V.

Ad tollēdas fraudes, & diſſentiones, declaramus etiam deberi medietatem d. Reu. Capitulum quādo Capitulū interuenit in funeralibus in Eccleſijs Regulariū de omnibus exequiis, quæ fiunt, ſepulto corpore intra terminum triginta dierum, & quandiu fit memoria de funere quādo corpus ſepultum fuit ſinè

vllis,

vllis, vel cum minus competentibus exequijs, ſeruata forma Decretorum Sac. Congreg. Epiſcoporum, et Regularium, auditis partibus 3. Auguſti 1621., a et in vna Senen. 3. Auguſti 1624. et 30. Martii vtraque parte informante.

Obſeruationes.

a *Barboſ. de poteſt. Parochi cap. 25. num. 27. & 38. Nicol. de Iure Ciuil. lib. 4. de interdictis tit. 15. num. 26. ampliat. v. pag. 420; quarta verò in Ciuitate Bituntina eſt medietas facum, & candelarum, & aliorum funeralium veluti culcitræ, ſeù panni luctus, & baulli, vt Sac. Congreg. declarauit in vna Metropolitanæ Baren. 19. Auguſti 1673. vtraq; parte informante vt in Synodo Baren. eod. tit. cap. 12. quæ quarta ad Capitulum ſpectat penes quem adeſt Ius Parochiale ab immemorabili conſuetudine, qua de cauſa Canones non concordant de quota dictæ portionis quartæ, nam alij dicunt eſſe quartam, alij tertiam, alij medietatem, vt in dicta Ciuitate, gloſ. in cap. cum olim in verb. quartæ de Cenſ. vide Antonell. de regim. Eccleſiæ lib. 1. cap. 13. num. 5. & 7.*

+ de año 1675. =

§. VI.

Nemo Eccleſiaſticorum tàm regularium, quàm ſæcularium audeat inducere, aut cogere aliquem ad eligendam ſepulturam in eorum Eccleſiis, vel iam electam

electam commutare facere ſiuè directè, ſiuè indirectè, aut iuramento, verbis indignatiuis, lenitiuis, vel conditionalibus, vel alio quouis modo, etiam effectu non ſequuto, ſub pœna contenta in Clementina Cupientes § ſanè de pœnitent. etc., et cap. 1. de ſepult:, et aliis Sac. Can:; *a* et electionem prædictam nullam declaramus.

Obſeruationes.

a Cap. Animarum periculum de Sepult. in 6. ſed in genere debent interrogare, vide Ricc. in prax. reſol. 573. part. prima pag. 262. Barboſ. de pot. Parochi p. 3. cap. 38 num. 26. cum alijs, Genuen. in prax. Archiep. Neap. cap. 61. num. 3.

§. VII.

Inhærendo aliis decretis Synodalibus *a* b. m. Thomæ Aquauiuæ prædeceſſoris noſtri volumus, et mandamus ſepulturæ electionem fieri debere per ſe ipſum viuentem, vel adhuc ipſo viuente per alium de commiſſione ipſius, aliàs iuxta Decreta Sac. Congreg. *b* ſit nulla electio. Quæ ſepulturæ electio fieri debet pro tollendis diſſentionibus, et fraudibus, quæ poſſent oriri, aut in ſcriptis per publicum documentum, aut ad proprii Parochi interrogationem, vel eius ſubſtituti à nobis per patentes literas approbati, cuius reuocationem non

Nn vali-

valituram mandamus, niſi præſente dicto Parocho ſeruata forma alterius decreti, prædicti noſtri prædeceſſoris, et quando non poteſt reperiri parochus, vel eius ſubſtitutus vt ſupra, tunc Regularis illius Eccleſiæ, in qua fuit electa ſepultura mittat ſchedulam ipſi parocho, qui debeat adire domum infirmi, et certior fieri de dicta electione; in caſu verò repentino, in quo non poſſit haberi parochus, vel eius ſubſtitutus, declaramus poſſe fieri dictam electionem, et reſpectiuè dictam reuocationem coram duobus teſtibus fide dignis, *d* a nobis, vel noſtro Generali Vicario cum iuramento approbandam.

Obſeruationes.

a *De Anno* 1670. *tit. eod.* b *penès Iulium Lauorium var. lucubr. tit.* 2. *cap.* 11. *num.* 18. c *loc. cit.* d *iuxta Decreta Sac. Cong. in Caua* 15.89. 28. *Auguſti, & pro reformatis Fiani Nepeſinæ Diœceſis* 11. *Decemb.* 1615. *penès Nicol. de Iur. ciuil. loc. cit. nu.* 21. *ampl.* 2. *& vnus teſtis non ſufficit Dian. part.* 5. *tract.* 3. *reſ.* 106. *Genuen. in prax. cap.* 61. *num.* 10. *ad tollendas omnes controuerſias electionis ſepulturæ vide deciſ. Sac. Cong. penes Pignatell. tom.* 1. *conſult.* 17. *per tot.*

§. VIII.

Quicumque ſæcularis, *a* non electa ſepultura, ſinè

ſiuè intra clauſtra monaſteriorum Regularium, ſiuè extra obierit; ſepeliri debet in Cathedrali iuxta antiquiſſimam conſuetudinem, et diſpoſitionem Sacrorum Canonum, *b* niſi habuerint ſepulcra Maiorum, *c* et ſi ſepulcra Maiorum fuerint in Eccleſia Regularium interuenire debet Reuerendum Capitulum in exequijs, iuxta eamdem legitimam, et antiquiſſimam conſuetudinem.

Obſeruationes.

a *Qui forſan eò accedunt, tamquam hoſpites, vel curationis gratia, etiam ſi ſint forenſes, vel caſu ibi moriantur, vt declarauit Sac. Cong. Conc. 31. Iulij 1627. Nicol. de Iur. Can. lib. 5. tit. 38. de pæn. & remiſs. num. 11. circa finem verb. multo adhuc minus idem de Iur. Ciu. lib. 4. tit. 15. de interdict. nu. 24. verb. ſecus de alijs, vide etiam Antonell. loc. infrà citan. num. 22. quia tunc à Paoocho ſunt præſtanda eis Sacramenta, continui verò commenſales ſepeliri poſſunt in Eccleſia Regularium intra clauſtra morientes, Dian. 5. tract. 3. reſol. 109. in fine, dummodò actu ſeruiant, & intra clauſtra degant, Antonell. de Regim. Eccleſ. lib. 1. cap. 12. de ſepulturis* §. 1. *num. 23.* b *cap. in noſtra de ſep. & toto tit. de ſepult., vide Nicol. de Iur. ciuil. loc. cit. num. 19. ſub verbo aut eſt,* c *prout declarauit Sac. Cong. teſte Nicol. loc. cit. num. 23. verbo Nono quæro, vbi inuenies, qui ſunt maiores, & qui appellatione illorum.*

§. IX.

Si quis deceſſerit in Xenodochio, ſiuè in hoſpitali huius Ciuitatis quod eſt in cemeterio Cathedralis etiam electa ſepultura ſecundum antiquiſſimam conſuetudinem, ſemper interuenire debet Reuerendum Capitulum, etiam ſi electa fuerit in Eccleſiis Regularium, quam conſuetudinem, *a* firmamus, et approbamus.

Obſeruationes.

a In materia funeralium conſuetudo ſeruanda erit, & ſi ibi non adſit, circumuicinorum locorum ita Policaſtro Sac. Cong. decreuit 6. Septembris 1604. apud Nicol. de iur. Ciuil. loc. cit. num. 22. verb. tamen.

§. X.

Tertiarii viuentes cum habitu Religionis non collegialitèr, aut non clauſtraliter, aut non habentes alias qualitates deſcriptas in Bulla fel. record. Leonis PP. X. *a* ſepeliri debent in Cathedrali, ſi ſepulturam non elegerint modo quo ſupra, non autem in eorum Eccleſia, prout reſcripſit Sac. Cong. die 23. Nouemb. 1582. Epiſcopo Nouarien. *b* tenoris, vt infra, & eſt aliud Decretum Sac. Cong. in vna Neapolitana ſub die 13. Februarij 1666. *c*

V. S. non permetta in modo alcunò, che i Tertiarij ſi confeſſino, ſe non da quelle perſone, che ſono ſtate ammeſſe alle Confeſſioni da lei, benche ſiano Frati, perche niunò deue confeſſare ſenza l'approbatione dell'Ordinario; facendo intendere in oltre alli Tertiarij, che habitano nelle caſe loro, che s'ingannano, penſando, che tutti quelli, che hanno l'habito da Tertiario, ſi debbano ſenz' altro, quando muoiono, ſepelire alla Chieſa de Frati, ſe eſſi non ſi ſono eletti quella ſepoltura, e gli faccia capaci, che non hanno tanti *P*riuilegij, quanto forſe ſi perſuadono, come ſi può vedere nel Concilio Lateranenſe vltimo nella ſeſſ. 11. Ne meno è vero, ch'ogn'vno, che laſcia morendo d'eſſer veſtito con l'habito di Tertiario, ò di Frate, debba eſſer ſepelito nella Chieſa de Frati, ſe non hanno moſtrato più che chiaramente la loro volontà circa l'elettione della ſepoltura; ma douranno eſſer portati doue con ragione ſarebbero andati ſenza qualche habito.

Obſeruationes.

a *In Lateranenſi Concil. ſeſſ.* 11. *Nicol. in Floſc. verb. Tertiariæ* b *Pignatell. tom.* 1. *conſultat.* 17. *nu.* 20. c *idem loc. cit. num.* 21. *Antonell. loc. cit. lib.* 1. *cap.* 12. *num.* 24. *&* 25. *Lantuſc. in Teatr. Reg. verb. Exequiæ ad primum.*

Si

§. XI.

Si quis ſæcularis infirmus petierit ſuum corpus indui habitu alicuius Religionis, & ſepeliri in Eccleſia Regularium obſeruari debent conditiones contentæ in Bulla aurea Pij IV.; & in decretis Sac. Congreg.; & alijs Conſtitutionibus:

Prima, vt non deferatur habitus prædictus, niſi proprio ore petentibus, quam petitionem volumus fieri præmonito Parocho. *a*

Secunda quod a Superiore eiuſdem Religionis, vel conuentus, vel per alium ſubditum Religioſum Sacerdotem de eius mandato, ſeruatis benedictionibus adhuc viuens, quem retinere debet, vel indutus, vel ſuperimpoſitus iuxta diſpoſitionem dictæ Bullę, & decretornm Sac. Congregationis. *b*

Tertia Pręmonere debet dictus ſuperior, vel alius Sacerdos de mandato, vt ſupra, quod cadauer recipiens habitum eius ſepeliri debet cum eodem habitu in eorum Eccleſijs. *c*

Quarta, quod habitus Religionis debeat eſſe aut ad modum, prout Fratres Religionis deferunt, aut ad modum tertiariorum illius, ſcilicet cum tunica maiori ad ſepulturam deferri iuxta Conſtitutionem Leonis X., *d*

Alias

Alias vna ex his cōditionibus deficiente,petitionē habitus non valere declaramus, ita Sac. Cong. Fratribus Minoribus de Obſeruantia petentibus in Anno 1615. 11. Decembris. *a*

Obſeruationes.

a *Sac.Congregatio* 11 *Decembris* 1616. *apud Nicol. de iur. Ciuil. lib.* 4. *tit.* 15. *de Interdict. num.* 24. *vndecimo quæro* b *idem loc. cit., Lantuſca Theatr. Reg. verb. Exequiæ num.* 4. *ad ſecundum dubium* c *apud eumdem Lantuſc.loc. cit.* d *Pignatell. conſult.* 17. *nu.* 20. *tom.* 1. e *penès eumd. Lantuſc. loc. cit.*

§. XII.

Petentes verò prædictum habitum etiam adimpletis enunciatis conditionibus in dicta Bullæ aurea contentis, niſi expreſsè electionem ſepulturę in Eccleſia eiuſdem Religionis legitimè, vt ſupra dictum eſt, fecerint in tali caſu ſepeliri debere, ac ſi deceſſiſſent abſque electione ſepulturæ,prout reſcripſit Sac. Cong. in vna Nouarien. 13. Nouembris 1582. & in vna Neapolitana 13. Februarij 1666., *a*

Obſeruationes.

a *Pignatell. dicta Conſultat.* 17. *tom.* 1. *num.* 2.

Infan-

§. XIII.

Infantes, ſiue mares ante quartum decimum annum, ſiuè Fœminę ante duodecimum non expletum ſepeliri debent aut in Parochia, aut in Cathedrali iuxta antiquiſſimam Conſuetudinem, *a*, & Sacrorum Canonum diſpoſitionem, *b* non verò in Eccleſijs Regularium niſi in prędictis Eccleſijs adſit ſepulcrum Maiorum, iuxta Decreta Sacra Congregatio in vna Caſtellana 12. Decembris 1620., *c*, & in vna Aſculana 21. Octobris 1616. *d* cum interuentu tamen totius Reuerendi Capituli iuxta antiquiſſimam conſuetudinem. Et hoc citrà præiudicium iurium Reuerendi Capituli, & Parochorum quo ad integra funeralia ad ipſos ſpectantia.

Obſeruationes.

a *In Tabella deſcriptam de mandato Io: Petri Fortiguerra Epiſcopi Bituntini de Annò* 1579. b *cap. licèt de Sepult. in* 6. c *Sell. cap.* 27. *num.* 64. d *Barboſ. de poteſt. Paroch. part.* 3. *cap.* 27. *num.* 28.

§. XIV.

Sacerdotes omnes, & Clerici huius Cathedralis Eccleſię ſepeliri debent in dicta Cathedrali iuxta antiquiſſimam conſuetudinem *a* regiſtratam per Ioannem Petrum Fortiguerra noſtrum prædeceſſorem. Verum ſi elegerint legitimè ſepulturam

modo

modo quo ſupra extra Cathedralem, perſoluere debent ius ſepulturæ, *b* Reuerendo Capitulo prænominatum *della Chianca*, exceptis cadaueribus illorum, quæ priùs recto tramite à domo defuncti deferuntur ad Cathedralem, & poſtea priuatìm ad Capellas, ſeù Eccleſias eorum familiæ, vti grancias dicti Capituli, in quibus reperiuntur erecta ſepulcra ſuorum Maiorum iuxta conſuetudinem huius Ciuitatis, quam laudamus, & approbamus.

Obſeruationes.

a *Quæ nimis laudabilis eſt cap·cum inter de elect: vide eleganter Bellett· diſq. Cler· part· prima* §.3. *de Cler. debitore num·9. cum ſequen.* b *ſoluendi tale ius laudabilis conſuetudo eſt, ideo ſeruanda Sac. Congregatio Sabina* 27. *Iunij* 1659· *apud Nicol. de Iur. Ciuil. lib.*4. *tit.*15. *de interdict· num·*22· *verb. ſi tamen.*

§. X V.

Sacerdotes omnes, ſiuè Clerici ſupradicti, ſi abſque electione ſepulturæ deceſſerint, ſepeliri debēt in Cathedrali in proprio ſepulcro Clericorum etiam ſi tales Clerici haberent ſepulcra maiorum extra Cathedralem iuxta Decreta Sac· Congreg. in Senogallien. 13. Maij 1650., -

Obſeruationes.

a *Nicol. de Iur. Ciuil. loc. ſupra cit. num. 23. in verb. bene.*

§. XVI.

Volumus autem, & decernimus inhærendo Decreto Synodali Eminentiſs. Domini Alexandri Creſcentij, vt dignoſcatur dignitas clericalis ſecundum eorum ordinem, vt cadauera Sacerdotum, Diaconorum, Subdiaconorum, & Clericorum ſuper feretro deferantur veſtibus Sacris induti, *a* iuxta ſui ordinis gradum ſub pœna noſtro arbitrio infligenda aſſociantibus dicta cadauera modo quo ſupra non induta, niſi alitèr viſum fuerit de noſtrá licentia pro deformitate cadaueris, & in obitu cuiuſlibet Sacerdotis pulſetur campana magna iuxta ſolitum, ſecundum dignitatem, reliquorum verò campana media, & illa deficiente paruula in obitu inferiorum Eccleſiaſticorum iuxta Decreta Eminentiſs. D. Creſcentij de Anno 1659. cap. 10.

Obſeruationes.

a *DD. in cap. Nemo 2. de Conſecrat. diſt. prima Bellet. diſq. Cler. loc. cit. p. prima* §. 3. *num.* 22.

Qua-

§. XVII.

Quamuis in *Synodo Eminen. D.* Card. Creſcentij fuerit decretum de anno 1659. tit: de monialibus, quod in funeralibus ſeù mortuarijs monialium non impendatur, niſi ſumma trium ducatorum pro qualibet moniali defuncta, & pro famulabus, ſiuè conuerſis ſumma tredecim carolenorum, attamen quia ex funeralium pompa ſummam prædictá excedunt, non ſine damno monaſterij, & Reuerendi Capituli præiudicio; ideo volumus, & mandamus, quod ſi ſummam prædictam exceſſerint quo ad ceras, tàm ſuper caſtrum funebre, quàm ſuper Altare, totum ſpectabit ad dictum Capitulum, dempta quarta Menſæ *E*piſcopalis, etiam ſi per conſanguineos, vel alios condolentes fierent impenſæ. Reſpectu verò Nouitiarum, & educandarum in dictis Monaſterijs decedentium cum funeralium impenſæ fiunt non per Monaſterium, ſed per conſanguineos condolentes, decernimus, vt ſint arbitrariæ, prout ſerpatur cum alijs ſæcularibus quo ad ceras, quæ omnes ad Capitulum ſpectabunt dempta quarta eidem Menſę Epiſcopali.

§. XVIII.

Prohibemus inſuper iuxta Decretum Synodale *E*minentiſſimi D. Creſcentij loco vt ſupra citato

Oo 2 ne

ne in prędictis funeralibus Monialium vocentur alij, niſi Canonici, & alij Presbyteri noſtræ Cathedralis, prout ad præſens ſeruatur.

§. XIX.

Moniales, cum ſint ſeparatæ à ſęculo, ab illo debent in omnibus diſtingui; ideò volumus, et decernimus, vt in futurum in Eccleſijs Monialium tempore, et cauſa prædictorum funeralium conſanguinei, et alij condolentes in veſtibus lugubribus non aſſiſtant cum ſedilibus recipiendo viſitationes aliorum, cum ſit abuſus, et non admittendus.

§. XX.

Prohibemus etiam Gentilitatis abuſum, ne fęminæ in funere ſuorum liberorum, parentum, aut maritorum capillos, ſiuè proprios crines vellant, et ſuper cadaueribus imponant, ſub pœna excommunicationis, prout declaratum fuit per Sac. Congregationem in vna Hieracen. 20. Aprilis 1587., et in Mariana 6. Decemb. 1588. *a* ideo omni diligentia, et paſtorali ſollicitudine Parochi ſuper hoc inuilent.

Obſeruationes.

a *Nicol. in Floſc. verb. Sepultura num. 19.*

Inhæ-

§. XXI.

Inhærendo Decreto Synodali Eminentiſſimi D. Cardinalis Creſcentij prædeceſſoris noſtri, de anno 1659. tit. de diſtr. funeral. volumus, et decernimus, quod funeralium candelæ non dentur, niſi prǫſcriptis in tabella per fel. mem. *Ioannis* Petri Fortiguerra noſtri prǫdeceſſoris, non autem plus detur ratione alicuius deputationis, prout de prǫſenti ſeruatur, quam obſeruantiam confirmamus. Et idem obſeruandum in diſtributione pecuniæ, quæ quandoque vice candelarum dari ſolet. Et nulli liceat alium ſui vice ad mortuos aſſociandum, vel pſallendum in Officiatura in defuncti domo deſtinare.

§. XXII.

Cadauera defunctorum ante ſolis ortum, ſiue poſt occaſum, iuxta Decreta *S*ynodalia Hieronymi Palanterij de anno 1610. in cit. tit., et Eminentiſſimi D. Cardinalis Creſcentij de anno 1654. eodem tit. noſtrorum prædeceſſorum non efferantur, ſub pœna ſuſpenſionis, et Regularibus ſub pœna interdicti, niſi vrgente neceſſitate per nos, vel noſtrum Vicarium Generalem approbanda. Nec defunctorum exequiǫ fiant dum *D*iuina Officia celebrantur, neque eo tempore ad Eccleſiam defunctorum cadauera efferantur ſub eadem pœna.

Cum

§. XXIII.

Cum Decreto b.m. Fabritij Carafæ prędeceſſoris noſtri mandatum ſit, *a* vt cadauera recta, et breuiori via efferantur à domo defuncti ad *E*ccleſiam, illud ſeruari omninò mandamus: niſi domus defuncti tàm ſit vicina Eccleſię, vt aſſociantes funus in dicta recta via contineri nequeant; quod declarari volumus per Nos, ſeù noſtrum Vicarium Generalem, ſub pœna ſuſpenſionis Eccleſiaſticis ſęcularibus, Regularibus ſub pœna interdicti.

Obſeruationes.

a *De Anno* 1624. *tit. de Regul. Decret.* 15. *in fin. Rub. Rit. Rom. de Exequijs iuxta Decreta Sac. Cong. Nicol. in Floſc. verb. ſepultura num.* 13. *&* *de Iur. Ciuil. loc. cit. num.* 25.

§. XXIV.

Cadauera defunctorum non ſepeliantur, niſi poſt duodecim horas, et qui repentima morte obierint, non ante viginti quatuor horas in tumulum reducant, *a* ſub pœna *P*arochis ſuſpenſionis; niſi aliud æſtas ſuaſerit, et alitèr nobis viſum fuerit.

Obſer-

Obſeruationes.

a Poſſunt tamen deferri ad Eccleſiam pro beneplacito ſuorum, non tamen ſepeliri, niſi poſt dictum tempus ita Sac. Cong. in Aliffe 1601. 20. *Feb. apud Nicol. verb. Cadauera num.* 1.

§. XXV.

Pauperum cadauera gratis, vel expenſis Cathedralis Eccleſiæ, iuxta antiquum ſolitum ſepeliantur, & Decreuit Sac. Cong. in vna Caſſanen. 5. Maij 1617., *a*

Obſeruationes.

a *Nicol. in Floſc. verb. Sepultura num.* 21. *Barboſ. de poteſt. Paroch. part.* 3. *cap.* 26. *num.* 84. *Io: Sancius in ſelect. diſp.* 47. *num.* 18.

§. XXVI.

Cadauera Defunctorum nullo modo inſepulta remaneant pro exigenda funerum elemoſyna iuxta Decreta Sac Congreg., *a*, & quod iuxta laudabilem conſuetudinem erogari à Populo in funeribus ſolitum fuerit, ne iure ſuo Eccleſia decidat, exigatur, prout decreuit S. Cong. 20. Septembris 1604. et in vna

vna Cremonen. 1646. 16. Nouembris, & 16. Septembris 1648., *b* & omnino obſeruetur taxa Innocentiana.

Obſeruationes.

a *Nicol. de Iur. Ciuil. loc. cit. num.26.limit.*10. *verb. eadem* b *ibid. loc. cit. verb. Et Epiſcopus.*

§. XXVII.

Ad Veſpillonis Officium nemo admittatur, niſi de noſtra facultate. Nec vllus ſepulcra quouis quæſito colore aperire audeat, abſque noſtra, vel Generalis noſtri Vicarij licentia, & caueat ea aliquo modo violare, aut ex illis cadanera mortuorum, ſiuè eorum oſſa extrahere, quoniam incidet in pœnas a iure inflictas, nec non incurret in pœnam excommunicationis latæ ſententiæ nobis reſeruatæ, prout præſenti Decreto mandamus, & decernimus.

§. XXVIII.

Nemo audeat cuiuſcumque ſtatus, gradus, & conditionis ille ſit, ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ, & ſuſpenſionis ipſo facto reſpectiuè contra Laicos, & Eccleſiaſticos, interfectorum cadauera, poſtquam ſepulturæ Eccleſiaſticæ data ſint exhumare, etiam ad effectum capiendi inditia pro

corpore

corpore delicti cum hoc fieri nequeat à Iudicibus tàm *E*ccleſiaſticis, quàm ſæcularibus, niſi de licentia *S*ac.Congreg., prout in vna Callien. 22. Nouembris 1619., & in alijs locis.

Obſeruationes.

a *Nicol. in Floſc. verb. Cadauera num. 3. & quando Ordinarius poſſit talem licentiam concedere vide Nicol. loc. cit. Synod. Caputaq. ſeſſ. 3. cap. 10. num. 5. Nicol. loc. cit. Sperell. deciſ. 51. Antonell. de Regim. Eccleſiæ lib. 1. cap. 12. §. 7. num. 65. vſque ad 68. cum alijs DD.*

PARS QVARTA

TITVLVS I.

De Sacroſanctis Eccleſijs.

§. I.

CVm Domum Dei, quæ eſt *E*ccleſia; deceat Sanctitudo, ideò illam ingredientes, & ibi permanentes omni mentis puritate, ac exteriori modeſtia ſtare debent, vt Diuinum adiutorium implorantes exaudiri mereantur iuxta, *S*alomonis *a* orationem (*ſint oculi tui aperti ſuper Domum hanc die*

ac noćte) quare volentes nos omni *Paſtorali* cura non ſolùm SacramScripturã,eiuſque monita ſectari, ſed etiam ſummorum Pontificum Conſtitutiones exequutioni demandare,vt Domus hæc verè ſit orationis; mandamus, & decernimus, vt in omnibus Eccleſijs tàm nobis ſubiectis, quàm exemptis nemo præſumat, & præcipuè quando Diuina, vel conciones peraguntur pileum in capite habere, deambulare, in circulo confabulari, nugari, clamitare, ſtrepitare,riſus immoderatos habere,contractus agere,negotia tractare, altaribus incumbere, vel ſuper illis pileos, aut alia, quæ ad altare non pertinent imponere, terga ad Sacramentum vertere, vana, fœda, ac prophana colloquia habere,cum mulieribs ſuſpectis colloqui, ſicut etiam nullus mendicus pauper mendicare audeat non ſolùm ſub pœna expulſionis ab *E*ccleſia, & alijs in Conſtitutione Beati Pij V. *b* quę incipit Cum primùm contentis,ſed alijs noſtro arbitrio, & poſtremò in ſubſidium excommunicationis, pro quarum obſeruantia adeſt Decretum Alexandri PP. VII. pro Eccleſijs Vrbis, vt in appendice.

Obſeruationes.

a 3. *Regum cap.* 8. b *Quarant. in Summ. Bull. verb. Eccleſia.*

Volen-

§. II.

Volentes nos noſtrum *Decretum* iuxta præfatam Conſtitutionem Beati Pij V obſeruare, inhærendo etiam *E*dicto Alexandri VII., vt in præcedenti §. decernimus, & mandamus, quod ſemper, & omni futuro tempore, quo in noſtra *C*athedrali Diuina celebrantur, duo ex Presbyteris choro adſcriptis per nos, vel per noſtrum Vicarium Generalem deputandis cuſtodiant Eccleſiam, præmonendo omnium prædictorum tranſgreſſores, & dictam ſanctionem non ſeruantes, & ſi vlteriùs temerè præſumant contrafacere, ab *E*ccleſia expellant, & nobis dent notam tranſgreſſorum, ad finem illos puniendi, ſeruata forma dictæ Conſtitutionis; extrà verò Diuina officia ſacriſtis noſtræ Cathedralis incumbit hoc munus exercere. In alijs verò *E*ccleſijs nobis ſubiectis, ac exemptis, *P*arochis, Capellanis, Rectoribus, Sacriſtis, vel alijs, ad quos ſpectat modo quo ſupra præſcripto, cuſtodire ſit onus, & ſi non cuſtodiant, vel non obediant, ſiuè certiores nos non faciant de traſgreſſoribus noſtro arbitrio punientur iuxta ſupradictarum Conſtitutionum tenorem.

§. III.

Sub eiſdem pœnis interdicimus ante *E*ccleſias fieri ludos, vel aliud, ex quo oriri poſſunt ſtrepi-

tus, & clamores. *Præterea* nullus ex Laicis, ſiuè Clericis in Atrio, vel Cæmeterio pila, vel pilone, vel quouis alio ludo ludat, neque mercaturam, vel negotiationem peragat, vt ſupradictum eſt in tit. de vita, & honeſtate Cleric. §. X. in obſeru. litt. F.

§. IV.

Citationes ſiuè ſint Criminales, ſiuè Ciuiles, *a* non poſſunt in Eccleſia fieri, vel eorum Cæmiterijs, ſeù alio loco immuni ſub pœna excommunicationis Curſoribus quibuſcumque, ſicut etiam iudicium ſiue ciuile, ſiue criminale, vel quoſcumque actus ad forum ſæculare ſpectantes, ſiuè ſit teſtium examen, *b* ſiuè delictorum inquiſitio, *c* ſiuè cadauerum inſpectio, *d* etiam fieri interdicimus ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ contra eos, qui id attentare præſument.

Obſeruationes.

a *Sperell. deciſ.* 51. b *Antonell. de Regim. Eccleſ. lib.* 1. *cap.* 12. § 7. *num.* 68. *in fin.*, *arg. cap. decet de Imm. Eccl. in* 6., *nec de licentia Epiſcopi, quia Ordinarius ad hæc exequenda, non relaxanda deputatus eſt ita DD. & Io: Andreas in dicto cap. decet; niſi vrgens, & euidens cauſa ſubeſſet* c *Antonell. ibidem* d *prout dictum eſt in* §. 28. *de funer. in obſeruat.*

Eccle-

§. V.

Eccleſiæ nouæ non conſtruantur niſi de noſtra licentia, & cum congrua dote; neque demoliantur antiquę, niſi nobis auditis, in quo caſu volumus eorũ lapides non ad prophanum, ſed ſolummodò ad pium vſum applicari, iuxta *S*ac. Conſtitutiones.

§. VI.

*E*ccleſiæ omnes tàm ſæcularium, quàm Regularium, & noſtra Cathedralis in crepuſculo veſpertino claudantur, nec ante auroram aperiantur, etiam occaſione Feſtorum, iuxta Decreta Sac. Congreg. & præcisè in vna Bituntina 25. *Iulij* 1591., ſub pœna interdicti, & *S*acriſtæ *E*ccleſiarum nobis ſubiectarum noſtro arbitrio rigorosè punientur vide Nicol. verb. Eccleſia num. 10.

§. VII.

Interdicimus etiam ne quis in Eccleſia dormiat iuxta Decreta Sac Cong. in Nolana apud Nicol. loc. cit. num. 9. ,propter multa, quæ exinde ſequi poſſunt inconuenientia, & ſacriſtæ ſedulò inuigilent, vt expellant dormire in ea volentes. Aliàs ſi tolerauerint, arbitrio noſtro punientur.

TITV-

TITVLVS II.

De Immunitate, Libertate, ac Iuriſdictione Eccleſiaſtica.

§. I.

NEmo cuiuſcumque gradus, conditionis, & ſtatus ille ſit, audeat immunitatem, libertatem, ac iuriſdictionem Eccleſiaſticam violare, lædere, impedire, ac perturbare, ſiue directè, ſiue indirectè, vel alio quocumque modo, ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ in Bulla Cœnæ Domini contentæ, & in alijs Sacris Canonibus: & ſciant non poſſe per nos, neque cum reincidentia tales perturbantes, lædentes, & impedientes abſolui, neque per recurſum in gradu apppellationis ad Metropolitanum cenſuras ſuſpendi poſſe, iuxtà reſcripta Sac. Congreg. tenoris ſequentis.

a Foris Al Reu: Sig. il Vic. Gen. di Capaccio.

Intus Reuerendo Sig.

NOn eſsēdo permeſſo all'Ordinarij ſenza eſpreſſa facoltà di queſta S. Sede, di aſſoluere li ſcom-

ſcommunicati per cauſa di violata Giuriſdittione, immunità, ò libertà Eccleſiaſtica; perciò vi dourete aſtenere dal dare in queſte materie aſſolutione, etiamdio con reincidentia: mà quanto in ciò dalli ſcommunicati fuſſe fatta inſtanza, ne darete auuiſo diſtinto à queſta Sac. Congreg., quale pigliarà gl'ordini che ſarannno eſpedienti, e di giuſtitia, e Dio vi conſerui. Roma 16. Giugno 1632.

Al Piacer Voſtro

Il Card. Geſſi

Et ſic reſcripſit eadem Sac. Congreg. *I*mmunitatis per literas circulares Archiepiſ. Regni, ſub 15. Octobris 1628.

Quando ſi tratta d'appellatione, ò di ricorſi in cauſe di violatione d'immunità, di libertà. ò di giuriſdictione Eccleſiaſtica, e di cenſure per dette cauſe fulminate, non dourà V.S. permettere, che da coteſta ſua Curia Arciueſcouale ſi rilaſcino inhibitioni, nè ſi proceda ad atto alcuno, ſe prima non ſe ne ſarà dato raguaglio à queſta Sac. Congreg. ſopra le controuerſie Giuriſdittionali, e da queſti Eminentiſs. miei Sig. riceuutone l'ordine, che giudicaranno opportuno di darle, così eſeguirà V.S. inuiolabilmente, con far regiſtrare la preſente negl'atti della

la Cancellaria Arciueſcouale, e darne auuiſo alla medeſima Sac. Congreg. il tutto ſotto quelle pene, che à N. Sig. parerà di dare à traſgreſſori, mentre &c.

Obſeruationes.

a *Synod. Licien. eod. tit. Pignatell. in ſuis Conſultat. conſ. 495. tom. 1. Et quamuis Archiepiſcopi prætendebant poſſe procedi quoad deuolutiuum, prout in vna Catanen. 30. Maij 1628. & in vna Beneuentana 22. Nouembris 1639. his tamen non obſtantibus ead. Sac. Cong. re maturè perpenſa, atque diſcuſſa die 19. Iulij 1661. reſoluit dictas literas circulares poſtremò emanatas eſſe in omnibus, & per omnia obſeruandas Pignatell. loc. cit.*

TITVLVS III.

De Feſtiuis diebus, eorumque Obſeruantia.

§. I.

CVm Domino Deo noſtro ſecundum Thomã omneſque Catholicos Doctores, tria præſtare debeamus, nempè fidelitatem, reuerentiam, ac famulatum; ideo ſummus legislator tertium nobis impoſuit præceptum de ſanctificandis diebus feſtis vt firmata iam fidelitate, roborata reuerentia ſub-

latiſq;

Digitized by Google

latiſque omnibus, quæ illis ſunt contraria per exteriores actus cultum Diuinum exhibeamus diebus per Eccleſiam determinatis; ceſſando ab opere ſeruili, orationique vacando. Quapropter ante omnia dies Dominicus ſanctificetur, in quem Eccleſia Catholica diem Sabbatum commutauit, ne ſeruili opere in eo die maleficium perpetremus, in quo tot beneficia vniuerſo Mundo per Deũ Dominum noſtrum, eiuſque filium Ieſum Chriſtum præſtita contemplari debemus, ſicuti etiam Feſta aliorum Sanctorum ab eadem *E*ccleſia inſtituta, ac præſcripta omninò obſeruentur; cùm glorificetur Deus in Sanctis ſuis, quos tantopere ſanctificauit, eorumque conſiderando fælicitatem, vt terrena deſpicere tantùmque cæleſtia amare diſcamus, prout ipſi fecerunt aliàs ſecundum Chriſoſtomum, & Auguſtinum; Feſtiuitates *S*anctorum ritè, & rectè non celebrantur.

§. II.

Sciant Chriſti fideles ex feſtorum inobſeruantia multas Reipublicę Chriſtianę obuenire calamitates, ideo noſtro cordi excudamus ſententiam, quam Dominus Deus noſter ſummo rigore protulit contra colligentem ligna in die Sabati, quem ſanctificabant, quando præcepit Moyſi (numeri c. 15. n. 32.) *Morte moriatur homo iſte, obruat eum lapidibus omnis turba extra caſtra, obruerunt lapidibus, & mortuus*

eſt, ſicut Dominus præcepit. Quapropter volumus, & mandamus tali exemplo, quod Parochi, omneſque Confeſſarij arguant, & increpent Feſtorum trãſgreſſores, et quia in noſtra Diœceſi magna proteruia quidam ab opere ſeruili abſtinendo Feſta ſanctificare non curant, volentes nos iſtud euellere malum, decernimus, ſi, Parochi, & Confeſſarij a nobis approbati per quatuor vices aliquem feſta culpabilitèr violaſſe compererint eum Sacramentalitèr non abſoluant abſque noſtra ſpeciali facultate.

§. III.

Vt ergo cultus Diuinus Sanctificatione feſtorum, eluceat, inhærendo Sacris Sanctionibus, a Concilio Tridentino, *b* B Pij V. glor. mem. Conſtitutioni. Quam primùm aliàs citatæ, & Decretis Sac. Congreg., *c*, alijſque noſtrorum prædeceſſorum Statutis Synodalibus, *a* volumus, & decernimus præſenti noſtro Synodali decreto infraſcripta obſeruari, ſcilicet ante omnia, vt omnes vtriuſque ſexus Chriſti fideles legitima cauſa non impediti, in diebus feſtiuis Eccleſiam frequentent, & Sacrificio Miſſæ deuotè adſint, ſicut etiam ne aliquid abſque vrgenti neceſſitate per nos, vel Vicarium noſtrum Generalem cognita, ſeruile exerceant opus. Quapropter ſi quis in dictis diebus ab Eccleſia præſcriptis in exercitio mechanico ſeruili opere, ſiue rurali

li labore viſus, aut inuentus fuerit, pœnis noſtro arbitrio punietur, pauperibus, ſeù locis pijs per nos applicandis, qui verò dictam pœnam ſoluere recuſauerit in ſubſidium gladio excommunicationis afficietur.

Obſeruationes.

a *Cap. 1. & toto tit. de Ferijs* b *ſeſſ. 25. cap. 12. de regular. Nicol. de Iur. Can. lib. 2. de Ferijs, & in Floſc. in verb. Feſtum Pallanterij de Anno 1610. eod. tit. & D. Cardinalis Creſcentij de Anno 1654. & 1663. eod. tit.*

§. IV.

Ante Miſſam Conuentualem, & poſt veſperas in Cathedrali celebratas, & poſt concionem, ſi habebitur, omnia comeſtibilia, & ad victum neceſſaria in apothecis ſemiapertis cum porticula, ſcilicet currenti, & Superiori feneſtella vendi permittimus, iuxta Decreta Sac. Cong. *a*

Obſeruationes.

a Penes Nicol. de Iure Can. lib. 2. tit. de Ferijs num. 3. & in Floſc. num. 10. verb. Feſtum.

§. V.

Aromatarios, & qui herbas, fructus, piſces, & aues deferunt vendere poſſe omnibus horis declaramus, prout eadem Sac. Congregatio reſcripſit Vicario Andrien. 16. Auguſti 1593. & Faenza 17. Septembris 1602., *a* modo vendantur in locis ſolitis, & deſtinatis, aliàs non permittimus, ad tenorem alterius Decreti in vna Albanen. 5. Martij 1660

Obſeruationes.

a Teſte Nicol. de Iur. Can. loc. cit. num. 3. verb. non eſt, & in Floſc. num. 24. verb. Feſtum.

§. VI.

Macellarij, Cupedinarij, vel alterius artis ſordidæ opifices vendere poſſunt carnes cum lanianis, ſeù Macellis, vel Officinis ſemiapertis de mane vſque ad Miſſam Conuentualem, & concionem excluſiuè, tunc enim abſtineant, & macella cum alijs officinis claudantur, donec Diuina Officia, & Concio celebrentur, prout declarauit Sac. Cong. in dicta Nicoteren. & Ferentina 14. Iunij 1599. exceptis Feſtis principalibus, & ſolemnioribus, in quibus non licet vendere carnes, nec etiam in Tabernis, vel Macellis clauſis, iuxta declarationem

eiuſdem

eiuſdem Sac. Congregationis in Hieracen. 20. Aprilis 1587. a

Obſeruationes.

a *Apud eundem Nicol. in Floſc. loc. cit. num.* 10.

§. VII.

Molitores tritici, & Oliuarum, ac Furnarij, ſtante neceſſitate, poſſunt in diebus feſtiuis laborare ſaltèm de manè vſque ad ortum ſolis, & poſtea tota die finita Miſſa conuentuali in Cathedrali. Si verò neceſſitas non ſit adeò grauis, & generalis, ſolùm in occurrētijs permittimus de noſtra licentia vel Generalis Noſtri Vicarij, iuxta Decreta Sacra Congregationis in *A*riano 2. Iunij 1593. & in Monopolitana 15. Februarij 1595. & eodem tempore poſſunt intromitti cum operarijs, & animalibus frumentum, & aliæ fruges, prout in dicta Nicoteren. eadem Sac. Cong. declarauit in Anno 1596. 2. Iunij. a

Obſeruationes.

a *Penes Nicol. de Iur. Can. loc. cit. num.* 3. *verb. Molitores apud eumdem in Floſc. verb. feſtum num.* 10

Cœte-

§. VIII.

Cœteræ autem res tàm ab exteris, quàm à ciuibus minimè vendantur, quæ non ſint comeſtibilia, aliàs ſupradicti omnes ſecus facientes, pœnis arbitrio noſtro *a* ponientur, locis pijs applicandis, & ſi renitentes fuerint illas ſoluere, cenſuris innodabimus.

Obſeruationes.

a *Pœna debet eſſe moderata, & reduci ad arbitrium Ordinarij. Ita Sac. Congregatio 1. Aprilis 1596. Strongoli 1. Septemb. 1596. Belcaſtro 12. Decemb. 1642. Corneto, locis pijs amplican. deducta tertia pro executoribus Sac. Cong. Terracin. 14. Decemb. 1594. Non poſſunt animalia confiſcari, ſed data cautione de ſoluendo pœnam debent reſtitui eadem Sac. Cong. Conc. in Boiano 1645. 11. April. vide omnia apud Nicol. de Iur. Can. lib. 2. tit. de ferijs num. 7. & in Floſc. loc. cit. num. 27. verb. Pœna.*

§. IX.

Mercatores omninò abſtineant à venditione cuiuſcunque rei, & volumus ſemper eorum Apothecas clauſas eſſe ſub pœna librarum quinque ceræ laboratæ locis pijs per Nos applicanda, & ſi renitentes

tes fuerint illam ſoluere in ſubſidium erunt exco n-municandi, iuxta *D*ecretum Synodale *E*minentiſs. D. Card. Creſcentij editum de anno 1663. eodem tit.

§. X.

Barbitonſores nullatenus audeant tondere, nec barbas facere, & ſuas Apothecas ſemper habeant clauſas. Verum pro laxationibus faciendis tantùm portellam currentem, & non aliter apertam habeant, ſub pœna carolenorum decem locis pijs applicanda. Et ſi renitentes fuerint illam ſoluere, in ſubſidium excommunicationis vinculo erunt innodandi ſeruata forma Decreti Synodalis Eminentiſs. D. Card. Creſcentij prædeceſſoris noſtri eodem tit. de Anno 1663.

§. XI.

Agaſones, ſiuè Muliones, ac alij iumentorum directosres, ſiuè mercium conductores, vel alij huiuſmodi ſeruientes, valeant ſarcinas, & onera, nundinarum cauſa exonerare, & deponere, inceptumque iter Miſſa tamen priùs audita, tranſeundo proſequi, & cntinuare. Non autem debent ſarcinas componere, & iumenta onerare ad iter de nouo incipiendum, iuxta Decreta *S*ac. Congreg. in

Ciatà

Città della Pieue 28. Nouembris 1656., & in vna Andrien. 15. Martij. eiuſdem anni, *a*

Obſeruationes.

a Apud Nicol. de Iur. Can. lib. 2. tit. de Fer. n. 3. verb. Dummodo, & verb. ſicut & Muliones & alia tempore vendemiarum apud Vulp. in prax. Iudic. ſ. 5. num. 10.

§. XII.

Omnes inſuper abſtineant àlaruis, choreis tripudijs, commeſſationibus, comædijs tàm obſcænis, quàm honeſtis, & ab omnibus alijs in diebus feſtiuis, & præcisè quando Diuina celebrantur, iuxta Decretum Synodale b. m. Hieronymi Pallanterij, *a* & Eminentiſs. D. Cardinalis Creſcentij, *b* prædeceſſorum noſtrorum, ſub pœna noſtro arbitrio ſoluenda.

Obſeruationes.

a *De Anno 1610. tit. eod. verb. omnes* b *de Anno 1663. eod. tit. verb. Hiſtrionibus.*

§. XIII.

Notarij pro obſeruantia Feſtorum non audeant contra-

contractus, vel inſtrumenta ſtipulare, pro quorum obſeruantia præſtari opus eſt iuramentum, cum hoc de Iure *a* vetitum ſit, exceptis contractibus ſtipalandis pro pauperibus, qui diebus ferialibus ruri commorantur, prout declarauit Sac. Cong. Epiſcoporum in Gallipolitana 26. Iunij 1590., *b* Verùm ſi aliter neceſſitas expoſtularet, permittimus de noſtra in ſcriptis licentia, ſub pœna excõmunicationis.

Obſeruationes.

a *Iuxta Tex. in cap. 1. de Fer., teſtamenta tamen poſſunt ſtipulari, quia ibi non cadit Iuramentum, ſicut etiam contractus matrimonij cùm ſint pij, licet apponatur iuramentum Vulp. in prax. cap. 5. num. 14.*
b *apud Nicol. in Floſc. verb. feſtum num. 25. idem de iur. Can. lib. 2. de fer. num. 5. verb. limita 4.*

§. XIV.

Actus iudiciarios, ſicut etiam carcerationes, & exequutiones pro debitis, & cauſis ciuilibus curię ſæcularis in prædictis diebus, iuxta Cæſareas Sanctiones, *a* & Sac Congreg. Decreta non permittimus, ſub pœna excommunicationis, prout in vna Nicaſtren. 17. Septembris 1581, *b* ſi vero fuerint debitores ſuſpecti de fuga de noſtra licentia mancipari poſſunt, & contrafacientes eamdem excommunicationem incident.

Obſeruationes.

a *Tex. eſt in l. fin. & ibi communiter DD. C. de ferijs* b *penes Nicol. de iur. Can. loc. cit. num. 5. verbo amplia, pro cauſis verò criminalibus carcerare poſſunt Nicol. loc. cit. verb. limita ſecundo.*

TITVLVS IV.

De Sacrificio Miſſæ, eiuſque celebratione.

§. I.

QVanta ſublimitate ſint Sacerdotes decorati propter ineffabile Sacrificij Miſſæ Myſteriũ, teſtatur Ambroſius de Dignit. Sac. his verbis. *Si Regum fulgori compares, Principum Diademati, longe erit inferius, quàm ſi plumbi metallum ad auri fulgorem compares; ſubiungens; Nihil in hoc ſæculo Excellentius Sacerdotibus, ſi quod ſumus profeſſione, actione potiùs quàm nomine demonſtremus, vt nomen congruat actioni, actio reſpondeat nomini; ne ſit nomen inane, & crimen immane, ne ſit honor ſublimis, & vita deformis, ne ſit difica poſſeſſio, & illicita actio, cogitate* inquit Chryſoſtomus, ho.n. 60. *quali ſitis inſigniti honore, quali menſa fruimini, quod Angeli videntes exhorreſcunt, nec liberè audent intueri propter emicantem inde ſplendorem* (Quapropter ſequamur

mur Auguſtinum ſic clamantem) *O Sacerdotes ſi anima cuiuslibet iuſti Sedes eſt Dei; multò magis Sedes, & templum Dei vos eſſe debetis mundum, & immaculatum; Si ſepulchrum eius glorioſum eſt, in quo eius corpus iacuit exanime, multo glorioſiora, & digniora debent eſſe corpora veſtra, quæ à mortuis reſuſcitatus quotidie inhabitare dignatur.*

§. II.

Si ergo Sacerdotes debent eſſe tantæ puritatis, ſanè celabraturi ad Altare innocentiam ſecum deferre nitantur, quam per Sacramentalem confeſſionem acquirent, vt ſuper niuem dealbentur, ſtudeant tanta dignitate fruentes, vt cùm ad ſacriſtiam peruenerint, ea qua decet modeſtia, orationes præparatorias attentè, ac deuotè perlegant, parumper orent meditantesquid ſint tractaturi, & poſt præparationem non confabulentur, ſed ſolum ad tanti Myſterij pertinentia recogitent. Mox Miſſam ſecundùm præſcriptas Rubricas perquirant, ac legant. deindè lotis manibus, calicem cum corporali in burſa poſito, & purificatorio mundo præparent, ſolitiſque precibus ſacris veſtibus integris, mundis, & non ſciſſis ſe induant.

§. III.

Sacerdotes celebraturi è Sacrario non diſcedant

niſi præparato Altare cum omnibus neceſſarijs, & certiores facti ſint candelas fuiſſe ſuper Altare accenſas, & adſit clericus cotta indutus, qui ſacris reſpondeat ſub pœna noſtro arbitrio. Deinde oculis demiſſis, inceſſu graui, erecto corpore, ac maiori qua poterit exteriori, atque interiori pietatis ſpecie è ſacrario diſcedant, & ad Altare accedant, præuio campanulæ ſonitu.

§. IV

Veſtibus talaribus in celebratione Miſſarum omninò vtantur, & ſacra indumenta ſacerdotalia ſint benedicta non lacera, ſed omnia decentèr compacta, & munda, præſertim corporalia, & purificatoria: nam aliter facientes à nobis punientur.

§. V.

In Miſſarum celebratione nihil addatur, vel detrahatur, ſed cæremoniæ adhibeantur, quæ in Rubricis Miſſalis Romani reperiuntur præſcriptæ, & à S. R. Eccleſia approbatæ; ſi quis aliter fecerit pœna ſuſpenſionis punietur.

§. VI.

Paramenta Sacra Sacerdotes non ſumant de Altare quacumque Dignitate fulgeant, ſed in ſacri-
ſtia,

ſtia, & ſi illa non adfuerit, præparetur abacus, ſeù credentiola nuda propè Altare, ſuper quam imponi debeant paramenta ſacra pro induendis Sacerdotibus, *a* ſub pœna noſtro arbitrio infligenda.

Obſeruationes.

a *Gauant. in Rub. Miſſal. part. 2. tit. 2. num. 2. in princ. vide etiam eumd. Nicol. in Floſc. verb. Miſſa num. 27.*

§. VII.

Pileolo in celebratione nemo vtatur iuxta diſpoſitionem *Sacrorum* Canonum, *a*; niſi habuerint diſpenſationem Sedis Apoſtolicæ, prout Sac. Cong. decreuit anno 1626. 31. *Ianuarij*, & 1643. in Cirenza 4. Ianuarij, *b*. Neque in celebratione, geſtent anulum etiam ſi fuerint Dignitates, Canonici Cathedralis, vel Doctores, vel Protonotarij, iuxta alia reſcripta *Sac.* Congreg. Archiepiſcopo Vrbinen. 6. Ianuarij 1595. Tropien. 11. Februarij 1623; & 20. Nouembris 1628., *c* apud Gauant ſub pœnis noſtro arbitrio.

Obſeruationes.

a *Cap. Nullus de Conſecrat. diſt. 1.* b *penes Nicol. de iur. Can. lib. 3. tit. 41. de celebr. Miſs. n. 18.*

Ad

§. VIII.

Ad Sacerdotium recenter promoti ad celebrationem Miſſæ non accedant, niſi in cæremonijs fuerint benè inſtructi; & à Magiſtro, ſeù Præfecto cæremoniarum coram nobis, vel noſtro Generali Vicario approbati, ſub excommunicationis pœna, ſeruata forma Decreti Synodalis Hieronymi Pallanterij prædeceſſoris noſtri de, Anno 1610. eod. tit. in Verb. promoti.

§. IX.

Exteri, Vagi, vel peregrini Sacerdotes non admittantur tàm in Eccleſijs Sæcularium, quàm Regularium, niſi viſis literis teſtimonialibus ſubſcriptis à noſtro Vicario Generali, prout decreuit Sac. Cong. Epiſcoporum in vna, Andrien. 1586. 2. Octobris, & 1625. Venetia 14. Ianuarij, a, ſub pœna ſuſpenſionis tàm contra Sacerdotem celebrãtem, quàm aduerſus Præfectos Eccleſiarum, vel alios, ad qnos ſpectat admittentes; Regulares verò ſub pœna interdicti.

Obſeruationes.

a *Quæ inuenies penes Nicol. de Iur. Can. lib. 3. tit. 31. num. 15. in fin.*

In

§. X.

In Eccleſijs Monialium nemo audeat celebrare *a* ſub pœna ſuſpenſionis ipſo facto incurrenda, cuius abſolutionem nobis reſeruamus, exceptis illis, qui à nobis, vel noſtro Generali Vicario fuerint deſtinati.

Obſeruationes.

a Etiam ita Sac. Cong. Concil. in vna Placentina 9. Decemb. 1655. & debent eſſe quinquaginta annorum ead. Sac. Cong. 1621. Faenza 4. Maij vide Nicol. in Floſc. verb. Miſſa num. 25. & 26.

§. XI.

Onera Miſſarum celebrandarum, abſque noſtra licentia in ſcriptis, non recipiantur à noſtro Capitulo, vel Societatibus, Congregationibus, Confraternitatibus, vel ab alis ſæcularibus, ſub pœna interdicti ab ingreſſu Eccleſiæ ipſo facto incurrenda ex Conſtitutione Vrbani VIII. quæ incipit; Cum ſæpè contingat, in appendice apponenda, & omnino ſeruanda.

Sub

§. XII.

Sub eadem pœna interdicti ab ingreſſu Eccleſiæ eo ipſo incurrenda mandamus ſeruata forma eiuſdem Conſtitutionis Vrbani VIII. quod pecunia, vel alia bona mobilia pro oneribus Miſſarum in futurum acquirenda, ſtatim à die realis acquiſitionis, deponi debeant apud Aedem Sacram, & quàm primum conuerti, ac inueſtiri in tot bonis immobilibus fructiferis cum expreſſa mentione oneris, quod illis annexum reperitur.

§. XIII.

Et quoties occurrerit pecuniam prædictam non poſſe in bonis ſtablibus fructiferis inueſtiri, concedimus, præcedente noſtro decreto gratis dando, & conſtito de maiori vtilitate Capituli, emi tot annuos cenſus iuxta Decretum ſpeciale Sac. Congreg. in vna Bituntina petente noſtro capitulo tenoris ſequentis.

Bituntina.

DIe 14. Nouembris 1648. Sac. Cong. Eminentiſs. Cardinalium Concilij Tridentini, interpretum, authoritate ſibi tributa, remiſit Epiſcopo Bituntino, vt quoties contingat cenſus ad

fauorem

fauorem Capituli pro celebratione Miſſarum reſtitui, curet pecunias in bonis ſtabilibs æque fructiferis inueſtiri. Quod ſi in ſtabilibus fieri nequit, curet quàm primùm emi alios cenſus tutos, ſuper quo oneratur conſcientia ipſius Epiſcopi.

Petrus Aloyſius Cardinalis Carafa.

Franciſcus Paulutius Sac. Conc. Trid. Sec.

§. XIV.

Decernimus etiam in poſterum per Capitulum non confici cum hæredibus piorum diſponentium Inſtrumenta fictitia receptionis pecuniarum cum obligatione onerum Miſſarum celebrandarum, & deinde eodem die eiſdem hæredibus eandem pecuniam vendi ſub figura annui cenſus: cum hoc reſultet in magnum præiudicium Capituli, ſed tantùm recipi obligationem ſimplicem hæredum, qui correſpondere debeant annuum cenſum pro talibus Miſſarum oneribus à dicto Capitulo ſatisfaciendis, ita vt tamdiù ſuſtineantur dicta onera Miſſarum, quandiù hæredes correſpondebunt ad annuum cenſum. Aliàs ſi contrafecerint, contractum declaramus nullum tanquam fictitium.

Digitized by Google

§. X V.

Cum noſtrum Reuerendum Capitulum nullos alios redditus habeat pro manutentione Eccleſiæ, eiuſque Altarium, paramentorum, vini, hoſtiæ, & ſimilium, & Miſſarum Punctatorum; Ideò mandamus, quod Miſſæ perpetuæ non recipiantur per dictum Capitulum, niſi à pijs diſponentibus duo ſaltèm caroleni pro qualibet Miſſa offerantur, retenta portione pro expenſis erogandis pro ſupradicta manutentione: modo celebrentur tot Miſſæ, quot fuerint præſcriptæ ab offerentibus eleemoſynas, prout declarauit Sac. Cong. Concilij de authoritate Vrbani VIII. ſuper Conſtitutione de celebratione Miſſarum edita de anno 1624. ad ſeptimum reſponſum.

§. X V I.

Pro quocumque *A*nniuerſario perpetuo per noſtrum Capitulum celebrando in futurum, capitale ipſius aſcendat ad ducatos centum: & ſi bona ſtabilia fuerint relicta, ſint redditus ſaltèm ducatorum ſex, aliàs talia anniuerſaria non recipiantur.

Cum

§. XVII.

Cum ſeruata forma diſpoſitionis iuris voluntas teſtatoris debeat in forma ſpecifica adimpleri, ideo volumus, quod miſſæ relictæ in Altari à teſtatoribus præſcripto, ibi celebrentur, & non in alio, niſi alitèr neceſſitas expoſtulaueritde noſtra diſpenſatione, prout decreuit *S*ac. Cong. in Hiſpalen. 30. *S*eptembris 1580., *a*

Obſeruationes.

a Apud Nicol. in Floſc. verb. Miſſa num. 18. *multò minus in alia Eccleſia. ibidem.*

TITVLVS V.

De Teſtamentis ad pias cauſas, & legatis pijs.

§. I.

CVm Epiſcopus ex Sacris Canonibus, *a* protector, ac pater miſerabilium perſonarum vocetur, nil mirum ſi ab inteſtato morientis,tamquàm indigentiſſimi, omnique auxilio deſtituti aduocationem ſuſcipiat; *b* conueniens igitur erit, vt de mandato Epiſcopi pro eius anima ad pias cauſas

pro remiſſione peccatorum, & pro malè forſan ablatorum reſtitutione aliquid erogetur; prout immemorabili conſuetudine ferè in toto noſtro Regno obſeruatur, & tamquam laudabilis, & rationabilis à Sac. Congregatione approbatur, etiam cenſuris manutenenda; prout declarauit in vna Tricaricen. 5. Septembris 1603. & Salernitana 21. Martij 1614. *c* quam etiã Taxa Innocentiana approbauit.

Obſeruationes.

a *Cap. ſuper quibuſdam de verb. ſignif. Nouar. in tract. de Priuil. miſerabil. perſonar. priuil.90. n.3. & priuil.48. num.20.* b *tamquam miſerabilis perſonæ, nã talis eſt defunctus vt ex Afflict. in Conſt. Regn. Iſtrumentorum rebus num.23.* c *penes Nicol. de Iur. Ciuil. lib.2. tit.10. de Teſtam. num.16. habita relatione ad qualitatem perſonæ, bonorum, & hæredum pauperum.*

§. II.

Hanc laudabilem conſuetudinem in noſtra Diœceſi pro dictis teſtamentis ad pias cauſas, ſiue codicillis, prout hic nuncupantur, illam eſſe declaramus, quod facta diſpoſitione per Epiſcopum pro anima defuncti ab inteſtato decedentis, medietas talis diſpoſitionis ſit Epiſcopi, quæ in pauperes erogabitur; Parochorum autem altera medietas cum ſolito onere-

re

re orandi, & aliquam Miſſam celebrandi pro Defuncti anima. Circa verò Miſſas, quas Ordinarius mandauerit celebrandas, eiuſdem facultatis ſit, celebrationem committere, quibus ipſe voluerit, quã conſuetudinem non ſolum ſeruata forma Decretorum Sac. Congregationis, *a* ſed etiam Decretorum Synodalium Eminentiſſimi D.Card.Creſcentij prædeceſſoris noſtri laudamus, & approbamus. *b*

Obſeruationes.

a *Vt ſupra relatorum in* §.1. b *in Synodo de Anno* 1663. *celebrato eod. tit. cap.*17.

§. III.

Circa verò legata pia, mandamus, quod Notarij omnes in futurum poſt quindecim dies ab obitu defuncti Nobis notam afferant omnium Legatorum piorum, de quibus ipſi rogati fuerint, ad finem, vt illa adimpleantur, pro facultate Nobis præſtita Iure Pontificio *a* ſub pœna excommunicationis.

Obſeruationes.

a *Seſſ.* 22. *cap.*8. *de Reform. quamuis de Iure communi ad Epiſcopum competat exequutio piorum legatorum, vt in* §. *ſi quis autem in auth. de Eccleſ.cap. Nos quidem, cap. ſi hæredes, cap. Ioannes* 19. *de teſtam.*

Marant.

Marant. Epiſc. Iuuenacen. reſponſ. 2. num. 19. par. 1. Rouit. prag. 1. tit. de legat. pijs, alijs alleg. per Capyc. latr. deciſ. 180. lib. 2. num. 5. tamen in Regno Neap. ex conuentione inter Sedem Apoſtolicam, & Regiam Catholicam Maieſtatem, vt ex Bulla, Pauli III. quæ incipit Dum ad Vniuerſas Vrbis Baſilicas. Ad Tribunal. Reu. Fabricæ ſpectat exequi legata pia elapſo anno, vt inquit Marant. loc. cit. num. 27. & Concil. Trid. fuit quoad hoc derogatum per Bullam Pij IV. in Anno 1562. vt refert Ricc. in prax. reſol. 376. p. 2. & ſic infrà annum ad Epiſcopum.

§. IV.

Inſuper ſi quis auſus fuerit prædicta pia legata impedire quocumque modo, nè à teſtatoribus, vel pijs diſponentibus fiant, eadem excommunicatione ſit innodatus.

TITVLVS VI.

De Foro Iudiciario Epiſcopalis Curiæ, eiuſque ſcripturis conſeruandis.

§. I.

QVàmuis per Conſtitutiones noſtrorum Prædeceſſorum ſufficientèr ſit prouiſum quo ad

Forum

Forum iudiciarium noſtræ Curiæ: attamen nè illæ in obliuionem eant præſenti noſtra Synodo illas confirmamus, & alias, quæ per nos inferiùs iuſtis de cauſis declarabuntur, inuiolabilitèr obſeruari præcipimus, & mandamus.

§. II.

Magiſtri *Actorum* noſtræ Epiſcopalis Curiæ, iuxta Conſtitutionem Synodalem Eminentiſs. D. Card. Creſcentij prædeceſſoris noſtri de anno 1654 eod. tit. ſint bonæ vitæ, ac famæ, & ab omni labe auaritiæ alieni, & pro Actorum ciuilium emolumentis conſueta accipiant, & iuxta præſcripta in Tabella per eundem Eminentiſſimum tantùm exigant. Quoad acta verò, quæ concernunt ſpiritualia, vel ſpiritualibus annexa, obſeruetur Taxa, quæ à Sanctiſſimo Domino Noſtro *I*nnocentio XI. iuxta *S*acros Canones emanauit, & in noſtra Cancellaria publicè eſt affixa; & ſi alitèr exegerint, ad reſtitutionem cogentur, & Officio priuabuntur.

§. III.

Archiuium ſcripturarum tàm ciuilium, quàm criminalium benè cuſtodiant, & de illis integrum Inuentarium conficiant, ſucceſſoreſque in Officio iuxta *D*ecretum Synodale eiuſdem Eminentiſſimi Creſcentij abſque dicto *I*nuentario claues *A*rchiuij

non

non recipiant, ſub pœna excommunicationis.

§. IV.

Si quis apud ſe habuerit, vel ſciuerit apud alios detineri Proceſſus, aut alias ſcripturas ad noſtrum Tribunal ſpectantes, volumus, & mandamus, quod ſi infra menſem ab hodie non reſtituerit, vel reuelauerit, ipſo facto ſit excommunicatus, abſolutione nobis tantùm reſeruata.

§. V.

Sicut etiam præcipimus, quod prædicti Actorum magiſtri, ſiue Cancellarij Proceſſus Originales, ſiue quaslibet ſcripturas litigantibus, ſiue alijs cuiuſcumque ſtatus illi ſint, non conſignent inconſulto noſtro Generali Vicario. Neque atteſtationes aliquas conficiant ſiue gratioſas, ſiue odioſas, niſi perquiſito Archiuio, & de noſtra licentia, vel noſtri Generalis Vicarij. Nec etiam recipiant libella, vel alias ſcripturas extra Curiam, aliàs pro non forenſibus declaramus, & ſi contrafecerint pœna excommunicationis, & alijs pro noſtro arbitrio punientur.

§. VI.

Cancellarij prædicti iuxta Conſtitutionem eiuſdem *E*minentiſſimi D. Creſcentij tria conficiant, ac

ac apud ſe habeant regiſtra, in quibus in vno omnia Edicta à Nobis, & à ſucceſſoribus noſtris emanata, et emananda regiſtrentur: in altero Beneficiales Bullæ. Et in alio literæ Dimiſſoriales, quæ in dies per Curiam emanant, aſſeruentur ſub pœna noſtro arbitrio.

§. VII.

Et quia obſeruauimus, quod multi Proceſſus, ac ſcripturæ tàm ciuiles, quàm criminales deſint in dicta noſtra Cancellaria, non ſine magno partium detrimento, ac Epiſcopalis Curiæ, quod de facili euenire poſſit tempore vacationis Sedis Epiſcopalis; ideò huic magno malo occurrere volentes, mandamus omnibus, et quibuſcunque nè in dicto tempore vllo modo audeant, aut permittant ſcripturas quaſcunque, vel Proceſſus à dicta Cancellaria aſportare; mandantes propterea, vt ſequuta vacatione prædicta, ſtatim per duos Deputatos Capituli recipiantur omnes ſcripturæ, et Proceſſus à Cancellario per Inuentarium conſignandum per dictos Deputatos ſucceſſori Epiſcopo; cui reddenda erit ſtricta ratio de dictis ſcripturis, et proceſſibus, et à quo pœnis arbitrio ſuo puniri valeant dictas ſcripturas, et Proceſſus occupantes, ſeù aſportantes.

§. VIII.

In Adminiſtratione Iuſtitiæ noſter Vicarius Generalis æqua lance procedat, et omnibus indifferentèr ſe præbeat, et præſertim pauperibus, et miſerabilibus perſonis promptum, facilem, patientem, mitem, pium, ac manſuetum ſe exhibeat. In cauſis ciuilibus exigui momenti, ſi ſummam ducatorum ſex non excedant, quamuis in ſcriptis, attamèn de plano ſummariè, et abſque figura Iudicij cognoſcat. Si verò cauſæ prædictę ſint infra ſummam trium aureorum in voce, ac oretenus componere, et decidere liceat.

§. IX.

Ad Euellendas Procuratorum calumnias, et nè Cauſarum deciſiones cum litigantium detrimento longiùs protrahantur, iuxta Conſtitutionem Synodalem b. m. Fabritij Carafæ noſtri prædeceſſoris de anno 1624. eod. tit., nullam aliam nullitatem in noſtro Foro attendi volumus, quàm ex defectu iuriſdictionis, citationis, & mandati, ſeruata forma Conſtitutionis fęl. record. Clementis VIII. aliàs, Procuratores vti cauilloſi à foro iudiciario repellantur.

§. X.

Ad hoc vt noſtrum Tribunal ſit ab omni labe immune, & quod Miniſtri, & Officiales illius à re-

cto

cto tramite iuſtitiæ non diuertantur, excommunicationis ſententiam imponimus nobis reſeruatam aduerſus eos, qui pecunia, vel alio quouis modo corrumpere tentant, vel præſumant etiam effectu non ſequuto noſtrum Generalem Vicarium, actuarium, vel alium quemcumque officialem tàm in cauſis ciuilibus, quàm criminalibus, & mixtis, effectu verò ſequuto prædicti officiales pœnam dupli incurrant, & priuationis officij.

§. XI.

Si quis auſus fuerit miniſtrum aliquem noſtræ Epiſcopalis Curiæ, ſiuè ordinarium, ſiuè delegatum, ac etiam curſores offendere iniurijs, minis, vel alio prauo modo, intuitu ſuorum officiorum, *a* excõmunicationi latæ ſententiæ ſubiaceat, cuius abſolutionem nobis reſeruamus.

Obſeruationes.

a *Vide Genuen. in prax. Archiep. cap.* 10. *de laicis offendentibus &c. Prat. in ſuis Reſponſ. Criminal. Reſp.* 42. *num.* 10. *& n.* 12. *vbi plura inuenies.*

§. XII.

Antiquiſſima eſt conſuetudo, & ſtilus noſtræ Epiſcopalis Curiæ, prout in alijs Eccleſiaſticis Curijs

rijs ſeruatur, *a* ad ſerendam legitimè, ac rectè excommunicationem, vel ad eam declarandam, ſiue ſit à iure, ſiuè à nobis, vel noſtro Generali Vicario ipſo facto impoſita, quando reus perſonaliter haberi non poteſt, ſufficere vt bis in domo citetur ſuæ conſuetæ habitationis, dimiſſa copia citationis, vel ſi conſtiterit non eſſe tutum acceſſum ad perſonaliter, vel domi ipſum citandum; citatio, vel monitoria ad valuas noſtræ Eccleſiæ Cathedralis affigantur ſeruata forma iuris, & ita decernimus, & declarámus.

Obſeruationes.

a *Prcut ſeruatur in Curia Archiep. Neap. refert Genuen. in dicta prax. tit. 23. de excom. num. 15. in fin. in edit. 1650. & de Iure etiam tenet. vide latè Pellegr. in prax. Vicar pract. Crim. de citat. rei delinq. part. 4. ſect. 4. num. 18. Vulp. Prax. Iudic. for. Eccleſ. cap. 1. num. 48.*

§. XIII.

Inhærendo Synodali Conſtitutioni, *a* b. m. Fabritij Carafæ Prædeceſſoris noſtri, etiam immemorabilem conſuetudinem, & ſtilum antiquiſſimum noſtræ Epiſcopalis Curiæ immittendi in poſſeſſionem præſentatum in beneficijs iuris patronatus; etiam ſi adſit contradictor, præter Fiſcum, appella-

pella-

pellatione remota, quo ad ſuſpenſiuum, de nouo recipimus, & approbamus, prout ſeruatur, & approbatur ferè in omnibus Curijs Eccleſiaſticis Regni.

Obſeruationes.

a *De Anno* 1624. *eodem tit. verb. ſicut. Nam Epiſcopus poteſt legitima conſuetudine ſuadente, hoc in Conſtitutionibus Synodalibus demandare, tradit Eminentiſs. Io. Baptiſta de Luca in annotat.ad S.C.Trid. diſcurſ.* 30. *num.* 14. *lib.* 14. *part.* 5. *Sperell.deciſ.* 81. *part.* 1.

TITVLVS VII.

De Decimis.

§. I.

DEcimæ cum de Iure Diuino debeantur *Epiſcopo*, *a* Sacroſancta Synodus Tridentina ſeſſ. 25. cap. 12. de reformat. ſtatuit illas ſubtrahentes, aut ſolui impedientes excommunicari, nec abſolui niſi plena reſtitutione ſequuta; ideò cum nobis Epiſcopali iure ex antiquiſſima conſuetudine * decima debeatur ex piſcibus, qui venduntur in diebus feſtiuis de præcepto, & ex deuotione in hac Ciuitate per prædeceſſores noſtros ex antiquo tempore

Hoc habetur in scriptura: Apologetica præ-tractatus de juribus Ecclae Cardi Maranta Epi Juven- pag: 91.=

Digitized by Google

præſcriptis, ac ſtatutis, nihil propterea ſuper hac materia Decimæ innouare nobis viſum fuit, ſed ſeruari Decreta à prædeceſſoribus noſtris emanata tàm à b. m. Flaminio Pariſio, *b* & ſanctæ memoriæ Hieronymo Pallanterio, *c* quàm ab Eminentiſſimo D. Card. Creſcentio, in ſua Synodo de anno 1663. in qua publicata, nominata, & reſtricta fuerunt feſta, quæ ſunt de deuotione, præter feſta de præcepto, in quibus nulla vnquam fuit dubitatio. Et idcircò nihil innouando dicta Decreta obſeruari decernimus in omnibus, & per omnia, prout hucuſque obſeruatum, & practicatum fuit; Monemus ſolummodò, quod ſi quis cuiuſcunque gradus, ſtatus, & conditionis ſit, præſumpſerit ſubtrahere, fraudare decimas prędictas, aut impedire ne illæ ſoluantur, vltra reſtitutionem plenè faciendam, *d* excommunicationis pœna, iuxta Sacros Canones, & ſupradictum Concilium Tridentinum innodabitur. *e*

Obſeruationes.

a *Ad Tex. in Capitul. Parochianus de Decimis Couar. var. reſol. cap.* 8. b *de Anno* 1603. *eod. tit.* c *de Anno* 1610. *eod. tit.* d *vide Sanchez. de præcept. Decal. tom.* 1. *lib.* 2. *cap.* 20. *num.* 19. e *intelige præmiſſa monitione Ricc. deciſ.* 195. *part.* 4. *Barboſ. ad cap. peruenit num.* 2. *de Decim. & contra renitentes ſoluere imponi poteſt etiam interdictum perſonale, & prohiberi ingreſſum Eccleſiæ Ricc. deciſ.* 380. *part.* 4.

Man-

§. II.

Mandamus è contra noſtris exactoribus dictæ Decimę nè vltrà prędictos dies Feſtos de pręcepto, & alios ex deuotione, vt in pręcedenti §. in ſupradicta Synodo dicti Eminentiſſimi D. Cardinalis Creſcentij enumeratos, in alijs feſtis exigere audeant ſub pœna noſtro arbitrio, vltra pœnam reſtitutionis dupli.

TITVLVS VIII.

De Quæſtoribus.

§. I.

AD abolendam quorundam quęſtorum malitiam, qui vitam otioſam ex profeſſione tranſigentes hoc munus ſuſcipere nituntur, & Catholicum Orbem peragrando in extorquendis Eleemoſynis decipere ſtudent, pijs diſcurſibus potius errores, quam ſpirituales deuotiones diſſeminando Sac. Concilium Tridentinum *a* antiquos Canones, & Concilia *b* prudenti prohibitione innouauit. Ne igitur tanti mali propagatio, noſtrę incurię tribuatur, volumus, & decernimus, ſub pœna excommunicationis, & alijs arbitrio noſtro infligendis, vt nemo ſiue ſit vir, ſiuè mulier, cuiuſcunque ſtatus, & condi-

conditionis pro quacunque cauſa quęritare per noſtram Ciuitatem,& Diœceſim audeat, niſi à Nobis, vel Generali noſtro Vicario cognita, & in ſcriptis habita licentia, *c* quę ſemper intelligitur ſub infraſcriptis conditionibus, quas Sac. Congregatio *d* declarauit, & Ordinarijs reſcripſit.

Primò, vt ſint Perſonę honeſtę exiſtimationis.

2. Ne ſint participes ipſarum Eleemoſynarum.

3. Ne habeant vllo modo nomen Quęſtoris.

4. Nullas indulgentias diuulgant, nec concionentur.

5. Nec ſua Priuilegia, aut Sacras Reliquias circumferant.

6. Nec imprecationibus,aut minis Eleemoſynas ab omnibus expetant, aut extorqueant,nec Campanulas,nec inſtrumenta aliqua deferant.

7. Nec quidquam tanquàm debitum, aut vſitatum petant.

8. Nec vllo artificio, aut ſpecie commemorandæ orationis alicuius Sancti, aut alio peruerſo more vtantur.

9. Vt

9. Vt ſimplicitèr, ac modeſtè Eleemoſynas petant, eaſque in pij loci vtilitatem tranſportent.

Obſeruationes.

a *Seſſ.25. cap.9.* b *Lateranen. cap.62. ſub Innoc.III. cap. cum ex eo de pænit. & remiſ. pecc. Clem. abuſionibus eod. tit.* c *ad locorum Ordinarios ſpectat dare licentiam quæſtuandi per lòca, Leo in Theſaur. for. Eccleſ. part.4. cap.2. num. 146. non autem ad laicos, ita Sac. Cong. Conc: ſeſſ. 21. cap. 5. in vna Regien. 1682. 4. Ian. Auerſanen. 1620. 22. Febr. penes Nicol. in Floſc. verb. Quæſtores* d *Barboſ. in Concil. Trid. loc. cit. num.2. Nicol. de iur. Can. lib. 5. tit.39. num.171. alias Epiſcopus non obſtante quacunque exceptione poteſt carcerare, eſcommunicare huiuſmodi Eleemoſynarum quæſtores Barboſ. de poteſt. Epiſc. alleg. 109. num 4. in fin. ita Sac. Congregatio in vna Piſtorien. 1605. 7. Iunij.*

§. II.

Regulares, qui Conuentus in noſtra Diœceſi non habent, quæſtuare non audeant, niſi oſtendant Nobis, vel noſtro Generali Vicario licentias ſuorum Superiorum, iuxta Decretum Sac. Cong. Conc. Trid. *a* de Anno 1621. & pro Obſeruantibus 17. Nouembris, & pro Capuccinis 5. Octobris 1646. & 1649.

& 1649. 21. Maij, idque exequi debeanr ſoli, vel cum aſſociatione Religioſorum, vel Oblatorum eiuſdem Ordinis, non autem ſæcularium ad formã aliorum Decretorum eiuſdem Sac. Congregationis *b* in vna Polinianen. 24. Septembris 1622. niſi de licentia ſpeciali Sanctiſſimi, prout declarauit eodem anno 17. Septembris. Aliàs in caſu contrarij punientur noſtro arbitrio.

Obſeruationes.

a *Nicol. in ſuis Floſc. verb. Quæſtor num.1. ſub verb. Regulares* b *de iur. Cano. loc. cit. & in Floſc. verb. Eleemoſyna num. 23.*

§. III.

Si quis vigore alicuius Priuilegij, vel Indulti Apoſtolici quæſtuare per noſtram Ciuitatem, vel Diœceſim audeat, à Nobis, vel noſtro Generali Vicario puniendus erit ſupradictis pœnis, niſi tales facultates Nobis priùs oſtendat; vltra amiſſionem Eleemoſynarum alijs locis pijs applicandarum.

§. IV.

Confraternitates noſtræ Ciuitatis non quæritent per noſtram Diœceſim, niſi de noſtra licentia in ſcriptis, aliàs noſtro arbitrio punientur, excepa Confrater-

fraternitate S. Montis Pietatis. quæ hoſpitalitatem exercet, prout declarauit S. Cong. Concilij 17. Nouembris 1607., *a* vel alijs Confraternitatibus pro fabrica Eccleſiæ, maximè incepta iuxta declarationem eiuſdem Sac Congreg. in *b* Città della Pieue: dummodò rationem reddant Nobis, vt in vna Nuceren. 19. Auguſti 1579. ſub eiſdem pœnis.

Obſeruationes.

a *Penes Nicol. de Iur. Can. lib. 5. tit. 39. nu. 171. ſub verb. Confraternitatibus, & ſic ead. Sac. Cong. Conc. cenſuit Eccleſiam, quæ non habet hoſpitale non poſſe mittere quæſtuarium tempore vindemiarum, & meſſium ſecus ſi ibi exerceatur hoſpitalitas* b *idem Nicol. loc. cit.*

§. V.

Ad euitandas in extorquendis eleemoſynis malitias, nemo audeat ex ſupradictis Confraternitatibus, vel alijs locis pijs eleemoſynas conducere, ſub pœnis noſtro arbitrio infligendis, & amiſſione eleemoſynarum, alijs locis pijs applicandarum iuxta Decreta Sac. Congreg. in vna Auerſana 8. Nouembris 1616.. *a*

Obſeruationes.

a *Nicol. de Iur. Can. loc. cit. verb. 3. conditio, quia quæſtores non poſſunt eſſe participes de Eleemoſy-*

nis, neque ſuper illis aliquam conuentionem facere. Niſi pro euitanda fraude, puta pro quarta Piſcariæ debita Eccleſiæ, vel ſimilibus. vt in vna Caetana S. Cong. decreuit in Anno 1620. 13. Octobris vide Nicol. loc. nuper cit.

TITVLVS VLTIMVS.

De Conſtitutionibus.

§. I.

Conſtitutiones omnes, & ſingulas per Prædeceſſores noſtros emanatas, quas in præſenti noſtra Synodo non expreſſimus, vel limitauimus, aut ſecundum facti, vel temporis contingentiam ampliauimus, confirmamus.

§. II.

Obſeruent ergo omnes has noſtras Synodales Conſtitutiones, aut formidine pœnæ, aut virtutis amore, quamquam primum motiuum dolenter, ſecundum vero lubenter inculcamus; earum itaque obſeruantiæ quiſque accuratè ſtudeat: declarantes quod qui in ijs deliquerit, non ſolum pœnis in dictis Conſtitutionibus impoſitis mulctabitur, ſed etiam alijs noſtro arbitrio, ac in Sacris Conſtitutionibus, & præſentim in Sac. Concilio Tridentino contentis punientur.

FINIS.

APPENDIX
SYNODI
BITVNTINAE

Digitized by Google

Digitized by Google

Contra Maleficos, & Sortilegos cum Diabolo pactum facientes, à fideque apoſtatando alios lædentes.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

OMnipotentis Dei Saluatoris noſtri, qui, vt hominem à laqueis Diaboli liberaret, Crucem ſubire dignatus eſt, vices, quamquàm immeriti, gerentes in terris, in id ſummo ſtudio, iuxta creditum Nobis deſuper Apoſtolicæ ſeruitutis officium, incumbimus, vt gregem Dominicum, inæſtimabili pretio redemptum, aduerſus Sathanæ fraudes defendamus, eiuſdem officij partes deſuper interponendo, prout conſpicimus in Domino ſalubriter expedire. Sanè nonnulli ſuæ conditionis obliti, & ſolemnis ſponſionis ab ijs facta, cum in Chriſti gregem, per ſacrum regenerationis lauacrum adſciti fuerunt, Sathanæ, cui renunciarunt, artibus, maleficijs, ſuperſtitionibus, ac nefarijs inuentis operam dare non verentur, quinimò magiſtrum imitantes, qui capitali odio, quo humanum genus proſequitur, hominibus inſidiari nunquam ceſſat, proximum varijs modis lædere, animas verò ſuas perdere, non timent. Quapropter, vt tàm exitioſa ſcelera à Chriſti fidelibus arceantur, grauioribus pœnis vindicanda duxi-

duximus. Motu itaque proprio, & ex certa ſcientia, ac matura deliberatione noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, tenore præſentium decernimus, præcipimus, & mandamus, vt conſtito, quòd aliquis pactum cum Diabolo fecerit, & à fide apoſtatando, maleficijs, ſiue ſortilegijs vnam, ſeu plures perſonas, ità læſerit, vt ex maleficio, vel ſortilegio mors ſecuta ſit, etiam primo lapſu, Curiæ ſeculari tradatur, debitis pœnis puniendus, Qui verò ſimiliter apoſtatando, pactum cum Diabolo, vt præfertur fecerit, & maleficium, ſeù ſortilegium commiſerit, ex quo, licèt mors ſecuta non ſit, infirmitas tamen, diuortia, impotentia generandi, ſiue animalibus, frugibus; vel alijs fructibus damnum notabile prouenerit, muro claudi, ſiue perpetuis carceribus, in Sancto Inquiſitionis Officio, vbi illud exiſtit, fabricandis, mancipari debeat. Qui verò ſimilium delinquentium notitiam habuerint, eos Epiſcopo, ſiue Inquiſitori denunciare teneantur. Non obſtantibus &c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcat. die 20. Martij 1623. Pontificatus noſtri Anno tertio.

Ordi-

Ordinationes circa obſeruantiam diuini cultus in Eccleſijs, & venerationem Feſtiuitatum, Necnon & contra Simoniacos Blaſphematores, &c.

PIVS EPISCOPVS

Seruus ſeruorum Dei.

Ad perpetuam rei memoriam.

CVm primum Apoſtolatus officium diuina nobis diſpoſitione commiſſum ſuſcepimus, ſtatim omnem curam, & cogitationem noſtram in dominici gregis fidei noſtrę crediti ſalute defiximus, & Chriſti fideles Deo iuuante ita dirigere ſtatuimus, vt à vitijs, & peccatis abſtinentes, iter, quod ad vitam æternam ducit, inſiſtant.

Cum autem ad omnia, quæ diuinam maieſtatem aliquo modo poſſent offendere, mouenda mentis noſtræ aciem intenderimus, ea primum, & ſine mora emendare decreuimus, quæ Deo præter cætera diſplicere, & iram eius prouocare cùm diuinæ docent ſcripturæ, tum grauiſſima exempla declarant, nempè diuini cultus neglectum, ſimoniæ labem, blaſphemiæ crimen, & libidinis naturæ contrariæ vitium execrandum, propter quæ populi, &

nationes bellorum, famis, & peſtilentiæ calamitatibus, iuſta Dei vltione ſæpe plectuntur. Et ſi autem contra eos, qui tam grauia crimina admiſerint, multæ à prædeceſſoribus noſtris conſtitutiones editæ fuerunt, tamen quia parum eſt leges edere; niſi ſint qui eas debitis temporibus exequantur.

Idcirco nè qui forſan ex tolerantia ſperare impunitatem audeant, ſcientes pleroſque pœnarum grauitate magis, quàm Dei timore arceri ſolere à voluntate peccandi, omnes, & ſingulas ſententias, cenſuras, & pœnas contra eos, qui talia deliquerint latas confirmamus, & Apoſtolica auctoritate innouamus, nec de earum rigore quicquam relaxamus, admonemuſque eos, qui talia perpetrare veriti non fuerint, non ſolum ſubituros eas pœnas quæ ſacris ſunt Canonibus conſtitutæ, ſed eas etiam quas leges ciuiles comminantur, & noſtri quoque arbitrij diſcretio pro perſonarum qualitate conſtituet.

Mandantes Ciuitatum, & locorum ſtatus noſtri Eccleſiaſtici pro tempore Ordinarijs, & Gubernatoribus, illis quidem ſub pœna ſuſpenſionis à diuinis, his vero ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ, vt quos debitum Deo cultum in Eccleſijs non tribuere, alijſque nefandis criminibus pollutos eſſe compererint, comprehendi curent pœnis afficiendos competentibus. Sciturisetiam ipſis Iudicibus, quod ſi poſt hanc noſtram conſtitutionem

in

in caſtigandis huiuſmodi delictis negligentes fuerint, primùm quidem Dei Omnipotentis iudicio obnoxij erunt, deinde noſtram quoque incurrent indignationem: Vt autem pœnarum certitudo cunctis faciliùs innoteſcat nonnullas hic duximus exprimendas, alijs in nihilominus contra huiuſmodi criminum reos à iure ſtatutis in ſuo robore manentibus.

Vt igitur Deo Optimo Maximo, glorioſæ Virgini, & ſanctis omnibus debitus honor deferatur, Gregorij Decimi prædeceſſoris noſtri conſtitutionem innouantes, ac ſtatuta in Tridentino Concilio obſeruari volentes, ſtatuimus, & ordinamus, vt ad Eccleſias ſit humilis & deuotus ingreſſus, quieta conuerſatio, deuotis orationibus inſiſtant, & omnes genibus flexis ſanctiſſimum Sacramentum adorent, ad nomen Ieſu Chriſti Domini noſtri cum exhibitione reuerentiæ caput inclinent, nullus in dictis Eccleſijs ſeditionem faciat, tumultum excitet, clamores moueat, impetumue committat, ceſſent vana, fœda, & profana colloquia, riſus immoderati, & ſtrepitus omnes iudiciorum, & alia quæcumque quæ diuinum officium perturbare poſſunt. Nullus intra Eccleſias deambulare audeat ſiue præſumat, dum celebrantur ſacra Miſſarum myſteria, & alia diuina officia, Qui vero prædicta petulanti animo contempſerint, præter diuinæ vltionis acri-

moniam, noſtri quoque arbitrij pœnas incurrent, quæ omnia locorum quoque Ordinarij in ſuis Eccleſijs facient obſeruari. Quicunque vero in Eccleſijs, dum ibi ſacrificium Miſſæ, & diuina celebrantur officia, aut verbum Dei prædicatur, deambulare, vociferari, aut verſo tergo ad ſanctiſſimum Sacramentum irreuerenter ſedere, aut aliquid quod ſcandalum generet, aut diuina perturbet officia, facere præſumpſerit, pœnam vigintiquinque ducatorum incurret, præter alias arbitrio noſtro imponendas & moderandas pœnas, & qui non habebit in ære luet in corpore, aut exilio mulctabitur. Qui vero in Eccleſiis cum mulieribus impudicis, ſiue etiam honeſtis colloquium ſcurrile habuerit, aut alios inhoneſtos actus fecerit, vigintiquinque ducatorum pœnam incurrat, & carceris per menſem. Qui in Eccleſiis, vt ſupra, obſcœnis & inhoneſtis verbis aut ſignis vſus fuerit, aut alia fœda colloquia cum perſonis quibuſcunque habuerit, decem aureorum pœna mulctetur, aut aliàs corporaliter puniatur. Mandamus præterea omnibus, & ſingulis Cathedralium, Collegiatarum, & Parochialium Eccleſiarum Capitulis, Rectoribus, Vicariis, Sacriſtis, Oſtiariis, & aliis ipſarum cuſtodibus, quatenus præfatos omnes in Eccleſiis delinquentes admoneant, & vt in eis vetita fieri non permittant, vel ſaltem ipſis Ordinariis, vel Officialibus noſtris puniendos deferant, quod

ſi

ſi facere neglexerint; pœnam duorum aureorum vice qualibet incurrent.

Pauperes quoque mendicantes, ſeù eleemoſynas petentes per Eccleſias tempore miſſarum, prædicationum, aliorumque diuinorum officiorum ire non ſinant, ſed eos ad valuas Eccleſiarum ſtare faciant, ſub pœna duorum aureorum Capitulis infligenda pro qualibet vice; niſi eos eiici curauerint, & parochis dimidii aurei. Religioſis etiam clauſtralibus, ſiue regularibus præcipimus in virtute ſanctæ obedientiæ, vt in Eccleſiis ſuis deputent aliquem, qui tales eiiciat, & ſi negligentes fuerint, grauiſſimo ab Ordinario corripiantur, quod ſi illi parere recuſauerint; grauiſſimas pœnas incurrent, & pro qualitate perſonarum, etiam corporaliter punientur arbitrio noſtro, ſiue ſuperiorum.

Et vt in Eccleſiis nihil indecens relinquatur, iidem prouideant; vt capſæ omnes, & depoſita, ſeu alia cadauerum conditoria ſuper terram exiſtentia omnino amoueantur, prout aliàs ſtatutum fuit, & defunctorum corpora in tumbis profundis infra terram collocentur.

Cùm verò dierum feſtorum obſeruatio ad Dei cultum maximè pertineat, & in lege diuina præcipiatur, cupientes abuſus prauos, qui ex eorum inobſeruantia inualuerunt, omninò corrigere, & antiquorum Canonum ſtatuta renouantes, mandamus

mus, vt omnes dies Dominici, & præcipuè in honorem Dei, Beatæ Mariæ Virginis, Sanctorum Apoſtolorum feriati, cum omni veneratione obſeruentur, & omnes in diebus præfatis Eccleſias frequentent, diuinis officiis deuotè intendant, ab omni illicito, & ſeruili opere abſtineant, mercatus non fiant, profanæ negociationes, & iudiciorum ſtrepitus conquieſcant. Qui verò in diebus præfatis opus aliquod illicitum feciſſe depræhenſus fuerit, præter diuinam vltionem, & amiſſionem animalium, quibus ad vecturam vtetur, etiam graues pœnas incurret arbitrio noſtro, ſeu Vicarii noſtri in Vrbe. In aliis autem locis arbitrio Ordinariorum, vel aliorum Magiſtratuum, ita vt preuentioni locus ſit. Quibus omnibus diſtrictè præcipimus, vt hæc diligenter obſeruari procurent, illas etiam feſtiuitates, quę iuxta conſuetudinem locorum ſolemniter celebrari conſueuerunt, iuxta laudabilem conſuetudinem debita cum reuerentia obſeruari faciant, ſub pœnis arbitrio ipſorum imponendis, & moderandis.

Ad abolendum verò nefarium, & execrabile blaſphemię ſcelus, quod in antiqua lege Deus morte puniri mandat, & imperialibus quoque legibus receptum eſt, nunc autem propter nimiam Iudicum in puniendo ſegnitiem, vel potius deſuetudinem, ſupra modum inualuit, Leonis X. prędeceſſoris noſtri in nouiſſimo Lateranen. Concilio ſtatuta

inno-

innouantes, Decernimus, vt quicumque laicus Deũ & Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, vel Glo-, rioſam Virginem Mariam eius genitricem expreſsè blaſphemauerit, pro prima vice pœnã viginti quinq; ducatorum incurrat, pro ſecunda pœna duplicabitur, pro tertia autem centum ducatos ſoluet, & ignominia notatus exilio mulctabitur. Qui verò plebeius fuerit, nec erit ſoluendo, pro prima vice manibus poſt tergum ligatis ante fores Eccleſiæ conſtituetur per diem integrum, pro ſecunda fuſtigabitur per Vrbem, pro tertia lingua ei perforabitur, & mittetur ad triremes. Quicunque clericus in hoc blaſphemiæ crimen incurrerit, pro prima vice fructibus vnius anni omnium & quorumcunque beneficiorum ſuorum, pro ſecunda beneficijs ipſis priuetur; pro tertia omnibus etiam dignitatibus exutus deponatur, & in exilium mittatur. Quod ſi clericus nullum obtinuerit beneficium, pœna pecunaria vel corporali pro prima vice puniatur, pro ſecunda carceribus mancipetur, pro tertia verbaliter degradetur, & ad triremes mittatur. Qui reliquos ſanctos blaſphemauerit, pro qualitate blaſphemiæ, atque perſonæ, arbitrio Iudicis puniatur.

Si quis crimen nefandum contra naturam, propter quod ira Dei venit in filios diffidentiæ, perpetrauerit, Curiæ ſeculari puniendus tradatur, & ſi clericus fuerit, omnibus ordinibus degradatus ſimili pœna ſubijciatur. Mone-

Monemus præterea omnes locorum Ordinarios, & in virtute ſanctæ obedientiæ eis præcipimus, vt ſtauta Tridentini Concilij contra concubinarios, tam clericos quam laicos edita, diſtrictè faciant obſeruari, reddituri Deo, ac nobis, ſi id omiſerint, rationem.

Et vt premiſſorum delictorum &c. notitia facilius habeatur, volumus quod in ſingulis caſibus, non ſolũ per accuſationem, & inquiſitionem, ſed etiam ad ſimplicem, & ſecretam denunciationem procedatur per quoſcunque Iudices, aliàs tamen de iure competentes, tàm ratione delicti quàm perſonarum, ita quod inter eos locus ſit præuentioni.

Monemus præterea omnes & ſingulos, vt ſolum Dei timorem præ oculis habentes, & non alia animi praua affectione ducti, culpabiles tantùm deferant, innocentes non vexent. Quod ſi aliqui ex calumnia aliquos denunciaſſe comperti fuerint, eos ad pœnam talionis teneri volumus, & mandamus.

Mulctæ autem pecuniariæ applicabuntur pro duabus partiuus locis pijs arbitrio noſtro in Vrbe, extra vero, Ordinariorum, pro tertia accuſatori qui delinquentes detulerit.

Mandamus autem Principibus, Comitibus, & Baronibus omnibus Sanctæ Romanæ Eccleſiæ feudatariis, ſub pœna priuationis feudo-

rum,

rum, quæ ab ipſa Eccleſia Romana obtinent. Reliquos vero Principes Chriſtianos, & Terrarum Dominos hortamur in domino, & in virtute Sanctæ obedientiæ mandamus, vt pro diuini nominis reuerentia & honore, præmiſſa omnia in ſuis dominiis, ac Terris exactiſſimè ſeruari faciant, vberrimam ab ipſo Deo mercedem tàm bonis operibus recepturi. Non obſtantibus &c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę milleſimo quingenteſimo ſexageſimo ſexto, Kal. Aprilis, Pontificatus noſtri anno I.

Medici, quæ ſeruare debeant in curatione infirmorum.

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

SVpra gregem Dominicum noſtrę vigilantiæ diuinitùs creditum, vigilis ſpeculatoris, prout nobis deſuper conceditur, exercentes officium, ad ea per quę animarum ſaluti cum diuini nominis gloria conſuli valeat, libenter intendimus, vt Chriſtifideles poſt baptiſmum in peccata lapſi, per

ſacramentum pœntentię Deoi recoñcilientur.

§. 1. *S*anè cum infirmitas corporalis nonnunquam ex peccato proueniat, dicente domino languido quem ſanauerat, Vade, noli amplius peccare ne quid deteriùs tibi contingat, ac propterea prouidè fęl. recordat. Innocentius Tertius prædeceſſor noſter Medicis præceperit, vt cum eos ad ægrotos vocari contigerit, ipſos ante omnia moneant, vt animarum Medicos vocent, nè cum eis hoc in extrema ægritudine conſtitutis ſuadetur, in deſperationis articulum incidant.

§. 2. Nos igitur volentes hoc tàm ſalutare pręceptum nulla temporis præſcriptione aboleri, ſed ſemper obſeruari, conſtitutionem præfatam auctoritate Apoſtolica tenore præſentinm innouamus.

§. 3. Et hac noſtra in perpetunm valitura conſtitutione, ſtatuimus, & decernimus, quod omnes Medici cum ad infirmos in lecto iacentes vocati fuerint, ipſos ante omnia moneant, vt idoneo confeſſori omnia peccata ſua iuxta ritum S. R. *E*, confiteantur, neque tertio die vlteriùs eos viſitent, niſi longius tempus infirmo Confeſſor ob aliquam rationabilem cauſam, ſuper quo eius conſcientiam oneramus, conceſſerit, & eis per fidem confeſſoris in ſcriptis factam conſtiterit, quod infirmi vt præmittitur peccata ſua confeſſi fuerint.

§. 4. Co-

§.4. Coniunctos vero, ac omnes familiares,& domeſticos infirmi in Domino rogamus, & monemus, vt de infirmitate parochum certiorem faciant, ac tàm parochus quàm coniuncti & familiares præfati infirmum ad confeſſionem peccatorum ſuadeant, & inducant.

§.5. Quod ſi qui Medicorum præmiſſa non obſeruauerint, vltra pœnas in dicta conſtitutione contentas,quas incurrere declaramus, perpetuò ſint infames, & gradu medicinę quo inſigniti erant,omninò priuentur, & à Collegio ſeu vniuerſitate Medicorum eijciantur, ac pœna etiam pecuniaria arbitrio Ordinariorum, vbi deliquerint, mulctentur:

§.6. Et vt hæc omnia inuiolabiliter obſeruentur, volumus, & eadem auctoritate præcipimus, et mandamus, vt nullus poſthac vbique locorum in medicina doctoretur, aut ei quomodolibet medendi facultas à quouis Collegio, et Vniuerſitate concedatur, niſi omnia in præſenti noſtra conſtitutione contenta, medio eorum iuramento coram Notario publico, et teſtibus obſeruare in eorum manibus, vel Ordinarij iurauerint, et de huiuſmodi iuramento, in priuilegio ſeu licentia medendi ſpecialis mentio fiat. Quod ſi Collegia, et Vniuerſitates pręfatæ non recepto à promouendis iuramento huiuſmodi, eoſdem ad gradum prędictum promouerint, aut

eiſdem medendi licentiam prꝫſtiterint, pœnam priuationis facultatis alios vlteriùs doctorandi incurrant.

§.7. Mandantes in virtute ſanctę obedientiæ omnibus, et ſingulis venerabilibus fratribus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis. et Epiſcopis, quatenus in Ciuitatibus, et Diœceſibus proprijs prꝫſentes noſtras litteras publicari faciant, ac iuramentum prꝫdictum. à medicis iam promotis, ſeu licentiam medendi habentibus, omnibus iuris remedijs exigant, neque aliquos ad medendum in ciuitatibus, et diœceſibus prꝫdictis admittant, niſi eis conſtiterit eoſdem iuramentum huiuſmodi prꝫſtitiſſe, et contumaces, et iurare, ac iuramentum huiuſmodi iam prꝫſtitum exhibere recuſantes, gradu Medicinę, et omnibus Priuilegijs eiſdem Medicis, tam coniunctim quam diuiſim, eis et eorum cuilibet conceſſis per quoſuis etiam Romanos Pontifices priuent, ac ab ingreſſu Eccleſiæ arceant, donec reſipuerint Non obſtantibus etc.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub, anulo Piſcatoris, die 8. Martij millesimo quingenteſimo ſexageſimo ſexto, Pontificatus noſtri Anno primo.

BVLLA

BVLLA GREGORII XV.

De Exemptorum priuilegijs circa animarum curam, & Sacramentorum adminiſtrationem, Sanctimonialium Monaſteria, & prædicationem Verbi Dei.

Gregorius Epiſcopus Seruus Seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

INſcrutabili Dei prouidentia vniuerſalis Eccleſiæ regimini, meritis licet imparibus, præſidentes paſtoralis noſtræ ſolicitudinis partes eſſe dignoſcimus, in eam curam præcipuè incumbere, vt à dignis, & probatis tantùm Sacerdotibus ſanctè adminiſtrentur Eccleſiaſtica Sacramenta, & vt Virginum Deo Sacrarum Monaſteria diligentiſſimè cuſtodiantur, & viri aſſumantur idonei ad prædicationis officium ſalubriter exequendum.

§. 1. Sanè Tridentinæ Synodi decretis prouidè cautum eſt, nullum Presbyterum, etiam Regularem, poſſe confeſſiones Sæcularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, niſi aut parochiale beneficium habeat, aut ab Epiſcopis per examen, ſi illis videbitur eſſe neceſſarium, aut aliàs idoneus iudicetur, & approbationem, quæ gratis detur, obtineat;

§. 2. Nec

§. 2. Nec non vt in Monaſterijs, ſeu domibus virorum, ſeu mulierum, quibus imminet animarum cura perſonarum *S*æcularium præter eas, quæ ſunt de illorum Monaſteriorũ, ſeu locorũ familia, perſonæ tam regulares, quàm ſæculares eiuſmodi curam exercentes ſubſint immediatè in ijs, quæ ad dictam Curam, & *S*acramentorum adminiſtrationem pertinent, iuriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epiſcopi, in cuius Diœceſi ſunt ſita; Itemque vt Epiſcopi vniuerſi ſub obteſtatione Diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ in omnibus Monaſterijs ſibi ſubiectis ordinaria, in alijs verò Sedis Apoſtolicę authoritate clauſuram Sanctimonialium, vbi violata fuerit, diligenter reſtitui, & vbi inuiolata eſt, conſeruari maximè procurent, inobedientes, atque contradictores per cenſuras eccleſiaſticas, aliàſque pœnas quacumque appellatione poſtpoſita compeſcentes;

§. 3. Atque vt Regulares in *E*cclefijs ſuorum Ordinum prædicare volentes ſe coram Epiſcopis preſentare; & ab eis benedictionem petere teneantur; in Eccleſijs verò, quæ ſuorum Ordinum non ſunt, nullo modo prædicare poſſint ſine *E*piſcopi licentia: contradicente autem Epiſcopo, nulli, etiam in ſuorum Ordinum Eccleſijs, prædicare prçſumant.

§. 4. Verùm quia experientia compertum eſt, Eccleſiaſtici regiminis rationes poſtulare, vt decretis

eiuſmo-

eiuſmodi aliquid adiungatur; matura deliberatione noſtra, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac generali, ac perpetuò valitura Conſtitutione decernimus, ſtatuimus, & declaramus, vt deinceps tam Regulares, quàm Sæculares, quomodolibet exempti, ſiue animarum curam perſonarum ſæcularium Monaſterijs, ſeù domibus Regularibus, aut quibuſuis alijs Eccleſijs, vel beneficijs ſiue regularibus, ſiue ſecularibus incumbentem exerceant, ſiue aliàs eccleſiaſtica Sacramenta, aut vnum ex illis miniſtrent præuia Epiſcopi licentia, & approbatione, ſiue quoquo modo in dictę curę exercitio, aut in eorundem Sacramentorum, vel alicuius ex illis adminiſtratione de facto, abſque vlla auctoritate ſe ingerant, in his, quæ eiuſmodi curam, ſeu adminiſtrationem concernunt, omnimodę iuriſdictioni, viſitationi, & correctioni diœceſani Epiſcopi, tanquam Sedis Apoſtolicę delegati, plenè in omnibus ſubijciantur. Ad hęc tàm Regnlares, quàm Sæculares huiuſmodi nullis priuilegijs, aut exemptionibus tueri ſe poſſint, quo minùs, ſi deliquerint circa perſonas intra ſepta degentes, aut circa clauſuram, vel circa bonorum adminiſtrationem Monaſteriorum Monialium, etiam Regularibus ſubiectarum, ab Epiſcopo loci ſimiliter tamquam ad hoc Sedis Apoſtolicę delegato, quoties, & quando opus fuerit, puniri, & corrigi valeant.

§.5. Con-

§.5. Confeſſores verò ſiue regulares, ſiue ſęculares quomodocumque exempti tàm ordinarij, quã extraordinarij ad confeſſiones Monialium, etiam regularibus ſubiectarum, audiendas nullatenus deputari valeant, niſi priùs ad Epiſcopo Diœceſano idonei iudicentur, & approbationem, quę gratis concedatur, obtineant, ſed & adminiſtrantes bona ad eiuſmodi Monaſteria Sanctimonialium, vt præfertur, etiam regularibus ſubiectarum, pertinentia, ſiue regulares extiterint, ſiue ſæculares quomodolibet exempti, Epiſcopo loci, adhibitis etiam ſuperioribus regularibus, ſingulis annis rationes adminiſtrationis, gratis tamen exigendas, reddere teneantur, ad idque iuris remedijs cogi, & compelli queãt. Liceatque Epiſcopo ex rationabili cauſa Superiores regulares admonere, vt eiuſmodi Confeſſores, atq; adminiſtratores amoueant, ijſque Superioribus id facere detrectantibus, aut negligentibus, habeat Epiſcopus facultatem prædictos Confeſſores, & adminiſtratores amouendi quoties, & quando opus eſſe iudicauerit. Ac ſimiliter poſſit Epiſcopus, vnà cum Superioribus regularibus, quarumcumque Abbatiſſarum, Prioriſſarum, Præfectarum, vel Præpoſitarum eorundem Monaſteriorum, quocunque nomine appellentur, electionibus per ſe, vel per alium intereſſe, ac præſidere, abſque vlla tamen ipſorum Monaſteriorum impenſa.

§.6. Ac

§.6. Ac demum habeat Epiſcopus, tanquàm dictæ Sedis Delegatus, auctoritatem coercendi, ac puniendi quoſcunq; exemptos tàm ſæculares, quàm regulares, qui in alienis Eccleſijs, aut quæ ſuorum Ordinum non ſunt, abſque Epiſcopi licentia, & in Eccleſijs ſuis, aut ſuorum ordinum, non petita illius benedictione, aut ipſo contradicente, prædicare præſumpſerint, ita vt Epiſcopi in ſupraſcriptis caſibus in prænominatas perſonas in præmiſſis omnibus, & ſingulis, aut circa ea quoquo modo delinquentes, quoties, & quando opus fuerit, etiam extra viſitationem, per cenſuras, aliaſque pœnas, vti eiuſdem Sedis delegati, procedere, omnemque Iuriſdictionem exercere liberè, & licitè valeant.

§.7. Decernentes &c.

Digitized by Google

SANCTISSIMI D. N. CLEMENTIS
Diuina Prouidentia Papa X.

Conſtitutio, in qua Regularium priuilegia quo ad prædicationem Verbi Dei, & Sacramenti Pœnitentiæ adminiſtrationem declarantur.

Clemens Epiſcopus Seruus Seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

SVperna magni Patrisfamilias præordinatione creditum Nobis vniuerſalis Eccleſiæ miſticum agrum circumſpecta prouidentia cuſtodire, atque excolere (quantùm ex alto conceditur) ſatagentes, animum in eas curas libenter intendimus, quibus valeant diſſidia inter villicos, & operarios componi, iurgia tolli, ſcandalis, atque offenſionibus aditus præcludi, vt quibus vna Fides, vna Mater Eccleſia, & vnus Dominus, qui charitas eſt, & pacis cogitat cogitationes; Fiat etiam cor vnum, atque anima vna; ſic etenim euulſis opportunè zizanijs, dum plantamus, & rigamus, incrementum dabit Deus, quo benedicente meſſis multa fructu centeſimo cœleſte in horreum congregabitur.

Sanè cum Sacri Concilij Tridentini decretis prouidè ſtatutum fuerit, vt Regulares cuiuſcumque Ordinis, niſi à ſuis Superioribus de vita, moribus, & ſcien-

& ſcientia examinati, & approbati fuerint, ac de eorum licentia, etiam in Eccleſijs ſuorum Ordinum prædicare non poſſint, cum qua licentia perſonaliter ſe coram Epiſcopis præſentare, & ab eis benedictionem petere teneantur, antequam prædicare incipiant; In Eccleſijs verò, quæ ſuorum Ordinum non ſunt, vltra licentiam ſuorum Superiorum, etiam Epiſcopi licentiam gratis ab eo dandam habere teneantur, ſine qua in ipſis Eccleſijs non ſuorum Ordinum, nullo modo prædicare poſſint; Atque vt nullus ſæcularis, ſiue Regularis etiam in Eccleſijs ſuorum Ordinum contradicente Epiſcopo prædicara præſumat; Itidemque cum nullus Sacerdos Regularis poſſit Confeſſiones ſæcularium etiam Sacerdotum audire, nec ad id idoneus reputari, niſi aut Parochiale beneficium obtineat, aut ab Epiſcopis per examen, ſi illis videbitur neceſſarium eſſe, aut aliàs idoneus iudicecur, & approbationem, quæ gratis detur, obtineat, priuilegijs, & conſuetudine quacunque non obſtantibus: Innotuit Nobis dubitationes non nullas circa benedictionem, licentiam contradictionem, examen, & approbationem eiuſmodi in aliquibus Diœceſibus excitatas fuiſſe; ex quibus controuerſiæ, & diſſentiones permultæ in diem ſubſequi poſſent occaſione priuilegiorum, quę per Sedem Apoſtolicam religioſis ordinibus conceſſa fuerunt.

Nos attendentes, quod aliàs diuerſis temporibus prædictæ dubitationes, & controuerſiæ nonnullis prędeceſſorum noſtrorum Summorum Pontificum conſtitutionibus, earumque declarationibus definitæ fuerint; eiuſmodi definitiones in vnum collectas, vt magis, magiſque diſſenſionum tollantur ſemina, & in poſterum firmior in agro Dominico pax Chriſti floreat, pro ſummo, quo fungimur Apoſtolatus officio, nouis Apoſtolicis literis muniédas duximus, & roborandas; itaque de conſilio nonnullorum Venerabilium Fratrum noſtrorum S.R.E Cardinalium, & dilectorum filiorum Romanæ Curiæ Prælatorum pietate, doctrina, & prudentia pręſtantium, & matura deliberatione noſtra, atque ex certa ſcientia; hac generali, & perpetuò valitura conſtitutione decernimus, ac declaramus.

Regulares, qui in Eccleſijs ſui Ordinis prædicare voluerint, teneri ab Epiſcopo Diœceſano benedictionem petere, prædicare tamen poſſe, quamuis illam non obtinuerint: Quod ſi Epiſcopus benedictionem nedùm non conceſſerit, ſed etiam contradixerit, nec in prædictis quidem Eccleſijs licere Regularibus prædicare; Eoſque contrauenientes ab illo tanquàm Sedis Apoſtolicę Delegato cenſuris, alijſque pœnis Eccleſiaſticis in vim Conſtitutionis fęl. record. Gregorij XV. prędeceſſoris noſtri, incipientis, *Inſcrutabili Dei prouidentia*, coerceri, &

punìri

puniri poſſe: *Epiſcopum* tamen abſque iuſta, & rationabili cauſa contradicere non debere;& huiuſmodi benedictionem teneri etiam Regulares petere, ſi in quibuſcunque Oratorijs ſui Ordinis ſermonem coram populo, vel in *Eccleſijs*, aut ad Crates Monaſteriorum *Sanctimonialium* eorum Iuriſdictioni ſubiectarum, licet clauſis Ianuis, et nullus ſęcularis ibi interſit, habere voluerint: Poſſe autem *Epiſcopum* licentiam conceſſurum Regularibus in *Eccleſijs*, quæ ſuorum ordinum non ſunt, prædicare volentibus, illos, quamus ab Vniuerſitatibus, aut à Magiſtratibus laicis nominatos, etiamſi Epiſcopi Anteceſſores per tempus immemorabile hanc licentiam abſque examine concedere conſueuerint, quoad doctrinam examinare;ſi ita ipſius arbitrio, quod moderatum, et diſcretum eſſe debet, viſum fuerit: *Et* licentiam prędicandi ſemel ijſdem conceſſam ob rationabiles cauſas, licet occultas, prædicationem tamen concernentes, ſuſpendere; Non poſſe tamen *Epiſcopum* generatim prohibere Regularibus, quin in *Eccleſiis* ſuorum ordinum prędicent.

Ad hęc Religioſos ab *Epiſcopo* ad Confeſſiones ſęcularium in ſua Diœceſi audiendas approbatos, non poſſe in alia *Diœceſi* eas abſque *Epiſcopi* Diœceſani approbatione audire, quamuis pœnitentes ſubditi ſint eius *Epiſcopi*, à quo ipſi Religioſi iam fuerant approbati,& generaliter approbatos ab *Epi*-

ſcopo

ſcopo ad perſonarum ſæcularium confeſſiones audiendas nequaquam cenſeri approbatos ad audiendas Confeſſiones Monialium ſibi ſubiectarum; ſed egere quoad hoc ſpeciali Epiſcopi approbatione; Atque approbatos pro audiendis Confeſſionibus Monialium vnius Monaſterij minimè poſſe audire Confeſſiones Monialium alterius Monaſterij, itidemque Confeſſores extraordinarios ſemel deputatos, atque approbatos ab Epiſcopo ad Monialium Confeſſiones pro vna vice audiendas, haud poſſe expleta deputatione in vim approbationis huiuſmodi illarum Confeſſiones audire: Sed toties ab Epiſcopo eſſe approbandos, quoties caſus deputationis contigerit: Cæterum in Monaſterijs, ac etiam Collegijs, vbi iuxta Regularia inſtituta viuitur, poſſe tam Prælatos Regulares, quàm Confeſſores Regularium eorundem Monaſteriorum, ſeu Collegiorum audire Confeſſiones illorum ſæcularium, qui inibi ſunt verè de familia, & continui commenſales, non autem illorum, qui tantùm ipſis deſeruiunt: Illos autem Religioſos, qui ad Confeſſiones audiendas idonei generaliter reperti fuerint, ab Epiſcopis generaliter quoque, & indiſtinctè abſque aliqua limitatione temporis, certorumque locorum, aut generis perſonarum in Diœceſi propria admittendos: Quo ad cæteros verò, qui non adeò idonei reperientur, ſi petierint ſe admitti, arbitrio Ordinariorum relinqui

qui ipſos cum limitata facultate, prout eiſdem Ordinarijs magis expedire videbitur, probare, & admittere; ſemel autem ſimpliciter approbatos poſſe in Diœceſi *E*piſcopi approbantis quouis Anni tempore etiam Paſchali, & quorumcunque etiam Infirmorum Confeſſiones audire abſque vlla Parochorum, vel ipſius *E*piſcopi licentia: De qua tamen confeſſione teneri dictos Religioſos eorundem Infirmorum Parochum illicò certiorem reddere, & hoc poſſe illis ab *E*piſcopo ſub pœna ſuſpenſionis à facultate audiendi Confeſſiones præcipi: ſufficere tamen; vt certioratio huiuſmodi fiat ſaltem per ſcripturam apud ipſum Infirmum relinquendam.

*E*t eos, qui dictis Religioſis ſimpliciter approbatis Paſchali tempore confeſſi fuerint, Conſtitutioni, quæ incipit, *Omnis vtriuſque ſexus*; quoad Confeſſionem dumtaxat ſatisfeciſſe cenſendos: Regulares verò ad eiuſmodi *C*onfeſſiones audiendas præuio examine ſimpliciter, & abſque vlla temporis præfinitione ab ipſomet *E*piſcopo, (ſecùs autem ſi ab eius Vicario, aut ab Anteceſſoribus *E*piſcopis) approbatos non poſſe ab eodem, qui ſic approbauit, iterum examinari, aut ab eiſdem Confeſſionibus audiendis ſuſpendi, ſeu licentias illis conceſſas reuocari, niſi noua ſuperueniente cauſa, quæ ipſas Confeſſiones concernat: De qua tamen haud neceſſarium eſſe, vt in actis conſtet, nec eam teneri

Epi-

Digitized by Google

Epiſcopum ipſis Regularibus ſignificare; Sed Sedi Apoſtolicæ dumtaxat, vbi eam ſibi aperiri poſtulauerit: Porrò ſi Regulares cum ſcandalo, aut aliàs inhoneſtè viuant; vel aliquod delictum committant, per quod rationabili Epiſcopi Iudicio videantur à Confeſſionibus ſuſpendi, in quo ipſius Epiſcopi conſcientiam oneratam eſſe volumus, cum præcipua Miniſtri Sacraméti Pœnitentiæ qualitas ſit vitæ integritas, ac morum honeſtas; vtique eam cauſam ad Confeſſionis miniſterium pertinere, ac proindè nihil obſtare, quo minus ob eam poſſit Epiſcopus Regulares à ſemetipſo approbatos ſuſpendere, aut repellere à confeſſionibus audiendis: Attamen Confeſsiones audiendi facultatem omnibus ſimul vnius Conuentus Regularibus Confeſſoribus adimi ab Epiſcopo inconſulta Sede Apoſtolica nullatenus poſſe: Ex facultatibus per Mare magnum, aliauè priuilegia Regularibus cuiuſcumque Ordinis, Inſtituti, aut Societatis, etiam Ieſu, conceſsis factam eis non eſſe poteſtatem abſoluendi in caſibus ab Epiſcopo ſibi reſeruatis: Et per confirmationes dictorum priuilegiorum, quas Regulares à Sede Apoſtolica poſt Sacrum Concilium Tridentinum obtinuerunt; nequaquam reuixiſſe priuilegia prius ab eodem Concilio, ac deindè Apoſtolicis etiam Decretis ſublata, atque extincta, ſi quæ habebant, abſoluendi à caſibus Epiſcopo reſeruatis:

Et

*E*t habentes facultatem abſoluendi ab omnibus caſibus Sedi Apoſtolicę reſeruatis,nõ ideo à caſibus *E*piſcopo reſeruatis poſſe abſoluere : Poſſe autem Regularem Confeſſorem in ea Diœceſi, in qua eſt approbatus, confluentes ex alia Diœceſi à peccatis in ipſa reſeruatis, non autem in illa, vbi idem Confeſſor eſt approbatus, abſoluere, niſi eoſdem pœnitentes nouerit in fraudem reſeruationis ad alienam Diœceſim pro abſolutione obtinenda migraſſe; Vigore ſupradictorum priuilegiorum nequaquam licere Regularibus etiam ſatisfacta parte abſoluere *P*œnitentes à cenſuris quoad externum, & *I*udiciale forum, & abſolutos ab eis in foro pœnitentiali; vtique non cenſeri abſolutos in exteriori *I*udicio, & contentioſo: Quinimò cenſuris *E*ccleſiaſticis irretitos, & denunciatos ab *E*piſcopis cogi poſſe gerere ſe pro talibus, etiam ſi à Regularibus fuerint abſoluti. Quoties, exhibitis aliquibus Regularium Apoſtolicis priuilegijs coram *E*piſcopo, ab eo iudicetur ipſa non ſuffragari caſui, de quo agitur, ſi dictorum priuilegiorum verba obſcura ſint, & ambigua, non eſſe ad Metropolitanum prouocandum, ſed cum eius ſit interpretaris, cuius eſt concedere; dictorum priuilegiorum interpretationem Sedis Apoſtolicæ iudicio, prout aliàs Conſtitutione Prędeceſſoris noſtri fel. record. Clementis IV. ſtatutum fuit; eſſe requirendam.

 Decer-

Decernentes ſic, & non aliàs per quoſcunque Iudices ordinarios, vel delegatos, quauis auctoritate, & dignitate fungentes etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales etiam de Latere Legatos, Vicelegatos, & Nuncios, & quoſuis alios, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate; iudicari, & definiri debere: Irritum quoque, & inane, quidquid ſecùs ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus &c.

Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſexcenteſimo ſeptuageſimo, vndecimo Kalendas Iulij Pontificatus noſtri Anno primo.

G. Dat.

Viſa de Curia P. Ciampinus.

I. G. Sluſius.

D. Ciampinus.

EDITTO

Digitized by Google

EDITTO

DEL SIG. CARD.

VICARIO.

Martius miſeratione Diuina Epiſcopus Albanen. S. R. E. Cardinalis Ginettus SanƐtiſs. D. N. Papæ Vicarius Generalis.

HAuendo la Santità di Noſtro Sig. ſommamente à cuore il vero culto Diuino: *E* particolarmente volendo, che nelle Chieſe ſi ſtia con quella riuerenza, modeſtia, e diuotione, che ſi conuiene, e ſpecialmente quando ſi celebrano le Meſſe, ò altri Diuini officij; *E* di più, che li poueri mendicanti non vadino per eſſe accattando, con diſturbo dell'Orationi de'fedeli diuotione ſi facciano circa ciò altre coſe, più amplamente prohibite nella Conſtitutione quinta del Beato Pio Quinto, che comincia: Cum primum, e finiſce ſub dat. Romæ Kal. Aprilis 1566. Che ſono il non trattare negotij nelle Chieſe: far circoli, paſſeggiare, ſedere con voltar le ſpalle al Santiſſimo Saramento, ò fare altri atti indecenti. *P*er ordine di Sua *S*antità datoci à bocca, ri-

duchiamo à memoria à tutti li Capitoli, Rettori, Vicarij, Sagreſtani, Oſtiarij, & altri Cuſtodi di qualſiuoglia Chieſa di Roma, e di qualſiuoglia altra perſona, tanto Secolare, quanto Regolare, l'oſſeruanza puntuale di detta Conſtitutione, ſotto le pene contenute in eſſa, & altre à noſtro arbitrio; Et in oltre comandiamo alli Superiori, e Sagreſtani ſudetti ſotto le medeſime pene, che debbiano mantenere il preſente *E*ditto, affiſſo alle Porte delle Chieſe, e *S*acreſtie, acciò reſti adempito, come ſi deue, nè ſi poſſa preſumere ignoranza. In quorbm fidem &c. Datum Romæ ex ædibus noſtris hac die 26. Nouembris 1655.

M. A. Oddus Vicesg.

Ioſeph Palamolla Secr.

DECRETA

DECRETA SACRÆ CONGREGATIONIS CONCILII

Sanctiſſimi D. N. Vrbani Diuina prouidentia Papæ VIII. Authoritate edita de Celebratione Miſſarum.

CVm ſæpè contingat, in quibuſdam Eccleſiis tàm magnum Miſſarum celebrandarum numerum ex varijs defunctorum relictis, aut piorum eleemoſynis impoſitum eſſe, vt illis pro ſingulis diebus præſnriptis nequeat ſatisfieri: & tamen noua onera Miſſarum in dies ſuſcipiantur; indeque fiat, vt depereant piæ teſtantium voluntates, obſtricta benefactoribus fides violetur, defunctorum animæ ſuffragijs priuentur, Eccleſijs debitus ſubtrahatur cultus, ac Chriſti fideles graui ſcandalo affecti plerunque à ſimilibus charitatis operibus retrahantur: Cumque his malis maximum inter cætera fomentum præbeat, aut quod ij, qui Miſſas ſupra vires celebrandas ſuſcipiunt, ſperent illas breui ad pauciorem numerum à Superioribus reductum iri; aut quòd Eccleſijs, forte pecuniarum abſumpta, plerunque nuda remaneant onera Miſſarum abſque vllo emolumento; aut quòd eleemoſyna pro illis celebrãdis ſit adeò tenuis, vt non facilè inueniantur,

qui

qui velint huic ſe muneri ſubijcere, & reditus Eccleſiæ, aut Monaſterij adeò exigui, vt Sacerdotes pro neceſſaria ſua ſuſtentatione nouis ſe oneribus obſtringere compellantur: Sacra Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini interpretum animaduertens, facturam ſe rem Deo gratiſſimam, charitatique, ac Iuſtitiæ maximè conſentaneam, ſi pro viribus ſatagat, hunc teterrimum abuſum è Chriſtiana Republica conuellere, atque eradicare, Sanctiſs. D. N. Vrbani Diuina prouidentia Papæ VIII. authoritate ſibi ſpecialiter attributa, infraſcripta Decreta edidit.

Ac primò diſtrictè prohibet, atque interdicit; nè Epiſcopi in Diœceſana Synodo, aut Generales in Capitulis Generalibus, vel aliàs quoquo modo reducant onera vlla Miſſarum celebrandarum, aut poſt idem Concilium impoſita, aut in limine fundationis; ſed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis ad Apoſtolicam Sedem recurratur, quæ, re diligenter perſpecta, id ſtatuet; quod magis in Domino expedire arbitrabitur; alioquin reductiones, moderationes; & commutationes huiuſmodi, ſi quas contra huius prohibitionis formam fieri contigerit, omninò nullas, atque inanes decernit.

Deinde, vbi pro pluribus Miſſis, etiam eiuſdem qualitatis celebrandis plura ſtipendia, quantumcun-

que

que incongrua, & exigua, ſiue ab vna, ſiue à pluribus perſonis collata fuerunt, aut conferentur in futurum Sacerdotibus, Eccleſijs, Capitulis, Collegijs, Hoſpitalibus, Societatibus, Monaſterijs, Conuentibus, Congregationibus, Domibus, ac locis pijs quibuſcunque tàm ſęcularibus, quàm regularibus, Sacra Congregatio ſub atteſtatione Diuini Iudicii mandat, ac præcipit, vt abſolutè tot Miſſæ celebrentur, quot ad rationem attributæ eleemoſynæ præſcriptæ fuerint; itaut alioquin ij, ad quos pertinet, ſuæ obligationi non ſatisfaciant; quinimò grauiter peccent, & ad reſtitutionem teneantur.

Id verò, vt deinceps obſeruetur exactiùs, Sac. Congregatio eadem authoritate reuocat priuilegia, & indulta omnia quibuſuis perſonis, Eccleſijs, ac locis pijs, tam ſecularibus, quàm regularibus cuiuſcunque Ordinis, Congregationis, & Inſtituti, quamcunque ob cauſam conceſſa, quibus indulgetur, vt certarum Miſſarum, vel Anniuerſariorum celebratione, aut aliquibus collectis, ſeu orationibus, plurium Miſſarum oneribus in futurum ſuſcipiendis ſatisfiat.

Ac ſimiliter, omne damnabile lucrum ab Eccleſia remouere volens, prohibet Sacerdoti, qui Miſſam ſuſcepit celebrandam cum certa eleemoſyna, ne eandem Miſſam alteri, parte eiuſdem eleemoſynæ ſibi retenta, celebrandam committat.

Præ-

*P*rætcrea, ne in Eccleſiis, in quibus onera Miſſarum in perpetuum impoſita ſunt, *S*acerdotes in eis, vt par eſt, adimplendis eò tepidiores, ac ſegniores reddantur, quòd onera huiuſmodi cum nulla, aut parua ſint vtilitate coniuncta, ſtatuit, atque decernit, vt pecuniæ, ac bona mobilia *E*ccleſijs, Capitulis, Collegijs, Hoſpitalibus, Societatibus, Congregationibus, Monaſterijs, Conuentibus, ac locis omnibus tam, ſæcularibus, quàm regularibus, atque illorum perſonis in futurum ſimpliciter acquirenda cum onere perpetuo Miſſarum celebrandarum, ab ijs, ad quos pertinet, ſub pœna Interdicti ab ingreſſu *E*ccleſiæ ipſo facto incurrenda à die realis acquiſitionis, ſtatim deponi debeant penes ædem Sacram, vel perſonam, fide, & facultatibus idoneam, ad effectum illa, ſeu illorum pretium quamprimùm inueſtiendi in bonis immobilibus fructiferis, cum expreſſa, & indiuidua mentione oneris, quod illis annexum reperitur; ac ſi eadem bona immobilia auctoritate Apoſtolica deinceps alienari contigerit, eorundem pretium ſub eadem pœna, vt ſupra, deponi, atque in alijs bonis ſtabilibus itidem fructiferis, cum eiuſdem oneris repetitione atpue annexione conuerti debeat.

Ad hæc Sac. Congregatio quibuſuis Capitulis, Collegijs, Societatibus, & Congregationibus, nec non omnibus, & ſingulis *E*ccleſiarum, ac piorum

loco-

locorum, tàm ſçcularium, quàm regularium Superioribus, vel alijs, ad quos pertinet, diſtrictè prohibet, ne in poſterum onera perpetua ſuſcipiant Miſſarum celebrandarum, ſeculares quidem ſine Epiſcopi, vel eius generalis Vicarij, Regulares verò ſine Generalis, vel Prouincialis conſenſu, & licentia in ſcriptis, & gratis concedenda: alioquin ſçcularis qui huius prohibitionis tranſgreſſor extiterit, ab ingreſſu Eccleſiæ interdictus ſit eo ipſo; Regularis verò pœnam priuationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebit, ac perpetuæ inhabilitatis ad alia de cætero obtinenda, vociſque actiuæ, ac paſſiuæ, abſque alia declaratione incurrat. Eleemoſynas verò manuales, & quotidianas pro Miſſis celebrandis ita demum ijdem accipere poſſint, ſi oneribus antea impoſitis ita ſatisfecerint, vt noua quoque onera ſuſcipere valeant: alioquin omninò abſtineant ab huiuſmodi eleemoſynis, etiam ſpontè oblatis, in futurum recipiendis, & capſulas auferant ab Eccleſijs cum Inſcriptione illa, *eleemoſyna pro Miſſis*, vel alia ſimili, ſub ijſdem pœnis ipſo facto incurrendis, ne fideles hac ratione fruſtrentur. Epiſcopus verò, ſeu eius Vicarius, aut Generalis, vel Prouincialis, vbi de licentia pro perpetuis oneribus fuerint requiſiti, in ſingulis caſibus diligenter inquirant de ſingulis Miſſarum celebrandarum obligationibus cuique Eccleſiæ, Monaſterio, aut loco pio

Bbb. incum-

incumbentibus : nec anteà aſſenſum huiuſmodi,aut licentiam præbeant, quàm eis legitimè conſtiterit, illius Sacerdotes tam nouo oneri ſuſcipiendo, quàm antiquis iam ſuſceptis ſatisfacere poſſe ;præcipuamque rationem habeant, vt reditus, qui Eccleſijs ,& locis piis relinquuntur, omnino reſpondeant oneribus adiunctis, ſecundùm morem cuiuſque Ciuitatis, vel Prouinciæ, intelligantque ſi in re tanti momenti deſides, aut negligentes fuerint, in Nouiſſimo die ſe huius prętermiſſi muneris rationem eſſe reddituros.

Poſtremò Illuſtriſſimi Patres, non ſine graui animi dolore intelligentes, mala ferè omnia, quæ regularem diſciplinam euertunt, ac pręcipuę nimiā hanc facilitatem fouent in oneribus Miſſarum ſupra vires ſuſcipiendis, veluti ex infecta radice, pullulare ex maiori Regularium numero, quam ferant reditus, & eleemoſynæ cuiuſque Monaſterij, inhærentes Summorum Pontificum, ac Sac.Trid. Conc. decretis hac de re editis, Sanctiſſ. D.N. authoritate præcipiunt,ac mandant omnibus, & ſingulis Generalibus,Prouincialibus,Cōmiſſarijs, Miniſtris, Præſidentibus, Abbatibus,Prioribus,Præpoſitis, Guardianis, Vicarijs, & quibuſcunque alijs Superioribus Monaſteriorum, Conuentuum, ac Domorum regularium bona immobilia poſſidentium, vel non poſſidentium, cuiuſcunque Ordinis, Congregatio-

nis,

nis, & Inſtituti exiſtentium intra fines Italiæ, & Inſularum adiacentium, vt ſinguli ad quos pertinet, in qualibet Prouincia, adhibitis duobus, aut tribus Regularibus ſui Ordinis, vel Congregationis probatioribus, & rerum vſu peritioribusr bona immobilia, cenſus, reditus, & prouentus omnes, conſuetas item eleemoſynas, & obuentiones, tam communes Monaſteriorum, Conuentuum, & Domorum eiuſdem Prouinciæ, quàm etiam ſingularibus perſonis religioſis aſſignatas, ſeu permiſſas, in cõmunem vſum deinceps conferendas, decem annorum immediatè præcedentium habita ratione diligenter, & maturè recognoſcant, ijs omnibus detractis, quæ reparationes, præſtationes, grandines, ſterilitates, aliaue cuiuslibet generis onera conſueuerunt abſorbere, eaque omnia ſcripto fideliter exarata, idem Superior, cuius intereſt, in proximo Capitulo, ſeù Congregatione generali, vel prouinciali coram tribus Iudicibus ab ipſomet Capitulo, ſeù Congregatione deligendis, proponat, qui computatis huiuſmodi reditibus, eleemoſvnis, & obuentionibus vniuerſis, & oneribus, vt ſupra, detractis, ſedulò examinent, quot religioſi homines, connumeratis etiam laicis, alijſque neceſſarijs ſeruientibus, in vnoquoque Monaſterio, Conuentu, & Domo regulari, iuxta regionis, & proprij inſtituti morem, victum, & veſtitum, & medicinalia in communi

habentes, competenter valeant ſuſtentari. Tum eorundem bonorum, redituum, eleemoſynarum, & onerum præciſam notam ipſimet Capitulo, ſeu Congregationi exhibeant, vt in illo diligenter omnibus diſcuſſis, cuiuſque familiæ, Monaſterij, Conuentus, ac Domus regularis in ſingula quaque prouincia certus earum tantùm perſonarum numerus, Patrum capitularium voto præfigatur, quæ reditibus, eleemoſynis, & obuentionibus, vt ſuperiùs ſufficienter ali poſſint. Ne verò Superiores qui id præſtare debent, ſeriùs, aut remiſſiùs, quàm par eſt, ſuo muneri ſatisfaciant; mandat Sacra Congregatio, vt infra annum poſt proximum Capitulum generale, vel prouinciale computandum, omnia hoc de genere particulariter geſta in authenticam formam redacta ad Sacram ipſamCongregationem Concilij ſinguli mittant, numerumque familię, ſingulorumque Conuentuum, Monaſteriorum, & Domorum huiuſmodi regularium, Capituli, ſeù Congregationis generalis, vel prouincialis ſententia, & auctoritate præfinitum, ijdem Superiores, tam Generales, & Prouinciales omnes, quàm locales perpetuò ſeruare omninò teneantur, nec poſſint illum quoquo modo augere, etiam prætextu augmẽti redituum, abſque Sacræ ipſius Congregationis licentia. Superiores autem huiuſmodi, qui prædicta omnia in præfixo termino non præſtiterint, vel nu-

merum,

merum, vt ſuprà præſcriptum quouis modo augere præſumpſerint, priuationis omnium officiorum, quæ tunc temporis obtinebunt, vociſque actiuæ, ac paſſiuæ, & ad omnia ſuæ religionis officia, & gradus inhabilitatis perpetuam pœnam eo ipſo incurrere, atque alijs etiam grauioribus, à Sede Apoſtolica infligendis pœnis Sacra Congregatio ſubiacere voluit, & declarauit.

Deinceps verò Monaſterium, Conuentus, Domus, Congregatio, vel Societas Religioſorum, ſeu Regularium nullibi recipiatur, niſi, præter alia ad id requiſita, in ſingulis eiuſmodi locis, duodecim ſaltem Fratres, aut Monachi, ſeu Religioſi degere, & ex reditibus, & conſuetis eleemoſynis, detractis omnibus, vt ſupra, detrahendis, competenter ſuſtentari valeant, ad præſcriptum decreti fel. record. Gregorij XV. hac de re editi. Alioquin Monaſteria, & loca huiuſmodi poſthac recipienda, in quibus duodecim Religioſi, vt ſupra, ſuſtentari, atque inhabitare non poterunt, & actu non inhabitauerint, Ordinarij loci viſitationi, correctioni, atque omnimodæ iuriſdictioni ſubiecta eſſe intelligantur.

Porrò, ne vllo vnquam tempore hæc in obliuionem, ſeu deſuetudinem abeant Superiores locales cuiuſque monaſterij, Conuentus, ac Domus regularis curare, atque efficere teneantur ſub pœna

priua-

priuationis officij, vociſque actiuæ, & paſſiuæ ipſo facto incurrenda, vt in perpetuum, ſexto quoque menſe, ideſt feria ſecunda poſt primam Dominicam Aduentus, & feria ſexta poſt Octauam Corporis Chriſti, præſentes ordinationes in publica menſa perlegantur. Omnibus tam Eccleſiaſticis perſonis, cuiuſcumque ſint ordinis, conditionis, & gradus, quàm laicis, quocunque honore, ac poteſtate prææditis præſentia Decreta declarandi, vel interpretandi facultate penitùs interdicta.

Non obſtantibus &c.

Datum Romæ die 21. Iunij 1625.

Coſmus Cardinalis de Torres.

Locus ✝ Sigilli.

Proſper Fagnanus Sac. Congr. Secr.

DECLA-

DECLARATIONES ALIQVOT SACRAE CONGREGATIONIS CONCILII

Sanctiſſimi D. N. Vrbani Papæ VIII. auctoritate editæ ſuper Decretis eiuſdem Congregationis de Celebratione Miſſarum.

SVper primo Sacræ Congregationis Decreto de celebratione Miſſarum, quo prohibetur, ne Epiſcopi in diœceſana Synodo, aut Generales in Capitulis Generalibus, vel aliàs quoquomodo, reducant onera vlla Miſſarum celebrandarum, aut poſt idem Concilium impoſita, aut in limine fundationis,

Quæritur, quid ſi legatum ſit ita tenue, vt non ſit qui velit onus illi iniunctum ſubire, &, ſi recurrendum ſit ad Sedem Apoſtolicam pro moderatione oneris, totum, aut ferè totum inſumendum ſit pro expenſis ad id neceſſarijs?

Et quid, ſi permittatur Epiſcopo in fundatione, vt poſſit huiuſmodi onera moderari?

Secundò, ſuper ſecundo eiuſdẽ Congregationis Decreto, quo cauetur, vt celebrentur tot Miſſę, quot ad rationem tributæ eleemoſynæ præſcriptę fuerint,

Quæritur, an verba illa (præſcripta fuerint) intelligenda ſint de præſcriptione facta ab offerente, vel ab Ordinario? Ter-

Tertiò, an, cum Ordinarius præſcripſerit eleemoſynam congruam iuxta qualitatem loci, perſonarum, ac temporum, Sacerdotes accipientes ſtipendium minus congruo teneantur Miſſas illis ab offerente præſcriptas celebrare?

Quartò, an Sacerdotes, qui tenentur Miſſas celebrare ratione beneficij, ſeu cappellæ, legatj, aut ſalarij, poſſint etiam manualem eleemoſynam, pro Miſſis votiuis, aut defunctorum recipere, & vnico Miſſæ ſacrificio vtrique oneri ſatisfacere?

Quintò, poſito, quòd Teſtator relinquat, vt celebrentur pro eius anima centum Miſſæ, abſque vlla præſcriptione eleemoſynæ: Quæritur, an liberum ſit hæredibus, eleemoſynam ſibi benè viſam præſcribere, an verò eadem eleemoſyna præſcribenda ſit ab Ordinario?

Sextò, ſuper tertio Congregationis Decreto, in quo eadem Congregatio reuocat Priuilegia, quibus indulgetur, vt certarum Miſſarum, vel anniuerſariorum celebratione, aut aliquibus collectis, ſeu orationibus, plurium Miſſarum oneribus in futurum ſuſcipiendis ſatisfiat,

Quæritur, An verba (in futurum ſuſcipiendis) intelligenca ſint de oneribus ſuſpiciendis poſt Priuilegium?

Septimò, ſuper quarto eiuſdem Congregationis Decreto, quo prohibetur Sacerdoti, qui Miſſam ſuſce-

ſuſcepit celebrandam cum certa eleemoſyna, ne eandem Miſſam alteri, parte eiuſdem eleemoſynæ ſibi retenta, celebrandam committat,

Quæritur, An permittandum ſit adminiſtratoribus Eccleſiarum, vt retineant aliquam eleemoſynarum portionem pro expenſis manutentionis Eccleſiæ, Altarium, inſeruientium, paramentorum, luminum, vini, hoſtiæ, & ſimilium?

Octauò, An hoc Decretum habeat locum in beneficijs, quæ conferuntur in titulum, ideſt, An Rector Beneficij, qui poteſt per alium celebrare, teneatur Sacerdoti celebranti dare ſtipendium ad rationem redituum Beneficij?

Decimo, An Sacerdotes, quibus aliquando offertur eleemoſyna maior ſolita pro celebratione Miſſæ, debeant dare eandem integram eleemoſynam ijs, quibus Miſſas celebrandas committunt; An verò ſatis, ſit, vt dent celebrantibus eleemoſynam conſuetam?

Vndecimò, ſuper quinto eiuſdem Congregationis Decreto, quo inter cætera ſtatuitur in hæc verba (elemoſynas verò manuales, & quotidianas pro Miſſis celebrandis ita demum ijdem accipere poſſint, ſi oneribus antea inpoſitis ita ſatisfecerint, vt noua quoque onera obire valeant; alioquin omninò abſtineāt ab huiuſmodi eleemoſynis, etiā ſpōte oblatis, in futurū recipiendis, & capſulas auferāt, &c.)

Quæritur, An hoc Decretum prohibeat abſo-lutè, quò minus accipiant nouas eleemoſynas ij, qui acceptis non ſatisfecerunt, & quid ſi congruo tempore poſſint omnibus ſatisfacere?

Duodecimò, quid, ſi offerens eleemoſynas, audito impedimento, conſentiat, vt Sacerdos Miſſam celebret cum primùm poterit?

Decimotertiò, An pœna interdicti, & aliæ appoſitæ in eodem Decreto afficiant tàm eos, qui accipiunt eleemoſynas cōtraformam ibi præſcriptam, quàm eos, qui non auferunt capſulas ab Eccleſijs, vt ibidem præcipitur?

Decimoquartò, An in hoc Decreto comprehendantur illæ capſulæ, quæ apponi ſolent in Eccleſijs in die commemorationis omnium Sanctorũ & vulgò dicuntur, *caſſe de Morti*?

Decimoquintò, An Adminiſtratores Eccleſiæ magnæ deuotionis, & concurſus poſſint eleemoſynas pro Miſſis celebrandis accipere, ſi ijſdem Miſſis non niſi poſt longum tempus ſatisfacete valeant, nè aliàs cultus Eccleſiæ, & deuotio, ac concurſus fidelium, vt aiunt, minuantur?

Decimoſextò, quia prohibitio dicti Decreti videtur aliquibus directa ſolis Capitulis, Collegijs, Societatibus, Congregationibus, nec non omnibus & ſingulis Eccleſiarum, & piorum locorum, tàm ſæcularium, quàm regularium ſuperioribus, de

quibus

quibus ſit expreſſa mentio, non autem priuatis Sacerdotibus, qui tamen comprehendi videntur ſub clauſula generali (& alijs, ad quos pertinet) ſupplicatur pro oportuna declaratione?

Decimoſeptimò, ſuper ſeptimo eiuſdem Sacræ Congregationis Decreto, quo cauetur, vt in ſingulis Monaſterijs Religioſorum præfigatur numerus, qui ex conſuetis reditibus, aut eleemoſynis commodè poſſit ſuſtentari,

Quæritur, An vbi hæc præfixio facta iam fuit in vim ſimilis Decreti ſan. mem. Pauli V. abſque tamen computatione redituum cuiuſque Religioſi, ſit denuò facienda, nec ne?

Decimooctauò, An Nouitij, ad habitum Regularem admiſſi poſſint admitti ad profeſſionem in Monaſteriis, in quibus, habita vt ſuprà præfixione numeri, commodè ali non poſſunt?

Decimononò, ſuper vltimo, quo cauetur, vt nullibi recipiantur Conuentus Regularium, niſi præter alia ad id requiſita, duodecim ſaltem Fratres in eis degere, & competenter ſuſtentari valeant, ita vt alioquin ſubſint iuriſdictioni ordinariæ,

Quæritur, an hoc Decretum, quod videtur editum in Ordine ad celebrationem Miſſarum, comprehendat eas Religiones, quæ non conſueuerunt onera Miſſarum recipere, vt ſunt Religiones Capuccinorum, ac Societatis Ieſu?

Digitized by Google

Vltimò, An idem Decretum, vbi diſponit, vt nullibi recipiantur Monaſteria, niſi &c. habeat locum in Italia duntaxat, ad quam eſt reſtrictum Decretum proximè antecedens, an verò etiam extra Italiam?

SAcra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, authoritate ſibi à Sanctiſſimo D.N. attributa, ad ſingula dubia ſuperiùs propoſita ad hunc modum reſpondit, videlicet,

Ad primum, & ſi legatum ſit adeò tenue, nihilominus, pro reductione oneris, vt ſupra, impoſiti ab ijs, ad quos pertinet, Sedem Apoſtolicam eſſe adeundam, quæ abſque vlla impenſa id ſtatuet, quod magis in Domino è re eſſe iudicauerit; Veruntamen ſi in ipſa beneficij erectione expreſsè cautum fuerit, vt liceat Epiſcopo iniunctum onus reducere, ac moderari, legem hanc fundationis, quam Decreta hac de re edita non ſuſtulerunt, eſſe validam, & obſeruandam.

Ad ſecundum, eſſe intelligenda de præſcriptione facta ab eo, qui eleemoſynam tribuit, non autem ab Ordinario. Quòd ſi tribuens eleemoſynem numerum Miſſarum celebrandarum non præſcripſerit, tunc tot Miſſas celebrari debere, quot præſcripſerit Ordinarius ſecundùm morem ſuæ Ciuitatis, vel Prouinciæ.

Ad

Ad tertium, teneri.

Ad quartum, Sacerdotes quibus diebus tenentur Miſſas celebrare ratione beneficij, ſeu cappellæ, legati, aut ſalarij, ſi eleemoſynas pro alijs etiam Miſſis celebrandis ſuſceperint, non poſſe eadem Miſſa vtrique obligationi ſatisfacere.

Ad quintum, cenſuit, vbi nullam certam eleemoſynam teſtator reliquit, eſſe ab Epiſcopo præſcribendam eleemoſynam congruam, quæ reſpondeat oneribus Miſſarum celebrandarum, ſecundùm morem Ciuitatis, vel Prouinciæ.

Ad ſextum, ita eſſe intelligenda.

Ad ſeptimum reſpondit, permittendum non eſſe, vt Eccleſiæ, ac loca pia, ſeu illorum Adminiſtratores ex eleemoſynis Miſſarum celebrandarum vllam, vtcunque minimam portionem retineant ratione expenſarum, quas ſubeunt in Miſſarum celebratione, niſi cum Eccleſiæ, & loca ipſa alios non habent reditus, quos in vſum earundem expenſarum erogare licitè poſſint, & tunc, quam portionem retinebunt, nullatenus debere excedere valorem expenſarum, quæ pro ipſomet tantùm Miſſæ ſacrificio neceſſariò ſunt ſubeundæ, & nihilominùs eo etiam caſu curandum eſſe, vt ex pecunijs, quæ ſuperſunt, expenſis, vt ſupra, deductis, abſolutè tot Miſſæ celebrentur; quot præſcriptæ fuerint ab offerentibus eleemoſynas.

Ad

*A*d octauum non habere locum, ſed ſatis eſſe, vt Rector beneficij, qui poteſt Miſſam per alium celebrare, tribuat Sacerdoti celebranti eleemoſynam congruam, ſecundùm morem Ciuitatis, vel Prouinciæ, niſi in fundatione ipſius beneficij aliud cautum fuerit.

Ad Decimum, debere abſolutè integram eleemoſynam rribuere Sacerdoti celebranti, nec vllam illius partem ſibi retinere poſſe.

Ad vndecimum reſpondit, non prohibere abſolutè: Ac propterea, etſi oneribus iam ſuſceptis non ſatisfecerint, poſſe tamen noua etiam onera ſuſcipere Miſſarum celebrandardm, dummodò infra modicum tempus poſſit omnibus ſatisfacere.

Ad duodecimum, quamuis onera ſuſcepta infra modicum tempus adimpleri nequeant, ſi tamen tribuens eleemoſynam pro aliarum Miſſarum celebratione id ſciat, & conſentiat, vt illæ tunc demùm celebrentur, cùm ſuſceptis oneribus ſatisfactum fuerit, Decretum non prohibere, quo minùs eo caſu eleemoſyua accipiatur pro ijſdem Miſſis iuxta Benefactoris conſenſum celebrandis,

Ad decimumtertium, has pœnas non habere locum, niſi in ſuſcipientibus onera perpetua Miſſarum celebrandarum ſine licentia Epiſcopi, vel eius Generalis Vicarij, aut Generalis, vel Prouincialis.

Ad

Ad decimumquartum, comprehendi.

Ad decimumquintum, non poſſe, niſi de conſenſu eorum, qui eleemoſynas tribuunt, vt ſupra in reſponſione ad duodecimum.

Ad decimumſextum, comprehendi etiam priuatos Sacerdotes.

Ad decimumſeptimum, numeri præfixionem eſſe iterum faciendam ſeruata forma vltimi Decreti hac de re editi.

Ad decimumoctauum, eſſe admittendos ad profeſſionem, ſi aliàs habiles exiſtant, ac deinde in aliquo alio Monaſterio eiuſdem Religionis eſſe collocandos, vbi commodè ali poſſint.

Ad decimumnonum, cenſuit comprehendere.

Ad vltimum, habere locum etiam extra Italiam.

Coſmus Card. de Torres.

Locus ✝ Sigilli.

Proſper Fagnanus Sac. Congr. Secr.

ALIA

ALIA DECLARATIO SACRAE CONGREGATIONIS

Super Eleemoſyna Miſſarum.

CVm Auctores nõnulli ſcriptis ſuis typis editis aſſeruerint, Sacerdoti pro alio Miſſam, recepta eleemoſyna, celebranti licitum eſſe, aliam eleemoſynam quoque accipere ab altero, cui partem illam fructus, ſeu valoris eiuſdem Sacrificij ipſimet celebranri debitam (ſpecialem nuncupatam) applicet, ac proinde hunc caſum ſub decreto Sacræ Congregationis Cõcilij prohibente duplex pro vnica Miſſa ſtipendium, ſeu eleemoſynam recipi, non eſſe comprehenſum;

Propterea Sac. Congregatio &c. ſub die 25. Ianuarij 1659. cenſuit, nulli Sacerdoti licitum eſſe prefata ratione, ſiue prætextu aliã eleemoſynã accipere, præter illam; quam accipit ab eo, pro quo Miſſam offerre tenetur; Ac proindè caſum hunc eſſe comprehenſum in decretis aliàs per eandem Sac. Congregationem Concilij editis, quibus prohibetur, ne duplex ſtipendium pro vnica Miſſâ recipiatur.

DECRE-

Digitized by Google

DECRETVM DE CONFICIENDA

Tabella onerum perpetuorum Miſſarum, contentum in Epiſtola circulari de ordine Sacræ Congregationis locorum Ordinarijs ſcripta.

REVERENDISS. DOMINE.

CVm Sacra Congregatio Eminentiſſimorum, & Reuerendiſſimorum S.R.E. Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum non infrequentibus Chriſti fidelium querimonijs edocta intelligat, quamplura onera Miſſarum ab illis, ſiue ab eorum maioribus titulo Beneficij fundata, aut pijs donationibus, ſeu conuentionibus conſtituta, aut vltima voluntate relicta, à Rectoribus beneficiorum, vel ab Eccleſiarum, locorumue piorum Adminiſtris, vel etiam à priuatis Sacerdotibus negligi, ita vt earundem Miſſarum celebrationi nullatenus, aut diminutè, vel ſerò ſatisfiat; Eminentiſſimi Patres animaduertentes ad huiuſmodi incuriam, ſiue potius fraudem eliminandam, qua piæ teſtantium voluntates depereunt, obſtricta benefactoribus fides violatur, & diuinus cultus imminuitur, aliàs ſub die 21. Iunij 1625. Decre-

ta generalia de celebratione Miſſarum iuſſu ſan. mem. Vrbani VIII à ſe edita, ac typis impreſſa fuiſſe, eorundem obſeruantiam, atque cuſtodiam in præſens magis, magiſque vrgendam, atque inculcandam cenſuerunt: Vtpotè quòd in ipſis decretis huic deterrimo abuſui eradicando, qui plerunque ex damnabilis lucri cupiditate, aut ex faciliori onerum acceptatione ſuboritur, prouidè conſultum eſt. Quapropter Sacra Congregatio, quamuis perſuadeat ſibi amplitudinem tuam partes ſuas circa onerum Miſſarum adimplementum ſtudiosè procurandum diligenter obire, nihilominus quia tanti momenti res nouum quotidie, atque exuberans ſtudium, & ſolicitudinem expoſcit, Eadem Sac. Congregatio ſpeciali auctoritate per Sanctiſs. D. N. ſibi attributa amplitudini tuæ iniungit, vt ipſorum Decretorum cuſtodiam, atque obſeruantiam in ſua Diœceſi accuratè, & ſeriò procuret, atque aduerſus eorundem Violatores animaduertat, & quò faciliùs illorum negligentia, aut fraus detegatur, ſedulò perſpectis Teſtamentis, conuentionibus, alijſque ſcripturarum documentis, quibus onera Miſſarum vnicuique Eccleſiæ, ſiue loco Pio, aut priuatis Sacerdotibus incumbentia continentur, vocatis etiam omnibus illis, quorum intereſt, Tabella conficiatur, in qua prædicta onera dilucidè, & diſtinctè adnotata ſint, & publicè in Sacriſtia eiuſdem Eccleſiæ exponatur;

natur;

natur; Atque ibidem liber quotidiano vſui paratus ſit, in quo ſinguli Sacerdotes, qui in in ea Eccleſia Sacrificium obtulerint, Miſſam à ſe tali die celebratam adnotent, & cuius oneris ratione celebrauerint, propriæ manus ſubſcriptione teſtentur.

Quæ omnia ita diligenter ab amplitudinis tuæ vigili prouidentia perficienda ſperant Eminentiſſimi Patres, vt ipſa, quòd huiuſmodi graue Miniſterium tepidè, ac perfunctoriè peregerit, coram Supremo Iudice Chriſto Domino redargui minimè poſſit; & amplitudini tuę copioſa diuinorum Chariſmatum incrementa ex animo precamur. Romæ 15. Decembris 1663.

Vti Frater
F. Cardinalis Chiſius.

Gratis etiam quoad ſcripturas.

C. de Vecchijs Epiſc. Cluſin.
S. C. C. S.

Digitized by Google

SOMMARIO

DELLA BOLLA IN COENA DOMINI.

PRimieramente la Santità di Noſtro Signore da parte dell'Onnipotente Dio Padre, e Figliuolo, e Spirito Santo, con l'autorità ancora de' Santi Apoſtoli Pietro, e Paolo, e con la ſua ſcommunica maledice, & anatematizà tutti gli Eretici di qualunque nome, e ſetta ſiano, e tutti i loro fautori, e ricettatori, e quelli, che li credono, e tutti quelli, che ſcientemente ſenza licenza della Sede Apoſtolica leggono tengono e ſtampano, ò altrimente in qualſiuoglia modo publicamente, ouero occultamente defendono libri di eſſi Eretici, che contengono hereſia, ouero in eſſi trattano della Religione: E parimente tutti gli Sciſmatici, e tutti quelli, li quali ſi partono dall'obedienza del Pontefice Romano pertinacemente, e fautori, ricettatori, e difenſori loro.

2. Item ſcommunica, maledice, e anatematiza ogn'vno, e ſottopone à interdetto Eccleſiaſtico ogni Collegio, Capitolo, & Vniuerſità, che appelli dagli ordini, e comandamenti del Romano Pontefice al futuro Concilio, e quelli, che à tali danno conſeglio, aiuto, e fauore.

3. Tutti

3. Tutti li Corſari, e Ladroni maritimi, che ſcorrono per il mare della Santa Sede Apoſtolica principalmente dal Monte Argentaro ſino à Terracina, e tutti li loro fautori, ricettatori, e difenſori.

4. Tutti li Rattori di qualſiuoglia ſorte di beni de'Chriſtiani, che habbiano patito naufragio, e quelli, li quali ritengono ſcientemente tali beni ritrouati, ò in eſſe naui, ò ne'lidi, o nel mare buttati da quelli, non oſtante alcuno priuilegio, conſuetudine, ò poſſeſſione di lunghiſſimo tempo quantunque immemorabile.

5. Tutti quelli, li quali impongono, ouero accreſcono nelle loro Terre noui pedagij, ò gabelle, ò tali riſcuotono, fuorchè ne i caſi permeſſi dalla legge, e con ſpecial licenza della Sede Apoſtolica.

6. Tutti li Falſari di lettere Apoſtoliche, ancora in forma di Breue, e di ſuppliche, che contengono gratia, o giuſtitia, ſegnate dal Sommo Pontefice, e d'ordine di ſua antità, ouero dal Vicecancelliero della S.R. Chieſa, o loro Soſtituti. E ſimilmente quelli, che compongono lettere Apoſtoliche falſe, ancora in forma di Breue; e quelli, che falſamente ſegnono le ſuppliche ſotto nome del Sommo Pontefice, ò Vicecancelliero, ò loro Soſtituti.

Digitized by Google

7. Tutti quelli, che, à Saracini, ò Turchi, & altri nemici del nome Chriſtiano, ouero *E*retici dichiarati tali eſpreſſamente dal Sommo Pontefice, menano, ò mandano caualli, portano, mandano armi, ferro, filo di ferro, ſtagno, ò acciaio, & ogn' altra ſorte di metallo, inſtromenti di guerra legnami. canapi, funi tanto di canape, come di qualſiuoglia altra materia, ouero eſſa materia, ò altre coſe ſimili, con le quali offendono li Chriſtiani, e Cattolici. *E* di più quelli, che per ſe, ò per altri riuelano, ò auuiſano di coſe appartenenti allo ſtato della Republica Chriſtiana li turchi, e nemici della Fede Chriſtiana, ouero Eretici in danno della Religione Cattolica: e quelli che danno conſeglio, aiuto, ò fauore à tali in fare ſimili coſe.

8. Tutti quelli, che impediſcono, ò aſſaltano quelli, che conducono vettouaglie, ò altre coſe neceſſarie all'vſo della Corte Romana: & ancora quelli, che prohibiſcono, ò moleſtano, che non ſi conducano nella Corte Romana tali coſe: ouero quelli che defendono per ſe, ò per altri quelli che fanno ſimili coſe di qualunque grado, ò dignità ſiano, così eccleſiaſtica, come mondana.

9. Tutti quelli, li quali per ſe, ò per mezzo d' altri ammazzano, mutilano, ſpogliano, prendono ritengono quei, che vengono alla Sede Apoſtolica ò ſi partono da eſſa: e ſimilmente tutti quelli, i quali

non

non hauendo giuriſdittione ordinaria, ò delegata dal Sommo Pontefice, ò ſuoi Giudici, arrogandoſi quella temerariamente hanno ardire di fare ſimili coſe contro quelli, che dimorano nella Corte Romana.

10. Tutti quelli, li quali ammazzano, mutilano, ritengono, prendono, ouero per forza ſpogliano quelli, che vengono à Roma per deuotione, ò vero per la isteſſa cauſa ſtanno in eſſa: ò pur ſi partono: e quelli, che li danno conſeglio, aiuto, e fauore.

11. Tutti quelli, che ammzzano, mutilano ferifcono, percuotono, prendano, imprigionano, ritengono, ouero perſeguitano, come nemici, li Cardinali, Patriarchi, Arciueſcoui, Veſcoui, Legati, ò Nuntij della Sede Apoſtolica, ouero quelli, che li diſcacciano dalle loro Dioceſi, Territorij, Terre, ò Dominii: e finalmente quelli, che fanno fare tali coſe, ò ratificano, ouero li danno aiuto, conſeglio, ò fauore.

12. Tutti quelli, li quali per ſe, ò per mezzo d'altri ammazzano, percuotono, ò ſpogliano de' loro beni tutte le perſone così eccleſiaſtiche, come ſecolari, che ricorrono alla Corte Romana, & in quella proſeguiſcono le loro liti, e negotij, per cauſa d'eſſi negotij; ouero li Procuratori, Auocati, Agenti, Auditori, ouero Giudici deputati ſopra tali coſe per cauſa di quelle. E tutti quelli, che per ſe

ſe ſteſſi, ò per mezzo d'altri fanno fare eſſeguire, ò procurare tali delitti, ouero à gli ſteſſi danno conſeglio, aiuto, e fauore.

13. Tutte quelle perſone così eccleſiaſtiche, come ſecolari di qualſiuoglia dignità, le quali ſotto preteſto di friuola appellatione, appellano dalle grauezze, ouero eſſecutioni da farſi di lettere Apoſtoliche, ancorche in forma di Breue, che contengono così gratia, come giuſtitia; ouero citationi, inhibitioni, ſequeſtri, monitorij, & altri decreti; così di Sua Santità, come de ſuoi Legati, Nuntij, Preſidenti di Palazzo, & Auditori, & altri Giudici alla poteſtà laicale, & à quella ricorrono, e da quella fanno ammettere (facendone anco inſtanza il *Pro*curatore, ò Auuocato del Fiſco) tali appellationi, e fanno ritenere tali lettere, citationi, inhibitioni, ſequeſtri, e monitorij: e quelli, li quali ſenza conſenſo, e beneplacito loro prohibiſcono l'eſſecutioni di tali lettere, ouero impediſcono, che i Notari, e Cancellieri non poſſino fare inſtromenti, & atti ſopra tali lettere, & eſſecutioni di proceſſi, e quelli fatti darli alle partj: e quelli li quali prendono imprigionano, diſcacciano dalle Città, Luoghi, e Regni, priuano de' beni, atterriſcono, minacciano, per ſe, ò per altri publicamente, ouero occultamente le parti, o loro parenti, Procuratori, Notari, & *E*ſſecutori di tali lettere, citationi, e monitorij: e

quelli,

quelli, li quali prohibiſcono, e comandano à qualſiuoglia perſona, che non vada, o ricorra alla Corte Romana per proſeguire qualſiuoglia ſuo negotio, o per impetrare lettere, e gratie, ouero di quelle impetrate non ſe ne ſerua: e quelli, che preſumono ritenere lettere appreſſo di ſe, o farle ritenere da altri.

14. Tutti quelli, che per ſe ſteſſi, o per mezzo d'altri con autorità propria, e di fatto ſotto preteſto di qualſiuoglia eſentione, gratie, o lettere Apoſtoliche leuano le cauſe beneficiali, e delle decime, & altre cauſe ſpirituali, & à quelle anneſſe, da gli Auditori, e Commiſſarij Apoſtolici, & altri Giudici *E*ccleſiaſtici, & impediſcono il corſo di quelle, o le perſone, Capitoli, Conuenti, Collegij, che vogliono proſeguire tali cauſe, e s'intromettono, come Giudici nella cognitione di quelle: e quelli, li quali coſtringono gli attori, li quali hanno fatto, e fanno commettere quelle, à riuocare, e fare riuocare le citationi, o inhibitioni, & à fare aſſoluere, o conſentire, che ſiano aſſoluti quelli, contro li quali tali citationi ſono ſpedite, dalle cenſure, e pene contenute in eſſe, ouero in qualſiuoglia modo impediſcono l'eſſecutione delle lettere *A*poſtoliche, ouero eſſecutoriali, proceſſi, e decreti predetti; o danno a queſti il ſuo aiuto, conſiglio, e fauore, ancora ſotto preteſto di prohibire la violenza, ò altre pretentioni, anche come dicono, per fin ch'eſſi hauranno ſup-

Digitized by Google

plicato per informare Sua Santità, ò fatto ſupplicare, ſe non proſeguiranno tali ſuppliche innanzi Sua Beatitudine, e Santa Sede Apoſtolica; ancorche quelli, commettono ſimili coſe, ſiano preſidenti di Cancellaria, de' Conſigli, Parlamenti, Cancellieri, Vicecancellieri, ò altri di qualunque grado ò dignità ſi ſiano.

15. E tutti quelli, che ſotto preteſto del loro officio ouero ad iſtanza della parte, ò di qualſiuoglia altro, aſtringono le perſone Eccleſiaſtiche, Capitoli, Collegij di Chieſe alli ſuoi Tribunali, contro la diſpoſitione delle leggi Canoniche. E quelli, che fanno fare ò procurano tali coſe, e quelli, li quali faranno, ò publicheranno Statuti, Ordini, Conſtitutioni, Prammatiche, ò altri Decreti ſotto preteſto di qualſiuoglia conſuetudine, ò priuilegio, e di quelli ſi ſeruiranno, per li quali in qualſiuoglia modo eſpreſſamente, ò tacitamente ſi toglie la libertà Eccleſiaſtica, ò in qualche parte s'offende, s'opprime, ò in qualche modo ſi reſtringe, ouero ſi pregiudica alle ragioni di Sua Santità, e Santa Sede Apoſtolica, e di qualſiuoglia altra Chieſa.

16. E quelli i quali in qualſiuoglia modo impediſcono gli Arciueſcoui, Veſcoui, & altri Prelati, Superiori, & inferiori, che non eſercitano la loro giuriſdittione contro qualſiaoglia perſona ſecondo li Canoni, e Decreti de' Concilij, e particolarmente

mente di Trento, & ancora di quelli, li quali dopò le ſentenze degli Ordinarij, ò delegati da quelli ricorrono alla Corte ſecolare, e da quella procurano ſiano rilaſſate, & eſſeguite prohibitioni, e mandati ancora penali contro gli Ordinarij, e delegati predetti; e quelli, che gli rilaſſano, ò eſſeguiſcono, ò danno aiuto, conſeglio, fauore, e patrocinio.

17. Quelli, che ſi vſurpano la giuriſdittione, frutti, rendite, e prouenti appartenenti alla Sede Apoſtolica, o ad altre perſone Eccleſiaſtiche per ragione di Chieſe, Monaſterij, & altri beneficij *Ec*cleſiaſtici, ouero ſenza licenza legitima li ſequeſtrano.

18. Quelli li quali impongono Collette, Decime, taglie, preſtanze, & altri peſi à Chierici, Prelati, & attre perſone *E*ccleſiaſtiche, & alle robbe di Chieſe, Monaſterij, & altri beneficij Eccleſiaſtici, & alli frutti di quelli ſenza ſpeciale, & eſpreſſa licenza di Sua Santità, e con diuerſe maniere le riſcuotono, e così ingiuſtamente impoſte le riceuono, ancorche date ſpontaneamente: e di più, quelli, che per ſe, ò per altri preſumono di fare ſimili coſe, eſſeguirle, e procurarle, ouero in tali coſe danno aiuto, conſeglio, e fauore, di qualſiuoglia dignità ſiano.

19. Tutti li Magiſtrati, Giudici, Notari, Scriuani, Eſſecutori, ſotto eſſecutori, che in qualſiuoglia modo s'intromettono nelle cauſe capitali, ò crimi-

 nali

nali contro perſone Eccleſiaſtiche, proceſſandole, bandendole, ouero promulgando, & eſſeguendo ſentenze contro d'eſſe ſenza ſpeciale licenza della Sede Apoſtolica, di qualſiuoglia grado, ò dignità ſi ſiano.

20. Tutti quelli, li quali per ſe, ò per altri preſumeranno di aſſaltare, diſtruggere, & occupare in tutto, ouero in parte l'Alma Città di Roma, il Regno di Sicilia, l'Iſole di Sardegna, e Corſica, le terre di quà dal Faro, il Patrimonio di S. Pietro nella Toſcana, & in ſomma tutto lo Stato Eccleſiaſtico, ouero perturbare la Suprema giuriſdittione, che hà in quello la Santa Romana Chieſa: e tuti gli aderenti, fautori, e difenſori di quelli, e coloro, che gli danno conſeglio, aiuto, e fauore in qualſiuoglia modo.

21. Vvole, che tutte, e ſingole coſe contenute in queſta Bolla durino, & habbiano l'effetto ſuo fin tanto, che da Sua Santità, ò dal Romano Pontefice per tempo ſi facciano, e ſi publichino altri ordini in contrario.

22. In oltre dalle dette ſentenze neſſuno poſſa eſſere aſſoluto, che dal Romano Pontefice fuor che nell'articolo di morte, & all'hora con la ſicurtà di vbbidire à i comandamenti della Chieſa, e di ſodisfare, e nè anche ſotto preteſto di qualſiuoglia facoltà, & indulti dalla Santità Sua, e dalla Santa Sede, e da'Decreti di qualſiuoglia Concilio conceſſi, rinouati, ouero da concederſi, e rinouarſi in qualſiuoglia modo.

Scom.

Scommunica, e minaccia di procedere ſpiritualmente, e corporalmente, come ſarà più eſpediente, quelli, li quali de facto haueranno ardire di aſſoluere alcuno, che ſarà incorſo nella ſcommunica, per hauer contrauenuto al tenore delle ſudette coſe.

23. Dichiara, e proteſta, che li ſudetti Scommunicati per le cauſe ſopradette, non s'intendino compreſi, ne ſuffragarli in alcun modo qualſiuoglia aſſolutione, benche ſolennemente dalla Santità Sua fatta, ſe prima non habbiano deſiſtito dalle coſe ſopradette, e per l'auuenire con vero propoſito di non commetter ſimili coſe, e nè anche in quanto à quelli, che haueranno fatto contro la libertà Eccleſiaſtica ſtatuti, ſe prima i detti ſtatuti, ordinationi, conſtitutioni, prammatiche, e decreti di tal ſorte publicamente non haueranno reuocati, e che non ſiano dagli Archiuij, e da'luoghi principali, ouero da'libri, ne'quali ſi trouino notati, aboliti, e caſſati, e che non habbiano fatto conſapeuole di tal reuocatione la Santità Sua; Anzi che per l'aſſolutione di tal ſorte, ouero per qualſiuoglia altr'atto contrario, tacito, ouero eſpreſſo, & ancora per la patienza, e toleranza di Sua Santità, e de'ſuoi Succeſſori, benche continuata per lungo tempo in neſſuna maniera poſſa, nè debba pregiudicarſi in tutte le predette, e ſingole coſe, nè à qualſiuoglia ragione della Sede Apoſtolica, e della Santa Romana Chieſa in qualunque luogo, e

per

Digitized by Google

per qualſiuoglia tempo acquiſtate, e d'acquiſtarſi.

Non oſtante i Priuilegij, Indulgenze, indulti, e lettere Apoſtoliche generali, ſpeciali conceſſe dalla detta Sede Apoſtolica &c.

Ordina, e ſtrettamente comanda, anche in virtù di ſanta obedienza à Patriarchi, Primati, Arciueſcoui, Veſcoui, & Ordinarij de'luoghi, & à qualſiuoglia Prelato, dopò che haueranno riceuute la preſente Bolla, ouero di eſſa haueranno hauuto notitia, vna volta l'Anno, ò più volte, ſe così ſtimeranno eſſere più eſpediente, ſolennemente la publichino, riduchino à memoria de'Fedeli, la notifichino, e dichiarino nelle lor Chieſe nel tempo, che sarà in eſſe à i Diuini Offitij la maggior parte del popolo

24 In oltre li Patriarchi, Arciueſcoui, Veſcoui, & altri Ordinarij de'luoghi, Prelati, e Rettori di Chieſe, e tutti quelli, ch'eſercitano la cura dell'anime, Preti ſecolari, e regolari di qualſiuoglia ordini, Deputati con qualſiuoglia autorità ad vdire le Confeſſioni habbiano appreſſo di ſe il tranſunto della preſente Bolla, la quale procurino diligentemente leggere, e ſtudiare.

CASVS

CASVS RESERVATI
IN DIOECESI BITVNTINA

Ex Synodo celebrata Præſulatus

EMINENTISSIMI D. CARDINALIS

ALEXANDRI CRESCENTII

De Anno 1663. quibus annexa eſt Excommunicatio.

Confirmati in Synodo celebrata

AB ILLVSTRISSIMO D.

FRANCISCO ANTONIO GALLO

EPISCOPO BITVNTINO

DE ANNO M.DC. LXXXII.

1 OMnes vtriuſque *S*exus perſonæ, quæ per ſe, vel per alium de Sanctiſſimo *A*ltaris Sacramento, Chriſmate, Oleo Sancto, ſeu quacumque re conſacrata ad Diuinationes, Veneficia, Sacrilegia, ſiue ad alios vſus illicitos, quouis modo abutantur, aut qui alicui daret, vel reciperet de Sanctiſſimo

Digitized by Google

ſimo Sacramento, aut Sacramentalibus prædictis ob fines ſupradictos, etiamſi dictus abuſus re ipſa non ſequatur, pœnam excommunicationis ipſo facto incurrant.

2 *E*andem pœnam excommunicationis ipſo facto incurrant omnes vtriuſque ſexus perſonæ, quæ Dœmoni obſequium promittunt, ſacrificia, ſiuè thus offerunt etiam abſque errore in intellectu, vel quæ per ſe, vel ad alterius inſtantiam condunt, vel condi faciunt quamlibet imaginem, ſiuè anulum, aut quodcumque aliud artificiatum, vt in eo Dœmonem conſtringant.

3 *I*tem omnes Venefici, Negromantes, Lamiæ, ſiue Stryges vtriuſque ſexus, & omnes quocumque nomine nuncupentur, qui cum expreſſa Dæmonis inuocatione, præſertim captandæ dilectionis, vel odij inferendi, vtuntur incantationibus, ſiue diuinationibus, & maleficijs in damnum perſonarum, ſiue etiam vtuntur ligaturis ad amorem excitandum, vel à naturali, & legitimo Matrimonij vſu coniuges auertendos.

4 In pœnam excommunicationis ipſo facto incidant quicumque (fœminis exceptis) præſumant accedere ad Monaſteria Monialium, vt cum Monialibus, vel aliqua ipſarum colloquantur, etiam ſi ſit Nouitia, aut cum puellis, quæ educationis cauſa ibi morantur, aut famulabus, ſine tamen Ordinarij licentia,

centia, exceptis vendentibus neceſſaria Ciuitatem circuientibus, dummodo iſti non ad alium finẽ alloquantur. Declarantes, quod qui facultatem obtinuerit alloquendi cum alia prædictarum, non poſſit eadem vti, vt cum alia colloquatur data opera, aut ex profeſſo; Eos verò, qui ſub prætextu licentiæ obtentæ præſumerent cum aliqua Moniali, licet Nouitia de rebus obſcœnis, verbis, aut actibus impudicis tractare, vel literas de rebus obſcœnis, ſiue internunciũ tranſmittere ipſo facto excommunicamus, ſimiliter tàm viros, quàm mulieres, tàm intra, quàm extra clauſtra Monaſterij exiſtentes, qui ſcienter literas, vel nuncium de rebus prædictis deferent.

5 Item Sponſos ad domum Sponſarum accedentes priuſquam per verba de præſenti Matrimonium inter ipſos coram Paroco, & teſtibus contrahatur; Prohibemus enim ſub excommunicationis pœna eo ipſo incurrenda huiuſmodi acceſſum, & in eandẽ excommunicationem inccurrant conſulentes acceſſum prædictum, vel comitantes Sponſum ad domum Sponſæ.

6 Item eamdem pœnam excommunicationis incurrant, qui falſum teſtimonium in Iudicio, tàm criminali, quàm ciuili in damnum, vel gratiam alicuius deponentes, vel deponi facientes, conſulentes, aut illius depoſitione vtentes, ſcripturas publicas vitiantes, & Actuarij, ſiue illorum ſcribæ, qui cum alterius partis offenſa, vel Reipublicæ detrimento doloſè, vel

Digitized by Google

diminutam capiunt informationem, neque omnia, vel integra dicta teſtium ſcribunt.

Caſus Reſeruati, vt ſupra, quibus non eſt annexa Excommunicatio.

1 DEum, vel B. Virg. vel Sanctos blaſphemãtes
2 Homicidium voluntarium committentes, mandantes, auxilium, vel conſilium dantes effectu ſubſequuto.

3 Abortum procurantes effectu ſubſecuto, etiam fœtu nondum animato.

4 Viri incæſtum in primo, vel ſecundo conſanguinitatis, vel affinitatis gradu, vel etiam cum cognata ſpirituali committentes.

5 Sodomiam; vel peccatum brutale committentes.

6 Infantes natos tàm in Ciuitate, quàm extra Locis Pijs exponentes, vel exponi facientes, cũ habeant vnde ipſos alant, neq; eorũ locorũ damna reſarciẽtes.

7 Litteras alienas, occupantes, aperientes, lacerantes, aut quomodolibet infringentes, aut id procurantes inſcio Domino.

8 Arbores fructiferas, vites, fruges alienas damni, vel iniuriæ cauſa incidentes, recidentes, vel eradicantes, ac animalia ad vindictam occidentes, & mandantes, vel in eis conſilium, & auxilium dantes.

9 Cõcubinarij, vel Concubinæ tàm publici, quàm priuati.

10 Contractũ vſurarium ſcripto, vel verbo ineuntes Notarij, qui ſcienter celebrauerint, & teſtes ſcienter interuenientes.

CATA-

CATALOGVS

ALIARVM EXCOMMVNICATIONVM PAPAE RESERVATARVM.

Contra Omnes,

1 Perſeuerantes per annum in excommunicatione lata à Delegato Papæ.
2 Falſarios literarum Pontificialium.
3 Habentes literas Apoſtolicas falſas, & non deſtruentes.
4 Incendiarios ab homine excommunicatos, & denunciatos.
5 Sacrilegos effringentes Eccleſias.
6 Communicantes in crimine cum excommunicatis à Papa.
7 Eligentes Potentia inſignem in Senatorem Romanum.
8 Vexantes eos, qui cenſuram in aliquos tulerunt.
9 Abſolutos ab excommunicatione ſub conditione, & non implentes.
10 Offendentes Cardinales.
11 Exigentes tributa à perſonis Eccleſiaſticis.
12 Violātes interdictum modis prohibitis in Clem. *Grauis* de ſent excom.

13 Falſificantes monetam Regis Franciæ.
14 Exenterantes corpora defunctorum.
15 Violantes Interdictum Sedis Apoſtolicæ.
16 Conſpirantes in perſonam Romani Pontificis.
17 Dantes, & recipientes ob ingreſſum Religionis.
18 Simoniacos in ordine, & beneficio.
19 Taxantes opiniones de Conceptione Beatæ Mariæ Virginis.
20 Dantes, & recipientes pro gratia, aut iuſtitia Apud Sedem Apoſtolicam.
21 Offendentes Magiſtratus Prouinciæ Marchiæ Anconitanæ.
22 Dantes nunciãtibus prouiſiones Beneficiorum.
23 Occupantes bona Cardinalium in Conclaui.
24 Fingentes ſe nepotes Cardinalium, vt expediant literas Apoſtolicas.
25 Impedientes executionem literarum Sac. Pœnitentiariæ.
26 Supponentes ſe in examine, vt beneficia impetrent.
27 Ambientes Papatum, eiuſque cauſa Simoniam committentes.
28 Committentes duellum, conſulentes &c.
29 Deferentes arma ad partes infidelium.
30 Mittentes literas, aut nuncium in Conclaui.
31 Occupantes bona montium Pietatis, & locorum Piorum.

32 Fœmi-

32 Fœminas ingrediẽtes Monaſteria Regularium, & quicunque ingredientes ſepta monialiũ.

33 Suadentes Papæ, vt in feudet loca Eccleſiæ.

34 Capientes Chriſtianos habitantes inter Turcas.

35 Committentes ſimoniam confidentialem.

36 Non reuelantes conſpiratores cõtra Cardinales.

37 Proponentes populo indicem caſuum, & Indulgentias.

38 Accipientes fructus primi, vel ſecundi anni beneficij vacantis.

39 Impugnantes Inſtitutum Societatis Ieſu.

40 Facientes iurare illicita, & contraria libertati Eccleſiaſticæ.

41 Diripientes animalia, & alia bona ex Eccleſiæ ſtatu.

42 Violantes Eccleſiaſticam immunitatem.

43 Docentes, poſſe fieri confeſſionem Sacramentalem in abſentia.

44 Extrahentes frumentum ex Eccleſiaſtico Statu, & locis immediatis.

Contra Clericos.

45 Participantes cum excommunicato à Papa.

46 Inducentes ad iurandum de eligenda ſepultura.

47 Procurantes alienationem Eccleſiarum.

48 Procurantes eligi in Succeſſorem Papæ.

49 Prædicatores, qui non ſeruauerint decreta pro eis in Lateranenſi.

50 Parochos non adimplentes iuramenta de reſidendo.

51 Retinentes beneficia in confidentiam.

52 Abſoluentes ſub prætextu priuilegiorum à caſibus Bullæ Cœnæ, vel Ordinariorum.

53 Trahentes Eccleſiaſticum ad forum Laicale.

54 Conſentientes vſurpationibus Eccleſiarum.

Contra Religioſos.

55 Adminiſtrantes Sacramenta Vnctionis extremę & Euchariſtiæ, vel matrimonia ſolemnizantes ſine licentia Parochi.

56 Euntes vltra mare ſine licentia Superiorum.

57 Mendicantes tranſeuntes ad non mendicantes.

58 Retinentes Apoſtatas Dominicanos.

59 Moniales exeuntes de clauſura abſque licentia.

60 Superiores non denunciantes eos, qui ſolicitant mulieres in confeſſione.

61 Minores recipientes Fratres Ordinum Prædicatorum.

62 Minores de Obſeruantia ſubornantes in electionibus.

63 Clauſtrales recipientes Minimos ſine licentia Papæ.

64 Ter-

64 Tertiarios portantes habitum Minimorum.

65 Minimos ſubtrahentes ſe ab obſeruantia Correctorum.

66 Minores tempore interdicti admittentes Fratres Tertij Ordinis ad diuina.

67 Recipientes aliquem è Societate Ieſu, exceptis Carthuſianis, abſque licentia.

Contra Perſonas publicas.

68 *Prælatos* vexantes cenſuris commorantes in ſeruitio Papæ.

69 Cardinales non ſeruantes ſtatuta à Iulio II. in bulla, Cum tàm Diuino.

70 Cardinales reuelantes geſta in Sacro Conſiſtorio.

71 Epiſcopos, qui in ſuſpenſione conferunt beneficia, reſignata in manibus ſuis contra præſcriptum Bullæ Pianæ.

72 Cardinales ambiantes Papatum, & ſimoniacos eius cauſa.

73 Cardinales ſimoniacos in ordine, & beneficio.

74 *Prælatos*, qui *E*ccleſiaſticum traxerint ad forum laicale.

75 Dominos temporales cogentes aliquem tempore Interdicti celebrare, vel audire diuina officia.

Digitized by Google

76 Prohibentes ſubditis, ne vendant *Eccleſiaſticis*.
77 Bannientes perſonas Eccleſiaſticas.
48 Concedentes, velpermittentes duellum in Terris ſuis.
79 Inquiſitores malè procedentes contra hæreticos.
80 Officiales non reddentes integrè computa Cameræ Apoſtolicæ.
81 Officiales Pœnitentiariæ facientes ſibi interdicta.
82 Officiales Status *Eccleſiaſtici* recipientes munera præter comeſtibilia.

ALLE-

ALLEGATIONES

Pro Catalogo aliarum Excommunicationum Papæ reſeruatarum.

Contra Omnes.

1 Cap. Querenti de officio delegati.
2 Cap. Ad falſariorum de crimine falſi.
3 Cap. Dura eod. tit.
4 Cap. Tua nos. de ſentent. excomm.
5 Cap. Conqueſti eod. tit.
6 Cap. nuper eod. tit.
7 Cap. Fundamenta. de elect. in 6.
8 Cap. Quicunque. de ſentent. excomm. in 6.
9 Cap. Eos, qui. ibid.
10 Cap. Fœlicis. de pœnis in 6.
11 Cap. Clericis: de Immunitate Eccleſ. in 6.
12 Clement. Grauis. de ſentent. excomm.
13 *E*xtrauag. *I*oannis XXII. Prodiens. de crimine falſi.
14 *E*xtrauag. 2. de ſepulturis.
15 Extrauag. Etſi Dominici. de pœnis. & remiſſ.
16 Ibidem.
17 Extrauag. 1. de Simonia.
18 Extrauag. 2. eod. tit.

19 Extrauag. Graue nimis. de reliquijs, & venerat. Sanctor.

20 Extrauag. 1. de ſentent. excomm. Bulla Gregorij XIII. Cum ab ipſo pontificatus. 24.

21 Extrauag. Ioannis XXII. Dierum. de pœnis.

22

23 Decretum. Omnis ætas. Concilij Conſtanſienſis, & bulla 16. Leonis X.

24 Bulla Innocentij VIII. Cum ſicut 11. & Leonis X. Inherendo. 27.

25 Bulla Iulij III. Rationi congruit.

26 Bulla Pauli IV. Inter cæteras. 12.

27 Bulla Pauli IV. cum ſecundum Apoſtolum. 16.

28 Bulla Pij IV. Ea, quæ. 21. & Gregorij XIII. ad tollendum 78. & Clementis VIII. Illius vices. 11.

29 Bulla Cœnæ.

30 Bulla Pij IV. In eligendis. 63.

31 Concil. Trid. cap. 11. ſeſſ. 22. de reform.

32 Bulla B. Pij V. Regularium 20. & Gregorij XIII. Vbi gratiæ. 28.

33 Bulla B. Pij V. Admonet nos. 35.

34 Bulla B. Pij V. Licet omnibus. 149.

35 Bulla B. Pij V. Intolerabilis 85.

36 Bulla B. Pij V. Infœlicis. 93.

37 Bulla B. Pij V. Quam plenam. 99.

38 Bulla B. Pij V. Durum nimis. 104.

39 Bulla

39 Bulla Gregorij XIII. Aſcendente. 89.
40 Bulla Gregorij XIII. Inter Apoſtolicas. 93
41 Bulla Gregorij XIII. Non ſine graui. 98.
42 Bulla Gregorij XIV. Cum aliàs nonnulli. 7.
43 Clemens VIII. in Decreto edito in Congregatione S. Officij 20. Iunij 1602. & in Conſtitutione. 87.
44 Bulla Pauli V. Inter grauiſſimas. 12.

Contra Clericos, & Regulares.

45 Cap. ſignificauit de ſentent. excomm.
46 Clement. Cupientes. §. Sane. de pœnis.
47 Bulla Pauli II. Cum in omnibus. 2.
48 Leo X in Concilio Lateranen. ſeſſ. 5. & Bulla Iulij II. Cum tam diuino. 2.
49 Leo X. in Concilio Lateranen. ſeſſ. 11.
50
51 Bulla Pij IV. Romanum Pontificem. 85. & B. Pij V. Intolerabilis 85.
52 Extrauag. Etſi Dominici. de pœnit. & remiſſ. ſub Clemente VIII. Decret. S. Congregationis anno 1602.
53 Bulla Martini V. Ad reprimendas. 10.
54 Concil. Trid. cap. 11. ſeſſ. 22. de reform.

Contra Religioſos.

55 Clement. 1. de priuilegijs.
56 Extrauag. ad noſtrum. de regul.
57 Extrauag. Viam Ambitioſæ. de regul.
58 S. Antoninus 3. p. tit. 24. cap. 7. ex Bonifacio Papa.
59 Bulla B. Pii V. Decori. 8.
60 Bulla Pauli V. 26.
61 S. Antonin. 3. p. tit. 24. cap. 70.
62 Bulla B. Pij V. Paſtoralis. 128.
63 Bulla Iulii II. Virtute conſpicuus: quæ non eſt in Bullario.
64 Bulla Leonis X. Licet aliàs: nec hæc eſt in Bullario.
65 Bulla Pauli III. Cum ſicut.
66 Clementina. Cum ex eo. de ſentent. excomm.
67 Bulla Gregorii XIII. Aſcendente. & Sixti V. AEquum reputauimus. 4.

Contra Perſonas publicas.

68 Extrauag. 5. de priuilegiis.
69 Bulla Iulii II. Cum tàm diuino.
70 Bulla Leonis X. Supernæ. 7. §. Statuimus.
71 Bulla B. Pii V. Quanta 58.

72 Bulla

72 Bulla Pauli IV. Cum ſecundum. 16.
73 Extrauag. Cum deteſtabile. de Simonia. & B. *Pij* V. Intolerabilis 85.
74 Bulla Martini V. Ad reprimendam. 10.
75 Clementina Grauis. de ſentent. excomm.
76 Cap. final. de Immunit, Eccleſ.
77 Bulla Vrbani V. Quia ſicut.
78 Concil. Trid. cap. 19. ſeſſ. 25. de reformat. Bulla Clementis VIII. Illius vices. 2.
79 Clementina Multorum. §. verum. de hæreticis.
80 Bulla *Pauli* III. Cum ſicut. 40.
81 Bulla B. *Pij* V. In omnibus rebus. 83. §. omnes verò.
82 Bulla *Pauli* II. Munera. 3.

CATA-

CATALOGVS

EXCOMMVNICATIONVM

Nemini reſeruatarum prouenientium à iurè communi, vel à Bullis, & Decretis Apoſtolicis.

Contra Omnes.

1 Conducentes Bononiæ domos alterius Scholaſtici, vel Doctoris.

2 Habentes ratas ordinationes factas à Schiſmaticis.

3 Alloquentes ſecretò Cardinales, dum ſunt in Conclaui.

4 Vexantes Eccleſiaſticos, quia non elegerint eum pro quo rogabantur.

5 Occupantes regalia, & bona Eccleſiaſtica vacantia titulo defenſionis.

6 Directores Monialium fouentes diſcordias.

7 Procurantes, vt Conſeruatores procedant in alijs, quam in manifeſtis iniurijs, & violentijs.

8 Extorquentes abſolutionem à cenſuris per vim, & metum.

9 Inducentes per fraudem Iudicem ire ad teſti-

Digitized by Google

monium fœminæ accipiendum.

10 Compellentes Eccleſiaſticos, vt ſubmittant laicis Iura Eccleſiæ.

11 Exigentes pedagia &c. ab Eccleſiaſticis Perſonis.

12 Docentes legem, aut medicinam Religioſos.

13 Sepelientes hæreticos &c. in locis Sacris.

14 Mandantes interfici Chriſtianum per Aſſaſſinos.

15 Extendentes repreſalias conceſſas contra Eccleſiaſticos.

16 Impedientes ſequeſtrum factum ab Ordinario ſuper beneficia.

17 Sepelientes tempore interdicti, vel nominatim interdictos, publicæ excommunicatos, aut vſurarios manifeſtos.

18 Impedientes viſitatores Monialium.

19 Aſſumentes ſtatum Beguinarum.

20 Contrahentes Matrimonium in gradibus prohibitis, vel cum Moniali.

21 Impugnantes literas Papæ non Coronati.

22 Profitentes falſam religionem Fraticellorum.

23 Imprimentes libros abſque licentia ſuperiorum.

24 Edentes Gloſſas in Tridentinum.

25 Aſſerentes non eſſe neceſſariam confeſſionem ante Euchariſtiam.

26 Raptores mulierum, & fautores.

27 Co-

27 Cogentes ad matrimonium.
29 Cogentes, vel impedientes fœminas ingredi Monaſteria.
29 Vexantes Sanctum Officium.
30 Pingentes, & decorantes Agnus Dei.
Non denunciantes S. Officio, vel Ordinario hæreticos, magos, ſortilegos, & alios vtentes rebus, verbis, characteribus, & ſimilibus continentibus pactum expreſſum, vel tacitum cum dæmone.
Non denunciantes eos, quos audiuerunt blaſphemare hæreticalites Deum, B. Virginem, aut Sanctos &c.

Contra Clericos.

31 Suſcipientes munus adminiſtrandi in Ciuitate diuerſarum linguarum, & rituum.
32 Audientes medicinam, aut leges, ſi ſint Sacerdotes, vel perſonatum habentes.
33 Sacerdotes recipientes præfecturas ſeculares.
34 Procurantes, vt alij occupent regalia, & Iura Eccleſiarum vacantium.
35 Minores Epiſcopis, qui locant domos vſurarijs alienigenis.
36 Contrahentes Matrimonium, ſi ſint in ſacris.
37 Alienantes bona Eccleſiarum, vel locantes vltra triennium.

38 Ficte

38 Fictè reſignantes, vel permutantes Beneficia.
39 Impugnantes in Concionibus, vel diſputationibus Montes Pietatis.
40 Intereſſentes agitationibus Taurorum, ſi ſunt in Sacris, vel beneficia obtinent.

Contra Religioſos.

41 Delinquẽtes in viſitatione monaſteriorum Monialium contra Bullam Alexandi VII. Felici ſacrarum Virginum.
42 Audientes leges, vel medicinam extra Clauſtra.
43 Inſtituentes nouum Ordinem ſine licẽtia Papæ.
44 Profeſſos temerè habitum dimittentes.
45 Occupantes decimas, vel impedientes ſolutionem.
46 Adeũtes Curiam Principum ad nocendum ſuis.
47 Tenentes arma intra Clauſtra ſine licentia.
48 Fouentes Statum Beguinarum.
49 Profeſſos matrimonium contrahentes.
50 Mendicantes recipientes nouas domos.
51 Retrahentes auditores à ſoluendis Decimis.
52 Non ſeruantes interdictum, quando obſeruatur a Cathedrali, ſeu parochiali Eccleſia loci.
53 Mendicantes, & Parochos in partibus Germaniæ non ſeruantes pacem, & concordiam

quandam per Sedem Apoſtolicam ipſis ordinatam.

54 Capuccinos recipientes Minores de obſeruātia.

Contra Epiſcopos.

55 Suſcipientes *Prælaturam* in Ciuitate diuerſarum linguarum.

56 Venientes ad Vrbem,& indè recedentes ſine licentia *Papæ*.

57 Permittentes habitum Fraticellorum.

58 Nuncij Sedis Apoſtolicæ impetrantes literas à Principibus ad dignitates.

Contra Dominos Temporales.

59 Præcipientes ſubditis,nè præſtent obſequia Eccleſiaſticis.

60 Impedientes promotionem officij Inquiſitionis.

61 Concedentes repræſalias contra *E*ccleſiaſticos.

62 Retinentes nomen Vicarij Imperatoris vacante *I*mperio.

63 Non ſeruantes *S*tatuta in cap.Fœlicis,de Pœnis in 6. contra perſecutores Cardinalium.

64 Permittentes agitationes Taurorum in Terris ſuis.

Contra

65 Negligentes reddere Ius Eccleſiaſticis.

66 Facientes ſeruari ſtatuta contra libertatem Eccleſiaſticam.

67 Officiales Ciuitatis non ſeruantes contenta in cap. vbi periculum.

68 Extorquentes pecuniam prætextu Officij Inquiſitoris.

69 Poteſtates fouentes vſuras.

70 Non adiuuantes in Clauſura Monialium Epiſcopos.

71 Rectores vniuerſitatum facientes, aut admittentes Doctores, & Profeſſores non facientes profeſſionem Fidei.

72 Non parentes Cardinalibus, Inquiſitoribus in Officio ipſorum.

73 Permittentes portare arma breuiora tribus palmis in Statu Eccleſiaſtico.

ALLEGATIONES

Pro Catalogo Excommunicationum nemini reſeruatarum prouenientium à Iure communi, vel Bullis Pontificijs.

Contra Omnes.

1 Cap. 1. de locato.
2 Cap. 1. de Schiſmat.
3 Cap. Vbi periculum. §. nulli de elect. in 6.
4 Cap. Sciant cuncti ibid.
5 Cap. Generali. ibid.
6 Cap. Indemnitatib. §. poſtremo ibid.
7 Cap. fin. de officio delegati in 6.
8 Cap. 1. de ijs quæ vi &c. in 6.
9 Cap. 2. de iudicijs in 6.
10 Cap 2. de reb. Eccleſ. non alienand. in 6.
11 Cap. quanquam. de cenſib. in 6.
12 Cap. 2. ne Clerici, vel Mon. in 6.
13 Cap. 2. de hæreticis in 6.
14 Cap. 1. de homicid. in 6.
15 Cap. vnic. de iniurijs in 6.
16 Clementina vnica. de ſequeſtrata poſſeſſ.
17 Clementina 1. de ſepulturis.

18 Cle-

Digitized by Google

18 Clementina. Attendentes. de Statu Monach.
16 Clementina 1. de religioſis domib.
20 Clementina vnica. de conſanguinitate.
21 Extrauag. vlt. de ſentent. excomm.
22 Extrauag, Sancta Romana. Ioannis XXII. de religioſ. domib.
23 Concil. Lateranen. ſub Leone X, & Bulla eiuſdem 12.
24 Bulla Pij IV. incipien. Benedictus. 73. in ordine.
25 Concil. Trident. can. 11. ſeſſ. 13.
26 Concil. Trident. cap. 6. ſeſſ. 24. de reform. matrimon.
27 Concil. Trid. ibid. cap. 9.
28 Concil. Trid. cap. 18. ſeſſ. 25. de regular.
29 Bulla B. Pij V. incipien. Si de protegendis. 82. in ordine.
30 Bulla Gregorij XIII. incipien. Omni certè ſtudio. 2.

Contra Clericos,

31 Cap. Quoniam. de officio Ordinarij.
32 Cap. Super Specula. Ne Clerici, vel monachi.
33 Cap. Clericis. eod. tit.

34 Cap.

34 Cap. Generali. de electione in 6.
35 Cap. 1. de vſurarijs in 6.
36 Clementina vnica. de conſanguin.
37 Extrauag. Ambitioſè. de reb. Eccleſ. non alienand.
38 Bulla B. Pij V. incipien. Quanta Eccleſiæ. 58.
39 Bulla Leonis X. incipien. Inter multiplices 11.
40 Bulla B. Pii V. incipien. De Salute. 48. in ordine.

Contra Religioſos.

41 Bulla Alexandri VII. incipien. Fœlici ſacrarum Virginum. 153. in nouo Bullario.
42 Cap. Non magnoperè. nè Clerici, vel Monachi
43 Cap. vnico. de religioſis domib. in 6.
44 Cap. 2. ne Clerici, vel Monachi in 6.
45 Clementina 1. de Decimis.
46 Clementina. Ne in agro. §. Quia verò. de ſtatu Monachorum.
47 Ibidem.
48 Clementina 1. de religioſ. domib.
49 Clementina vnica. de conſanguinitate.
50 Clementina. Cupientes. de pœnis.
51 Clementina eadem.
52 Clementina 1. de ſententia excomm.
53 Extrauag. 2. de Tregua, & pace.

54 Bulla

54 Bulla Sixti V. pro ea. 20.

Contra Epiſcopos.

55 Cap. Quoniam. §. Sed ſi propter. de officio Ordinarij.
56 Extrauag. 2. & 3. de Maior. & obedientia.
57 Extrauag. ſancta Romana. Ioannis XXII. de religioſis domibus.
58 Bulla Pij IV. incipien. Etſi Roman. 96. in ordine.

Contra Dominos temporales.

59 Cap. Eos, qui. de immunit. Eccleſ. in 6.
60 Cap. Vt inquiſitionis. de Hæret. in 6.
61 Cap. 1. de Iniurijs in 6.
62 Extrauag. Ioannis XXII. Si fratrum. Ne Sede vacante &c.
63 Cap. fœlicis. de pœnis in 6.
64 Bulla B. Pii V. incipien. De ſalute. 48. in ordine.

Contra Magiſtratus, & Iudices.

65 Can. Adminiſtratores. 23. q. 5.
66 Cap. Nouerit. de ſentent. excomm.

67 Cap.

67 Cap. Vbi periculum. §. præterea. de electione in 6.

68 Clement. 2. de Hæreticis.

69 Clement. vnic. de vſuris.

70 Concil. Trid. cap. 5. ſeſſ. 25. de regularib.

71 Bulla Pij IV. incipien. In Sacroſancta. 88. in ordine.

72 Bulla B. Pij V. incipien. Sanctiſſimus. 1.

73 Bulla B. Pij V. incipien. Cum vices. 145.

DECRETA

Digitized by Google

DECRETA SACRAE CONGREGATIONIS CARDINALIVM

Super negotijs, & conſultationibus Epiſcoporum, & Regularium contra abſoluentes à caſibus Epiſcopo reſeruatis.

SAcra Congregatio S.R.*E.* Cardinalium ſuper negotijs, & conſultationibus Epiſcoporum, & Regularinm præpoſita iuſtis, & grauibus cauſis id exigentibus, ac de Sanctiſſimi D.N. Clementis Papæ VIII. ſpeciali mandato, viuæ vocis oraculo deſuper habito, Sacerdotibus omnibus tam ſæcularibus, quàm Regularibus per vniuerſam Italiam extra Vrbem degentibus, ad confeſſiones audiendas probatis quorumuis Ordinum etiam Mendicantium, Militiarum, aut Congragationum, etiam Societatis Ieſu, & generaliter quarumcumque aliarum, quouis nomine nuncupentur, iubet, & præcipit, ne quis eorum, ſub prætextu priuilegiorum indultorum, aut facultatum generaliter, vel ſpecificè ſcripto, aut viuæ vocis oraculo vel per communicationem à Sede Apoſtolica, vel eius auctoritate, eorum Ordinibus, Congregationibus, aut Archiconfraternitatibus ſæcularium, aut ſingularibus perſonis, ſeu aliàs quomodocumque ſub quibuſuis

tenoribus, formis, & clauſulis, etiam derogatoriarum derogatorijs, ad cuiuſuis etiam Imperatoris, Regum, aut aliorum Principum inſtantiam conceſſarum, ſeu confirmatarum, alicui cuiuſuis ſtatus, gradus, conditionis, aut dignitatis, tam *Eccleſiaſticę*, quàm ſæcularis, etiam Regiæ, vel Imperialis, ab vllo ex caſibus clarè, vel dubiè in Bulla die Cœnæ Domini legi ſolita contentis, vel aliàs quomodocumque Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, aut in futurum, & per Sanctitatem Suam, eiuſque *Succeſſores* pro tempore in eadem Bulla, vel aliter reſeruandis, nec etiam à caſibus, quos Ordinarij locorum hactenus reſeruarunt, vel in poſterum ſibi reſeruabunt, nullo caſu, etiam neceſſitatis, vel impedimenti, niſi in mortis articulo, ſeu cum noua, vel ſpeciali *Sanctitatis* Suæ, aut Succeſſorum ſuorum, vel Ordinariorũ quoad caſus ab ipſis tantùm reſeruatos, reſpectiuè impetrata in ſcriptis licentia, Ordinarijs locorum exibenda, abſolutionis beneficinm de cætero impendere audeat, vel præſumat: ſed cum opus fuerit Pœnitentes ad Superiores, legitimeſque Iudices ſuos accedere conſulat ſub pęna contrafacientibus tàm Regularibus, quam Sæcularibus, excommunicationis, priuationis officiorum, & dignitatum, aut beneficiorum, inhabilitatis item audiendi confeſſiones, & ad quæcumque officia, Prælaturas, beneficia in poſterum obtinenda ipſo facto abſque vlla

alia

alia declaratione incurenda: Super quibus à nemine niſi à Romano Pontifice habilitatio, diſpentiatio, aut abſolutio. præterquam in mortis articulo, poſſit impertiri; Sanctitas enim Sua (quatenus opus ſit) facultates, & confeſſiones ipſas in hac parte vti caſſas, & irritas haberi de cætero voluit, & vult non obſtantibus quibuſcumque.

Præterea nouerint *Pœnitentes*, abſolutionem, ſi quam obtinebunt contra huiuſmodi prohibitionem, eſſe nullius roboris, vel momenti.

*E*t ne locorum Ordinarij, quibus ius hoc reſeruendorum caſuum competit, plurium, quam opus ſit, reſeruatione, ſubditis, aut Confeſſarijs in *A*nimarum ſalute procuranda cooperantibus ſint oneroſi, monentur omnes, vt paucos, eoſque tantùm, quos ad Chriſtianam diſciplinam retinendam, animarumque ſibi creditarum ſalutem pro cuiuſuis Diœceſis Statu, qualitate neceſſariò reſeruandos eſſe iudicauerit, reſeruent. In quorum fidem &c. Romæ die nona menſis Ianuarij 1601.

Cum autem dubia quædam, ac difficultates circa eiuſdem decreti interpretationem, atque obſeruationem emerſiſſent, eadem Congregatio, ne vllus deinceps obſcuritati, ſcrupulo, ambiguitatiuè locus relinquatur, & vt clarius appareat, in quibus caſibus vigore eiuſdem Decreti reſeruatis, intelligatur prohibita abſolutio, ſpeciali mandato eiuſdem San-

ctiſſimi D.N. Clementis Papæ VIII. ſimiliter viuæ vocis oraculo ſuper ea habito ipſum *Decretum* ità moderatur, ac declarat, videlicet, Sub eiuſdem prohibitione illos tantùm in poſterum comprehendi caſus, qui in Bulla die Cœnæ Domini legi conſueta continentur. Ac præterea violationis Immunitatis Eccleſiaſticæ in terminis Conſtitutionis fel. record. Gregor. XIV. quæ incipit. *Cum alias nulli*. Violationis clauſuræ Monialium ad malum finem: Prouocantium, & pugnantium in duello, iuxta Decretum Sacri Concilij Tridentini, & Conſtitutionem fel. record. Gregorij Papæ XIV. incipien. *Ad tollendum*. Inijcientium violentas manus in Clericos iuxta Canonem. *Si quis ſuadente 17. quæſt. 4.* ac Iuris diſpoſitionem. Simoniæ realis ſcienter contractæ, atque etiam confidentiæ Beneficialis. Item omnes caſus, quos Ordinarij locorum ſibi reſeruarunt, vel in poſterum reſeruabunt. In quibus omnibus iam enumeratis caſibus dumtaxat, & ſublata etiam pœna inhabilitatis audiendi confeſſiones eadem Sacra Congregatio vult, & mandat, dictum Decretum in ſua firmitate, & priſtino robore permanere. Ac præterea declarat, eos quidem Sacerdotes tam ſæculares, quàm Regulares, qui aliquo ex priuilegijs, indultis, & facultatibus in ſupradicto Decreto expreſſis ſuffulti fuerint, poſſe iuxta eorum priuilegia, indulta, & facultates vſu ante idem Decretum

cretum receptas,& quę ſub alijs reuocationibus non comprehenduntur, tantùm, & non aliàs abſoluere à caſibus in præſenti declaratione non comprehenſis: alijs verò Sacerdotibus huiuſmodi priuilegia non habentibus, nihil de nouo concedi, ſed ne locorum Ordinarij, ad quos caſuum reſeruatio ſpectat, ea in re modum excedant, eadem Sacra Congregatio illos rursùs magnopere admonendos cenſet, vt non paſſim, ſed cum id videbitur communi bono expedire, atrociorum tantùm, & grauiorum criminũ abſolutionem ſibi reſeruent, quorum reſeruatio ad Chriſtianam diſciplinã retinendam conferat in ędificationem, non autem in deſtructionem cedat; ne alioquin Sacramẽti Pœnitentiæ Miniſtrorum coarctata poteſtate, Sanctæ Matris Eccleſiæ piæ menti contrarius effectus ſubſequatur. Prohibet etiam, ne ſibi ſuperfluè reſeruent caſus in Bulla die Cœnæ Domini legi conſueta contentos, neque alios Sedi Apoſtolicæ ſpecialiter reſeruatos. Facultatem verò, & licentiam abſoluendi à caſibus reſeruatis, quam in ſciptis tantùm concedi permittebatur, etiam ſola viua voce concedi poſſe, declarat. Cœterum ne quis Sacerdotum ſęcularium, aut Regularium ſub prætextu, quod per primò dictum Decretum non fuerit ſufficienter eorum ſpecialibus priuilegijs derogatum, eidem Decreto ſic, vt præfertur, declarato contrauenire audeat, Sanctitas Sua Conſtitutionibus,

bus,

bus, & Ordinationibus Apoſtolicis omnibus in fauorem quorumcumque Ordinum,ſeu Inſtitutorum Regularium, aut Sacerdotum tam ſæcularium, quèm Regularium editis, nec non eorundem Ordinum, ſeu Inſtitutorum, ac etiam Eccleſiarum, & Monaſteriorum, & aliorum ſæcularium, ſeu Regularium locornm quorumcumque etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis etiam Mari magno, ſeu Bulla Aurea, aut aliàs nuncupatis, eiſdem Ordinibus, ſeu Inſtitutis, ac etiam Eccleſijs, & Monaſterijs, & Sæcularibus, ſeu Regularibus locis, aut perſonis ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, nec non irritantibus, & alijs Decretis etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet, etiã per viam communicationis, ſeu extenſionis conceſſis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, & formis ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut alia exquiſita forma ſeruanda eſſet, tenores

huiuſmo-

huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil peni tus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſ erti forent, præſentibus pro expreſſis habens, quoad ea, quæ præſentibus aduerſantur illis aliàs in ſuo robore permanſuris hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſè derogat, contrarijs quibuſcunque non obſtantibus. Romæ die 26. Nouembris 1602.

Alexander Card. Floren. Epiſc. Praneſtinus.

Hier. Agucchius Secr.

ALIVD DECRETVM EIVSDEM SACRAE CONGREGATIONIS De Sanctiſſimi Domini Noſtri Pauli Papæ V. mandato æditum.

QVoniam Sacra Congregatio Cardinalium negotijs Epiſcoporum, & Regularium præpoſitorum, nuper accepit quamplures Regulares tantum facultatis, ſeu priuilegij ab Apoſtolica Sede ſibi conceſſum profiteri, vt etiam à caſibus locorum Ordinarijs in eorum Diœceſibus reſeruatis abſque alia ipſorum Ordinariorum licentia Pœnitentes abſoluere minimè dubitent, nonnulloſque alios in Decreto prohibitionis abſolutionis à caſibus Sedi Apo-

ſtolicæ,

ſtolicæ, vel locorum Ordinarijs reſeruatis die 9. Ianuarij Anno milleſimo ſexcenteſimo primo fel. record. Clementis Papæ VIII. iuſſu edito, nec non in declaratione illius eodem Clemente Pontifice iubente die 26. Nouembris 1602. promulgata, excommunicationes Sedi, vel Ordinarijs prædictis reſeruatas minimè comprehenſas aſſerere; Vnde fit, vt metus, quo homines à peccando coercentur, abſolutionis facilitate exoleſcat. Ideo Sacra eadem Congregatio de Sanctiſſimi Domini Noſtri Pauli Papæ V. ſpeciali mandato viuæ vocis oraculo deſuper habito, Decretum huiuſmodi, illiuſpue declarationem, nec non cenſuras, pœnas in eis contenta omnia confirmanda, atque innouanda operæ pretium duxit, prout per præſentes confirmat atque innouat, ab omnibuſque Sacerdotibus tam ſæcularibus, quàm Regularibus quorumuis Ordinum etiã Mendicantium, Militiarum, Congregationum, aut cuiuſuis alterius Inſtituti, etiã neceſſariò exprimẽdi, quouis nomine nuncupetur, inuiolabiliter obſeruari voluit, ac inſuper, vt nulli ex Sacerdotibus prędictis quibuſcumque priuilegijs, indultis, & facultatibus ſuſtulti, ab excõmunicationibus, vel à caſibus eiſdem Ordinarijs, vel Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, tam ad forum contentioſum eorundem Ordinariorum deductis, quàm non deductis, præterquam in mortis articulo, abſoluere audeant, vel

præ-

præſumant, vel eorum aliquis audeat, vel præſumat ſub eiſdem cenſuris, & pœnis eo ipſo, & abſque alia declaratione incurrendis, mandat, ac præcipit. Non obſtantibus omnibus, quæ idem Clemens VIII. in Decreto, & declaratione huiuſmodi voluit non obſtare. Datum Romæ 7. Ianuarij Anni 1617.

SAcra Congregatio S. R. E. Cardinalium negotijs, & conſultationibus Epiſcoporum, & Regularium præpoſita cenſuit per cofirmationes priuilegiorum, quas Regulares à Sede Apcſtolica poſt Concilium Tridentinum obtinuerunt, nequaquam reuixiſſe priuilegia per prius ab eodem Concilio, ac deinde etiam ipſius Congregationis Decretis ſublata, atque extincta, ſi quæ habebant, abſoluendi à caſibus Ordinario loci reſeruatis; quemadmodum neque indulta abſoluendi à caſibus contentis in Bulla, quæ in die Cœnæ domini legi conſueuit, vtpotè ſublata per annuam ipſius bullæ publicationem, vires, aut robur acquiſiuiſſe ex ſubſequentibus priuilegiorum confirmationibus, ac proinde Regulares cuiuſuis Ordinis, Congregationis, Societatis, & Inſtituti etiam neceſſariò exprimendi, nec intra, nec extra Italiam in vim priuilegiorum, aut confirmationum eiuſmodi, quas vel hactenus obtinuerunt, vel deinceps fortè obtinebunt, poſſe quemquam abſoluere ab eiſdem caſibus in Bulla Cœnæ, aut Ordina-

dinario loci teſeruatis; ac ſi ſecus egerint, abſolutiones nullas, atque irritas fore, & eſſe; Ab alijs verò caſibus, & cenſuris, ſi quidem Regulares habent à Sede Apoſtolica abſoluendi facultatem, illam extra Italiam minimè ſublatam fuiſſe ijſdem Sacræ Congregationis Decretis hac de re editis iuſſu ſan. mem. Clementis VIII quam Sacræ Congregationis ſententiam Sanctitas Sua ad ſe relatam approbauit, mandauitque ab omnibus, ad quos pertinet, inuiolabiliter obſeruari. Romæ 17. Nouembris 1628.

Fr. A. Card. S. Honuphrij.

P. Fagnanus Secret.

IN-

Digitized by Google

INSTRVTTIONE
Per li Confeſſori.

SIa il Confeſſore di buona vita, & eſemplare, e per far frutto ne i penitenti auanti, che ſi ponghi à confeſſare, ſarà bene, che con alcuna breue oratione dimandi lume, e gratia à Dio di non commettere alcuno errore nella cognitione de peccati, e delle ſpetie loro, e nel concedere, ò negare l'aſſolutione, & in particolare dimandi gratia, che non reſti macchiata l'anima ſua di qualche bruttura, ſentendo molte immonditie de' penitenti, e finalmente pregarà per la vera conuerſione di quelli, de' quali è per vdire le Confeſſioni.

2 Se conoſcerà di ſtare in qualche peccato mortale, purgarà prima l'anima ſua con la confeſſione, ò almeno con la contritione.

3 Conuerrà, che il Confeſſore oſſerui il luogo, cioè, che non aſcolti penitente alcuno fuor del Confeſſionale, il quale per le donne, e per li giouanetti da i diece anni inſino alli 18. incluſiuè della loro età dourà eſſere poſto nella Chieſa in luogo patente, e per l'homini, ò nella Chieſa, ò in altro luogo deputato da Monſignor Veſcouo, ò ſuo Vicario Generale, & in detto Confeſſionale douerà eſſere vna

Imagine diuota con la formola della contritione dalla parte del penitente, con il Sommario della Bolla in Cœna *Domini*, con la nota de caſi riſeruati, e formule dell'aſſolutione dalla parte del Confeſſore.

4 Oſſeruarà anche l'hora, non confeſſando donne, ne giouanetti auanti, che ſi leui il Sole, ne dopò, che ſarà tramontato, e quando per neceſſità occorreſſe di confeſſare donne in caſa per caggion d'infermità, ò de ſimili accidenti, terrà l'vſcio della Camera aperto talmente, che poſſi eſſer veduto da quelli, che ſanno nella ſtanza più vicina, ma non inteſo.

5 *S*e haurà, ò nò, cura d'anime, non andarà mai ad vdire le Confeſſioni ſenza la cotta, e la ſtola.

6 Li Regolari anco nell'aſcoltare le Confeſſioni, vſino l'habito, che ſono tenuti portare in Coro.

7 Quando il Confeſſore ſecolare, ò regolare ſarà chiamato per vdire la confeſſione d'alcuno infermo, ſe non è ſuo penitente ordinario, dourà informarſi del ſuo ſtato dal Parocho, ſe haurà tempo, e non hauendolo per la grauezza del morbo, andarà ad aſcoltare la ſua confeſſione, e poi infallibilmente dourà notificare all'isteſſo *P*arocho l'infermità del ſuo Parochiano, e farli fede, come hà aſcoltata la ſua confeſſione, acciò biſognando, ſi troui più pronto per amminiſtrarli l'altri Sacramenti.

8 Riceuerà il penitente con la faccia allegra per darli animo, e farſelo confidente, e ſe li pare, potrà

dirli,

dirli, il Signore ſia nel cuor tuo, e nelle labbia tue, acciò degnamente, e competentemente confeſſi li tuoi peccati nel nome del Padre, del Figliolo, e dello Spirito Santo.

9 Aſſiſo che ſarà nel Confeſſionale, farà ingi-nocchiare il penitente, il quale, ſe ſarà maſchio, dourà deporre l'armi, venendo armato, e ſe ſarà femina, dourà comparire con la teſta velata.

10 Per dar buon principio alla confeſſione, ſarà bene, che il penitente reciti il Confiteor da ſe ſteſſo, ò inſieme col Confeſſore quando la moltitudine de' penitenti non ricercaſſe il contrario.

11 Auuertiſca, che il penitente habbia fatto il debito eſame di coſcienza, e non hauendolo fatto, acciò la confeſſione ſia valida, ſupplirà aiutandolo, con interrogarlo, ò lo rimandarà à prepararſi meglio, ſecondo che giudicarà eſpediente per la ſalute del confitente.

12 Se nell'vdire la Confeſſione veniſſe in cognitione, che le confeſſioni paſſate non foſſero ſtate valide, ò perche non ſiano ſtate intiere, ò perche fuſſero fatte ſenza propoſito fermo di confeſſar tutti li peccati commeſſi, e di ſodisfare, ò perche fuſſero fatte ad vno Confeſſore non approuato, in tali caſi auuertiſca il Confeſſore di farli repetere le confeſſioni mal fatte.

13 Domandarà, ſe hà fatta la penitenza impoſtali,

Digitized by Google

poſtali nella confeſſione paſſata, e ſe il penitente non l'haurà fatta, ò che non li ſia baſtato l'animo di farla ò per alrro riſpetto, potrà il Confeſſore conſolarlo in commutargliela, ò che glie l'habbia data egli medeſimo, ò altro, ancorche maggiore d'eſſo confeſſore, ma ſe ſi può hauer copia del Confeſſore, che l'impoſe, maſſime, ſe ſarà ſtato maggiore ſarà meglio conſigliare il penitente, che dimandi la commutatione à quel medeſimo.

14 Venendo alla confeſſione delli peccati, eſortarà il penitente à dir tutti quelli, de'quali ſi ricorda. & hauendo biſogno d'eſſer interrogato, l'interrogarà ſecōdo, che giudicarà conuenire allo ſtato di quello, ò de i comandamenti del Decalogo, ò de' ſette peccati capitali, ò de i cinque ſentimenti, ò delli Precetti della Chieſa, ò dell'Opere della Miſericordia, e particolarmeote dell'eſercitio proprio del medeſimo penitente, come delli peccati, che ordinariamente ſi ſogliono commettere nella mercantia, nell'artificio, nella militia, nell'Auocatione, nella Procura, nel giudicare, nel notariato, nel magiſtrato, e ſimili, interrogando ciaſcuno, ſecondo la ſua profeſſione.

15 Auuertirà nell'interrogar donne, e figliuoli, ò altri penitenti ſemplici di non inſegnarli quello, che non ſanno, è ſi forzarà vſar parole, che non offendano l'orecchie del penitente.

16 Non laſciarà mai di domandar il numero

delli

delli peccati ; e ſe il penitente non ſaprà dirlo preciſamente, gli comandarà, che dica quel numero che penſa eſſere più appreſſo alla verità, dico più, ò meno, ò vero, eſſendo viſſuto in ſtato di peccato mortale, dichiari per quauto tempo.

17 Dimandarà delle circoſtanze, che de' veniali fanno mortali, e quelli, che mutano la ſpecie compreſe in quelle ſette del verſo quis, quid vbi, quibus auxilijs, cur, quomodo, quando.

18 Si guardarà di non far atto, mentre confeſſa, ne geſto alcuno, per lo quale qualche circoſtante poſſa accorgerſi della grauezza del peccato, & anco per non ſpauentare il penitente, acciò non taceſſe altri ſimili, e maggiori peccati, anzi li faccia animo, ne lo riprenda, ſe non dopò, che haurà compito d' interrogarlo, all'hora li faccia conoſcere la bruttezza de' ſuoi peccati, e particolarmente de i più enormi, e de i più frequenti, sforzandoſi d'indurlo al dolore d'eſſi, & al fermo propoſito di mai più commetterli, con proponerli l'offeſa, ch'hà fatta à Dio, tanto ſuo Benefattore, il quale l'hà aſpettato fin'hora à penitenza, e che egli s'è ſeruito de' doni di *Dio*, cioè della ſanità, della ricchezza, della vita in offeſa dell'iſteſſo Dio; li proponerà anco la pena preparatali nell'inferno, & il bene del Paradiſo, che hà perduto, e la grauezza della penitenza, che ordinariamente impongono li Sacri Canoni, li quali per ogni pecca-

to

to mortale ſogliono dare ſette anni di penitenza, ne ſaria ſenza molto frutto l'hauer preparato qualche bello eſempio al propoſito da poterli addurre.

19 Moſſo il penitente al dolore del peccato, potrà darli la penitenza, la quale ſia non ſolo ſodisfattoria per li peccati paſſati, mà ancora rimedio per li futuri, auuertendo però, che ſia tale, che per eſſa non venghino altri in cognitione del peccato commeſſo in ſomma nell'imporre le penitenze, il Confeſſore deue hauere riguardo alla grauezza de peccati, alla grandezza della contritione, alla qualità del penitente, accommodandoſi all'opportunità del tempo, e delle perſone, & vſando con prudenza l'arbitrio, ch'ha d'imponerle.

20 Se il penitente non voleſſe accettare la penitenza, parendoli graue, potrà allegerirgliela quanto vorrà il medeſimo penitente.

21 Non piglierà per ſe la limoſina, che impone per penitenza, ne farà darſi danaro alcuno per dir meſſe impoſte per penitenza.

22 La reſtitutione, che ſi dourà fare dal penitente a perſona certa, ſe ſarà, ricercato il Confeſſore à farla, la facci, ſenza nominare il penitente, e ne procuri riceuuta da darla ad eſſo penitente, per maggiormente edificarlo, e quādo s'habbia da fare à perſone incerte, ſi ricordi, che appartiene all'Ordinario.

23 Aſſignata la penitenza, & accettata, che ſarà dal

dal penitente, verrà all'aſſolutione, & vſarà la forma commune, cioè *Miſereatur &c. Indulgentiam &c. Dominus noſter Ieſus Chriſtus &c. Paſſio Domini noſtri &c. Vade in pace, & noli amplius peccare*, Auuertendo, che nell'aſſolutione de' laici, deue laſciarſi quella parola (*ſuſpenſionis*) poſta nel verſiculo ſopradetto, *Dominus noſter &c.*

24 Non però dourà darſi l'aſſolutione à chi non ne foſſe capace, come quando il penitente ſtà inuolto in qualche ſcommunica inſino che non ne ſarà aſſoluto da chi hauerà l'autorità, al quale la rimetterà, ò andarà egli ſteſſo a procurar la facoltà di poterlo aſſoluere. Il ſimile conuerrà, che faccia quando il penitente habbia commeſſo qualche peccato riſeruato, ſe però non ſarà in articulo di morte, che iu queſto caſo dourà ſempre aſſoluerlo.

25 Si negarà anco l'aſſolutione, à chi non vorrà laſciare l'occaſione proſſima del peccato mortale, cioè quella, dalla quale ſuole ordinariamente naſcere tal peccato, come è il tener in caſa donna, colla quale ſuole peccare mortalmente, ò giocare a gioco, nel quale egli è ſolito beſtemmiare, ò tener la baratteria, nella quale per ordinario ſi beſtemmia, e ſi fanno altri peccati mortali. E ſe altre volte ad altri Confeſſori haueſſe promeſſo di toglier ſimil occaſione, e non l'haueſſe tolta potendo, di che dourà interrogarſi il penitente, in queſto caſo ſi differirà l'aſ-

ſolutione,inſin che hauerà leuata affatto l'occaſione del peccato.

26 Quando non ſi poſſa toglier l'occaſione, e ſi veggano nel Confitente ſegni di penitenza, ſi potrà aſſoluere, con darli alcuni rimedii preſeruatiui del peccato, come che fugga il ritrouarſi ſolo con la perſona, con chi pecca, ò le cattiue compagnie, che ſi confeſsi più ſpeſſo; frequenti le prediche, eſamini ogni giorno la ſua coſcienza, faccia qualche maceratione della carne con diſcipline, e digiuni, pigli a dire qualche oratione, ò altra diuotione particolare, e ſimili.

27 Si negarà l'aſſolutione à quelli, ch'hanno a far la reſtitutione, ſe non promettono di farla, ò ſia di robba, ò di fama. *E* ſe hauendola promeſſa altre volte, non l'hanno oſſeruata, s'ammoniſchino, che tanti peccati mortali hanno fatto, quante volte hanno hauuto commodità di reſtituire, ò tutto, ò parte, e non hanno reſtituito, e ſi differirà l'aſſolutione inſino all'intiera ſodisfattione. Il ſimile dourà farſi di quelli, che non pagano i loro debiti, quando habbiano facoltà di farlo, e mancando loro la facoltà baſta il propoſito di ſodisfarli, quando potranno.

28 Si rendino difficili in aſſoluere quelli, che eſſendo venuti all'anni della diſcretione, non ſanno gli articoli delle fede, i diece commandamenti di Dio, e quelli della Chieſa, l'Oratione Dominicale e

la

la Salutatione Angelica, i quali Comandamenti, & Articoli douranno ſaperſi almeno, quanto alla ſoſtanza, ſe però queſti non ſaranno diſpoſti ad impararli quanto prima, Auuertendo, che, ſe altre volte furono ammoniti da ſe, ò da altri Confeſſori (di che douranno eſſere interrogati) ſe non hauranno fatta la debita diligenza, acciò l'imparino, ſecondo la loro capacità, ſi differiſca l'aſſolutione inſino à tanto, che in qualche modo ſodisfacciano à queſt'obligo. Parimente ſi rendano difficili in aſſoluere quei Padri, e Madri di fameglia, che ſono negligenti in far imparare le ſudette coſe à ſuoi figlioli, e figliole dopò d'eſſere ſtate altre volte ammonite. Mà, quando non ſiano ſtate più auuiſate, potranno aſſoluerſi, ſe prometteranno di farlo per l'auuenire.

29. Dourà finalmente il Confeſſore eſortare il penitente à far elettione d'vn buon Confeſſore, e non mutarlo, ſenza neceſſità, mà non però ſe gli dia per penitenza, ſe non vi ſarà cagione particolare.

30. Accioche i ricordi di queſta inſtruttione ſiano familiari à i Confeſſori, e più facilmente li ponghino in prattica nelle conferenze, che ſi fanno de' caſi di coſcienza, ſe ne debba leggere ſempre vna parte talmente che in quattro ſeſſioni di dette conferenze, ſi leggano tutte.

TAVOLA
DEGL' IMPEDIMENTI
DEL MATRIMONIO.

GL'impedimenti del matrimonio, che impediſcono il contrahendo, e annullano il contratto, ſono compreſi nelli verſi ſequenti.

Error, Conditio, Votum, Cognatio, Crimen
Cultus, Diſparitas, Vis, Ordo, Ligamen, Honeſtas
Si ſis affinis, ſi forte coire nequibis
Si Parochi, & duplicis deſit præſentia teſtis.
Raptaue ſit mulier, nec parti reddita tutæ
Hæc ſocianda vetant, connubia facta retractant.

Error.

Il primo è l'errore circa la ſoſtanza della perſona cioè ſe io intendo di far parentela con Berta, e lo fò con Antonia, ouero intendo di far parentado con la prima genita, e me ne vien data vn'altra, in tutti queſti caſi, e ſimili il matrimonio è nullo; Mà ſe l'errore fuſſe circa la qualità della perſona, come à dire, che credeuo, che foſſe bella, ç ricca, mà

mà il fatto non ſtà così, il matrimonio è valido.

Conditio.

Il ſecondo è la conditione, cioè ſeruile, come à dire, ſe vno s'apparenta con vna ſchiaua, che credeua eſſer libera, eſſendo egli libero, il matrimonio non tiene il medeſimo è, ſe la donna libera piglia vn ſchiauo, il che ſe ſapeſſe, non lo farebbe;

Votum.

Il terzo impedimento è il voto ſollenne fatto in vna Religione approuata per profeſſione eſpreſſa, ò tacita, ò nel pigliar gl'ordini Sacri.

Cognatio.

Il quarto impedimento è le parentela, la quale è in trè modi, cioè Naturale, Spirituale, e Legale, la Naturale toglie, & impediſce il matrimonio inſino al quarto grado incluſiuè, e facendo il matrimonio con tale impedimento ſono ſcommunicati, ſe l'ignoranza non li ſcuſa, la perenrela ſpirituale ſi piglia dal Sagramento del Batteſimo, e della Confirmatione, e queſta impediſce, & annulla il matrimonio ſolamente trà colui, che battezza, ò tiene nel batteſimo, ò à creſima, e colui, che è bat-

tez-

tezzato, ò creſimato, e ſimilmente trà quello, che battezza, o creſima, e trà il padre, e la madre del battezzato, ò creſimato. La parentela legale è vna propinquità, che naſce dall'adottione, e queſta hà trè gradi. Il primo è dell'aſcendenti, e deſcendenti, cioè dell'adottante, e dell'adottato, e deſcendenti dell'adottato, e queſto impedimento non ſi toglie per iſlegamento dell'adottione, ne per l'emancipationi.

Il ſecondo è quaſi traſuerſale, cioè frà l'adottato e li figlioli naturali dell'adottante, durante l'adottione ſtando il figliolo naturale nella poteſtà dell padre, e non altrimente.

Il terzo grado è vna certa affinità legale, cioè tra la moglie dell'adottato, e l'adottante, e trà l'adottato, e la moglie dell'adottante, la quale dura perpetuamente, come la prima, e ciaſcheduna di queſte parentele impediſce, & annulla il matrimonio.

Crimen.

Il quinto impedimẽto è il delitto, e queſto è di due ſorti. Il primo è ſe vno ammazza il marito con intẽtione di conttraher matrimonio colla moglie di lui il quale homicidio fatto con conſenſo d'ambe le parti impediſce, & annulla ancora il matrimonio, ſe vno ſolo delli Conſorti machina la morte dell'altro,

purche

purche v'interuenga l'adulterio, che altrimente non impedirebbe; l'altro impedimento è l'adulterare ſcientemente con la moglie d'altri, e contrahere con eſſa matrimonio viuente l'altra Conſorte, ouero promettere di contrahere, il che impediſce, & annulla ancorche il primo matrimonio non fuſſe ancora conſumato.

Cultus diſparitas.

Il ſeſto impedimento è la diuerſità della Religione, perche trà il battezzato, e quello, che non hà il batteſimo nen può eſſer matrimonio, non potendo riceuerſi Sagramento alcuno ſenza il batteſimo Mà può eſſer matrimonio, con li battezzati, benche fuſſero heretici, ſcommunicati, & Apoſtati, eſſendo il matrimonio valido, benche ſi faccia male à contrahere con eſſi:

Vis.

Il ſettimo impedimento è la forza, ouero violenza, quando alcuno è forzato, ò violentato à contraher matrimonio, volendo la Santa Chieſa, che li matrimonij ſiano liberi.

Ordo.

L'ottauo impedimento è l'Ordine ſacro, e ſe alcuno

cuno hauendo l'Ordine ſacro contraheſſe; non tiene, mà reſta ſcommunicato.

Ligamen.

Il nono impedimento è quando alcuna perſona hà moglie, ò marito, perche non può contrahere altro matrimonio:

Honeſtas.

Il decimo impedimento è la giuſtitia della publica honeſtà, la quale hà principio dalli ſpoſalitij, cioè quando ſi promette di douerſi in futuro pigliar per marito, ò per moglie, e queſto impedimento non paſſa il primo grado, purche li detti ſponſalitij ſiana validi.

Si ſis affinis.

L'vndecimo impedimento è l'affinità, la quale non è altro, che vna approſſimatione di perſona, che naſce dalla copula carnale, che manca d'ogni parentado, e ſe la copula ſarà lecita, come quella del matrimonio impediſce ſino al quarto grado incluſiuè, ſe ſarà illecita inſino al ſecondo, anco incluſiuè.

Si fortè coire nequibus.

Il duodecimo impedimento è l'impotenza di poter

ter conſumare il matrimonio, ò che proceda da caggion naturale, ò da accidentale, purche ſia perpetua.

Si Parochi, & duplicis deſit praſentia teſtis.

Il decimo terzo impedimento è quando ſi celebraſſe il matrimonio ſenza la preſenza del proprio Parocho, e di due teſtimonij.

Raptaue patit mulier, nec patit reddita tuta.

Il decimo quarto impedimento è quando alcuno rubbaſſe vna donna, e mentre ſta in ſua poteſtà, contraeſſe con quella de fatto matrimonio, il detto matrimonio è nullo, ma ſe prima la poneſſe ſeparata da ſe, in luogo ſecuro, e libero, e quella lo voleſſe per ſuo marito, valeria il matrimonio.

INSTRVCTIO

PRO EXAMINE ILLORVM TESTIVM, qui inducuntur pro contrahendis Matrimonijs, tàm in Curia Eminentiſſimi, & Reuerendiſſimi D. Cardinalis Vrbis Vicarij quàm in alijs Curijs cæterorum Ordinariorum.

IN primis teſtis moneatur de grauitate Iuramenti in hoc præſertim negotio pertimeſcendi, in quo diuina ſimul, & humana Maieſtas læditur ob rei de qua tractatur importantiam, & grauitatem.

Secundò. Interrogetur de nomine, cognomine, patria, ætate, exercitio, & habitatione.

Tertiò. An ſit ciuis, vel exterus, & quatenus ſit exterus à quanto tempore eſt in loco, in quo teſtis ipſe deponit.

Quartò. An ad examen acceſſit ſpontè, vel requiſitus, ſi dixerit, acceſſiſſe ſpontè à nemine requiſitus, interrogetur, an ſciat adeſſe aliquod impedimentum inter contrahere volentes, & ſi reſponderit negatiuè, teſtis dimittatur, quia præſumitur mendax, ſi verò dixerit, acceſſiſſe requiſitus.

Interrogetur, an ſibi, pro hoc teſtimonio ferendo,

do, fuerit aliquid datum, promiſſum, remiſſum, vel oblatum à contrahere volentibus, vel ab alio ipſorum nomine.

Interrogetur, an cognoſcat ipſos contrahere volentes, & à quanto tempore, in quo loco, & qua occaſione, cuius qualitatis, vel conditionis exiſtant.

Si reſponderit negatiuè, teſtis dimittatur, ſi verò affirmatiuè.

Interrogetur, an contrahere volentes ſint ciues, vel exteri.

Si reſponderit, eſſe exteros.

Interrogetur, à quanto tempore acceſſerint ad hanc Vrbem, vnde venerint,, an venerint, & an vixerint ſimul, vel ſeparatim.

Si reſponderit, veniſſe de recenti, vel ſimul, ſuperſideatur in licentia contrahendi, donec per litteras eorum Ordinarij, ac loci, a quo contrahentes receſſere, doceatur inter contrahentes non adeſſe impedimentum, & mulierem non eſſe raptam.

Si verò reſponderit, veniſſe à multo tempore citra, vel contrahentes eſſe ciues,

Interrogetur, ſub qua Parrocchia hactenus contrahentes habitarunt, vel habitent de præſenti,

Item, an ipſe teſtis ſciat, aliquem ex prediĉtis contrahere volentibus quandoque habuiſſe vxorem, vel maritum.

Si reſponderit affirmatiuè, non procedatur ad li-

centiam, niſi procurantur authenticæ, & legales atteſtationes, vel teſtes fide digni, & veriſimiliter informati de obitu coniugis defuncti.

Si verò teſtis reſponderit, non habere vxorem, vel maritum.

Interrogetur de cauſa ſcientiæ, & an ſit poſſibile; quod aliquis ex illis habuerit vxorem, vel maritum, & quod ipſe teſtis neſciat.

Si reſponderit affirmatiuè, ſuperſedeatur, niſi ex alijs teſtibus probetur concludenter, non habuiſſe vxorem, vel maritum.

Si verò reſponderit, negatiuè.

Interrogetur de cauſa ſcientiæ, ex qua deinde Iudex colligere poterit, an teſti ſit danda fides, vel nè

Si reſponderit, contrahentes habuiſſe vxorem, vel maritum, ſed eſſe mortuos.

Interrogetur de loco, & tempore, quo ſunt mortui, & quomodo ipſe teſtis ſciat, eſſe mortuos.

Item interrogetur, an poſt mortem dicti Coniugis defuncti aliquis ex prædictis contrahere volentibus, tranſierit ad ſecunda vota.

Si reſponderit, negatiuè.

Interrogetur, an eſſe poſſit, quod aliquis ex illis tranſierit ad ſecunda vota, abſque eo, quod ipſe teſtis ſciat.

Si reſponderit, affirmatiuè ſuperſedeatur in licentia, donec producantur teſtes, per quos negatiua coarctetur concludenter.

Si verò negatiuè. In-

Interrogetur de cauſa ſcientiæ, qua perpenſâ, Iudex poterit iudicare, an ſit concedenda licentia, vel nè.

Si contrahere volentes ſunt vagi, non procedatur ad licentiam contrahendi, niſi doceant per fides Ordinariorum ſuorum, eos eſſe liberos, & in alijs ſeruata forma Concilij Tridentini *in cap. Multi ſeſſ.24. de reform. matrim.*

Fides, aliaque documenta, quæ producuntur de partibus, non admittantur, niſi ſint munita ſigillo, & legalitate Epiſcopi Ordinarij, & recognita ſaltem per teſtes, qui habeant notam manum, vel ſigillum.

Pro teſtibus in hac materia recipiantur potiùs conſanguinei, quam extranei, quia præſumuntur meliùs informati, & Ciues potiùs, quam exteri.

MOLTO REVERENDO SIGNOR.

LI Giudici deputati da coteſto Tribunale ad eſaminare li teſtimonij, che s'inducono per celebrar li matrimonij ſono ricorſi alla Sacra Congregatione del S. Officio per dichiaratione d'alcuni dubij moſſi da loro intorno all'Inſtruttione, che deuono oſſeruare per ordine della medema Sacra Congregatione in eſaminargli; & eſſendoſi ſtato da queſti eminentiſſimi miei riſpoſto del modo, che ella vedrà ſotto l'alligata copia de medeſimi dubij

V.S.

V.S. ſi contentarà di communicargli le riſpoſte acciò nell'occorrenze, poſſino valerſene, per far bene l'officio loro, & il Signor la conſerui. Da Roma li 17. di Settembre 1637.

Di V.S.

Come Fratello

Il Cardinal Barberino.

EMINENTISSIMI, ET REVERENDISS. SIGNORI.

LI Giudici deputati dall'Ordinario di Napoli per le cauſe matrimoniali deſideroſi di eſercitare le cariche loro in beneficio dell'anime, ſupplicano con ogni riuerenza VV.EE. reſtar ſeruite di riſoluere, & decidere l'infraſcritti dubij, ordinandole il modo, con che deuono gouernarſi per l'occorrenze nell'auuenir, che del tutto, &c.

Infraſcriptæ difficultates reſoluendæ proponuntur ab Eminentiſſimis, & Reuerendiſſimis D.D. Cardinalibus Congregationis Sanctæ Inquiſitionis almæ

almæ Vrbis, pro intelligentia ſecundarum litterarũ ſingulis locorum Ordinarijs tranſmiſſarum, vt euitetur poligamiæ crimen, & ne matrimonia impediantur.

Prima difficultas eſt, an prædictarum litterarum forma ſit obſeruanda in caſu neceſſitatis, & ſic exiſtentibus contrahere volentibus exteri in articulo mortis.

Secunda, an atteſtatio Ordinarij requiratur pro illis exteris, qui diſceſſerunt ab eorum infantia, vel tempore non nubili, & peruenerunt ad locum, vbi contrahere matrimonium cupiunt, ibique continuò permanſerunt.

Tertia, an requiratur pariter atteſtatio Ordinarij pro exteris, qui per decem annos, & vltra domicilium acquiſiuerunt, in loco, vbi matrimonium ſunt contracturi, ſi eorum ſtatus liber probetur per teſtes fide dignos, tàm originis, quàm domicilij.

Quarta, an requiratur atteſtatio Ordinarij pro illis exteris, qui vnicam, vel plures vxores duxerint & è contra, ſi mortuæ fuerint in loco, vbi iterum matrimonium contrahere deſiderant, ac ampliùs poſt mortem illam à dicto loco non diſceſſerint.

Die

Digitized by Google

Die 3. Iunij 1673.

In Congregatione Sancti Officij &c.

Eminentiſſimi, & Reuerendiſſimi DD. Cardinales Inquiſitores Generales ad primam reſponderunt, non eſſe ſeruandam inſtructionem in articulo mortis, intra quam ſcilicet probabiliter non adſit tempus ſufficiens faciendi diligentias cum hoc etiã quod ſi infirmus fortè conualuerit, debeant fieri diligentiæ, iuxta inſtructionem, antequam ſimul conueniant.

Ad ſecundam reſponderunt, atteſtationem in caſu propoſito, prout iacet, non requiri.

Ad tertiam atteſtationem requiri.

Ad quartam atteſtationem requiri.

Inſtructio recens pro examine teſtium ad eumdem effectum pro contrahendis matrimonijs.

IN primis teſtis moneatur de grauitate iuramenti in hoc præſertim negotio pertimeſcendi, in quo diuina ſimul & humana Maieſtas læditur, ob rei, de qua tractatur importantiam, & grauitatem, & quod imminet pœna triremium. & fuſtigationis deponenti falſum.

Secun-

Secundò. Interrogetur de nomine, cognomine, patria, ætate, exercitio, & habitatione.

Tertiò. An ſit ciuis, vel exterus, & quatenus ſit exterus à quanto tempore eſt in loco, in quo teſtis ipſe deponit.

Quartò. An ad examen acceſſit ſpontè, vel requiſitus; ſi dixerit acceſſiſſe ſpontè à nemine requiſitum, dimittatur, quia præſumitur mendax; ſi verò dixerit acceſſiſſe requiſitum.

Interrogetur, à quo, vel à quibus, vbi quando quomodo, coram quibus, & quoties fuerit requiſitus, & an ſciat adeſſe aliquod inpedimentum inter contrahere volentes.

Quintò. Interrogetur, an ſibi pro hoc teſtimonio ferendo, fuerit aliquid datum, promiſſum, remiſſum, vel oblatum à contrahere volentibus, vel ab alio ipſorum nomine.

Sextò. Interrogetur, an cognoſcat ipſos contrahere volentes, & à quanto tempore, in quo loco, qua occaſione, & cuius qualitatis, vel conditionis exiſtant.

Si reſponderit negatiuè, teſtis dimittatur, ſi verò affirmatiuè.

Septimò. Interrogetur an contrahere volentes ſint ciues, vel exteri, ſi reſponderit eſſe exteros, ſuperſedeatur in licentia contrahendi, donec per litteras Ordinarij ipſorum contrahere volentium, do-

Digitized by Google

ceatur de eorum libero ſtatu, de eo tempore, quo per manſerunt in ſua Ciuitate, vel *Diœceſi*. Ad probandum verò eorumdem contrahere volentium ſtatum liberum, pro reliquo temporis ſpatio, ſcilicet, vſque ad tempus, quo vòlunt contrahere, admittantur teſtes idonei, qui legitimè, & concludenter deponant ſtatum liberum contrahere volentium, & reddant ſufficientem rationem cauſæ eorum ſcientiæ, abſque eo quod teneantur deferre atteſtationes Ordinariorum locorum, in quibus contrahere volentes moram traxerunt.

Si verò reſponderit, contrahere volentes eſſe ciues.

Octauò. Interrogetur, ſub qua Parochia hactenus contrahere volentes habitarunt, vel habitent de præſenti.

Item, an ipſe teſtis ſciat aliquem ex prædictis contrahere volentibus, quandoque habuiſſe vxorem, vel maritum.

Si reſponderit affirmatiuè, non procedatur ad licentiam, niſi producantur authenticæ, & legales atteſtationes, vel teſtes fide digni, & veriſimiliter informati de obitu coniugis defuncti.

Si verò teſtis reſponderit, non habuiſſe vxorem, vel maritum.

Nonò. Interrogetur de cauſa ſcientiæ, & an ſit poſſibile, quod aliquis ex illis habuerit vxorem, vel maritum, & quod ipſe teſtis neſciat.

Si

Si reſponderit affirmatiuè, ſuperſedeatur, niſi ex alijs teſtibus probetur concludenter non habuiſſe vxorem, vel maritum.

Si verò reſponderit negatiuè.

Decimò. Interrogetur de cauſa ſcientiæ, ex qua deinde Iudex colligere poterit, an teſti ſit danda fides.

Si reſponderit, contrahere volentes habuiſſe vxorem, vel maritum, ſed eſſe mortuos.

Vndecimò. Interrogetur de loco, & tempore, quo ſunt mortui, & quomodo ipſe teſtis ſciat fuiſſe coniuges, & nunc eſſe mortuos.

Et ſi reſponderit mortuos fuiſſe in aliquo hoſpitali, vel vidiſſe ſepeliri in certa Eccleſia, vel occaſione militiæ ſepultos fuiſſe à militibus, non detur licentia contrahendi, niſi priùs recepto teſtimonio authentico à Rectore hoſpitalis, in quo prædicti deceſſerunt, vel à Rectore Eccleſiæ, in qua humata fuerunt eorum cadauera, vel ſi fieri poteſt à Duce illius cohortis, in qua deſcriptus erat miles. Si tamen huiuſmodi teſtimonia haberi non poſſunt, Sacra Congregatio non intendit excludere alias probationes, quæ de iure communi poſſunt admitti, dummodo ſint legitimæ, & ſufficientes.

Duodecimo. Interrogetur, an poſt mortem dicti coniugis defuncti aliquis ex prædictis contrahere volentibus tranſierit ad ſecunda vota.

Si reſponderit negatiuè.

Decimotertiò. Interrogetur an eſſe poſſit, quod aliquis ex illis tranſierit ad ſecunda vota, abſque eo, quod ipſe teſtis ſciat.

Si reſponderit, affirmatiuè, ſuperſedeatur in licentia, donec producantur teſtes, per quos negatiua coarctetur concludenter.

Si verò negatiuè.

Decimoquartò Interrogetur de cauſa ſcientiæ, qua perpenſa, Iudex poterit iudicare, an ſit concedenda licentia, vel nè.

Si contrahentes ſunt vagi, non procedatur ad licentiam contrahendi, niſi doceant per fides Ordinariorum ſuorum eſſe liberos, & in alijs ſeruata forma Concilij Tridentini in cap. Multi ſeſſ. 24. de reform. matrim.

Fides, aliaque documenta, quæ producuntur de partibus, non admittantur, niſi ſint munita ſigillo, & legalitate Epiſcopi Ordinarij, & recognita ſaltem per teſtes, qui habeant notam manum, & ſigillum, & attentè conſideretur, quod fides, ſeu teſtimonia benè, & concludenter identificent perſonas, de quibus agitur.

Pro teſtibus in hac materia recipiantur magis conſanguinei, quàm extranei, quia præſumuntur meliùs informati, & ciues magis, quàm exteri, nec admittantur homines vagi, & milites, niſi data cau-

ſa,

ſa, & maturo conſilio, & Notarius exactè deſcribat perſonam teſtis, quem ſi cognoſcit, vtatur clauſula (mihi benè cognitus:) ſin minus, examen non recipiat, niſi vna cum perſona teſtis aliqua alia compareat cognita Notario, & quæ atteſtetur de nomine & cognomine ipſius teſtis, nec non de identitate eiuſdem ad teſtimonium ferendum. Et huiuſmodi examinibus debet intereſſe in Vrbe vltra Notarium Officialis ſpecialiter deputandus ab Eminentiſſimo Vicario: & extra Vrbem, vel Vicarius *E*piſcopi, vel aliquæ alia perſona inſignis, & idonea ab *E*piſcopo ſpecialiter deputanda, aliàs puniatur Notarius arbitrio Sacræ Congregationis, & Ordinarius non permittat fieri publicationes.

Ordinarij præcipiant omnibus, & ſingulis *P*arochis in eorum *D*iœceſibus exiſtentibus, vt prò matrimonijs cum exteris contrahendis non faciant] publicationes in eorum *E*ccleſijs, niſi certiorato Ordinario, à quo, vel eius Generali Vicario priùs teneantur fidem authenticam reportare, quod prò tali matrimonio fuerunt examinati teſtes in eorum Tribunali, qui probant ſtatum liberum contrahere volentium &c.

Contrauenientes autem ſeuerè punientur.

DECLA-

DECLARATIO SAC. CONGREGATIONIS CONCILII

De non ſolemnizandis Nuptijs tempore à iure vetito.

Ad Dubium Prepoſitum.

AN Matrimonium coram Parocho quocunque tempore contrahi poſſit, Sacra Congregatio cenſuit poſſe contrahi quocunque tempore Matrimonium, ſed temporibus comprehenſis cap. 10. ſeſſ. 24. de refor. matrim: Nuptiarum ſolemnitates, traductiones ad domum, & carnalem copulam prohiberi.

Quibus demum accedit authoritas Concilij Toletani celebrati anno Domini 1473. ſub Sixto Quarto in tit. Quod non fiant nuptiæ; nec carnales commixtiones, nec ſolemnitates tempore à iure verito; tom. 4. Concilior. par. 1. pag. 748. vol. 1. Cuius hæc ſunt verba. Cum ſecundùm legitimas Sanctiones non ſit dubium, eos in legem committere, qui verba legis amplexi contra eius nituntur voluntatem, & quia tempore, quo Sacrorum Canonum Decretis nuptiarum celebratio interdicitur, & carnalis copula prohi-

prohibetur, nonnullos laicos nubere, & carnaliter commiſceri, ac proinde conuiuia publica, ſtrepitus, & choreas facere, parentes quoque,& amicos inuitare, & cum hiſtrionibus, & ioculatoribus ſolemniter nuptias celebrare, & ad Eccleſias ſic incedere Saplerùmque contingit, Nos contendentes, quod Sacrorum Canonum intentio fuit, non tam *E*ccleſiæ ſolemnitates, & nuptiales benedictiones, quàm carnales commixtiones prohibere, conſuetudinem huiuſmodi diuellere cupientes, Sacro approbante Concilio, commixtiones prædictas, ſtrepitus, choreas, ioculationes, & alias ſolemnitates, ac conuiuia temporibus, quibus ſolemnia *E*ccleſiæ interdicuntur,& ceſſant nuptiales benedictiones, fieri de cætero prohibemus, ſtatuentes, vt qui contra huiuſmodi noſtræ Conſtitutionis tenorem nupſerit, ipſo facto ſententiam Excommunicationis incurrat, *E*t nihilominùs Clerici, qui præfatis nubentibus Miſſas dixerint, decem florenorum pœna puniantur.

COPIA

COPIA

DELLA LETTERA DELLA SACRA CONGREGATIONE DEL S. OFFITIO.

Di fuora *All'Illuſtre, e Reuerendiſs. Sig. come fratello Monſig. Veſcouo di N.*

Loco ✝ del Sigillo.

Di dentro *Illuſtre, e Reuerendiſſ. Sig. come fratello.*

SI racchiude quì à V.S. vna Copia del Decreto pronuntiato dalla Santità di Noſtro Sig. ſopra l'opinioni del medemo enunciate, perche V.S. ſi vaglia di tal notitia à benefitio del ſuo Gregge, publicandolo nella ſolita forma, & ordinando patticolarmente à Parochi, & à Confeſſori, che leggano coll' attentione douuta le preſate opinioni per bene imprimerſele nella memoria, sì per proprio vſo, sì per auuertirne i commeſſi alla lor cura, e Dio la proſperi. Roma 4. Decembre 1665.

Di V.S.

Come fratello
F. Card. Barberino.

Feria

Feria V. die 24. Septembris 1665.

IN Congregatione Generali Sanctæ Romanæ, & Vniuerſalis Inquiſitionis habita in Palatio Apoſtolico Montis Quirinalis coram Sanctiſſimo D.N. D. Alexandro Diuina Prouidentia Papa VII. ac Eminentiſs, & Reuerendiſs DD. S.R.E. Cardinalibus in tota Republica Chriſtiana aduerſus hæreticam prauitatem Generalibus Inquiſitoribus à Sancta Sede Apoſtolica ſpecialiter Deputatis.

Sanctiſſimus D.N. audiuit, non ſine magno animi ſui mœrore, cõplures opiniones Chriſtianę diſciplinæ relaxauitas, & Animarum perniciem inferentes partim antiquatas iterum ſuſcitari, partim nouiter prodire; Et ſummam illam luxuriantium ingeniorum licentia in dies magis excreſcere, per quam in rebus ad conſcientiam pertinentibus modus opinandi irrepſit alienus omninò ab Euangelica ſimplicitate, Sanctorumque Patrum doctrina, & quem ſi pro recta regula Fideles in praxi ſequerentur, ingens eruptura eſſet Chriſtianæ Vitæ corruptela. Quare, ne vllo vnquam rempore viam ſalutis, quam Suprema veritas Deus cuius, verba in æternum permanent, arctam eſſe definiuit, in animarum perniciem dilatari, ſeu verius peruerti contingeret, idem Sanctiſſimus D N. vt oues ſibi creditas ab eiuſmodi ſpatioſa, lataque, qer quam itur

ad perditionem, via, pro Paſtorali ſolicitudine in rectam ſemitam euocaret, earundem opinionum examen pluribus in Sac. Theologia Magiſtris, & deinde Eminentiſſimis, & Reuerendiſſimis DD. Cardinalibus contra hæreticam prauitatem Generalibus Inquiſitoribus ſerio commiſit. Qui tantum negotium ſtrenuè aggreſſi, eique ſedulò incumbentes, & maturè diſcuſſis vſque ad hanc diem infraſcriptis propoſitionibus, ſuper vnaquaque ipſarum ſua ſuffragia Sanctitati Suę ſingillatim expoſuerunt

1 Homo nullo vnquam vitę ſuæ tempore tenetur elicere actum Fidei, Spei, & Charitatis ex vi præceptorum diuinorum ad eas virtutes pertinentium.

2 Vir equeſtris ad duellum prouocatus poteſt illud acceptare, ne timiditatis notam apud alios incurrat.

3 Sententia aſſerens, Bullam Cœnę ſolùm prohibere abſolutionem hæreſis, & aliorum criminum, quando publica ſunt, & id non derogare facultati Tridentini, in qua de occultis criminibus ſermo eſt, anno 1629. 18. Iulij in Conſiſtorio Sacræ Congregationis Eminentiſs. Cardinalium viſa, & tolerata eſt.

4 Prælati Regulares poſſunt in foro conſcientiæ abſoluere quoſcunque ſæculares ab hæreſi occulta, & ab excommunicatione propter eam incurſa.

5 Quamuis euidenter tibi conſtet, Petrum eſſe hęreti-

reticum, non teneris denunciare, ſi probare non poſſis.

6 Confeſſarius, qui in Sacramentali confeſſione tribuit Pœnitenti chartam poſtea legendam, in qua ad Venerem incitat, non cenſetur ſolicitaſſe in confeſſione, ac proindè non eſt denunciandus.

7 Modus euadendi obligationem denunciandæ ſolicitationis eſt, Si ſolicitatus confiteatue cum ſolicitante, hic poteſt ipſum abſoluere abſque onere denunciandi.

8 Duplicatū ſtipendium poteſt Sacerdos pro eadem Miſſa licitè accipère, applicando petenti partem etiam ſpecialiſſimam fructus ipſimet Celebrāti correſpondentem, idque poſt Decretum Vrbani VIII.

9 Poſt Decretum Vrbani poteſt Sacerdos, cui Miſſæ celebrandæ traduntur, per alium ſatisfacere collato illi minòri ſtipendio, alia parte ſtipendij ſibi retenta.

10 Non eſt contra iuſtitiā pro pluribus Sacrificijs ſtipendium accipere, & ſacrificium vnum offerre, neque etiam eſt contra fidelitatem, etiam ſi promittam promiſſione etiam iuramento firmata danti ſtipendium, quod pro nullo alio offeram.

11 Peccata in cōfeſſione omiſſa, ſeu oblita ob inſtans periculum vitæ, aut ob aliam cauſam, non tenemur in ſequenti confeſſione exprimere.

12 Mendicantes poſſunt abſo luere à caſibus Epi-

ſcopis reſeruatis non obtenta ad id Epiſcoporum facultate.

13 Satisfacit præcepto annuæ confeſſionis, qui confitetur Regulari Epiſcopo præſentato, ſed ab eo iniuſtè reprobato.

14 Qui facit confeſſionem voluntariè nullam, ſatisfacit præcepto Eccleſiæ

15 Pœnitens propria auctoritate ſubſtituere ſibi alium poteſt, qui loco ipſius pœnitentiam adimpleat.

16 Qui beneficium curatum habent, poſſunt ſibi eligere in Confeſſarium ſimplicem Sacerdotem non approbatum ab Ordinario.

17 *Eſt* licitum Religioſo, vel Clerico calumniatorem grauia crimina de ſe, vel de ſua Religione ſpargere minantem occidere, quando alius modus defendendi non ſuppetit, vti ſuppetere non videtur, ſi calumniator ſit paratus, vel ipſi Religioſo, vel eius Religioni publicè, & coràm grauiſſimis Viris prædicta impingere, niſi occidatur.

18 Licet interficere falſum Accuſatorẽ, falſos Teſtes, ac etiam Iudicem, à quo iniqua certo imminet ſententia, ſi alia via non poteſt innocens damnum euitare.

19 Non peccat Maritus occidens propria auctoriate Vxorem in adulterio deprehenſam.

20 Reſtitutio à Pio V. impoſita Beneficiatis nõ recitan-

citantibus non debetur in conſcienti ante ſententiam declaratoriam Iudicis, eò quòd ſit pœna.

21 Habens Cappellaniam collatiuam, aut quoduis aliud beneficium Eccleſiaſticum, ſi ſtudio literarum vacet, ſatisfacit ſuæ obligationi, ſi officium per alium recitet.

22 Non eſt contra iuſtitiam, beneficia Eccleſiaſtica non conferre gratis, quia Collator conferens illa beneficia Eccleſiaſtica pecunia interueniente non exigit illam pro collatione beneficij, ſed veluti pro emolumento temporali, quod tibi conferre non tenebatur.

23 Frangens ieiunium Eccleſiæ, ad quod tenetur, non peccat mortaliter, niſi ex contemptu, vel inobedientia hoc faciat, puta, quia non vult ſe ſubijcere, præcepto.

24 Mollities, ſodomia, & beſtialitas ſunt peccata eiuſdem ſpeciei infimæ, ideoque ſufficit dicere in confeſſione ſe procuraſſe pollutionem.

25 Qui habuit copulam cum ſoluta, ſatisfacit confeſſionis præcepto dicens; commiſi cum ſoluta graue peccatum contra caſtitatem non explicando copulam.

26 Quando litigãtes hàbent pro ſe opiniones æquè probabiles, poteſt Iudex pecuniam accipere pro ferenda ſententia in fauorem vnius præ alio.

27 Si liber ſit alicuius Iunioris, & moderni, debet opinio

opinio cenſeri probabilis, dum non conſtet, reiectā eſſe à Sede Apoſtolica tanquam improbabilem.

28 Populus non peccat, etiam ſi abſq; vlla cauſa non recipiat legem à Principe promulgatam.

Quibus peractis, dum ſimilium propoſitionum examini cura, & ſtudium impenditur, interea idem Sanctiſſimus re maturè conſiderata ſtatuit,& decreuit prædictas propoſitiones, & vnamquamq; ipſarum, vt minimùm, tanquam ſcandaloſas eſſe damnandas. & prohibendas, ſicut eas damnat, ac prohibet, itaut quicunque illas, aut coniunctim, aut diuiſim docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis etiam diſputatiuè, publicè, aut priuatim tractauerit, niſi forſan impugnando, ipſo facto incidat in excommunicationem, à qua non poſſit (præterquam in articulo mortis) ab alio quacunque etiam dignitate fulgente, niſi à pro tempore exiſtente Romano Pontifice abſolui.

Inſuper diſtrictè in virtute ſanctæ obedientiæ, et ſub interminatione Diuini Iudicij prohibet omnibus Chriſti fidelibus cuiuſcunque conditionis, dignitatis, ac ſtatus, etiam ſpeciali, & ſpecialiſſima nota dignis, ne prædictas opiniones,aut aliquam ipſarum ad praxim deducant.

Ioannes Lupus S.Romanæ, & Vniuerſalis Inquiſitionis Notarius.

Loco † ſigilli.

Fe-

Digitized by Google

Feria V. Die 18. *Martij* 1666.

IN Congregatione Generali Sanctæ Romanæ, et Vniuerſalis Inquiſitionis habita in Palatio Apoſtolico Montis Quirinalis coràm Sanctiſſimo D.N. D. Alexandro Diuina prouidentia Papa VII. ac Eminentiſſimis, et Reuerendiſſimis DD. S. R. E. Cardinalibus in tota Republica Chriſtiana aduerſus hæreticam prauitatem Generalibus Inquiſitoribus à Sancta Sede Apoſtolica ſpecialiter deputatis.

Sanctiſſimus D. N. poſt latum Decretum die 24. Septembris proximè elapſi, quo viginti octo propoſitiones damnatæ fuerunt; examinatis ſedulò, et accuratè vſque ad hanc diem infraſcriptis alijs quadrageſimum quintum numerum implentibus, per plures in Sacra Theologia Magiſtros, ac per Eminentiſſimos, et Reuerendiſs. DD. Cardinales aduerſus hæreticam prauitatem Generales Inquiſitores, eorum ſuffragia ſingillatim ſuper vnaquaque ipſarum audiuit.

Propoſitio 29. *In die Ieiunij, qui ſæpius modicum quid comedit, etſi notabilem quantitatem in fine comederit, non frangit Ieiunium.*

30. Omnes officiales, qui in Republica corporaliter laborant, ſunt excuſati ab obligatione Ieiunii, nec debent ſe certificare, an labor ſit compatibilis cum Ieiunio.

31 Ex-

31. Excuſantur abſolutè à præcepto Ieiunij omnes illi, qui iter agunt equitando, vtcunque iter agant, etiam ſi iter neceſſarium non ſit, et etiamſi iter vnius diei conficiant.

32. Non eſt euidens, quod conſuetudo non comedendi oua, et lacticinia in Quadrageſima obliget.

33. Reſtitutio fructuum ob omiſſionem horarum ſuppleri poteſt per quaſcunque eleemoſynas, quas anteà Beneficiarius de fructibus ſui beneficij fecerit.

34. In die Palmarum recitans officium Paſchale, ſatisfacit præcepto.

35. Vnico officio poteſt quis ſatisfacere duplici præcepto pro die præſenti, et craſtino.

36. Regulares poſſunt in foro conſcientiæ vti priuilegijs ſuis, quæ ſunt expreſsè reuocata per Concilium Tridentinum.

37. Indulgentiæ conceſſæ Regularibus, et reuocatæ à Paulo V. hodie ſunt reualidatæ.

38. Mandatum Tridentini factum Sacerdoti ſacrificanti ex neceſſitate cum peccato mortali confitendi quamprimùm, eſt conſilium, non præceptú.

39. Illa particula quamprimùm intelligitur, cum Sacerdos ſuo tempore confitebitur.

40. Eſt probabilis opinio, quæ dicit, eſſe tantùm veniale oſculum habitum ob delectionem carnalem,

nalem, et ſenſibilem, quæ ex oſculo oritur, ſecluſo periculo conſenſus vlterioris, et pollutionis.

41. Non eſt obligandus Concubinarius ad eijciendam Concubinam, ſi hæc nimis vtilis eſſet ad oblectamentum Concubinarij, vulgo, *regalo*, dum deficiente illo, nimis egrè ageret vitam, et aliæ epulæ tœdio magno concubinarium afficerent, et alia famula nimis difficilè inueniretur.

42. Licitum eſt mutuanti, aliquid vltra ſortem exigere, ſi ſe obliget ad non repetendam ſortem vſque ad certum tempus.

43. Annuum legatum pro anima relictum, non durat pluſquam per decem annos.

44. Quoad forum conſcientiæ, Reo correcto, eiuſque contumacia ceſſante, ceſſant cenſuræ.

45. Libri prohibiti donec expurgentur, poſſunt retineri vſque dum adhibita diligentia corrigantur.

Quibus maturè penſatis, idem Sanctiſſimus ſtatuit, ac decreuit prædictas Propoſitiones, et vnamquamque ipſarum, vt minimùm, tanquam ſcandaloſas eſſe damnandas, et prohibendas, ſicut eas damnat, ac prohibet. Itaut quicunque illas, aut coniunctim, aut diuiſim docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis etiam diſputatiuè, publicè, aut priuatim tractauerit, niſi forſan impugnando, ipſo facto incidat in excommunicationem, à qua non poſſit,

(præterquàm in articulo mortis) ab alio quacunque etiam dignitate fulgente, niſi à pro tempore exiſtente Romano Pontifice abſolui

Inſuper diſtrictè in virtute ſanctæ obedientiæ, et ſub interminatione Diuini Iudicij prohibet omnibus Chriſti fidelibus cuiuſcunque conditionis, dignitatis, ac ſtatus, etiam ſpeciali, et ſpecialiſſima nota dignis, ne prædictas opiniones, aut aliquam ipſarum ad praxim deducant.

Ioannes Lupus S. Romanæ, & Vniuerſalis Inquiſitionis Notarius.

Loco † ſigilli.

Feria V. die 2. Martij 1679.

IN Congregatione Generali Sanctæ Romanæ, & Vniuerſalis Inquiſitionis habita in Palatio Apoſtolico Vaticano coram Sanctiſſimo Domino N. D. Innocentio Diuina Prouidentia Papa XI. ac Eminentiſs. & Reuerendiſs DD. S.R.E. Cardinalibus in tota Republica Chriſtiana aduerſus hæreticam prauitatem Generalibus Inquiſitoribus à Sancta Sede Apoſtolica ſpecialiter Deputatis.

San-

Sanctiſſimus D. N. Innocentius Papa XI. prædictus ouium ſibi à Deo creditarum ſaluti ſedulò incumbens, & ſalubre opus in ſegregandis noxijs doctrinarum paſcuis ab innoxijs à fel. record. Alexandro VII. *P*rædeceſſore ſuo inchoatum proſequi volens, plurimas propoſitiones partìm ex diuerſis, vel libris, vel theſibus, ſeù ſcriptis excerptas, & partìm nouitèr adinuentas Theologorum plurium examini, & deindè Eminentiſſimis, & Reuerendiſſimis D. Cardinalibus contra hæreticam prauitatem Generalibus *I*nquiſitoribus ſubiecit. Quibus propoſitionibus ſedulò, & accuratè ſæpiùs diſcuſſis eorumdem *E*minentiſſimorum Cardinalium, & Theologorum votis per Sanctitatem Suam auditis. Idem Sanctiſſimus D. N. re poſteà maturè conſiderata, ſtatuit, & decreuit pro nunc ſequentes propoſitiones, & vnamquamque ipſarum, ſicut iacent, vt minimùm tamquàm ſcandaloſas, & in praxi pernicioſas, eſſe damnandas, & prohibendas, ſicuti eas damnat, & prohibet. Non intendens tamen Sanctitas Sua per hoc Decretum alias propoſitiones in ipſo non expreſſas, & Sanctitati Suæ quomodolibet, & ex quacumque parte exhibitas, vel exhibendas vllatenùs approbare.

1. Non eſt illicitum in *S*acramentis conferendis ſequi opinionem probabilem de valore *S*acramenti, relicta tutiore, niſi id vetet lex, conuentio, aut periculum grauis damni incurrendi. Hìnc ſententia

probabili tantùm vtendum non eſt in collatione Baptiſmi, Ordinis Sacerdotalis, aut Epiſcopalis.

2. Probabilitèr exiſtimo, Iudicem poſſe iudicare iuxtà opinionem etiam minùs probabilem.

3. Generatìm dum probabilitate, ſiuè intrinſeca, ſiuè extrinſeca quantumuis tenui, modò a probabilitatis finibus non exeatur, confiſi aliquid agimus, ſemper prudentèr agimus.

4. Ab infidelitate excuſabitur Infidelis non credens ductus opinione minùs probabili.

5. An peccet mortalitèr, qui actum dilectionis Dei ſemèl tantùm in vita eliceret, condemnare non audemus.

6. Probabile eſt, nè ſingulis quidem rigorosè quinquennijs per ſe obligare præceptum charitatis erga Deum.

7. Tùnc ſolùm obligat, quando tenemur iuſtificari, & non habemus aliam viam, qua iuſtificari poſſumus.

8. Comedere, & bibere vſque ad ſatietatem ob ſolam voluptatem, non eſt peccatum, modò non obſit valetudini, quia licitè poteſt appetitus naturalis ſuis actibus frui.

9. Opus Coniugij ob ſolam voluptatem exercitum omni penitùs caret culpa, ac defectu veniali.

10. Non tenemur proximum diligere actu interno, & formali.

11. Præ-

11. Præcepto proximum diligendi ſatisfacere poſſumus per ſolos actus externos.

12. Vix in Sæcularibus inuenies, etiàm in Regibus ſuperfluum ſtatui. *E*t ità vix aliquis tenetur ad eleemoſynam, quando tenetur tantùm ex ſupefluo ſtatui.

13. Si cum debita moderatione facias; potes abſque peccato mortali de vita alicuius triſtari, & de illius morte naturali gaudere, illam inefficaci affectu petere, & deſiderare; non quidem ex diſplicentia perſonæ, ſed ob aliquod temporale emolumentum.

14. Licitum eſt abſoluto deſiderio cupere mortē *P*atris non quidē vt malū *P*atris, ſed vt bonū cupientis, quia nimirum ei obuentura eſt pinguis hæreditas.

15. Licitum eſt filio gaudere de parricidio Parentis à ſe in ebrietate perpetrato propter ingentes diuitias indè ex hæreditate conſecutas.

16. Fides non cenſetur cadere ſub præceptum ſpeciale, & ſecundùm ſe.

17. Satis eſt, actum fidei ſemel in vita elicere.

18. Si à poteſtate publica quis interrogetur, fidem ingenuè confiteri, vt Deo, & fidei glorioſum conſulo, tacere, vt peccaminoſum per ſe non damno.

19. Voluntas non poteſt efficere, vt aſſenſus fidei in ſcipſo ſit magìs firmus, quàm mereatur pondus rationum ad aſſenſum impellentium.

20. Hinc poteſt quis prudentèr repudiare aſſen-

ſum,

ſum, quem habebat ſupernaturalem.

21. Aſſenſus fidei ſupernaturalis, & vtilis ad ſalutem ſtat cùm notitia ſolùm probabili reuelationis; immò cùm formidine, qua quis formidet, ne non ſit locutus Deus.

22. Non niſi fides vnius Dei neceſſaria videtur neceſſitate medij, non autem explicita Remuneratoris.

23. Fides latè dicta ex Teſtimonio Creaturarum, ſimiliuè motiuo ad iuſtificationem ſufficit.

24. Vocare Deum in Teſtem mendacij leuis non eſt tanta irreuerentia, propter quam velit, aut poſſit damnare hominem.

25. Cum cauſa licitum eſt iurare ſine animo iurandi, ſiuè res ſit leuis, ſiuè grauis.

26. Si quis, vel ſolus, vel coràm alijs, ſiuè interrogatus, ſiuè propria ſpontè, ſiuè recreationis cauſa, ſiuè quocumque alio fine iuret, ſe non feciſſe aliquid quod re vera fecit, intelligendo intra ſe aliquid aliud, quod non fecit, vel aliam viam ab ea, in qua fecit, vel quoduis aliud additum verum, reuera non mentitur, nec eſt periurus.

27. Cauſa iuſta vtendi his amphibologijs eſt, quoties id neceſſarium, aut vtile eſt ad ſalutem corporis, honorem, res familiares tuendas, vel ad quemlibet alium virtutis actum, ita vt veritatis occultatio cenſeatur tùnc expediens, & ſtudioſa.

28. Qui

28. Qui mediante commendatione, vel munere ad Magiſtratum, vel Officium publicum promotus eſt, poterit cum reſtrictione mentali præſtare iuramentum, quod de mandato Regis à ſimilibus ſolet exigi, non habito reſpectu ad intentionem exigentis, quia non tenetur fateri crimen occultum.

29. Vrgens metus grauis eſt cauſa iuſta Sacramentorum adminiſtrationem ſimulandi:

30. Fas eſt viro honorato occidere inuaſorem, qui nititur calumniam inferre, ſi alitèr hæc ignominia vitari nequit; idem quoque dicendum, ſi quis impingat alapam, vel fuſte percutiat, & poſt impactam alapam, vel ictum fuſtis fugiat.

31. Regularitèr occidere poſſum furem pro conſeruatione vnius aurei.

32. Non ſolùm licitum eſt defendere defenſione occiſiua, quæ actu poſſidemus, ſed etiam ad quæ ius inchoatum habemus, & quæ nos poſſeſſuros ſperamus.

33. Licitum eſt tàm hæredi, quàm legatario contrà iniuſtè impedientem, ne vel hæreditas adeatur, vel legata ſoluantur, ſe talitèr defendere, ſicut & ius habenti in Cathedram, vel *Præbendam* contra eorum poſſeſſionem iniuſtè impedientem.

34. Licet procurare abortum ante animationem fœtus, ne *Puella* deprehenſa grauida occidatur, aut infametur.

35. Videtur probabile omnem fœtum, quamdiù in vtero eſt, carere anima rationali, & tunc primùm incipere eamdem habere, cùm paritur, ac conſequentèr dicendum erit in nullo abortu homicidium committi.

36. Permiſſum eſt furari, non ſolùm in extrema neceſſitate, ſed etiam in graui.

37. Famuli, & famulæ domeſticæ poſſunt occultè heris ſuis ſurripere ad compenſandam operam ſuam, quam maiorem iudicant ſalario, quod recipiunt.

38. Non tenetur quis ſub pœna peccati mortalis reſtituere quod ablatum eſt per pauca furta, quantumcumque ſit magna ſumma totalis.

39. Qui alium mouet, aut inducit ad inferendum graue damnum tertio non tenetur ad reſtitutionem iſtius damni illati.

40. Contractus Mohatra licitus eſt, etiam reſpectu eiuſdem *Perſonæ*, & cum contractu retrouenditionis præuiè inito, cùm intentione lucri.

41. Cùm numerata pecunia pretioſior ſit numeranda, & nullus ſit, qui non maioris faciat pecuniam præſentem, quàm futuram, poteſt creditor aliquid vltrà ſortem à mutuatario exigere, & eo titulo ab vſura excuſari.

42 Vſu-

42. Vſura non eſt dum vltrà ſortem aliquid exigitur tamquam ex beneuolentia, & gratitudine debitum, ſed ſolùm ſi exigatur tamquam ex iuſtitia debitum.

43. Quidni non niſi veniale ſit detrahentis auctoritatem magnam ſibi noxiam falſo crimine elidere?

44. Probabile eſt non peccare mortalitèr, qui imponit falſum crimen alicui, vt ſuam iuſtitiam, & honorem defendat. Etſi hoc non ſit probabile, vix vlla erit opinio probabilis in Theologia.

45. Dare temporale pro ſpirituali non eſt ſimonia, quando temporale nô datur tamquàm pretium, ſed dumtaxat tamquàm motiuum conferendi, vel efficiendi ſpirituale, vel etiàm quando temporale ſit ſolùm gratuita compenſatio pro ſpirituali, aut è contra.

46. Et id quoque locum habet, etiamſi temporale ſit principale motiuum dandi ſpirituale; immò etiamſi ſit finis ipſius rei ſpiritualis, ſic vt illud pluris æſtimetur, quam res ſpiritualis.

47. Cùm dixit Concilium Tridentinum eos alienis peccatis communicantes mortalitèr peccare, qui niſi quos digniores, & Eccleſiæ magis vtiles, ipſi iudicauerint ad Eccleſias promouent, Concilium, vel primò videtur per hoc digniores non aliud ſigni-

ficare, velle, niſi dignitatem eligendorum ſumpto comparatiuo pro poſitiuo;vel ſecundò locutione minùs propria ponit digniores, vt excludat indignos, non verò dignos, vel tandem loquitur tertiò quando ſit concurſus.

48. Tam clatum videtur, fornicationem ſecundùm ſe nullam inuoluere malitiam,& ſolùm eſſe malam, quia interdicta, vt contrarium omninò rationi diſſonum videatur.

49. Mollities iure naturæ prohibita non eſt. Vnde ſi Deus eam non interdixiſſet, ſæpè eſſet bona, & aliquando obligatoria ſub mortali.

50. Copula cùm coniugata, conſentiente marito, non eſt adulterium; adeòque ſufficit in confeſſione dicere, ſe eſſe fornicatum.

51. Famulus, qui ſubmiſſis humeris ſcientèr adiuuat herum ſuum aſcendere per feneſtras ad ſtuprandum virginem,& multotiès eidem ſubſeruit deferendo ſcalam, aperiendo ianuam, aut quid ſimile cooperando, non peccat mortalitèr, ſi id faciat metu notabilis detrimenti,puta ne à Domino malè tractetur, ne toruis oculis aſpiciatur. ne domo expellatur.

52. Præceptum ſeruandi feſta non obligat ſub mortali, ſepoſito ſcandalo ſi abſit contemptus.

53. Satisfacit præcepto Eccleſiæ de audiendo Sacro, qui duas eius partes, immò quatuor ſimul à diuerſis Celebrantibus audit.

54 Qui

54. Qui non poteſt recitare Matutinum,& Laudes, poteſt autem reliquas Horas, ad nihil tenetur, quia maior pars trahit ad ſe minorem.

55. Præcepto Communionis annuæ ſatisfit per ſacrilegam Domini manducationem.

56. Frequens Confeſſio, & Communio, etiam in his,qui gentilitèr viuunt,eſt nota prædeſtinationis.

57. Probabile eſt, ſufficere attritionem naturalem, modò, honeſtam.

58. Non tenemur Confeſſario interroganti fateri peccati alicuius conſuetudinem.

59. Licet ſacramentalitèr abſoluere dimidiatè tantùm confeſſos ratione magni concurſus Pœnitentium, qualis v.g.poteſt contingere in die magne alicuius feſtiuitatis, aut Indulgentiæ.

60. Pœnitenti habenti conſuetudinem peccandi contra legem Dei, Naturæ,aut Eccleſiæ, etſi emẽdationis ſpes nulla appareat, nec eſt neganda, nec differenda abſolutio; dummodò ore proferat, ſe dolere, & proponere emendationem.

61. Poteſt aliquando abſolui, qui in proxima occaſione peccandi verſatur, quam poteſt, & non vult omittere, quinimmò directè, & ex propoſito quærit, aut ei ſe ingerit.

62. Proxima occaſio peccandi non eſt fugienda, quandò cauſa aliqua vtilis, aut honeſta non fugiendi occurrit.

Digitized by Google

63. Licitum eſt quærere directè occaſionem proximam peccandi pro bono ſpirituali, vel temporali noſtro, vel proximi.

64. Abſolutionis capax eſt homo quantumuis laboret ignorantia Myſteriorum Fidei, & etiamſi per negligentiam, etiam culpabilem neſciat Myſterium Sanctiſſimæ Trinitatis, & Incarnationis Domini Noſtri Ieſu Chriſti.

65. Sufficit illa Myſteria ſemèl credidiſſe.

Quicumque autem cuiuſuis conditionis, ſtatus, & dignitatis illas, vel illarum aliquam coniunctìm, vel diuiſim deferenderit, vel ediderit, vel de eis diſputatiuè, publicè, aut priuatim tractauerit, vel prædicauerit, niſi forſan impugnando, ipſo facto incidat in excommunicationem latæ ſententiæ, à qua non poſſit (præterquam in articulo mortis) ab alio quacumque etiam dignitate fulgente, niſi pro tempore exiſtente Romano Pontifice abſolui.

Inſupèr diſtrictè in virtute Sanctæ Obedientiæ, & ſub interminatione Diuini Iudicij prohibet omnibus Chriſti fidelibus, cuiuſcumque conditionis, dignitatis, & ſtatus, etiam ſpeciali, & ſpecialiſſima nota dignis, nè prædictas opiniones, aut aliquam ipſarum ad praxim deducant.

Tandèm, vt ab iniurioſis contentionibus Doctores, ſeù Scholaſtici, aut alij quicunque impoſterùm ſe abſtineant, & vt paci, & charitati conſulatur; idem

San-

Sanctiſſimus in virtute Sanctæ Obedientiæ eis præcipit, vt tàm in libris imprimendis, ac manuſcriptis, quàm in Theſibus, Diſputationibus, ac Prædicationibus caueant ab omni cenſura, & nota, necnon à quibuſcumque conuicijs contra eas propoſitiones; quæ adhùc inter Catholicos hinc indè controuertuntur, donèc à S. Sede recognita ſuper ijſdem propoſitionibus iudicium proferatur.

Franciſcus Riccardus Sanctæ Romanæ, & Vniuerſalis Inquiſitionis Not.

Loco ✝ ſigilli.

SOMMA

SOMMARIO

DELLA BOLLA DI SISTO QVINTO

Sopra i Contratti illeciti.

LA felice memoria di Siſto Quinto, hauendo inteſo il contagioſo morbo de'falſi, & ingiuſti Contratti, che in molte parti del Mondo ſi faceuano; acciò più largamente ſerpendo, non ſi dilataſſe per tutto, & infettaſſe tutta la ſua greggia, dannò, e reprouò tutti, e ciaſchedun contratto, conuentione, e patto, doue ſotto nome di Compagnia, ſi danno da alcuni, denari, animali, ò qualſiuoglia altra coſa, quale, ancorche per caſo patiſſe danno, ò periſſe affatto, vogliono ad ogni modo, che la ſorte principale, & il capitale reſti ſaluo, & intiero, e ſia obligato il compagno, che hà riceuuto, à reſtituirglielo, ò riſpondergli vna certa ſomma, ò quantità di denari ogni meſe, ouero ogn'anno, finche dura detta compagnia: Ouero danno ſimili coſe con patto d'hauere ogn'anno vn tanto per cento, ſenza hauer riguardo all'emolumento, ò danno, che riceueſſe in quell'anno il compagno. E dichiarando Sua Santità ſimili contratti, conuentioni, ò patti, vſurarij, & illeciti, ordina, che da quì innanzi non ſi facciano ſimili

compa-

Digitized by Google

compagnie, mà più toſto ſi facciano in queſto modo

Che vno vi metta i denari, ò animali, ò altra robba, ſenza riſeruarſi l'integrità del capitale, ſe per caſo periſſe, mà ſtia ſoggetto ad ogni caſo fortuito; è l'altro la fatica, e l'induſtria, e poi tutti due mettano inſieme la rendita, le ſpeſe, & i danni, e come il giuſto, e l'honeſto richiede, ſe le diuidano, e partino egualmente, ò pure ſi facciano altri contratti, conforme à i Sacri Canoni, che queſto ſarà lontano da ogni ſoſpetto di fraude, & vſura. Vero è, che ſe finita la compagnia, il capitale fuſſe in eſſere, s'hà da reſtituire à chi lo diede, ſe però non ſarà ſtato fatto commune trà i compagni, ò trà di loro non ſi ſarà fatto altro accordo; che in tal caſo s'hà da ſtare à i patti fatti; ſe non ſaranno contrarij à i modi, che preſcriuono i Sacri Canoni, &c. Se ſuccedeſſe, che per l'auuenire ſi faceſſero ſimili contratti, e patti vſurarij, & illeciti, vuole, e ſtatuiſce Sua Santità, che oltre, che non poſſano domandare coſa alcuna in giuditio, nè capitale, nè altro, incorrino anco nelle pene ſtatuite nelli Sacri Canoni, e Concilij generali contro i manifeſti Vſurarij; e come contro tali ſi poſſa procedere con opportuni rimedij: dando facoltà à tutti i Giudici, di giudicarli, e punirli, conforme à queſt' ordine, e leuandola à tutti (ancorche ſiano Cardinali) di giudicarli altrimente, dichiarando irrito, e nullo ogn'altro giuditio.

FESTE

FESTE DI PRECETTO

Che da tutta la Chieſa de'Fedeli ſi deuono vniuerſalmente oſſeruare, etiandio in quei luoghi, doue forſe dette Feſte non fuſſero per lo paſſato in vſo.

Gennaro	1. Circonciſione del Signore.
	6. Epifania del Signore.
Febraro	2. Purificatione della Beatiſſima Vergine Maria.
	24. S.Mattia Apoſtolo. *E nell'Anno Biſſeſtile alli 25.*
Marzo	19. S. Gioſeppe Confeſſore.
	25. Annuntiatione della Beatiſſima Vergine Maria.
Aprile	
Maggio	1. Santi Filippo, e Giacomo Apoſtoli.
	3. Inuentione della Croce.
Giugno	24. Natiuità di S. Giouan Battiſta.
	29. Santi Pietro, e Paolo Apoſtoli.

Luglio

Luglio	25. *S.* Giacomo Apoſtolo.
	26. S. Anna Madre della Beatiſſima Vergine Maria.
Agoſto	10. S. Lorenzo Martire.
	15. Aſſuntione della Beatiſſima Vergine Maria.
	25. S. Bartolomeo Apoſtolo.
Settembre	8. Natiuità della Beatiſſima Vergine Maria.
	21. S. Matteo Apoſtolo, & Euangeliſta
	29. Dedicatione di S. Michele Arcangelo.
Ottobre	28. Santi Simone, e Giuda Apoſtoli.
Nouembre	1. Tntti i *S*anti.
	30. S. Andrea Apoſtolo.
Decembre	21. *S.* Tomaſo Apoſtolo.
	25. Natiuità del Signore.
	26. S. *S*tefano Protomartire.
	27. *S.* Giouanni Apoſtolo.
	28. *S*anti Innocenti.
	31. *S.* *S*iluestro Papa, e Confeſſore.

Digitized by Google

Giorni di Feſte particolari di queſta Dioceſi.

Agoſto	4. *S.* Domenico *per Decreto della Sac. Cong. in tutto il Regno di Napoli.*
	16. *S.* Rocco Confeſſore *Patrone Principale di queſta Città.*
Settembre	19. S. Gennaro *Patrone Principale del Regno.*
Nouembre	3. S. Valentino Prete Martire *Patrone Principale della Chieſa di Bitonto.*
Decembre	6. S. Nicolò Confeſſore *Patrone Principale della Prouincia.*

Dies Feſti ex Deuotione Decimarum Piſcium ex Synodo Eminentiſs. D. Card. Creſcentij olim Epiſcopi Bituntini.

Feſtum Conceptionis, & Viſitationis B. M. V.
Feſtum *S.* Mariæ Coſtantinopolis, & ad Niues eiuſdem B. M. V.
Feſtum S. Donati Epiſcopi.
Feſtum S. Viti.
Feſtum SS. Quirici, & Iulittæ.

Feſtum

Feſtum SS. Fabiani, & Sebaſtiani.
Dies Iouis Sancti.
Feſtum Exaltationis Sanctæ Crucis.
Feſtum Apparitionis S. Michaelis Archangeli.
Feſtum S. Lucæ Euangeliſtæ.
Feſtum SS. quatuor Doctorum Eccleſiæ ſcilicèt Gregorij, Ambroſij, Hieronymi, & Auguſtini.
Feſtum S. Petri Martyris.
Feſtum S. Antonij Abbatis.
Feſtum S. Thomæ de Aquino.
Feſtum S. Martini Epiſcopi.
Feſtum S. Catherinæ.
Feſtum S. Eligij Confeſſoris.
Feſtum Translationis Corporis S. Nicolai.
Feſtum S. Luciæ Virginis.
Feſtum S. Franciſci de Aſſiſio.
Feſtum S. Georgij.
Feſtum S. Franciſci de Paula.
Feſtum S. Angeli Cuſtodis.
Feſtum S. Franciſci Xauerij.

Præter prædictos enunciatos dies decimas prædictas illarum Exactoribus ſub pœna reſtitutionis dupli exigere interdicimus, ac expreſsè prohibemus.

Feriæ obſeruandæ in Curia Epiſcopali Bituntina ex Synodali conceſſione Anni 1663.

Dies Feriati ex diſpoſitione Iuris.

NATALIS DOMINI.
*S. S*tephani.
S. Ioannis Euangeliſtæ.
SS Innocentium.
*S. S*ilueſtri.
Circunciſionis Domini.
Epiphaniæ.
*S*eptem dierum maioris Hebdomadæ.
Reſurrectionis Domini cum ſeptem ſequentibus.
*A*ſcenſio Domini.
Pentecoſtes cum duobus, qui ſequuntur.
Natiuitatis *S*ancti *I*oannis Baptiſtæ.
Feſtiuitatum Omnium Virginis Mariæ.
Duodecim Apoſtolorũ, & pręcipuè *S*s.Petri & Pauli
S. Laurentij.
Dedicationis S. Michaelis Archangeli.
*S*ollemnitatis Omnium *S*anctorum.
Omnium Dominicarum cęterarunq;ſollemnitatum quas Epiſcopus in ſua Diœceſi cum Clero,& Populo duxerit ſollemniter venerandas.

EX

Digitized by Google

EX DEVOTIONE

S Antonij Abbatis.
S. Blaſij.
S. Mariæ de Coſtantinopoli.
S. Gregorij.
S. Benedicti.
S. Franciſci de Paula.
S. Marci Euangeliſtæ.
Apparitionis S. Michaelis Arcangeli.
S. Antonij de Padua.
S. Mariæ Magdalenæ.
S. Auguſtini.
Exaltationis Sanctæ Crucis.
S. Franciſci.
S. Lucæ Euangeliſtæ.
Commem. Omnium defunctorum.
S. Martini.
S. Catherinæ V. M.
S. Luciæ.

ALE-

ALEXANDER
PAPA VII.

AD PERPETVAM REI MEMORIAM.

Commiſſi Nobis diuinitus ſacroſancti Apoſtolatus officij ratio poſtulat, vt pijs Chriſti fidelium votis, quibus Sanctorum in Cœlis regnantium honor, & veneratio in terris augentur paterna benignitate annuamus. Cum itaque ea ſemper fuerit erga *S*anctum *I*anuarium dilectorum filiorum Populi Neapolitani religio, vt quamuis idem *P*opulus *S*anctum Dominicum Confeſſorem in totius Regni *P*atronum duxerit aſſumendum, eum tamen *S*ancto Ianuario digniori *P*atrono, vtpote Martyri *P*ontifici, præferendum nunquam aſſenſerit. *P*roindeque Congregationi Venerabilium fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium *S*acris Ritibus præpoſitorum iterum, atque iterum ſupplicauerit, vt debitas Sancto Ianuario Martyri, & *P*ontifici Patronatus Regni præeminentias decerneret, Et eadem Congregatio ſupplicationibus hiſce die iv *A*uguſti 1663. benignè ſubſcripſerit. Nunc verò ne exinde in eodem Regno deuotio erga Sanctum Dominicum decrementum aliquod patiatur, Populus prædictus

dictus feſtum eiuſdem Sancti Dominici Patroni in toto Regno Neapolitano pariter de præcepto ſeruari, eiuſque Officium cum Octaua, vt hactenus ab vniuerſo Clero inibi recitari ſummoperè deſideret: Nos memorati Populi deuotionem ſpecialis fauore gratiæ proſequi cupientes, ipſiuſque Populi ſingulares perſonas à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſque Eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatæ exiſtunt ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſoluentes, & abſolutas fore cenſentes. Supplicationibus eius nomine Nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, de prædictorum Sardinalium conſilio feſtum eiuſdem Sancti Dominici Patroni in vniuerſo Regno Neapolitano prædicto ab omnibus Chriſti fidelibus illic degentibus de præcepto ſeruari, & ſicut alia feſta de præcepto celebrari, eiuſque Officium cum Octaua, vt hactenus ab vniuerſo Clero eiuſdem Regni recitari, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium decernimus, præcipimus, & mandamus, ſalua tamen ſemper in præmiſſis auctoritate prædictæ Congregationis Cardinalium. Non obſtantibus &c.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem ſub Anulo Piſcatoris die 28. Iunij 1664. Pontificatus noſtri anno decimo. *S. Vgolinus.*

DE-

DECRETVM GENERALE

Super Officijs Sanctorum ad libitum non transferendis.

QVamuis Sac. Rituum Congregatio die 18. Iulij 1671. annuente etiam Sanctiſſimo die 16. Septembris eiuſdem anni ad Dubium, an de Sanctis ad libitum fieri poſſet translatio, ſicut fit de alijs Sanctis qui non ſunt ad libitum ſimiliter tranſlatis; reſponderit affirmatiuè; nihilominus eadem Sac. Congregatio habita die 2. menſis Decembris currentis, prædicto Decreto non obſtante, cenſuit in futurum officia Sanctorum ad libitum non eſſe tranſferenda quando dies eorum feſtiuitatum ſunt impediti die Dominico, aut aliquo alio die feſtorum mobilium, ſi Sanctiſſimo Domino noſtro viſum fuerit. Et facto de prædictis verbo cum Sanctiſſimo per me Secretarium, Sanctitas ſua ſenſum eiuſdem Sac. Congregationis approbauit, & confirmauit, & in poſterum ita iuſſit, & ſeruari mandauit quibuſcunque in contrarium non obſtantibus. Hac die 20. eiuſdem menſis Decembris 1673.

F. M. *E*piſc. Portuen. Card. Brancatius.

Loco † ſigilli.

Bernardinus Caſalius Sac. Rit. Cong. Secr.

GIORNI

Digitized by Google

GIORNI
DI
DIGIVNO

Tutti i giorni della Quareſima, eccettuandone le Domeniche.

I quattro Tempi dell'Anno, cioè

Mercordi, Venerdi, e Sabbato, dopo la terza Domenica dell'*A*uuento.

Dopo la prima Domenica di Quareſima.

Dopo la Domenica della *Penteco*ſte;

E dopo la feſta dell'*E*ſſaltatione della Santa Croce.

La Vigilia della Pentecoſte.

Et in oltre il di.

Febraro 23. Vigilia S. Mattia Apoſtolo. *E nell'Anno Biſſeſtile alli 24.*

Giugno 23. Vigilia della Natiuità di S. Giouan Battiſta.

Giugno	28.	Vigilia de' Santi Pietro, e Paolo Apoſtoli.
Luglio	24.	Vigilia di S. Giacomo Apoſtolo.
Agoſto	9.	Vigilia di S. Lorenzo Martire.
Agoſto	14.	Vigilia dell'Aſſuntione della Beatiſſima Vergine Maria.
Agoſto	24.	Vigilia di S. Bartolomeo Apoſtolo.
Settembre	21	Vigilia di S. Matteo Apoſtolo.
Ottobre	27.	Vigilia de'Santi Simone, e Giuda Apoſtoli.
Ottobre	31.	Vigilia di Tutti i Santi.
Nouembre	29.	Vigilia di S. Andrea Apoſtolo.
Decembre	20.	Vigilia di S. Tomaſo Apoſtolo.
Decembre	24.	Vigilia della Natiuità del Noſtro Signore Gieſù Chriſto.

Et anco aſtenerſi dalla carne tutti li Venerdi, e Sabbati dell'Anno

E ſe bene il digiuno nella Vigilia del Santo Titolare, ò della Chieſa Parochiale, ò pure del Santo principale del Luogo non porta obligo di precetto; nondimeno eſorteranno i Parochi il loro gregge ad oſſeruarlo, e celebrarlo per atto di pietà, e di diuotione.

IN-

INSTRVTTIONE PASTORALE

CIRCA L'INDVLGENZE.

FRatelli miei cari, Circa l'Indulgenze ſi hà da credere quello, che c'inſegna il Sacro Concilio di Trento, cioè, che la Chieſa hà riceuuto da Chriſto la facoltà di dar l'Indulgenze, della qual facoltà la detta Chieſa ſi è ſeruita in ogni tempo, ſecondo c'hà giudicato eſpediente per la gloria di Dio, e per il maggior bene de'ſuoi Fedeli, e queſt'vſo dell'Indulgenze rieſce di grandiſſimo vantaggio, e ſaluteuole à i popoli Chriſtiani.

Sono dunque l'Indulgenze vna remiſſione, & vna relaſſatione, che la Chieſa benignamente concede, delle pene douute à i noſtri peccati, li quali in quanto alla colpa ſono ſtati perdonati: Queſta relaſſatione; e remiſſione di pene ſi fà per l'applicatione delle ſodisfattioni ſoprabondanti del Saluatòr noſtro Gieſù Chriſto, e de'Santi, che ſeco regnano in Paradiſo.

La Chieſa concede queſt'Indulgenze in varie maniere, poiche qualche volta le concede plenarie, & in virtù dell'Indulgenze di queſta ſorte rimette intieramente tutta la pena, che reſta douuta alli peccati ri-

meſſi in quanto alla colpa. Altre volte concede la Chieſa Indulgenze,non plenarie, mà per vn numero di anni, quarantene, ò giorni, e queſto ſi deue intendere che della pena douuta à peccati, tanta ſi rimette, quanta ſodisfatione ſi farebbe, ſecondo li Sacri Canoni penitentiali della Santa Chieſa in tutto quello ſpatio di tempo di anni, ò di giorni; Come per eſſempio, quando l'Indulgenza è per ſett'anni ſette quarantene, & altrettanti giorni, vuol dire, che facendo le coſe preſcritte, come conuiene, per guadagnar l'Indulgenze ſudette, ſi ottiene da *Dio* la remiſſione di altrettante pene douute à peccati, quanta ſi otterrebbe nel far la penitenza medeſima impoſta, e douuta à i ſuoi peccati, come altre volte ſi praticaua nella Chieſa per lo ſpatio di ſette anni, & altrettante quarantene, e giorni.

La pratica poi della Chieſa è, che queſte Indulgenze ſi concedono non ſolo à i Fedeli, che ſono viui in terra, mà ancora à quelli, ch'eſſendo morti in gratia, non hanno pienamente ſodisfatto alle pene douute à i loro peccati, e però ſono detenuti nel *Purgatorio*, con queſta differenza però, che à viui ſi concede dalla Chieſa l'Indulgenza per via d'aſſolutione, hauendo giuriſdittione diretta ſopra di eſſi e potendo con autorità diſpenſare in fauore di eſſi le ſodisfattioni ſoprabondanti di Chriſto Signor noſtro, e de' Santi, ch'anno fatto molte opere meritorie, e ſodisfattorie; mà in quanto à i *Defonti*, come

queſti

Digitized by Google

queſti non ſono della giuriſdittione della Chieſa, gli ſi applicano l'indulgenze ſolamente per modo di ſuffragio, offerendo à Dio le ſodisfattioni del ſuo Figliuolo della Santiſſima Vergine, e di tutti i Santi, ſupplicandolo di accettarle per la ſodisfattione di quanto deuono alla Diuina Giuſtitia.

La diſtributione poi di queſto gran Teſoro appartiene al Sommo Pontefice, come Vicario di Chriſto Signor noſtro, che l'hà conſtituito ſupremo Paſtore nella Chieſa, e però hà vna piena facoltà di conceder ogni ſorte d'Indulgenze à tutti, & à ciaſcheduno de' Fedeli. Li Veſcoui ancora hanno facoltà di concedere l'Indulgenze à i Chriſtiani che ſtanno ſotto la loro giuriſdittione, e gouerno, poiche ſecondo la diſpoſitione de' Sacri Canoni, poſſono dare vn' anno d'Indulgenza, quando ſi fa la Dedicatione della Chieſa. Poſſono parimente dare quaranta giorni d'Indulgenza, quando ciò giudicano eſpediente per la ſalute dell'anime commeſſe loro, mà in quanto ad altri Paſtori, che non hanno giuriſdittione Epiſcopale, ſe bene hanno cura, e gouerno di anime, non poſſono conceder Indulgenze ſe non per via di commiſſione, che hanno dal Sommo Pontefice.

Hora à tutti i Superiori non baſta la poteſtà legitima di conceder Indulgenze, biſogna ancora, che habbiano qualche cauſa giuſta, e legitima di far queſta conceſſione, perche Gieſù Chriſto gli hà fatti diſpenſatori, mà non già diſſipatori del Teſoro del-

le

e ſue gratie. E'vero, che tocca à loro di veder, e giudicare, ſe le cauſe per le quali ſi concedono l'Indulgenze ſono valide, e ſufficienti auanti à Dio, mà hanno à rendere vn giorno ſtrettiſſimo conto di tutta la loro diſpenſatione, che ad eſſi è ſtata commeſſa. Et in quanto à gl'inferiori deuono con ogni diuotione, & humiltà riceuere l'Indulgenze, che à medeſimi ſono offerte, ſenz'andar eſaminando, ò cenſurando temerariamente altra coſa nella diſpenſatione, e conceſſione delle gratie ſudette, tanto più, che puole ſpeſſo accadere, che ſe l'Indulgenze non hanno il loro effetto, prouiene ciò, perche quelli, che pretendono di guadagnarle non vi portino dal canto loro le diſpoſitioni requiſite, e neceſſarie.

Queſte diſpoſitioni ſono due principalmente, cioè in primo luogo, che quello il quale vuol guadagnar l'Indulgenze habbia la coſcienza pura, e netta da ogni peccato mortale, e ſia in iſtato di gratia; perche la pena del peccato non viene mai rimeſſa, ſe prima la colpa non ſia perdonata. La ſeconda diſpoſitione è, che ſi adempiſca eſattamente quello, che s'ingiunge per conſeguir l'Indulgenza, ſecondo che viene preſcritto, e però in conſeguenza di quanto ordinariamente portano le Bolle Pontificie biſogna ſempre cominciare col Sacramento della penitenza maſsime, quando ſi riſente la coſcienza carica di peccato mortale. Secondo, biſogna per diſporſi à rice-

riceuer degnamente la Santa Communione, & effettiuamente communicarſi con ogni ſentimento di pietà, e diuotione, & humiltà Chriſtiana, & in vltimo luogo biſogna viſitar i luoghi, recitar l'orationi, e far l'altre opere pie, ſecondo l'intentioni, e la maniera, che viene comandata nelle ſudette Bolle, e lettere Apoſtoliche, ò de' Superiori. Et oltre tutto queſto ſi da conſiglio di fare tutte l'altre opere ſatisfattorie, che ſi potrà, per ſupplire alll'indiſpoſitioni, e difetti che Dio vede in noi, i quali potrebbero portare qualche impedimento à gli effetti delle ſue diuine Miſericordie.

In quanto al guadagnar Indulgenze per altri, noi potiamo offerir à Dio preghiere, digiuni, & altre opere ſatisfattorie per li noſtri proſsimi, non ſolo per la remiſsione delle pene douute à i loro peccati mà ancora per impetrare le gratie, che ſono neceſſarie; e non poſsiamo applicar per eſsi il frutto dell' Indulgenze, che noi guadagnamo, poiche l'intentione della Chieſa non è, che l'Indulgenze vagliano ſe non à quelli, che le guadagnano. *E'* ben vero, che queſto s'intende de' viui, poiche in quanto à i morti, & à i defonti, quando la Chieſa concede loro Indulgenze, e ci permette d'applicargliele per via di ſuffragio, come ſi e detto diſopra, facendo, & adempiendo l'opere preſcritte, potiamo applicar loro il frutto dell'Indulgenze; e ſolleuar le loro pene, che patiſcono nel Purgatorio.

Horsù

Horsù fratelli miei, rendiamo humiliſsime gratie à Gieſù Chriſto Signor, e Saluator noſtro, d'eſſerſi compiaciuto, per vn'eccesſo del ſuo diuino amore, e carità laſciar alla Santa Ghieſa ſua Spoſa, e noſtra Madre vn Teſoro ineſtimabile,& ineſauſto,non ſolamente de'ſuoi meriti, mà anco delle ſue ſodisfattioni,per il noſtro maggior bene,e per il noſtro ſollieuo

Figliuoli miei dilettiſſimi, prepariamoci bene à guadagnar l'Indulgenze con tutte quelle diſpoſitioni conueneuoli,e con quella più pura, e più perfetta intentione,che ci è poſſibile,rettificando la noſtra mẽte,e compiacendo à Chriſto Saluator noſtro, glorificando la ſua diuina Bontà,quando riceuiamo li ſuoi beneficij, più toſto, che per verun noſtro intereſſe particolare,ò per il ſollieuo, che à noi indi prouiene, e deriua,

Finalmente Chriſtiani miei fedeli,non ſiamo traſcurati,negligenti,e pigri à far opere pie,e buone,per che l'Indulgenze ci vengono conceſſe tanto ſpeſſo, e tanto liberamente da i noſtri Superiori, anzi al contrario,impieghiamo la conſideratione noſtra di queſta liberalità,e magnificenza di Gieſù Chriſto verſo di noi,per eccitarci à ſeruirlo, amarlo, e glorificarlo con tanto più gran feruore,e perfettione,& eſercitarci continuamente in far atti di fede,di ſperanza,di carità,di giuſtitia,temperanza, fortezza,e prudenza, e d'ogni altra virtù Chriſtiana, e maſſime con eſercitar l'opere della Miſericordia corporali, e ſpiritnali, che già ſapete.

DE-

DECRETVM

De non celebrandis Miſſis priuatis pro Defunctis in Feſtis Duplicibus.

CVm Sanctiſſimus Dominus Noſter in Viſitatione Eccleſiarum Vrbis acceperit in pleriſq; Eccleſijs abuſum irrepſiſſe celebrandi Miſſas priuaas pro Defunctis etiam in feſtis duplicibus contra præſcriptum Rubricarum Miſſalis Romani: eumdemque abuſum Decreto Congregationis eliminari præceperit. Innotuerit verò Sacrorum Rituum Congregationi huiuſmodi abuſum etiam in alijs Eccleſijs vbique gentium exiſtentibus inductum pariter reperiri. Sacra eadem Congregatio, vt Miſſalis Rubricæ inuiolatè ſeruentur, diſtrictè pręcipit omnibus, & ſingulis Sacerdotibus tàm ſæcularibus, quàm regularibus cuiuſuis Ordinis, Congregationis, Societatis, & Inſtituti etiam neceſſariò exprimendi, vt in poſterum omnino dictam Rubricam ſeruent, itavt Miſſas priuatas pro Defunctis, ſeu de Requiem in duplicibus nullatenus celebrare audeant, vel præſumant. Quod ſi ex Benefactorum præſcripto Miſſæ huiuſmodi celebrandæ incidant in feſtum duplex, tunc minimè transferantur in aliam diem non impe-

ditam, ne dilatio animabus ſuffragia expectantibus detrimento ſit, ſed dicantur de feſto currenti cum applicatione Sacrificij iuxta mentem eorumdem Benefactorum. Curentque Eccleſiarum Rectores, Sacriſtæ, alijque ad quos pertinet, vt huiuſmodi Decretum inuiolatè ſeruetur, & in Sacriſtia affixum retineatur, vbi commodè ab omnibus celebrare volentibus conſpici, & legi poſſit. In eos autem, qui contrafacere auſi fuerint, vel præmiſſa adimplere neglexerint, locorum Ordinarij, tum ſæculares, tum regulares pro modo culpæ animaduertant. Die 5. Auguſti 1662.

Et facta de prædictis Sanctiſſimo relatione, Sanctitas Sua annuit, & cum applicatione ſacrificij ſatisfieri, ac Benefactorum mentem impleri voluit. Eadem die 5. Augnſti 1662.

I. Epiſc. Sabinen. Card. Sacchettus.

Loco ✝ ſigilli.

Franciſcus Maria Phœbeus S. Rit. C. Sec.

ALE-

ALEXANDER

PAPA VII.

AD PERPETVAM REI MEMORIAM.

CReditę Nobis cælitus diſpenſationis officium ſalubriter exequi adiuuante Domino iugiter ſatagentes, & quamplurima dubia in diuerſis mundi partibus orta, & in Congregatione Venerabilium fratrum noſtrorum *S.* R. E. Cardinalium *S*acris Ritibus præpoſitorum deducta occaſione decreti eiuſdem Congregationis die V. Auguſti 1662. editi, ac à Nobis approbati, de non celebrandis Miſſis de requiem in duplcibus tollere., atque dirimere cupientes, de memoratorum Cardinalium conſilio, auct. *A*poſt. tenore præſentium approbamus in primis aliud Decretum prædictæ Congregationis editũ in vna Nouarien. die 22. Nouemb. 1664. quo declaratum fuit, Anniuerſaria, & Miſſas cantatas de Requiem relictas ex diſpoſitione Teſtatorum quotannis in die ipſorum obitus etiam in duplici maiori contingentis non comprehendi in dicto decreto. Vlterius quoad *A*ltaria perpetuo priuilegiata & in quibus proinde quidem etiam in duplicibus celebrandæ ſint Miſſæ de requiem ex obligatione,

auctoritate, & tenore prædictis declaramus per celebrationem Miſſarum de feſto currenti ſatisfieri dictis obligationibus, & ſuffragari cum eiſdem Indulgentijs, perinde ac ſi eſſent celebratæ Miſſæ de Requiem ad formam priuilegiorum: ſalua tamen ſemper in præmiſſis auctoritate ſupradictæ Congregationis. Decernentes eaſdem præſentes litteras ſemper firmas, validas, & efficaces exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac illis ad quos ſpectat, & ſpectabit in futurum pleniſſimè ſuffragari, & ab eis reſpectiuè inuiolabiliter obſeruari; ſicque in præmiſſis per quoſcumque Iudices ordinarios,& delegatos etiam cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores iudicari, & definiri debere, ac irritum & inane ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter,vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus &c.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem ſub Annulo Piſcatoris die xxij. Ianuarij 1667. Pontificatus noſtri Anno Duodecimo.

S. Corintien.

DECRE-

DECRETO

DEL SACRO CONCILIO DI TRENTO Cap. 5. ſeſſ. 25. de Regular., & Monial., che Comincia Bonifacij Octaui, *al* § Nemini autem, *ſopra la clauſura delli Monaſterij di Monache.*

NOn ſia lecito ad alcuna Monaca doppo la profeſsione vſcire dal Monaſterio, anche per breue tempo ſenza cauſa legitima, da approuarſi dal Veſcouo, non oſtante qualſiuoglia Indulto, ò priuilegio.

A niſſuna perſona di qualſiuoglia ſorte, conditione, ſeſſo, ouero età ſia lecito entrare dentro i Monaſterij, e loro clauſura ſenza licenza del Veſcouo, ò *S*uperiore in ſcritto, ſotto pena di ſcommunica da incorreſi ipſo facto.

E queſta licenza non ſi poſſa dare in alcun modo da perſona alcuna, anche in virtù di qualſiuoglia facoltà, ouero Indulto già conceſſo, ò da concederſi per l'auuenire, fuorche dal Veſcouo, ò *S*uperiore, e ſolamente ne i caſi neceſſarij.

SOM-

SOMMARIO

DELLA BOLLA DEL B. PIO QVINTO, Che comincia Decori, & Honeſtati, *data ſotto il di* 1. *Febraro* 1570. *ſopra la medeſima Clauſura.*

DIchiarà, che ſolamente ſono trè le cauſe legitime, per le quali ſi può dare la licenza da' Superiori alle Monache d'vſcir dal Monaſterio; La prima è qualche grande incendio; La ſeconda l'infermità di lepra, La terzà il morbo epidemico, e dà il modo, col quale ſi deue dare detta licenza, & in particolare vuole, che il Veſcouo habbia da approuare la cauſa, etiandio che i Monaſteri ſiano eſenti & oltre la Scommunica riſeruata al Papa, impone altre pene à chi cõtrauerrà alla detta ſua Bolla. e chi aiuterà, accompagnerà, e riceuerà le Monache, che ſenza licenza legitima vſciranno dalli Monaſterij, e commanda à gli Ordinarij, che ogn'anno publichino la ſudetta Bolla,

DECRE-

DECRETO

DEL DETTO SACRO CONC. DI TRENTO

Cap. 18. di detta Seſſione, delle pene, che incorrano quelli, che sforzano, ò impediſcono qualche Vergine, ò donna di pigliar l'habito, ò far profeſſione.

IL Sacro Concilio Scommunica tutte le perſone di qualunque conditione, e qualità, tanto Chierici, quanto Laici, e tanto Secolari, come Regolari ancorche ſiano in qualſiuoglia Dignità li quali in qualſiuoglia modo sforzeranno Vergine, Vedoua, ò altra donna contra la ſua volontà, fuorche ne' caſi eſpreſsi dalle leggi ad entrar nel Monaſterio, ò riceuer l'habito di qualſiuoglia Religione, ouero à far profeſsione; e quelli che in ciò daranno conſeglio, aiuto, e fauore, ouero che, ſapendo, che quella, che entra nel Monaſterio, ò piglia l'habito, ò fà profeſsione, non fà ſpontaneamente alcuno de' predetti atti, ſaranno preſenti ad alcuno d'eſsi, ò preſteranno il loro conſenſo, ò v' interporranno la loro autorità.

Similmente ſcommunica quelli, i quali ſenza giuſta cauſa in qualſiuoglia modo impediranno la ſanta volontà delle Vergini, ò d'altre donne, di pigliar l'habito, ò far profeſsione.

In-

Inſtruttioni delli Requiſiti, che deuono portare gl'Ordinandi, che deuono aſcendere à gli Ordini Minori, e Sacri.

PER LA PRIMA TONSVRA.

1 La fede del Batteſimo per l'età d'anni ſette per il Teſto nel cap. in ſingulis 77. diſt.

2 La Fede della Confirmatione ſeruata forma del Sac. C. T. ſeſſ. 23. cap. 4. de Reform.

3 L'eſame per Teſtimonij de legitimi natali, di vita, coſtumi, e di buona conuerſatione.

4 Se l'Ordinando, e foraſtiero portino le lettere dimiſſoriali, le quali contengono la cauſa legitima, per la quale non ſi poſſino ordinare dalli proprij Veſcoui altrimente non ſuffragaranno ſeruata la forma del Concilio di Trento ſeſſ. 7 cap. 11. de Reformatione.

5 La Fede del Maſtro di Schuola d'hauerla frequentata.

6 L'eſame circa la ſcienza, ed'approbatione.

7 La fede della publicatione del nome, e cognome del Promulgatore.

8 Se l'Ordinando, e foraſtiero deuono portare la legalità

galità del ſuo Ordinario, e le dimiſſorie direttè à vno, & certo Ordinario ſeruata la forma del Decreto della Sac. Congregatione, e di ordine ſpeciale della S. M. di Gregorio XV. per il Regno di Napoli ſotto la data delli 22. di Giugno 1623.

PER LI ORDINI MINORI.

1 LA Fede della Tonſura, e dell'Ordine pigliato
2 La Fede del ſeruitio preſtato alla Chieſa, alla quale ſono aſcritti, ſe pure non ſono aſſenti per cauſa di ſtudio.
3 Fede del Maſtro di Schuola d'hauer quella frequentata ſaltim per vn anno.
4 Fede, che ſia communicato almeno ogni terza Domenica ſecondo il S.C.T. ſeſſ.23. cap.11. de Reformatione.
5 Eſame per Teſtimonij de vita, e moribus, e di buona conuerſatione.
6 L'eſſame della ſcienza, & approuatione.
7 Per l'acolitato fede dell'età di dodeci anni.
8 La Fede della publicatione di nome, e cognome, e Patria del Promulgatore.

PER IL SVDIACONATO.

1 IL Beneficio Penſione, ò Patrimonio ſiano fruttiferi in annui docati trenta, e che ſia vero, e reale, e che pacificamente dall'Ordinando ſi poſſiede ſin come comanda il S.C.T. ſeſſ. 21. cap. 2. de Reform.

2. Che il detto Patrimonio ſi publichi per ſchedula in luogo publico contra intereſſe prætendentes, e che ſtia affiſſa per otto giorni.

3. Tutti li Ordinandi in Sacris ſi preſentino vn meſe prima dell'ordinatione auanti il Veſcouo, acciò dal medeſimo ſi dia ordine per le publicationi, e dal promulgatore ſi porta l'atteſtatione giurata di non eſſerui neſſuno impedimento iuxta il S. C. T. ſeſſ. 23. cap. 5. de Reform.

4. Che v'interuenga l'anno dall'vltimo Ordine Minore, cioè dall'Acolitato giuſta il S.C.T. ſeſſ. 23. cap. 11. de Reformat.

5 La Fede delli Ordini pigliati, e l'età di 22. anni.

6 L'eſame per Teſtimonij de vita, & moribus.

7 Fede del Prefetto della Congregatione de Preti d'hauer quella frequentata.

8 Fede giurata dal Maſtro di canto fermo d'eſſere l'Ordinando perito in quello.

9 Fede del Maeſtro di Schuola d'hauer quella frequentata almeno per vn'anno.

Fede

10 Fede giurata del ſeruitio della Chieſa, alla quale ſono aſcritti, e frequenza della communione conforme comanda il S. C. T. ſeſſ. 23. cap. 13. de Reformatione.

11 Ordinandoſi à titoli di patrimonij, ò di penſione debba concorrere l'vtilità, ò commodità della Chieſa, ſecondo il Concilio di Trento ſeſſ. 21. cap. 2. de Reformatione.

12 L'eſame della ſcienza dell'Ordinando, & approbatione ſecōdo il S. C. T. ſeſſ. 23. cap. 11. de Ref.

PER IL DIACONATO.

1 Fede delli Ordini pigliati.

2 Tempo d'vn anno d'interſtitio dache ſi ordinò Sudiacono.

3 Fede d'età d'anni 23.

4 Fede dell'eſſercitio del Sudiaconato per vn Anno, e d'hauer frequentata la Communione ſecondo il d. C. T. dicta ſeſſ. 23. cap. 23. de Reform.

5 L'atteſtatione del Promulgatore d'hauer quello publicato, come ſi è d. di ſopra al ſudiaconato.

6 Eſſame per Teſtimonij della buona vita, coſtumi, e conuerſatione.

7 Fede della frequenza della Congregatione de Preti, come di ſopra.

8 Fede del Maeſtro di Canto fermo, come ſi è detto di ſopra.

Digitized by Google

9 *E*ſſame della ſcienza, e l'approbatione.

PER IL SACERDOTIO.

1 FEde dell'Ordini pigliati.
2 Tempo dell'interſtitio d'vn anno dal Diaconato.
3 Fede dell'età d'anni 25.
4 Fede dell'eſſercitio del Diaconato, per vn'anno, e frequenza della Communione, come di ſopra.
5 Fede d'hauer frequentato la Congregatione de Preti, come di ſopra.
6 Fede delle publicationi del Promulgatore.
7 *E*ſſame della ſcienza dell'Ordinando, ed'approbatione di quello.

Vltimo tutto l'eſame de Teſtimonij tanto di beneficio, quanto di penſione, ò patrimonio, come anco della buona vita, coſtumi, e conuerſatione dell'Ordinando.

Come anco, che li donatori de beni patrimoniali giurano in manibus del Reuerendiſs. Vicario la donatione non eſſere fitticia ma vera, e reale.

FRAN-

FRANCESCO ANTONIO GALLO
D'Auſtrimont Barone del Sac. Rom. Imp. per la Dio gratia, e della S. Sede Apoſtolicha Veſcouo di Bitonto.

DAlla buona educatione delle Nouitie vedendoſi per eſperienza fiorire nelli Monaſteri l'oſſeruanza Regolare con molta gloria di Dio,& edificatione di ſecolari ci è parſo per ſodisfare al noſtro debito Paſtorale, & al noſtro deſiderio di giouare alli Monaſteri ſoggetti alla noſtra Cura ordinare conforme ordiniamo, che ſi come ſtà preſcritto nella dichiaratione del cap. 21. della Regola di S. Benedetto in ciaſchedun Monaſterio ſi elegga ſotto pena di ſcommunica per ſcrutinio ſecreto vna Maeſtra di Nouitie, che ſia diſcreta, e zelante, la quale con carità, zelo, e prudenza debba inuigilare non ſolo ſopra le Nouitie, ma ancora ſopra tutte l'Educande, nell'altre Monache in virtù di Santa Obedienza poſſano ingerirſi, ò impedire detta Maeſtra di Nouitie in tutto quel tempo, che durarà il ſuo Officio dall'ammaeſtrare, ò correggere tutte le Nouitie, & Educande alla ſua Cura raccomandate, e volendo qualche Monacha prendere le parti della Nouitia, ò Educanda corretta, & impedire, che non faccino la penitenza, ò il precetto impoſtoli dalla Maeſtra, la detta Maeſtra

debba

debba ricorrere dall'Abbadeſſa per il condegno caſtigo, e quando ſeguiſſe diſobedienza maggiore di dette Monache, che impediſſero detta correttione debba la detta Maeſtra, & Abbadeſſa inſieme portarne l'auuiſo à Noi, ò al noſtro Vicario Generale per rimedio opportuno con pene à noſtro arbitrio, e di cenſure biſognando.

Volemo in oltre, che detta Maeſtra di Nouitie, e l'iſteſſe Nouitie, Monache, & Educande debbano oſſeruare quanto con noſtro Editto è ſtato altre volte ordinato ſotto le pene in quelle contenute à quali ci rimettiamo, e confirmiamo.

Non intendendo però di pregiudicare all'obedienza douuta all'Abbadeſſa, quale dourà intenderſela, con detta Maeſtra di Nouitie per l'obedienza à quella douuta nelle coſe concernenti al ſuo Offizio.

Confirmiamo anco l'Editto emanato per le ſerue ſotto le medeſime pene. Dato nel noſtro Veſcouale Palazzo queſto di 7. Aprile 1682.

Franceſco Antonio Galli Veſc. di Bitonto

Domenico Ricchione Canc.

Hora-

Horario per li Diuini Officij.

	Meſi dell'Anno.	*Prima Campanella deue ſonare.*
Gennaro	dal 1 ſino a 15	hore 14 e mezza
	dal 16 ſino a 31	hore 14
Febraro	dal 1 ſino a 15	hore 13 e mezza
	dal 16 ſino a 28	hore 13
Marzo	dal 1 ſino a 15	hore 12 e mezza
	dal 16 ſino a 31	hore 12
Aprile	dal 1 ſino a 15	hore 11 e mezza
	dal 16 ſino a 30	hore 11
Maggio	dal 1 ſino a 15	hore 10 e mezza
	dal 16 ſino a 31	hore 10
Giugno	dal 1 ſino a 30	hore 10
Luglio	dal 1 ſino a 15	hore 10 e mezza
	dal 16 ſino a 31	hore 10 e mezza
Agoſto	dal 1 ſino a 15	hore 11
	dal 16 ſino a 31	hore 11 e mezza
Settembre	dal 1 ſino a 30	hore 12
Ottobre	dal 1 ſino à 15	hore 12 e mezza
	dal 16 ſino a 31	hore 13
Nouembre	dal 1 ſino a 15	hore 12 e mezza
	dal 16 ſino a 30	hore 13
Decembre	dal 1 ſino a 31	hore 14 e mezza

Meſi

Digitized by Google

	Meſi dell'Anno	*ſeconda Campanella e principio del Matutino.*
Gennaro	dal 1 ſino a 15	hore 15 e mezza
Febraro	dal 1 ſino a 15	hore 14 e mezza
	dal 16 ſino a 28	hore 14
Marzo	dal 1 ſino a 15	hore 13 e mezza
	dal 16 ſino a 31	hore 13
Aprile	dal 1 ſino a 15	hore 12 e mezza
	dal 16 ſino a 30	hore 12
Maggio	dal 1 ſino a 15	hore 11 e mezza
	dal 16 ſino a 31	hore 11
Giugno	dal 1 ſino a 30	hore 11
Luglio	dal 1 ſino a 31	hore 11 e mezza
Agoſto	dal 1 ſino a 15	hore 12
	dal 16 ſino a 31	hore 12 e mezza
Settembre	dal 1 ſino a 15	hore 12 e mezza
	dal 16 ſino a 30	hore 13
Ottobre	dal 1 ſino a 15	hore 14 e mezza
	dal 15 ſino a 31	hore 14
Nouembre	dal 1 ſino a 15	hore 13 e mezza
	dal 16 ſino a 30	hore 14
Decembre	dal 1 ſino a 15	hore 15
	dal 16 ſino a 31	hore 15 e mezza

Meſi

	Meſi dell'Anno.	*Hora di Terza.*
Gennaro	dal 1 ſino a 15	hore 17 e mezza
	dal 16 ſino a 31	hore 17
Febraro	dal 1 ſino a 15	hore 17
	dal 16 ſino a 28	hore 16 e mezza
Marzo	dal 1 ſino a 15	hore 16
	dal 16 ſino a 31	hore 15 e mezza
Aprile	dal 1 ſino a 15	hore 15
	dal 16 ſino a 30	hore 14 e mezza
Maggio	dal 1 ſino a 15	hore 14
	dal 16 ſino a 31	hore 13 e mezza
Giugno	dal 1 ſino a 30	hore 13 e mezza
Luglio	dal 1 ſino a 31	hore 14
Agoſto	dal 1 ſino a 15	hore 14
	dal 16 ſino a 31	hore 14 e mezza
Settembre	dal 1 ſino a 15	hore 15
	dal 16 ſino a 30	hore 15 e mezza
Ottobre	dal 1 ſino à 31	hore 16
Nouembre	dal 1 ſino a 30	hore 16
Decembre	dal 1 ſino a 15	hore 17
	dal 16 ſino a 31	hore 17 e mezza

	Meſi dell'Anno	*Hora di mezzo giorno*
Gennaro	dal 1 ſino a 31	hore 19
Febraro	dal 1 ſino a 28	hore 18 e mezza
Marzo	dal 1 ſino a 15	hore 18
	dal 16 ſino a 31	hore 17 e mezza
Aprile	dal 1 ſino a 15	hore 17
	dal 16 ſino a 30	hore 16 e mezza
Maggio	dal 1 ſino a 15	hore 16
	dal 16 ſino a 31	hore 15 è mezza
Giugno	dal 1 ſino a 30	hore 15 e mezza
Luglio	dal 1 ſino a 31	hore 16
Agoſto	dal 1 ſino a 15	hore 16 e mezza
	dal 16 ſino a 31	hore 17
Settembre	dal 1 ſino a 15	hore 17 e mezza
	dal 16 ſino a 30	hore 18
Ottobre	dal 1 ſino a 31	hore 18 e mezza
Nouembre	dal 1 ſino a 30	hore 18 e mezza
Decembre	dal 1 ſino a 31	hore 19

Meſi

Digitized by Google

	Meſi dell'Anno.	*Hora di Veſpero.*
Gennaro	dal 1 ſino a 31	hore 21
Febraro	dal 1 ſino a 28	hore 21
Marzo	dal 1 ſino a 31	hore 20 e mezza
Aprile	dal 1 ſino a 30	hore 20
Maggio	dal 1 ſino a 31	hore 20
Giugno	dal 1 ſino a 30	hore 19 e mezza
Luglio	dal 1 ſino a 31	hore 20
Agoſto	dal 1 ſino a 31	hore 20
Settembre	dal 1 ſino a 15	hore 20
	dal 16 ſino a 30	hore 20 e mezza
Ottobre	dal 1 ſino à 15	hore 20 e mezza
	dal 16 ſino a 31	hore 21
Nouembre	dal 1 ſino a 15	hore 20 e mezza
	dal 16 ſino a 30	hore 21
Decembre	dal 1 ſino a 31	hore 21

Digitized by Google

Prima Tauola del Mezo giorno, e del Matutino priuato.

Serue primo per l'hora della Meſſa à chi non è lecito ſenza priuilegio dirla dopò mezo giorno. Secondo per l'oſſeruanza del digiuno Eccleſiaſtico. Terzo per lo ſegno dell'Aue Maria. Quarto s'aggiunge la Tauola per l'hora del Matutino priuato per il giorno ſeguente.

Meſi dell'Anno	*Hore di mezzo giorno.*	*Tempo del Matutino.*
Gennar. da 1. fin'à 12	hore diecenoue	hore 21. e vn quarto
da 13. fin'à 31.	hore 18. e trè quarti	hore 21. e vn quarto
Febraro. da 1. fin'à 15	hore 18 e meza	hore ventuna
da 16. fin'à 24	hore 18. e vn quarto	hore ventuna
da 25. fin'à 28	hore diecíotto.	hore 20. e trè quarti
Marzo. Da 1. fin'à 5	hore diecíotto	hore 20. e trè quarti
da 6. fin'à 15	hore 17. e trè quarti	hore 20. e trè quarti
da 16. fin'à 26	hore 17. e meza	hore 20. e meza
da 27. fin'à 31	hore 17. e vn quarto	hore 20. e meza
Aprile. da 1. fin'à 10	hore 17. e vn quarto	hore 20. e meza
da 11. fin'à 20	hore dieciſette	hore 20. e vn quarto
da 21. fin'à 30	hore 16. e trè quarti	hore 20. e vn quarto
Maggio. da 1. fin'à 15	hore 16. e meza	hore venti
da 16. fin'à 31	hore 16. e vn quarto	hore venti
Giugno. Per tut. Giu.	hore ſedeci	hore 19. e trè quarti
Luglio. da 1. fin'à 12	hore ſedeci	hore 19 e trè quarti
da 13 fin'à 31	hore 16. e vn quarto	hore venti
Agoſto. da 1 fin'à 15	hore 16. e meza	hore venti
da 16. fin'à 25	hore 16. e trè quarti	hore 20. e vn quarto
da 26. fin'à 31	hore dieciſette	hore 20. e vn quarto
Settemb. da 1. fin'à 5	hore dieciſette	hore 20. e vn quarto
da 6. fin'à 16	hore 17. e vn quarto	hore 20. e meza
da 17 fin'à 27	hore 17 e meza	hore 20. e meza
da 28. fin'à 30	hore 17. e trè quarti	hore 20. e trè quarti
Ottobre. da 1 fin'à 10	hore 17. trè quarti	hore 20. e trè quarti
da 11. fin'à 20	hore diecíotto	hore ventuna
da 21. fin'à 31	hore 18. e vn quarto	hore ventuna
Nouem. da 1. fin'à 15	hore 18. e meza	hore ventuna
da 16. fin'à 30	hore 18. e trè quarti	hore 21. e vn quarto
Decemb. per tut. Dec	hore diecenoue	hore 21. e vn quarto

Se.

Seconda Tauola della mezza notte, e dell'Alba della ſera.

Serue primo per l'oſſeruanza del digiuno naturale, per dir la Meſſa, ò communicarſi il giorno ſeguente. Secondo per l'oſſeruanza de' cibi prohibiti nel venerdì, ſabbato, & altri giorni di digiuno. Terzo per guadagnare l'Indulgenze, quali ſi poſſano conſeguire, ſecondo alcuni Teologi, mentre dura l'Alba della ſera.

Meſi dell' Anno.	*Mezza notte.*	*Alba della ſera.*
Gennar. Da 1. fin'a 12	hore ſette	hora vna, e vn quarto
da 13. fin'a 31	hore 6. e trè quarti	hora vna, e vn quarto
Febraro. Da 1. fin'a 15	hore ſei, e meza	hora vna, e vnquarto
da 16. fin'a 24	hore ſei, e vn quarto	hora vna, e vn quarto
da 25. fin'a 28	hore ſei	hora vna
Marzo. Da 1. fin'a 5	hore ſei	hora vna
da 6. fin'a 15	hore 5. tre quarti	hora vna
da 16. fin'a 25	hore 5. e meza	hora vna
da 26. fin'a 31	hore 5. e vn quarto	hora vna
Aprile. Da 1. fin'a 10	hore 5. e vn quarto	hora vna, e vnquarto
da 11. fin'a 20	hore cinque	hora vna, e vnquarto
da 21. fin'a 30	hore 4. e tre quarti	hora vna, e vn quarto
Maggio. Da 1. fin'a 15	hore 4. e meza	hora vna, e meza
da 16. fin'a 31	hore 4. e vn quarto	hora vna, e meza
Giugno. Per tut. Giu.	hore quattro	hora vna, e tre quarti
Luglio. Da 1. fin'a 12	hore quattro	hora vna, e tre quarti
da 13 fin'a 31	hore 4. e vn quarto	hora vna, e meza
Agoſto. Da 1. fin'a 15	hore 4. e meza	hora vna, e meza
da 16. fin'a 25	hore 4. e tre quarti	hora vna, e meza
da 26. fin'a 31	hore cinque	hora vna, e vn quarto
Settemb. Da 1. fin'a 5	hore cinque	hora vna, e vn quarto
da 6. fin'a 16	hore 5. e vn quarto	hora vna, e vn quarto
da 17. fin'a 27	hore 5. e meza	hora vna
da 28. fin'a 30	hore 5. e tre quarti	hora vna
Ottobr. Da 1 fin'a 10	hore 5. e tre quarti	hora vna
da 11. fin'a 20	hore ſei	hora vna
da 21. fin'a 31	hore ſei, e vn quarto	hora vna
da 1. fin'a 15	hore ſei, e meza	hora vna, e vn quarto
Nouẽb da 16. fin'a 30	hore ſei, e tre quarti	hora vna, e vn quarto
Decemb. per tut. Dec.	hore ſette	hora vna, e vn quarto

Ter-

Terza Tauola dell'Alba della mattina, e del naſcimento del Sole.

Serue per lo ſegno dell'Aue Maria. Secondo per l'hora della Meſſa, quale non è lecito celebrare ſenza priuilegio auanti il principio dell'Alba.

Meſi dell'Anno.	*Alba della mattina.*	*Naſcimento del Sole.*
Gennaro. Da 1. fi'a 4	hore 12. e trè quarti	hore 14. e meza
da 5. fin'a 15	hore 12. e meza	hore 14. e vn quarto
da 16. fin'a 24	hore 12. e vn quarto	hore quattordeci
da 25. fin'a 31	hore dodeci	hore 13. e trè quarti
Febraro. Da 1. fin'a 7	hore 11. e trè quarti	hore 13. e meza
da 8. fin'a 12	hore 11. e meza	hore 13. e vn quarto
da 13. fin'a 18	hore 11. e vn quarto	hore tredici
da 19. fin'a 24	hore 14. e vn quarto	hore 12. e trè quarti
da 25. fin'a 28	hore dodici	hore 12. e meza
Marzo. Da 1. fin'a 7	hore dodeci	hore 12. e vn quarto
da 8. fin'a 12	hore 20. e trè quarti	hore dodeci
da 13. fin'a 17	hore 10. e meza	hore 11. e trè quarti
da 18. fin'a 22	hore 10. e vn quarto	hore 11. e meza
da 23. fin'a 25	hore dieci	hore 11. e vn quarto
da 26. fin'a 28	hore 9. e trè quarti	hore 11. e vn quarto
da 29. fin'a 31	hore 9. e meza	hore vndeci
Aprile. Da 1. fin'a 4	hore 9. e vn quarto	hore vndeci
da 5. fin'a 9	hore noue.	hore 10. e trè quarti
da 10. fin'a 15	hore 8. e trè quarti	hore 10. e meza
da 16. fin'a 20	hore 8. e meza	hore 10. e vn quarto
da 21. fin'a 26	hore 8. e vn quarto	hore dieci
da 27. fin'a 30	hore otto	hore 9. e trè quarti
Maggio. Da 1. fin'a 3	hore 7. e trè quarti	hore 9. e trè quarti
da 4 fin'a 9	hore 7. e meza	hore 9. e meza
da 10. fin'a 18	hore 7. e vn quarto	hore 9 e vn quarto
da 19. fin'a 26	hore ſette	hore noue
da 27. fin'a 31	hore ſei, e trè quarti	hore 8. e trè quarti
Giugno. Da 1. fin'a 9	hore ſei, e meza	hore 8. e trè quarti
da 10. fin'a 30	hore 6. e vn quarto	hore 8. e meza
Luglio. Da 1 fin'a 6	hore 6. e meza	hore 8. e meza
da 7. fin'a 18	hore ſei, e trè quarti	hore 8. e trè quarti
da 19. fin'a 27	hore ſette	hore noue
da 28. fin'a 31	hore 7 e vn quarto	hore 9. e vn quarto
Agoſto. Da 1. fin'a 5	hore 7 e meza	hore 9. e vn quarto
da 6. fin'a 12	hore 7. e trè quarti	hore 9. e meza

Sen

Meſi dell'Anno.	*Alba della mattina.*	*Naſcimento del Sole.*
da 13. fin'a 17	hore otto	hore 9. e trè quarti
da 18. fin'a 24	hore 8. e vn quarto	hore dieci
da 25. fin'a 31	hore 8 e meza	hore 10. e vn quarto
Settemb. Da 1. fin'a 4	hore 8. e tre quarti	hore 10. e meza
da 5. fin'a 8	hore noue	hore 10. e tre quarti
da 9. fin'a 12	hore 9. e vn quarto	hore vndeci
da 13. fin'a 16	hore 9. e meza	hore vndeci
da 17 fin'a 20	hore 9. e tre quarti	hore 11. e vn quarto
da 21. fin'a 26	hore dieci	hore 11. e meza
da 27 fin'a 30	hore 10. e vn quarto	hore 11. e trè quarti
Ottobre. Da 1. fin'a 6	hore dieci, e meza	hore dodeci
da 7. fin'a 12	hore 10 e tre quarti	hore 12. e vn quarto
da 13 fin'a 18	hore vndeci	hore 12. e meza
da 19. fin'a 23	hore vndeci	hore 12. e tre quarti
da 24. fin'a 28	hore 11. e vn quarto	hore tredeci
da 29 fin'a 31	hore 11. e meza	hore 13. e vn quarto
Nouemb. Da 1. fin'a 4	hore 11. e meza	hore 13. e vn quarto
da 5. fin'a 11	hore 11. e trè quarti	hor 13. e meza
da 12. fin'a 18	hore dodeci	hore 13. e trè quarti
da 19. fin'a 21	hore 12. e vn quarto	hore quattordeci
da 22 fin'a 10	hore 12. e meza	hore 14. e vn quarto
Decẽb. Da 1. fin'a 10	hore 12. e meza	hore 14. e vn quarto
da 11. fin'a 31	hore 12. e trè quarti	hore 14. e meza

Digitized by Google

INDEX EORVM

Quæ continentur in Appendice Synodi Bituntinæ.

BVlla Gregorij XV. contra maleficos &c. pag. 343

Bulla B. Pij V. circa Obſeruantiam Diuini Cultus in Eccleſijs &c. 345

Bulla B. Pij V. quoad ea quæ debent ſeruare Medici circa infirmos. 353

Bulla Gregorij XV. de exemptorum priuilegijs. 357

Bulla Clementis X. in qua priuilegia Regularium declarantur. 362

Edictum Eminentiſs. D. Vicarij Vrbis quoad venerationem Eccleſiarum. 371

Decretum de celebratione Miſſarum. 373

Declarationes Dubioru ſuper eodem Decreto. 383

Alia

Digitized by Google

*Alia Declaratio Sac. Congreg. ſuper eleemoſyna Miſ-
ſarum.* 392
*Decretum Sac. Congreg. de conficienda Tabella one-
rum Miſſarum.* 393
Summarium Bullæ Cœnæ Domini. 396
Caſus reſeruati in diœceſi Bituntina. 407
Catalogus excõmunicationũ Papæ reſeruatarũ. 411
*Allegationes dicti Catalogi excommunicationum vt
ſupra reſeruatarum.* 417
*Catalogus excommunicationum, nemini reſeruata-
rum.* 422
*Allegationes dicti Catalogi excommunicationum ne-
mini reſeruatarum.* 428
Decreta Sac. Congreg. contra abſoluentes à caſibus re-
ſeruatis. 433
Aliud Decretum ſuper eadem materia de mandato
Pauli V. 439
Inſtructio pro Confeſſarijs. 443
Tabella Impedimentorum Matrimonij. 452
*Inſtructio Sac. Congreg. pro examine teſtium pro con-
trahendis Matrimonijs.* 458
Inſtructio altera dictæ Sac. Cong. ſuper eadem re. 464
*Declaratio Sac. Congreg. de non ſolemnizandis nuptijs
tempore vetito.* 470
*Opiniones à S. Sede reprobatæ de mandato Alexandri
PP. VII. in num. 28.* 473
Alia

Aliæ opiniones reprobatæ de mandato eiuſdem Alexandri VII. in num.45. 479
Aliæ opiniones reprobatæ de mandato Sanctiſſimi Innocentij PP. XI. in num.65. 482
Summarium Bullæ Sixti V. quoad Contractus illicitos. 494
Feſta de præcepto in tota Chriſtianitate. 496
Feſta de præcepto particularia in Diœceſi Bituntina. 498
Feſta deuotionis. 498
Feſta quæ ſeruantur in Curia Epiſcopali Rituntina. 500
Decretum quod ſeruetur de præcepto Feſtum Sancti Dominici. 502
Decretum generale de non transferendis Officijs SS. ad Libitum. 504
Dies Ieiunij. 505
Inſtructio pro acquirendis Indulgentijs. 507
Decretum de non celebrandis miſſis priuatis pro defunctis in feſtis duplicibus. 513
Aliud Decretum declaratorium ſuper eadem materia 515
Decretum Sac. Concilij Tridentini ſuper Clauſura Monialium. 517
Summariũ Bullæ B. Pij V. ſuper eadẽ materia. 518
Decretum Sac. Concilij Tridentini contra cogentes, vel

162
E
20

vel impedientes vt mulieres fiant, vel non fiant Moniales. 519
Inſtructio pro ſuſcipiendis Ordinibus. 520
Edictum, vt in Monaſterijs Monialium eligatur Magiſtra Nouitiarum &c. 525
Horarium pro celebratione Diuinorum Officiorum in Cathedrali. 527

Ex libris Abb. D. Franci Albini Parochi S. Silvestri A.D. 1652

VA 1 1528127

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google